

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nye
Samling
af
Danske, Norske
og
Islandske
Jubel-Læreere,

med
Slægt-Registere og Stam-Tavler,
samt hofsnede
Anmærkninger til vor Danske Histories Dphlysning,
samlet og i Trykken udgivet

af
CHRISTOPHER GIESSING,
Koeskilde Domkirkes og Skoles Cantor.

Anden Deels første Bind.

Kjøbenhavn,

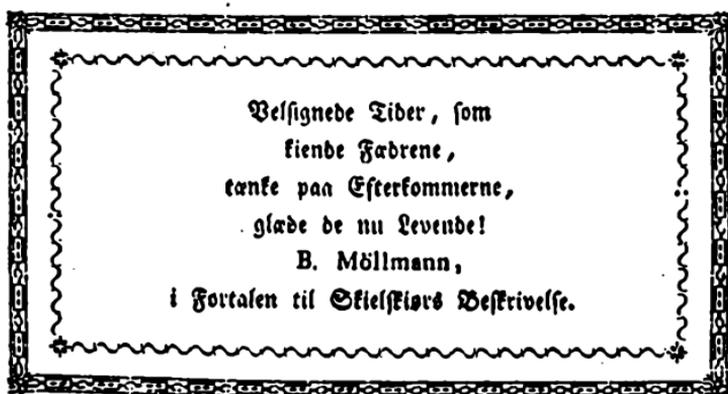
Trykt i det Berlingske Bogtrykkerie.

I 7 8 I.

København

Dansk Historisk Handbogsforlag

1979

ISBN 87 85207 26 8 (ib.)

Bogen er genoptrykt på 80 grams offsetpapir
fra De forenede Papirfabriker/Eskofot A/S af
DHHs forlagstrykkeri i Kongens Lyngby.

Indbindingen er foretaget af

J.P. Møllers Bogbinderi i Haderslev.

1979 forelagt af:

Dansk Historisk Håndbogsforlag

Klintevej 25, DK-2800 Lyngby

Telf.: 02 - 88 85 00.

Zil

D r o n n i n g e n .

Allernaadigste Dronning!

S allerdybeste Underdanighed fordrister
min Ringhed sig ved min allernaadig-
ste Dronnings Fødder at nedlegge den anden
Deels første Bind af mit historiske Skript, som
indeholder Danske, Norske, og Jølandiske
Lærere, eller historisk Beretning om saadanne
deels hendsøde og deels endnu levende Lærere, som
efter Reformationen ved Skolen, Academiet el-
ler Kirken have staaed i offentlige Embeder 50 Aar
og derover. Ved saadanne Mænds Historier
har ieg giord mig al muelig Flid og Umage for at
kunde anføre Anecdoter og hidtil ubekjendte
Anmærkninger, som henhøre til, og i et eller
andet oplyse, vor danske Historie, og som vise

Fædrenelandets Sønners store og ædle Handlinger, samt Iver og Nidkierhed for det Kongelige Husets Bedste, og Rigerens Gavn: Jeg har tillige søgd at hofsøye saadanne Mænds Slægt-Registere eller Stam-Tabler, som fritage mange Danske, Norske og Islandske Slægter med deres Descendenter fra Forglemmelse, og som vise mange enten for Religionen eller Krigen forduim hidind flygtede Familier, ved hvis Genealogier at betragte man faar Anledning til at prise og erkiende den Allerhøyestes forundringsværdige Forsyn og Førelse.

Dette Skrivts første Deel blev allerunderdanigst nedlagd ved min allernaadigste Konges Trone, og allernaadigst antaged. Denne vor Lands-Fader saa egen og sædvanlig høykongelig Raade tillader mig allerunderdanigst at haabe, at dette Skrivts anden og følgende Dele med samme Raade af min allernaadigste Dronning maatte blive antaged og understøttet.

Den

Den store Allfader selv benaade bestyrke
bevare vor Mageløse Lands-Moders dy-
rebareste Siæl og Legeme i den fuldkom-
neste Lyksalighed til den sieldneste Alder! Kon-
gernes Konge overgøde med Betsignelsers
Strømme Deres Majestæter Kongen og
Dronningen! og lyksaliggjøre Deres dy-
rebare Kongelige Familie!

Den herlige himmelske Herfæres Engle-
Bagt være befalede at bevogte beskierme Hans
Kongelige Høyhed vor naadigste Arve-
Cron-Prinds Friderich! som Guds Forsyn
har bestemd til i sin Tid paa Tronen at fore-
stille hans Vres, Magtes og Raades Billede.
Almagtens Dye vaage over Kongens Bro-
der, Landets Tolk, Videnskabernes Be-
fordrer, vor naadigste Arve-Prinds
Friderich! og bevare Ham som sin egen
Dyesteen, og sætte Ham tilligemed Hans
dyrebare Gemahl, Prindsesse Sophia
Fridericha

Fridericha, som en Signet-Ring paa den
himmeiske Souverains høyre Haand! ja befæste
det gandske Kongelige Arve-Huus og den
mageløse Oldenborgske Konge-Stamme
indtil Verdens Ende! hvilket er Rigernes og
Undersaatternes ivrigste Ønske og inderligste
Glæde. Udi saadan Hærens Bøn og Ønske
med allerdybeste Taknemmelighed og alleran-
derdanigst Hengivenhed henlever ieg til min
sidste Dag.

Køeskilde,
den 19de September
1781.

en allerunderdanigst og allertaknemmeligst
troe Arve-Undersaat
Christopher Giesing.

Forerindring.

Ligesom dette Skrivts første Deel ved mange betydelige og uforventede Hindringer blev standsed og hindred førend det endelig kom fra Trykken; saa har den anden Deel saa gandske uforventet høvt samme Skiebne: midlertid har jeg høvlig at takke mine høvstcerede Landsmænd, som efter adskillige mine Bekiendtgørelser i Aviserne have fra mange Stæder tilskiffed mig adskillige Jubel-Læreres Historier og mange rare Stykker baade til Historien og Genealogien; saa at min Samling er under Hænderne vored noget anseeligt, der ikke udi den anden Deel kunde fattes og rummes;

hvor-

Fortale.

hvorfore ieg besluttede i denne nærværende Deels første Klasse at levere en Samling af Professorer, Lectorer, Rectorer af de hændede Lærere, og i den anden Klasse de i Nigjerne endnu levende Jubel-Lærere at fremvise; Men! ieg maae med megen Bekymring beklage, at under værende Trykning har et skiodesløs Bud til Bogtrykkeriet forkommed eller tabd mit Manuscript, som skulde udgiøre den største Deel af de levende Jubel-Læreres Historier og Genealogier, og deriblandt de mærkbærdige Stykker om Bang og Seidelin, og som ieg i saadan Skynding ikke kan vinde Tid atter at udarbejde og renskrive samme til Trykken, maae ieg nødes til at dele dette Skrivts anden Deel i tvende Bind, og saa levere den tabde og forkomne Deel i det andet Bind, til St. Hansdag. Mine høvgunstige Herrer Subscribentere vilde midlertid behagelig imodtage denne anden Deels første Bind i tvende Classer inddeled, og indeholdes da i første Klasse sytten berømmelige Jubel-Lærere af Professorer, Lectorer og Rectorer, og derhos sex Slægt-Registere over Anchersen, Finke, Luja, Mule, Schade og Taulov, saa og 3 Stamtabler over Bartholin,

Fortale.

lin, Horrebow og Schröder, men ved denne sidste findes tre mærkelige Stamtavler over tre befvogrede mærkværdige Mænd: Nansen, Rosenmeyer og Kjøbenhavns Borgemeester Peder Pedersen. I den anden Klasse skulde have været to og tyve levende Jubel-Lærere, men formedelst det indtrofne Vanhævd kan denne Gang ikkun leveres otte Jubel-Lærere, og hos disse har jeg i Anmærkningerne sat nogle hændede Jubel-Lærere enten som Fader eller Farbroder eller bestægted af disse brave Mænd, og derhos to Slægt-Register over Seerup og Top, saa og fire Stamtavler over Lemming, Muus, Sevel og Paludan, og hos denne Familien af Reyerfen, altsaa findes herudi otte Slægt-Registere og elleve Stamtavler, foruden adskillige Anecdoter og Anmærkninger til vor klare Fædrelands Histories Oplysning, samt historiske Beretninger om endel adeltige Slægter med deres Baabeners Beskrivelse, saa og nogle af vore store og lærde danske Mænd, blandt hvilke vor dyrebare Arve-Prinds, Hans Kongelige Høyhed Prinds Friderich, haver udmærked nogle med Trestøtter og Mindesmærker ved sit Jægerspris, en usæd-

Fortale.

usædvanlig og ganske original Handling, som kan ikke andet end opmuntre Landets Sønner til at dyrke Videnskaberne, beslitte sig paa store og gode Handlinger, men som og vist vil forevige Prindsens høye Stæel, og ædle Tænkemaade baade for værende og kommende Slægter.

De indsnegne Fyler udi Stilen, Skriverigtigheden og Trykningen, vilde den gunstige Læsere tilgive, ligesom og de indsnegne Urigtigheder udi Genealogierne, som ved Slutningen af Bæret skal udi et Tillæg blive leverede rettede og forbedrede.

Den første Klasse,

som

indeholder nogle af de hedsede

Zubel=Lærere,

om hvilke kan gives nogenledes ubefølg Underretning,

haver sytten Capitler.

Capitel.			Side.
1.	om Professor D. Thomas Finke, som tiende med Slægt-Register.	64 Aar.	I.
2.	om Professor D. Casp. Bartholin, Ridder med Stam-Tavle.	64 Aar.	51.
3.	om Professor D. Hans Bartholin	51 Aar.	66.
4.	om Professor Jacob Wolf	52 Aar.	87.
5.	om Professor Jørgen Taulov med Slægt-Register.	53 Aar.	92.
6.	om Assessor og D. Chr. Henrich Luja med Slægt-Register.	52 Aar.	109.
7.	om Professor Elias Naur	54 Aar.	117.
8.	om Professor Eric Mule med Slægt-Register.	58 Aar.	126.
9.	om Rector Etatsraad Matthias de Thestrup	58 Aar.	146.
10.	om Canonicus og Rector Frans Jørgensen	51 Aar.	150.
11.	om Rector og Rector Peder Schade	51 Aar.	153.
12.	om Professor Clemen Schade med Slægt-Register.	60 Aar.	174.
13.	om Professor Joach. Frid. Ramus	51 Aar.	193.
14.	om Professor D. Peder Horrebøw med Stam-Tavle.	50 Aar.	201.
15.	om Professor Peder Rasch	56 Aar.	216.
16.	om Professor Johannes Schröder med 4 Stam-Tavler.	51 Aar.	220.
17.	om Professor Sören Ancherfen	61 Aar.	254.

Den anden Klasse,

som

indeholder nogle af de endnu levende

Jubel=Lærere,

haver ottø Capitel.

Capitel.		Ar.	Side.
1.	om Mag. Jacob Muus, nu i Embeds med Stam-Tavle.	65 Ar.	287.
2.	om Consistorial-Raad M. Rasmus Garboe	59 Ar.	310.
3.	om Hr. Knud Sevel = = = med Stam-Tavle.	60 Ar.	316.
4.	om Hr. Peter Christian Top = = = med Slægt-Register.	54 Ar.	318.
5.	om Hr. Niel Seerup " " " med Slægt-Register.	60 Ar.	331.
6.	om Hr. Jens Paludan = = = med 2 Stam-Tavler.	58 Ar.	344.
7.	om Hr. Hans Lemming = = = med Stam-Tavle.	52 Ar.	350.
8.	om Hr. Prebiörn Schytt = = =	55 Ar.	352.

* I. Capitel.

Om

D. THOMAS FINKE a),

Professor Mathemat. Eloquent. og Medicinæ ved Kiøbenhavn's Universitet,
samt Decononius ved Communitetet, og Canonicus i Nøeskilde.

Denne ældgamle og lykkelige Mand kom til Ber^g Hans Fødsel
den i Slensborg den 6te Januar. 1561, hvor
hans Fader Jacob Finke og Farfader af sam^{me}
me Navn vare Raads-Herrer, og Farbroderen Thomas Finke
Borgemester, af berømmelige Forsædre i Slensborg. Hans
Moder Anna Thörschmeden, var en Dotter af Thomas Thor-
schme-

a) Ugesom jeg har fundet hans Navn forsklellig skrevet: nu Finke, nu
Finck, nu Fincke, nu Finche; saa bliver ham og urettelig gived forskiel-
lige Navne: Ant. Verdierius in suplemento Biblioth. Conr. Gesneri
p. 50, kalder ham Fintius. Petr. Gessendus L. 4. de Vita Tych.
Brahei p. 139—40. skriver ham Feuchius. Willh. Ernest, Tentze-
lius

schmeden, som med sin Broder Reinhold Thorschmeden vare begge Raads-Herrer i Stensborg. Fra disse rige og anseelige Sami-

lius in Dialogis Menstr. German. Mens. Jun. 1608, p. 502 navner ham Findlius. Jeg har fundet mange af hans Navn baade i Danmark og Tydskland, hvilke jeg her, ligesom jeg har fundet dem, vil anføre: Mag. Abel Finckius, saaledes findes hans Navn i Heinrichs Nord Friesche Chronick, men ubi Jöchers Gelehrten Lexicon T. II. col. 613 findes hans Navn Abel Finch, og mældes, at han var Mag. Philos., var 1652 Conrector og 1666 Rector Scholæ i Husum, derefter i Schleswig 1670, hvor han døde 1680.

Engelbrecht Fincke var Borgemeester i Kiøbenhavn Aar 1520. Pontopp. Orig. Hafn. p. 173. Henzge Finch, fød i Kent 1621, 23de Dec. var en fortreffelig Advocat, blev Baron, Storfejls-Bevarende, Cankler og endelig 1681 Greve af Nottingham, og døde 1682. S. Jöcher, Henrich Finch var i Dronning Elisabeths og Kong Jacobs Tider en berømt Jurist i Engeland, døde 1625. Jöcher, Herman Fincke var hos Kong Alexander i Polen Capellmeester ved det Aar 1501 og levede 1557. See Walters Musical. Lexic. p. 145. Hans Søn Balthasar Finck var Borger og Klæde-Fabriquer i Gießen, hvis Søn Caspar Finkius, D. Theol. og Professor, fød i Gießen 1578, 15de Oct., blev 1616 General-Superintendent i Sachsen og døde 1631. 25de Junii. Om ham tales i Joh. Gerhardi Dedication til Mart. Chemnitii Harmonia Evangelica, Geneve 1645. Fol. og M. Erdmann Uhsens Leben der berühmtesten Kirchen-Lehrer und Schribenten des XVI. und XVII. Seculi p. 634. Jöchers Gel. Lexicon siger, han havde lange Svindsot, und sahe wie ein Serippe aus.

Johann Vincentius Finck, en Medicus i Gulda. See Jöcher. M. Johannes Finkius først Diaconus til Wittenberg, siden Superintendent i Prenzlow, hvis Datter Maria Finke, som 1619 blev gift med D. Nicol. Wismar, som var først Archideac. til Prenzlow i Uckermark, siden blev han Enke-Dronning Sophiæ Hof-Prædikant i Nykøbing fra 1621 til 1631. Efter Dronningens Død blev han omsider Superintendent i Oldenborg og Delmenhorst; Men Maria Finke døde i Nykøbing den 8de Jul. 1629, og ligger der begravet under et Epitaph, som han over hende

Familier havde han sin Herkomst. Moderen mistede han saa Dage efter hans Fødsel. Selv var den lille Finke saa lygelig

U 2

og

hende lod opreise; hvilket findes ikke i Marm. Danica, men i Provst Zwergii Stillsandske Clerilie p. 608. Paa dette Epitaph sees begge deres Baabener: hendes har en Vogsfink siddende paa en Gren med en Krands og Ring i Nebet i et Guld-feldd, paa den aabne Hjelm et Kors med disse Vogstaver ved Siden M. F. Hans Baaben har i et halv hvide og i et halv blaadt Feldd 3 forgyldte Stierne, paa den aabne Hjelm staar en Guld-Stierne, og ved Siden disse Vogstaver N. V.

Disse Baaben forrner meget overeens med det Baaben, den Finkeske Familie blev benaaded med Aar 1674, (ikke 1684, som Wieland setter i hans Tidender 1726, p. 18.) hvorom mere herefter. Johannes Nicolai Fink var en Søn af bemelte D. Nicol. Wismar, og havde taget Moderens Stam-Navn. Hans Oratio Metrica de Obsidione Civit. Lipsiensis Ao. 1642 var i Resenii Bibl. p. 247. 20. Jens Finke nævner Hvitfeld T. II. p. 1274. ved Aar 1524. Jürgen Finke nævner Danske Magazin T. IV. p. 211. 1563. Petrus Finke, honorabilis Vir, Præshyter (Præst) nævnes i gamle Documenter af Mariager-Kloster Aar 1453 og 1467. Dan. Magaz. T. VI. p. 77. 103.

Petrus Finchius var Land-Skriver paa Nordstrand. Hans Dotter Helene Fincke var 1665 giord med M. Anton. Heimreich, Pastor paa Nordstrand. Cimbr. Lit. T. I. p. 240. Var en Søn af Joh. Heimreich blandt Hr. Treschows Jubel-Lærere p. 301. Caspar Canuti Finchius regner Alb. Thura blandt vore grædste Poeter. Idea Hist. Lit. Danor. p. 362.

Paa det meget kunstige og kostbare Jernværk for høysalig Kong Christ, IV. Capell her i Domkirken staar neden paa Døren i Jernet udarbejdet dette Vers:

CASPAR FINCKE BIN ICH GENANT,
DISER ARBEIT BIN ICH BEKANT. 1619.

Hvorledes alle eller nogle af disse henhøre til D. Thomas Finkes Stamme, veed jeg ikke, og derfor ere de udelukkede af det herhos søyede Slægt-Register, ligesom og Prof. Casp. Finke, som paa Stamtavlen i Hr. Hoffmans Fund.

T. 1.

og særlemmed i Barndom, at den til ham antagne Doctor gandske og aldeles tvivlede om hans Liv, og derfor torde love at forgylde alle de Beye, han skulde leve at giennemreise; Men Forsynet vidste og visede, at han skulde leve, giennemreise mange Riger og Lande i 13 samfulde Aar, og blive en hoybedaged Mand, som Historien skal vise.

I de første Aar blev han undervised hjemme under Opsigt af hans Fader, der i sin Ungdom havde hørdt Melancton til Wittenberg. Derefter blev han opdraged i Morbroderens Reinhold Thorshmedens Huus, som tilligemed Farbroderen Vorgesmeister Thomas Finke besørgede hans Underviisning under M. Sebast. Schröder og M. Thomas Schattenberg, som vare berømmelige Rectors ved Glensborg Skole, hvorfra han i sit 16de Aar blev 1577. sendt til Academiet i Strassborg, for der videre at fortsætte sine Studeringer. Han opholdt sig her i 5 Aar, og midlertid opførde sig saa flittig og stikkelig, at han ey allene blev høylig elsket af Professorerne; men at hans Navn endog mange Aar derefter af Academiets Rector Melch. Junio, Prof. Eloqv. udi et Program. 1600 blev erindret med største Berømmelse.

Efter 5 Aar blev han hjemkaldet af hans Farbroder, som vilde endtelidiges fra hans Fornymderskab; Men Finke besøgte først et gandske Aar Tydske Academier, og i sær opholdte sig til Jena, Wittenberg, Heidelberg og Leipzig, og allevegne forskaffede sig de for-

T. I. p. 156 er giord til D. Thom. Finkes Søn (mueligt efter Frue Finkes Fæderne Stam-Tavle i bemelte Nord-Hessische Chronik p. 224, hvor M. Caspar Finks er anført som en Søn af D. Thomas Finke, der ikke havde nogen Søn af det Navn Caspar.

fornemteste Læreres Yndest og Fortrolighed, allevegne gjorde en forundringsværdig Fremgang i Mathesi, Philosophia og Eloqventia. Dav. Wolkensteen, Prof. i Strasborg, var egentlig den, der opmuntrede Finke at legge sig fornemmelig efter de Mathematiske Videnskaber, hvilket Finke selv bevidner, udi Fortalen til hans Geometriæ rotundi Lib. XIV. I Aaret 1583 kom han hjem til Flensborg, og fik bragt i Riglighed sin Fæderne-Arv og Efterladenskaber, og derpaa vilde atter reise, men maatte her tøve 5 Maanedes for den i Tydskland rasende Pest. Midtertid bivaandede han den Kongel. Liv-Medici, Doct. Peder Severins b), Bryllup i Flensborg med Drude, Thorschmeden, Datter af Finkes Morbroder, Reinhold Torschmeden.: Denne berømmelige Svoger skaffede Finke Udgang til de tvende store Rigs-

U 3

Raad

b) Doct. Peder Severin var i sin Tid en berømmelig Chemicus. Han studerede i Skolen til Ribe, hans Fødeby, med saa god Hæld, at han blev Professor ved Kiøbenhavns Academie 1562, førend han var 20 Aar gammel, blev 1563 Magister og reisede Udenlands. Ved Hiemkomsten 1565 begyndte han strax at læse over Meteorologien; men som hans store Lyft var til Medicinen, saa reisede han paa dette Studium med Joh. Pratensis til Italien, kom hjem, men drog endnu tredje Gang Udenlands, hvorfra han 1570 blev hiemkaldet at være Kongel. Liv-Medicus. Paa Hjem-Reisen blev han 1571 i Frankrig creeret Doctor Medicinæ, forblev saa Liv-Medicus med største Berømmelse, og i megen Naade hos de tvende store Konger Frid. II. og Chr. IV. Aar 1602 blev han kaldet at være tillige Professor Medicinæ ved Kiøbenhavns Universitet, men førend han kunde tiltræde samme Embed, døde af Pesten den 28de Julii. Om denne rare Mand siger Vindingii Academia Havniensis p. 118. Vir erat admirandæ eruditionis et experientia: imo ingens Naturæ bonum: κοινὸν αγαθόν, et rarum Patriæ κειμήλιον. Om ham kan læses Cimbria Literata T. 1. p. 623. Erasmi Mich. Læti Rerum Danic. L. VIII. p. 391. 392. Rip. Cimbric p. 647. Thom. Bartholini Cista Medica p. 114—32, hvor baade hans og Hustruets

Hjistor

6 1. Capitel. Om D. Thomas Finke.

Raad og Canslere. Velbr. Niels Kaas, og hans Successor Velbr. Christian Friis, som visede ham stor Gunst og Bevaagenhed.

Og som der allerede gif Nygte af Finkes Lærdom og Videnskab i Mathematiquen, lod den lærde Statholder Henrich Rantzow ham hente til sig paa Bredenberg, hvor han nogen Tid forblev, og siden stædse nød denne store Mandes Yndest og Bevaagenhed.

Da

Historier, samt hans mange trykte og utrykte Skrifter findes. Han blev i Aaret 1583 (Vindingii Acad. Havniensis p. 118. sætter urigtig 1581) giwd med Drude, Thorschmeden, som overlevede ham, oprisfede hans Epitaph i Frue Kirke, og døde den 23de Sept. 1610 udi hendes Alders 44de Aar, Møder til 8 Værn, af hvilke de 5 døde i spæde og unge Aar, de 3 levede:

1) Giese Severin fød 1585, som i Egtteskab med den Kiøbenhavnske Borgemeester Mathias Hausen, men døde paa første Marsfæng den 2den Julii 1603, udi hendes 19de Aar (ifke 1613, som Kelenii Inscr. Hafn. p. 105. sætter) Borgemeesteren døde 1628.

2) Friderich Severin var Doct. Medicinæ og Practic. i Flensborg og Kiøbenhavn; Thi 1631 i April curerede han Prof. Longomontani Frue Dorthe Bartholin og hendes Døttre for Orm. v. Cist. Med.

3) Anna Severin, fød 1586 i Flensborg, giwt 1602 med den berømmelige Jonas Charisius J. U. & Medicinæ Doctor, Kong Christ. IV, Cancellie-Raad og Legat, samt Canonicus i Koeskilde, hvor hans prægtige Epitaph er at see, der viser, at han døde 1619 æt. 48, og hun 1633. Af deres 4 Værn var Peder Charisius, som 1646 studerede i Paris, hvor Thom. Bartholin gjorde ham til Væ et smukt Epigram, som vi see i hans Carmina varii argumenti p. 27. Han blev 1672 Hærrer til Valsstrup. See T. de Hoffmans Portrait Histor. T. V. p. 18, 19. han var giwd med Anna de Binde. Deres Dotter Sophia Elisabeth Charisius blev 1670 giwd med Constantinus de Marselius, Friherre til Marselidborg, som efterlod hende Enke 1699. uden Værn.

Da Vesten hørde op, drog Finke samme Aar til Basel, hvor han forblev et halv Aars Tid, fordi de Lærde anmodede ham at lade komme for Lyset de grundige Analyser Triangulorum, hvilke han dels af Albatagnii Regiomontani, Reinholdi og Maurolyci Skrivter, dels ved egen Møye og Vindskibelighed havde bragt i generale Regler; udgav derpaa til Basel 1583 i 4to hans Geometriam rotundam, hvilken, endskjønt den, fordi han hastede at fortsætte sin Reise, er mere i Hast sammenstreven end fuldkommen udarbejdet, var dog saa behagelig for de lærde Mænd Christoph. Clavio, Joh. Anton. Magino, Adriano Romano, Mich. Mestlino, og begge Snelliis Fader og Søn, Bartholom. Pitisco, Philip. Landsbergio og andre, at nogle dels i Breve til ham, andre paa deres offentlige Forelæsninger og i deres Skrivter have taled og skrevet derom med stor Høynagtelse c).

Samme Aar og samme Stæd lod han trykke Horoscopographiam Henrici Ranzovii, continentem fabricam cardinum Coelestium ad quodvis datum tempus & viam deductionis Prolemaicam. Bogen dedicerede han velbemelte Statholder Ranzow, og gav ham Æren som Auctor, skjønt Finke var Fader selv til dette Foster, hvilket han i Præfatione Horoscopographiæ posterioris trykt Slesvig 1591, 4to tilkiendegiver.

Men da han, formedelst Medicorum Raad i Basel, agtede for bedre at studere Medicinen udi Italien, end i Frankerig, drog han uden Forhaling didhen, for at legge sig fornemmelig efter

e) Bogen er dediceret til Kong Frid. II. Ubi Cimbria Literata T. III. p. 249. tales der om dette Skrivt saaledes: Opus eximium, & a Mathematicis ævi istius principibus summo cum applausu exceptum.

efter Læge-Kunsten, hvortil hans Helbred i sær tilskyndede ham, han udvalgte Padova til sine Medicinske Studeringer, her hørde han fornemmelig Hieron. Mercurialem Capivaccium, og flere ypperlige Medicos, og ved fortrølig Omgang med dem gjorde stor Fremgang: Her blev han og af den Tyske Nation, som der haver sin egen Kirke, saa yndet og elsket, at han blev udvalgd til deres Procurator Templi, og 1586 fik han Navn af Consiliarius Inclytæ Nationis Germanicæ: Ved Prindsens og Senatets Bevilling fik han Nationens Privilegier forbedrede: Han lagde Grund til et Medicinsk Bibliothek, som af hans Succesforer er siden bleven meget foroged: *) Han fik 1587 bygget og indretted den Tyske Nations Kirkegaard, og i det øvrige opførde sig i disse ham betroede Embeder saa vel, at de Medicinske Studentere becostede og opreisde ham i Sophiæ Kirke en Ere-Støtte af Marmor, hvorhos en Kobber-Tavle med Inscription af forgyldte Bogstaver, hvorom læses i D. Christ. Ostenfelds Orat. Funebr. in Obi. D. Thom. Finkii p. 44. 45.

Naar sin
Ere-Støtte
i Padua.

Bed det Vissnske Academie udvalgte han til sine Venner fornemmelig Cæsalpinum og Bonamicum, af hvilke han og i offentlige Skrifter er bleven roset. Nogle Maaneder rovede han i Florenz fornemdelst det prægtige Mariæ Hospital, og i Syn-derlighed fordi det var ham tilladt frit hver Dag, baade at gaae paa det med alleting vel forsynede Apothek, som og at besøge de mange forskiellige Patienter. Endskjønt han nu næsten 4 Aar havde været i Italien, vilde han dog ikke drage derfra, sevend han havde besæd og besøgd Rom, Benedig og flere

*) Pontopp. Vestigia Danor. extra Daniam Cap. II, Sect. II.
p. 124.

flere berømmelige Stæder. Endelig drog han atter til Basel, hvor han Bartholomæi Dag 1587 blev creeret Doctor Medicinæ af D. Theodoro Zvinger d). Derefter reisde han 3 gandske Aar omkring i det vidtloftige Tyske Rige, og kom omsider hjem til Flensborg 1590, da han havde reisd nesten 13 Aar.

Udover
Doctor
Medicinæ.

Reiste 13 Aar
Udenlands.

Neppe havde D. Finke begyndt at practicere i sin Fødeby, førend Prinds Phillip, Hertug udi Slesvig og Holsteen, kaldede ham til Gottorp, og beskikkede ham til sin Liv-Medicus. Aar 1590, den 30te Aug. holdte han Bryllup med Jomfrue Søster Ivers (Sostrata Ivaria) e), deres Bryllup stod paa Hertugens Slot Tonningen. Med hende i 24 Aars kærlig Ægteskab han avlede 3 Sønner og 6 Døttre, og døde 1614 i hendes 40de Aar. Af Bornene døde 2 Sønner og 2 Døttre i Ungdom;

Hans
Ægteskab og
Børn.

Men

d) Alb. Thura udi hans efterladte Anmærkninger (Mss.) til Ideam Hist. Lit. Danor. ad pag. 135, har skrevet, at Thom. Finke blev 1587 Doctor J. U. creeret af Theod. Zvingero.

e) Bert. Canutius i hans Heroicorum lib. p. 91. og 234. kalder hende Sostrata Jungia. Ex perantiqua splendidaque Familia Ivaria, cujus Majores olim longe serie, quasi hæreditaria successione Friski Eidorensis præfecturam gessere hedder det i Vindingii Acad. Havniens. p. 289. Hun var af fornemme Nord-Grifsk Herkomst, hvis Stam-Tavle og Families Beskrivelse findes i Pastor Anton. Heimreichs Nord-Grifiske Chronik p. 224. Hendes Fader var Wabe Ivers (Wabius Ivarius) hun har, da D. Fincke blev kiendt med hende, efter som deres Bryllup stod paa Slottet Tonningen, uden Tvivl været i Hertugens Hof tilligemed hendes Søster Erta Ivaria, som kom i Ægteskab med den lærde og vidtberømte Prof. og J. U. Doctor Poul Cyprus. Hun var hans første Frue, og efter hendes Død givtede han sig med St. Gertrud, Dotter af Jubel, Læreren Gen. Superintendent i Schlesvig D. Poul ab Eitzen, om hvilken Datter Hr. Treschow intet melder i D. Poul ab Eitezens Hstorie p. 32.

Men 4 Døttre og 1 Søn f) levede og har giordt D. Thomas Finke til en mærkværdig Stamme = Fader. Men hos Hertug Philipp

f) Jeg har tilforn meldt, at Doct. Thom. Finke havde ikke nogen Søn af det Navn Caspar. De i Ungdom bortdød: 4 Børn vare Drude og Birgitte, Ivar og Thomas. Den eneste Søn, som levede, var Jacob, hvis Historie læses vidtløftig i Vindingii Acad. Hafn. hvoraf fortælles dette: M. Jacob Finke fød i Kjøbenhavn. St. Hans Dag 1592, blev i sit tiende Aar sat til Herlufsholm Skole, hvorfra Rector Jesper Brochimann sendte ham som sin første Discipel til Kjøbenhavn. Academi 1608. Samme Aar lod hans Fader ham reise til den bærsmællige Skole til Meissen i Sachsen, hvor han studerede i 2 Aar. Derefter foretog han sig vidtløftige Reiser i en Tid af 12 samfulde Aar, indtil han 1622 fik Skrivelse om at være Professor ved Kjøbenhavns Academi, hvilket Embed han tiltraadte 1623, den 18de October. Blev 1625 Magister, og samme Aar foretog en Reise til Holsteen, hvor han kom i Kiendskab med Jomfr. Margaretha Tetens (hun kaldes i Hoffm. Fundat. l. c. Felten) Datter af Doct. Medicinæ Johan Tetens, og med hende holdte han Bryllup den 13de Sept. 1620, hun blev ved ham Moder til 2 Sønner og 2 Døttre, og døde 1637. Han besørge den dydige Egtemage i 26 Aars enlig Stand, var i sin Tid 4 Gange Rector Academiæ, 1 Gang Pro-Rector, 5 Gange Decanus Philos. Facultat. Han var Frue Kirkes Forstander fra 1638 til 1660. Efter Faderens Død blev han Senior Academiæ. De sidste 4 Aar var han meget svagelig, i sær fik han i Kjøbenhavns Beleyring sin Svaghed, som og vedvarede til hans Død den 4de Januar. 1663, da han havde været Professor over 40 Aar, men leved i denne Væden 71 Aar, ikke 76 Aar, som Wieland sætter 1726, p. 18. Hans Svster-Søn M. Berthel Bartholin, som det Aar var Rector Magnificus, udgav Programma ved hans Ligbegængelse, da han i sit Faderne Begravelse hos sin Frue blev nedsat i Rochæ Capell, hvor hans Børn og Arvinger oprejsede Forældrenes prægtige Epitaph, hvis Inscriptioner læses i Vindingii Acad. Hafn. Resenii Inscript. Hafn. og Marm. Dan. T. I. p. 77, hvor den ene Inscription er udeluft, hvori der siges om ham: Plus esse, quam videri, voluit. Nec superbius quid tumulo inscribi optavit, quam quod vivus semper in ore habuit: Beati quorum nomina scripta sunt in coelo.

Philipp blev D. Finke ikke længe uesterspurgd; thi just paa hans Bryllups-Dag kom Brev fra Kiøbenhavns Professorer, efter hans store Belynders Cansler Niels Kaas's Ansøgning, som tilbødde ham Professionem Mathematicam.

Det er troligt, at D. Finke gierne havde modtaget dette anseelige Tilbud, om han ey havde været saa nylig antagen af Hertug Philip: Det er og troligt, at Hertugen, som en svag Herre, nødigt vilde miste ham; men da høybemælte Herre derefter i October Maaned døde af tærende Syge, besluttede D. Finke at tage imod det tilbudne Professorat, fik og af Hertugens Successor Prinds Joh. Adolph Affked, og derpaa i Julio 1591 tiltraaede Embedet ved Kiøbenhavns Academie. Udi 11 Aar forestod han Professionem Mathematicam. 1602 blev han Prof. Eloqvntiæ, og i samme Aar Oeconomus Communitatis efter D. Andreas Christensen, som Kongen satte over Sorø Skole, og endelig blev han 1603 Prof. Medicinæ Primarius efter D. Andreas Lemvig, som døde 3 Maii, og blev han tillige Decanus Facult. Med. perpetuus.

Hans
Academ.
Embeder.

Og som han i Læge-Kunsten havde fortreffelig Videnskab og vidtloftig Øvelse, saa blev han ofte brugd ey allene af mange store Herrer, men og af Kongen selv, som tog ham med paa sin Norske Reise, g) ja af begge Dronningerne og de Kongel. Børn.

Udi hans langvarige Embed, som Deconomus ved det

B 2

Kon-

g) Vind. Acad. Hafn. p. 166. siger, at Kongen tog ham med paa sin Norske Reise; Men som Kong Christ. IV. reisde ofte til Norge, saa at han hartad haver giordt 50 Norske Reiser, ved jeg ikke, hvilken Reise, eller hvormange Reiser D. Finke fulgte Kongen?

Kongel. Communitets Godset opførte han sig med Verømmelse, og udi hans Tid er Communitets-Godset mærkelig forbedret: Dette Communitet, som Høysalig Kong-Frid. II. havde fundet den 25 Julii 1569, til 100de fattige Studenteres fri Kost, blev indviad den 1 Maii samme Aar ved en Latinsk Tale af Doct. Niels Hemmingsen. Doct. Finke fik det ved Høysalig Kong Christ. IV. Mildhed forøget 1619 til 20 Personer. See! saa vel havde Finke holdet Hus med Godset i de første 16 Aar. Han opbyggede den forige Deconomi Husværelse ved Communitetet, og gjorde Gaarden dobbelt saa stor og vid, som den var tilforn: Han byggede en nye Spisestue for Studenterne: Han opbyggede tillige Collegium Regium, som kaldes Regentz:n, opretted af Høystbemelte Kong Christ. IV. i Aaret 1618, og istandbragd 1623, til 120 Studenter, og Regentz:Kirken Aar 1635, og da Communitetet afbrændte 1641, opbyggede Finke det saaledes, som det forend sidste Ildbrand 1728 stod paa Nørregade: Da Jylland af de Kerserlige 1627 var indtagen, flygtede mange Studenter til Kiøbenhavn; Men D. Finke var i Stand til at give efter Kongel. Bevilling, mere end 40 Studenter fri Kost paa Communitetet; ja han magede det saaledes, at allerhøystbemelte Konge i Aaret 1630, endnu forøgede Tallet for 24 Studenter, og saaledes fik nu 144 Studenter ved D. Finkes Omsorg fri Kost, foruden de 12 smaa Davidici h) for hvilke et Bord nederst i Spise-Stuen var andordnet.

Mid:

1) Disse Davidici eller Davids Degne (efter Kong David) vare 12 fattige Disciple af Kiøbenhavns Frue Skoles Mester: Perie, som fange og varede paa Guds-Tjenesten i Slots-Kirken om Søn- og Hellig-Dage, naar Kongen ey var i Prædiken, og Musikanterne ikke sang;

Der:

Midlertid D. Finke foretredte Profusiones Philosophicas, var han 2 Gange Decanus, 1593 og 1599, og i det første Decanat creerede han 6 Artium Magistros. Han var 5 Gange Rector Magnificus i Aarene 1598 *) 1606. 1615. 1624 og 1633, og da han 1642 blev 6te Gang tilbuden denne Værdighed, undskyldede han sig med sin høje Alder. Da han havde antaged Professionem Medicam, creerede han tvende Doctores Medicinæ: 1603 den 30 Junii Willhads Adam, Medicus i Bergen og 1611 den 30 April Christ. Bording, den udvalgte Prindses Christ. V. Liv-Medicus. Men foruden, disse Academiiske Værdigheder, var han fra 1600 til 1604 Frue Kirkes Forstander.

og
Værdigheds
der.

D. Finke var i stor Naade hos Kong Christ. IV., som allernaadigst skienkede ham et Canonicat i Roeskilde Dom-Capitel

B 3

Bliver
Canonicus
Roeskild.

Derfor havde de i Begyndelsen fri Maaned-Kost af det Kongel. Proviant-Huus; samme blev tillaved udt et dertil lejed Huus; Men siden blev sun-
bed for gode, at denne Proviant skulde aarlig udleveres til Communitetets Deconomus, hvor disse Davidici havde deres fri Kost, som blev ophævet 1658 ubi Beleyringen, og der i Staden for bleve nogle Tiender i Aaret 1663 lagde til Skolen for dem, der skulde siunge i Slots-Kirken.

*) Aar 1598, strax efter Kroningen indfaldt Tvist imellem Rishens havus Borgemestere og Professorerne om jure Patronatus at kalde M. Christen Jensen Guldager, som Sogne-Præst til Frue-Kirke. Rector Academiæ D. Thom. Finke, D. Ped. Winstrup, D. Hans Resen, og D. Claus Theophilus med 4 Borgemestere bleve opkaldede paa Electet, hvor Kongen med Canseler Christ. Friis til Dorrebye naadigst resolverede den 15de Novembr., at Rector Academiæ og de Høylærde skal have Magt til denne Kirke at kalde Sogne-Præst (Pontopp. Orig Hofn. p. 321.) og da Borgemester Jacob Brun bestyrdte den Høysalige Kong Frid. II. at han ved et vist Brev havde giord Raadet Uret, blev denne fortalende sat fra Embedet. S. Pontopp. Annal. Eccl. T. III. p. 537.

tel i) S. Thom. Bartholini Diss. III. de Med. Dan. Domest. p. 371. Hvad Aar han blev Canik i Roeskilde, veed jeg ikke, men fra Lamberti 1622 til Lamberti 1625 var han Kirke-Værger for Roeskilde Domkirkes Anden-Part eller Søndre-Side k) og for saadant sit Embed fik han menige Roeskilde Capiteles Qvitering dat. 18 Sept. 1626.

Aar 1627 lod Kong Christ. IV. Stænderne her udi Rigeet forskrive til et Møde den 29 Januar. i Odense, paa hvilken Tid og Sted (saa lyder herom Rigs-Raadernes Brev til Capitelet:) „ Hans Kongel. Majestæt naadigst haver for godt og Raads- „ somt eragted at lade betænke og behandles Midel, ved hvilke „ dette Rige, nest Gud den Allermægtigstes Naadige Bistand, „ kunde forsvares imod ald fiendelig Indfald, som kan være at „ befrygte, “ og da blev efter Høybemelte Kongel. Ordre tven- de

i) Dette Præbende eller Canonicat var en nye Stiftelse, hvormed Biskop Oluf, som døde 1320, i Aaret 1317 havde pryded sin Domkirke, da han li. 471 derhos lod bygge vor Frue Capell (Sacellum beatæ Virginis Mariæ) og lagde dertil et anseeligt Jordegods, som var af 352 Tønder 4 Skp. 2 Fr. 1 Otting. Dette Præbende havde jus vocandi til Udbye og Højelsse. D. Thomas Finko var den sidste i Capitelet, som havde det, og efter hans Død 1656 er det henlagt til Sorøe Academie. Af D. Finkes Canike-Residens er endnu tilovers et grundmuret Hus ved Apotheket i Roeskilde; Men Biskop Olufs Capell blev 1774 nedbrudt for at give Plads til det nye Kongel. Begravelses Capell.

k) 3 gamle Dage maatte Canikerne verelvis forrette Kirke-Værger-Tjenesten ved Roeskilde Domkirke, 2 og 2 hver tredie Aar, indtil Canikerne efter Souvereniteten uddøde og afgik, da Capitelet saaledes blev ophævet. Qviteringen, som D. Finko fik for ovenmældte Kirke-Regnskab, viser, at Domkirken blev ham skyldig 113½ Daler Current 10 Skp. 1 Alb., som ham af det Hæderlige Capitel paa Domkirkens Vegne blev strax udbeald.

de fremsendte af Capitelets Middel til Odense nemlig M. Rasmus Jensen, Lector Theol. i Roeskilde, og D. Thom. Finke med Roeskilde Capitelets Fuldmagt at tale, og i denne Sag at raadfore sig, samt at indgaae og vedtage, hvis dette Capitel med andre Stænder her i Riget kunde paalægges af Skat og Tvingde til Rigets Forsvar i samme farlige Krigs-Tid.

I Aaret 1596 havde Tyge Brahe for det Kiøbenhavnſke Consistorium indstævned en Sag, som han tilforn havde førdt ved Lunde-Capitel imod Gellium Salsceridem Med. Doctor og Canonik i Lund, som i 6 Aars Tid havde været i Tyge Brahes Hus, og midlertid forloved sig med hans ældste Dotter Magdalene Brahe, havde og faaet baade Forældernes og Dotterens Samtykke om Egetskab, som siden blev ophæved. S. Danske Magazin. 21 Hæfte o. f. I denne Sag har D. Finke ikke kunded være i alle Ting efter Tyge Brahes Billie, og da dette kom til, at Rigets Hofmester Christopher Walkendorf 1) i Aaret 1597, da

1) Eftersom Velbr. Christoph. Walkendorfs Navn her forekommer; et Navn, som er og bliver ubødelig, saalange den priselige Stiftelse er til, som kaldes Walkendorfs Collegium for 16 Studenter; hvilket han stiftede ved Fundats af 16 Julli 1595, og siden underskrev af D. Thom. Finke og flere Professorer (S. Hoffman. Fundat. T. I. p. 55. o. f.) Saa vil jeg vel ikke gisre denne store Mand her nogen Lovtale eller Levnets-Beskrivelse, den havde han af vore Historie-Skriver fortient længe førend C. P. Rothe 1753 skrev brave danske Mandes og Qvinders herommelte Estermale; Jeg vil alleneſte anføre her om de Walkendorfer nogle Anmærkninger, som dels ikke ere omtalede, og dels ere urettelig anførte hos Hvitfeld, Slange, Holberg, Hoffman og Rothe.

Mag. Eric Walkendorf Axelsen blev af Kong Hans bestifted at være hans Søns, Prinds Christians Cancellar, og i saadan Værdighed blev han sendt til Bergen Ao. 1507, for at stille en der opkommen Urolighed. Prind-

da Tyge Brahe var flytted fra Hveen til Kiøbenhavn, fikkede D. Thom. Finke med en anden lærd Mand til Hveen for at forfare

Prindsen selv begav sig samme Aar til denne Stad for at see den, som formedelst Handelen var den rigeste og vigtigste i Norge. Men denne Reise lagde Grunden til mange paafølgende Ulykker; thi da blev Prinds Christian fiendt med Diveke og hendes Moder Sibrit. S. Holbergs Rigs Hist. T. II. p. 7, o. f.

Erik Walkendorf blev betæret med Provstedomet i Kjøebilde Capitel, og dertil gav Prinds Christian ham et besynderligt Ere-Tegn eller Vaaben for sig og alle hans Efterkommere i Provstedomet, nemlig: en forgyldt Elephant i himmelblaat Feldt med Vilier over, og bar Elephanten paa sin Ryg et forgyldt Castell, paa Hielmen en Krone og et andet forgyldt Castell. J. Hertzholmii Breviar. Eqvestr. p. 38, har denne Bille, som herom er udgived, og datered Aggerhuus Vespere S. Benedicti Abbatis Ao. 1508. eller Aften før den 21 Martii.

Hvitfeld og efter ham Holberg skriver, at Eric Walkendorf blev 1516 Erke-Biskop i Trundhjem; Men i et Document, dat. 12 Aug. 1513, som handler om, at han tilligemed Biskop Laga Urne af Kjøebilde havde Pave Leo den tiendes Befaling, at afsøse Kong Christ. II. af det Vand, han var udi for Bisp Carls Skyld af Hammer, kaldes han Erkebisp af Trundhjem.

Aar 1514 i Junio blev Erkebisp Walkendorf, og 3 andre Herrer som Baron Holberg nævner, med en Skibs-Flode sendt til Nederlandes: for at afhente Princesse Elisabeth Kong Philippi I. Dotter af Spanien, som blev Kong Christ. II. Gemahl. Der siges, at hendes Broder Carl havde faaet Kundskab om den Handel mellem Kongen og Dyveke, og foreholdt Erkebispden det med Formaning, at mage det saa hos Kongen, at han gav Dyveke Afsted; og som Walkendorf ved sin Tilbagekomst saadant efterlevede, blev han derover forhædet af Sibrit, som bragte ham i Kongens Unaade, saa at han maatte udstaae adskillige Forsølgelser af Kongens Venner i Norge. For at andrage herover sine Klagemaal, seilede han 1521 til Danmark, men en Storm drev ham til Hololand, hvor Kong Christian søgte at arrestere ham, men saasom Erke-Bispden

fare Leyligheden om Tyge Brahes astronomiske Indretninger og efterladte Instrumenter, saa har D. Finke af nogle vore Skribentere

spen indskied sig for Paven, saa vilde Magistraten udi Amsterdam ikke søye Kongens Willie. Han drog endelig siden til Rom, hvor han døde udi Landflygtighed. Er det nu sandt som Svanningius (Svaning, Christ. II. Cap. 5.) beretter, at Erik Walkendorf, der 1507 saae Dyveke med Moderen i Bergen, gav Prinds Christian først Rapport om denne dellige Hollender-Pige, og ved at beskrive hendes Skionhed optændte Prindsen til hastig Kiærlighed, saa er det en Plet i denne ellers store Mand's Historie, som staar ikke til at undskyde eller udsette, og man kan anmærke en synderlig Uengjældelse, at han, som var Karsag, at Dyveke blev kiendt med Kongen, skulde til velfortient Løn ved Dyveke falde i Kongens hæreste Unaade.

M. Hans Walkendorf, Broder til Erke-Bispen var ikke Provst i Roeskilde, som Hr. Hoffmanns Stamtavle siger. Aar 1496 i en Dom af Kong Hans nævnes han blandt Kongens elskelige Mænd og Raad. Dan. Magaz. T. VI. p. 212. og T. IV. p. 169. kaldes han Erlig og Velbyrdig Mand, Mester Johan Walkendorf, Canik i Roeskilde. Aar 1533 har M. Hans Walkendorf, som af Kong Friderich havde Ventebrev paa Provstiet til vor Frue Kirke i Odense, naar det ved M. Anders Glob's Død blev ledigt, overladed samme til Jörgen Gyldenstjerne imod en aarlig Pension af 120 Rhyne Gylben, for hvilke 4 Tynske Herremænd gif i Borgen.

M. Knud Walkendorf, Broder til nest forrige, var en heller Provst i Roeskilds Capitel, som Hr. Hoffmanns Stam-Tavle beretter; Men han var Decanus i Kiøbenhavn's Capitel og 1514 Kirkevarge til Frue Kirke, Provst i Lunde Capitel og Rector Univerſitatis 1516. Er især bekiendt af den Kiøbenhavn'ske Jordkjøds Historie.

Christopher Walkendorf, (hvis Broders Descendent Jörgen Walkendorf, Amtmand i Jylland var i Egetskab med D. Thom. Finkes Descendent Anna Maria von Bartlin) var en Herre af store Meriter siger Baron Holberg. Jeg troer det samme: Høysalig Kong Christian III. gjorde ham til sin Hof-Junker. Siden blev han 1556 Befalingsmand paa Bergenshus, og 1569 Befalingsmand paa Island, (hvorefter Holberg og Hoff-

bentere paadraged sig Mistanke og Besyldning for Partiskhed,
(See herom Baron Holbergs Danm. Hist. 2 Part S. 576.

item

mann intet mælder,) han var og Befalingemand paa Gulland, efter at han havde været Starholder i Liffand. See Hertug Magni Breve til ham dat. 1566. anført i Danffe Magazins 3die Bind. Aar 1570 blev han Rigets Skatmester, hvilket Embed han med Trofskab og Nytte forestod allene uden Colleger. 1577 blev han tillige indsat i Rigens Raad. Efter Kong Frid II. Død blev han udvalgd at være en af de 4 Rigs Raad, der skulde forestaae Riget og Regieringen i Prindsens Mindreaarighed. 1590 blev han Lehnsmænd paa Wordingborg. 1592 administrerede han Finanserne til Kongens Gavn og Fordeel. 1594 Embedsmænd paa Helsingborg Slot. Derforuden var han Canonicus Capituli Roeskildensis, hvilket jeg seer af Duebrødre Klosters Forstanders Christoph, Nielsens Regnskab, som D. Peder Sørensen paa Christoph, Walkendorfs Vegne reviderede og qviterede den 13 Dec. 1595, og endelig blev ham 1596 det vigtige Embed overdraged at være Rigets Hofmester, udi hvilket Embed han døde den 17de Januarii, Hist. Eccles. Islandica l. c. sætter den 2den Februarii 1601, omtrent 4 Uger førend Thyge Brahe, (See Baron Holbergs Danmarks Rigs Historie 2den Deel Side 583) og i alle disse Embeder under trende store Konger Christ. III. Frid. II. og Christ. IV. troer jeg, han har opført sig ligesaa vel og brav, som da han var i Bergen, hvor han har været en af de nyttigste Lehnsherrer, Bergen nogen Tid har havd. (See Holb. Berg. Beskr. p. 147. conf. p. 100. 106. og 269-273.) Men jeg troer og, at Hofmester Walkendorf var en myndig (v. Hist. Eccles. Islandic. T. III. p. 8. 9.) en streng, en usforsonlig Herre, og det har jeg Grund til at troe, baade i Henseende til den Uenighed med Tyge Brahe og det imod ham udøvede Had, der skilte vort kiære Fædreland ved denne mageløse Mand; saa og i Henseende til Walkendorfs egen Præst, Hr. Jörgen Jøpersen, (See herefter Pontoppidanernes Slagte-Riegister) der i 36 Aar havde været Præst i Svinninge ved Glorup (hvortil Walkendorf var Patronus Locii) men i Sacramentets Meddelelse havde ikke saa Nitualmeslig forholdet sig. Denne gamle Præst blev for Biskopen i Odense anklaged af Walkendorf, der satte i Rette paa ham, og begierde af Biskopen en anden Lærd og M.D. omgængelig Mand. — Præsten klagede over sit svage Syn og bad væmmodig for sig hos Biskopen og Patronen, at han dog ey aldeles maatte stødes fra Embedet,

Forretning, og derom gived en Beretning til Fornøielse for Hofmester Walkendorf; som var en Fiende af Tyge Brahe.

Denne

Doctor Peder Holm gav ikke Hr. Prof. J. H. Schlegel Bifald, at han en med tilbørlig Noes havde erindred Walkendorf, (v. Orat. J. H. Schlegelii in Memoriam D. Petr. Holmii p. 18. 19.) Velsbemeldte D. Holm sendte ham derfor et langt Brev og atter et andet med høslagde Documenter, af hvilke tydelig sees (skriver Hr. Schlegel) at Walkendorf ikke allene, som de fleste af Adelen, var studered, men at han endog er bleven roset af Niels Hemmingsen for sin ypperlige Lærdom. Ved Samtale bad ieg velsbemeldte Hr. Schlegel, at ieg maatte see disse Documenter og Beviser for Walkendorfs Studering og ypperlige Lærdom. Han lovede mig det, men gik ligesom flere mine Belyndere i Graven, og ieg fik ikke den Glæde at see Documenterne. Jeg troede imidlertid at det maatte kunde være det Beviis, ieg tilforn havde fundet fra M. Anders Sörenfön Wedel: Medens han var Hof-Prædikant oversatte han D. Niels Hemmingsens danske Skrivt, kaldet Livsens Vey paa Latin, og lod det trykke til Leipzig 1574. 8., (Worms Lexicon sætter Franc.) just i den Tid, da Walkendorf var Besalingsmand paa Gulland: han debicerede denne latinske Oversættelse, dat. 1573, til tvende unge Adelsmænd, Nicolaus Schave, og Henning Walkendorf Jörgensen, som var Hofmester Walkendorfs Broder-Søn, og taler til ham saaledes: Habes etiam Henninge, eum, qui tibi patris defuncti est loco, patrum tuum, Christophorum Walkendorp, Dominum de Glorup, regium Gothlandiæ præsidem, virum genere, virtute & eruditione verè nobilem, qui est non solum litterarum & litteratorum fautor egregie litteratus, sed & prudentia, humanitate & fortitudine nulli nostrorum secundus, & ut uno dicam verbo, dignus æterna & intermerata memoria, Johannis Friis, vestri Consanguinei, alumnus.

Af dette Beviis, tagen af M. And. Wedels Beretning, skreven i Christoph. Walkendorfs levende Live, har man god Grund til at troe, at Walkendorf var en velstudered Herre; thi hvorledes vilde det blive optaged, om man skrev i et offentlig Skrivt om en af Rigets fornemste Minskste i hans levende Live, at han var egregie litteratus, naar han virkelig ey forstaaed andet end Landets eget Sprog, og maatte ved

Hielp

Denne Beskyldning har D. Finke i hans levende Live meget faldsindig fordøjed af den Franske Mathematicus, Prof. Petrus Gassendus, som i Tyge Brahes Levnets Historie med en ildesfaaren Pen beretter, at D. Thom. Finke (han kalder ham Feuchius) og den anden Lærde ikke engang kiendte eller vidste Navn til disse forunderlige Machiner, meget mindre forstaaede, hvorledes samme skulde opstilles eller bruges, og derfor saa meget lettere har giord til Hofmester Walkendorfs Fornøjelse en Beretning, nemlig: at Tyge Brahes Instrumenter vare ikkun unyttige Redskaber, og ald hans Arbejd og Indretning ikke andet end en skadelig og alt for kostbar Curiositet m) hvorom T. Brahe selv melder (dog uden nogens Navn) udi sin Elegia ad Daniam.

E 3

Men

Hielp af samme forrette de allervigtigste inden- og udenlands Affairs: og hvorledes havde Christoph. Walkendorf optaged det, at han fik læse i et offentlig Skript, udgived af en Mand, der nøye kiendte ham, at han var egregie litteratus og eruditione vere nobilis, naar han forstaaede intet andet end Landets eget Sprog; Det bliver vel derfor en uimodsigelig Sandhed, at Hofmester Walkendorf var en Lærd og velstuderet Mand (lsar, da han havde været Discipel af hans Morbroder, den inden- og udenlands lærde Herre og vort Academies allersørste Cancellier efter Reformationen, og fattige Studenteres allersørste Velgiører, Velbr. Johannes Friis til Hesselagger Hagestedgaard og Borrebye) men han var og litterarum & litteratorum fautor, og dette er vel den rette Grund og Aarsag til, at han, som en ugtvot og bemibled Herre har satte det Noesvardige Forsæt, at stifte for 16 fattige Studenter bemeldte Collegium, hvortil han, foruden Gaarden med Gaards- og Have-Rum gav 6100 Rdlr., hvilken Capital, uagted Skaden, den tog i Risshavnens Ildbrand 1728, og ellers tilforn, er nu til vore Tider voxed over 17000 Rdlr.

m) Petr. Gassendi Lib. IV. de Vita Tych. Brahe p. m. 139. 140.

Qvo facinus (Hvenæ Insulæ Tychoni creptæ) elevari speciosa quædam

Men havde Gassendus vidst med hvor stor Høiyagtelse D. Thom. Finke tilforn i sin Geometria Rotunda, som han lod trykke til Basel 1583, skrev om T. Brahe en allene i Dedicationen til Kong Frid. II. men end og i Fortællingen til Læseren ; n).

Havde Gassendus kiendt vores D. Finke, enten ved nøye og jevnlig Omgang, hvor ærlig og redelig han var, eller og af hans offentlige Skrifter, hvor grundlærd han var, saa kunde han (ja han

dam ratione posset, Christoph. Walchendorphius, aulæ Magister diuturnum fovens odium ab usq. rixa, ob vulneratum Sequacem Tychonis canem excitata, duos destinavit in Insulam vitæ in doctis vulgo habitos (inq. iis Thomam Feuchium) ut de Tychonis studiis referrent. Ille autem vulgari duntaxat Sphæræ cognitione imbuti, & qui organa vocarentur, usurparentur, inservirent, nescii, ita locuti ad gratiam sunt, ut declararent Tychonis studia nibili omnino pendenda, ac esse non modo inusitata sed noxia etiam curiositatis. Id prætextui deinceps aulæ Magistro fuit.

- n) Udi Dedicationen til Kong Frid. II. skrev D. Finke dette: Qvæ & eqvum esse arbitratus sum, ut grata Mathematica suos maxime Mecænatæ & Patronos celebrarent, in quorum numero Regiam Tuam Majestatem consistere vel insignis illa erga Dn. Tychonem Brahe magnificentia docere satis poterit.

I Fortællingen til Læseren taler D. Finke til T. Brahe i sær saaledes: Te itaqv. Nobilissime Dn. Tyche Brahe rogo, ut, si hæc mea etiam Mare Balticum ad te transvolarent, hospitium illis ne deneges, sed benigno vultu excipias. Itaqv. tractes, ut &, quod boni ferant, non tegas, & quod reprehensione in illis dignum inveneris non dissimules. Facies id communia nostra studia, facies ob communem Regem, Principem atqv. Dominum nostrum clementissimum. Nuper in Patria cum versarer, Mare Balticum salutandi tui causa trajicere constituerem. Sed ita illud tum sæviit, ut in me propter instantem hyemem committere non sim ausus. Qvæ igitur tum præsentem mihi beneficia procul dubito exhibuisses, ea absenti in charitatis hisce meis ut præstes, etiam atqv. etiam oro,

han burde siden de levede paa een Tid, og dode Aaret forend Finke, nemlig 1655, æt. 63. v. Sam. Sorberii Dissertationem de vita & moribus Gassendi) have vidst, at D. Thom. Finke in Astronomia & Mathesi universa havde en ypperlig, og ikke en ringe Kundskab, og saa havde han uden Tvil domd mildere om vor grundlærde og redelige D. Finke; og indtil bemelte Synsforretning, D. Finke paa Hveen foretog, fremlegges som autentik Document og Beviis for bemeldte Beskyldning, indtil saa længe fortiener Gassendus den billige Fortrydelse og Bebreidelse o) med hvilken vor lærde D. Christ. Ostenfeld i hans Orat. Parental. in Obiitum Finkii p. 39. 40. har yttred sig.

Det er ikke en af de ringeste blandt de mange og besynderlige Belgierninger og Betsignelser D. Finke nød af Gud, at han havde mange Benner og Belyndere, saavel i det Kongelige Hus, som ellers blandt Høye og Lave, saa at ingen kan have nyded en mere almindelig Kierlighed og Høynagtselse end han. Og som der findes saa Lærde, som jo have deres Siender, der i offentlige Skriver angribe dem, saa bliver han derimod af alle berømd, naar man undrager bemelte Gassendum.

Hans Datter: Søn D. Thom. Bartholin (Centur. V. Hist. Anatom. rariorum p. 49. 50.) giver Grundriis til denne dydige og afholdne Mandes Portrait, naar han beretter os, hvor tarvelig, ordentlig

Hans
Portrait.

o) D. Christ. Ostenfeld l. c. tæler om Gassendo saaledes:

Unus hic ac solus ex universo præstantium Mathematicorum numero pudori non duxit perulantem stylum in Finkii famam stringere, & quem vel primis adolescentiæ annis tot præclara ingenii & doctrinæ monumenta, tot clarissimorum hominum consensus & opinio, in eo existimationis famæque fastigio poluerunt, eorum numero adscribere, qui vulgo docti habentur.

ordentlig og jevn han levede, vilde ikke vide af nogen Pragt eller Overdaadighed, gjorde intet af Rigdom og Midler, var eens i Sorg og Glæde, uforandret i Velstand og Bæstand, hvilke begge han i sin Tid fristede, og intet trykte hans Sind, uden allene tvende Ting, som han ikke kunde tænke paa uden Taare, nemlig: hans dydige Frues Forliis og hans Bibliothek, som han mistede ved Ildbrand 1641, da Communiteret afbrændte, og hans egne Arbejder af rare Medicinske og Mathematiske Haandskrivter, samt Acta Collegii Havniensis Medica, hvilke han, som Decanus Facult. Medicinæ havde i Siemme, blev af Ilden fortærede.

han lider
Ildbrand,

Denne Forliis ansaae han ubodelig, hvilket han baade i Skrivelse til bemelte hans Dotter-Søn 1642, der og siden fristede samme Stiebne paa sit Hagestedgaard, som herefter skal omtales, saa og i daglig Tale med sine Børn og Venner gav tilkiende, og kunde ikke uden Graad erindre.

Men hvad af hans Formue Ilden tog, gav Guds Forsyn ham igien, og det rigeligen, saa at han blev en Mand af store Midler, hvilke han dog ikke eyede for sig selv, men var til Tjeneste for hvem der behovede hans Hielp, især for fattige Børn og Studerende. Een af dem han hjalp frem, var det Fattige Fader- og Moderløse-Barn Laurids Scavenius, en fattig og forarmet Mand's Søn fra Skagen. Ham havde han andaged i sit Huus, ladede oplære med sine egne Børn fra hands 10de Aar 1599, og i 13de Aar forstræfd hvad han behøvede til at begynde og fortsætte sine Studeringer. Vor Danske Svetonius, Hr. O. Malling har derfor givet D. Thom. Finke for sin Goddædighed Stæd i sit ypperlige Skrive om store og gode Handlinger p. 623. ligesom p. 612. for hans Ild i Studeringer. Bemeldte

hans
Goddædig-
hed,

Scavenius fulgde midlertid med bemeldte sin Belgiorere paa hans Reise til Tydskland og Böhmen, som Opvartere, og efter Hiemkomsten atter med ham i den da udvalgte Prinds Christians Svizte til Norge, hvor han 1610 skulde hylde. Borens goddædige Finke havde omsidder den Hjertens Glæde at see Scavenius paa den Kiøbenhavniske Bispe=Stol, hvor han dode 1655, Aaret førend Finke.

Men paa det D. Finke ogsaa efter sin Død kunde gjøre vel imod Esterkommerne, gav han ved Fundats den 6te Junii 1619 2000 Rdlr. til Fattige Studentere, som legge sig efter Medicin og Philosophien, hvilket Legatum hans Børne=Børn og samtlig Arvinger forogede den 11te Martii 1681 til 3000 Rdlr. Derforuden gav han til Fattige og Nodlidende 1500 Rdlr. See Hofm. Fund. T. I. p. 159. Hans Legata.

End bør ham Ihusommelse og Tak for hans Kundhed imod det skønne Theatrum Anatomicum, eller anatomiske Huus, som Aar 1644 var bygget paa de Siellandske Kirkers Beføstning, hvortil D. Thom. Finke gav 1000 Rdlr., og til dets Naturalie=Kammer og Botaniske Have, haver hans Døtre=Sønner, Erasm. Bartholin, og Diderich Fuiren, samt dennes Søn Baron Diderich Fuiren, Tid efter anden skienked 2200 Rdlr., ligesom og Henrich og Thomas Fuiren til dette Sted have foræred mange af Naturens selsomme og rare Producter, hvilke der vare at see, inden Ildbranden 1728 gandske fortærede dette skønne anatomiske Huus, over hvis Bygning hans Børne=Børn til velfortient Ereminde efter hans Død, satte følgende Inscription, som ikke i Marm. Danicia er at læse, men udi Pet. Resenii In-

script. Hafniens. p. 246 findes med en betydelig Trykfejl, som her rettes:

MUSÆUM NATURÆ
 Liberali Sumptu
 Divini Scnis
 D. THOMÆ FINCKII
 Professoris per annos LXVI,
 optime meriti,
 in quam Natura omnia sua Munera
 contulit
 Publico bono exstructum,
 ut cum natura perennitate
 Fama ejus esset semper
 Superstes
 A. C. CIOCLVII.

Hans Død og lange
 Sieneſte.

Omſider maatte denne udelevede Gamle af en Feber, hvortil kom Steen-Smerter og Bryſt-Snge, holde Sengen et par Uger; indtil hans Døds Dag den 24de April 1656, da han havde levet ved 95 Aar 3 Maaneder 18 Dage, og ved Kiøbenhavn's Univerſitet været 53 Aar Collegii Medici Decanus, 52 Aar Oeconomus Regiæ Communitatis, 42 Aar Senior Academix, og ligesaa længe Enke-Mand, men i alt havde han tiend, som Professor 64 Aar og 9 Maaneder; (ſal. Hr. Treschow p. 143 sætter 66 Aar, og ligesaa Reſenii Inscr. Hafn. p. 246, ſom er urigtig) han havde alſaa tiend ved Academiet flere Aar end nogen havde leved af alle hans Colleger, blandt hvilke han havde en Søn, ſom tilforn er omræddet, ſaaog 5 Døtter-Sønner, foruden Sviger-Sønner, ſom alle vare hans Colleger og Profefſorer ved Academiet, og blandt hans

hans Svogere vare 3 Biskoper i Danmark og Norge; ey at nælde om hans ved Hoffet, ved Kirker og Skoler berømmelige Svogere og Beselerede, som alle sees paa efterfølgende Slægt-Register og Stamtafle over de Finker og Bartholiner.

Han kunde i levende Live af Børns og Borne = Børns Børn tælle en Skare af 79 Personer (Vinding. Acad. Hafn. p. 166.) men D. Thom. Bartholin udi hans Centur. V. Histor. Anat. Hist. 28, p. 49. anfører 96 Personer *) og udi hans Cista Medica trykt 1662, 8. p 587. skriver han saaledes: Ad hunc vero diem, qvo hæc denuo eduntur Anno 1661 excrevit numerus ad 107, Deo sit laus pro familiæ nostræ incremento. Men af hans talrige Efterfølgte og Besvøgende, (hvoraf flere end 222 er at tælle paa hosføjede Slægt-Register og Stamtafle) naar vi regne fra D. Thom. Finkes Embeds Tiltrædelse, indtil hans sidste Descendent fra Drude Finke, neml. sal. D. og Prof. Pet. Rosenstand Goische, som døde 1769, haver Kiøbenhavns Academie havd Professorer udi en Tid af 178 Aar, og har de alle været ypperlige, anseelige, lærde Mænd, blandt hvilke man finder af følgende Familier, saasom: Bagger, Bartholin, Benzons, Brochmann, Craenmester, Elerfen, Fols, Fuires, Hiort, Horn, Jacobæus,

2

*) Om disse taler velbemeldte D. Thom. Bartholin, naar han in Epigrammate ad Manes L. 8. Carm. p. 222 gratulerer sin Morfader saaledes:
 Ecce tuam prolem iustra, Pater atqve Nepotes!
 Hos munera, ætatem si numerare potes,
 Quatuor exclusis, centum numeratur aristæ,
 Et totiens Atavus dictus es atqve Pater.
 Ætas digna seni, fortuna beato, decusqve
 Cum prole æternum vivere dignus Avus:
 Et si quis vitam titulosqve æqvare labore,
 Hujus ad exemplum discere nemo potest,

cobarus, Lerche, Matthiesen, Ostenfeld, Rosenstand-Goische, Röemer, Scavenius, Schade, Skelderup, Steenbuch, Svane, Thistorph, Torm, Winding, Walter, Worm og flere, som alle i geistlige og verdslige Embeder have tiend Fædrelandet med stor Berømmelse p). Academiet beviisede denne ældgamle berømmelige Lærer ald Ære og Høiagtelse, baade i hans Liv og i hans Død: Rector Magnificus, Prof. Peder Spormann, lod ved et lærdt Programma, dat. 11 Maii, indbyde, da D. Christ. Ostenfeld ved en latinſk Oration, som er gelejded af D. Thom. Bangii ſindrige Vers, kalded Ecloga Dialogistica Ducilum Coeli & Terræ &c., (hvilket ikke findes blandt hans Skrifter udi Prof. Worms Lexicon p. 64) paa det overste Auditorio parenterede den 13 Maii over ham, som blev i Frue Kirkes S. Rochi Capell nedſat hos hans ſal. Frue og Børn. I dette Capell, lod hans efterlevende Arvinger

p) Til diſſe har Prof. Rasm. Vinding 1665 dediceret ſin Bog, kalded Regia Academia Hafniensis, hvor han udi Tilſkrivet opregner den til hans Tid værende Familie af Finke, til hvilken den berømmelige Historie-Skriver Vitus Bering udi hans rare Latinſke Vers (tr. til Leiden 1646) til Henrich Fuirens og Thom. Bartholins Doctor-Promotion, meget ſmukt tiltaler ſaaledes:

Te loqvor, æternæ renovatrix magna juvenæ!
 Immuneræ ſtirpis pignore foeta parens!
FINCHIA progenies, Musarum vaſta propago!
 Doſtorum cunis prodigioſa domus;
 Tot reptata animis felicibus, una trionum,
 Unaqve Parrhaſiæ Palladis alma penus:
 Tuque, ſerenati cui ridet gratia coeli,
 Condidaque illini ſidera nube vocant,
 Fortunate Senex: en, felix aſpice germen,
 Nec jam pene capex ſe numerare genus;
 Aſpice foecundas ſpatioſo ſtemmate ceras,
 Aſpice in æternas pignora fuſa tribus, &c.

vinger ham opreise et af Steen med hans Vaaben og Billede prægtig Epitaph, (hvoraf Inscriptionen findes i Vindingii Acad. Hafn. og Pontopp. Marm. Danica) just paa samme Stæd, hvor han selv 18 Aar tilforn havde 1638 indretted sit Hvilestæd, opreyst sin Frue et af Steen ligeledes med hendes Billede og Vaaben prægtigt Epitaphium, og derhos en Gravsteen, hvoraf Indskriverne læses hos bemeldte Resenium l. c. p. 100 og 107. Men disse Epitaphier med det gandske Capell, blev i Ijdebranden 1728 gandske fortæred.

Hans Symbolum, han satte paa hans Frues Epitaph, lyder saaledes: Mens Generosa ultra Polos in manibus Domini Sortes nostras inquirat. De mangfoldige, som baade før og efter hans Død med største Berømmelse have skrevet om ham, ere anførde i Cimbria Literata Tom. III. p. 252-254, blandt ^{Kirke} Biskopen D. Hans Bagger udi hans Indbydelses-Program til D. Thomas Bartholins Begravelse 1680, falder D. Thomas Finke saa mærkelig grande illud & grandævum Patriæ & Academiæ nostræ decus, magnus Asclepiadeorum Princeps.

Hans Skrifter ere anførde i Prof. Worms Lexicon, men findes fuldstændigere i Hr. Prof. Möllers Cimbria Literata.

Slægt=Register

over

F a m i l i e r n e

af

Bagger, Bartholin, Benzon, Brochmann, Fofs,
 Fuiren, Horn, Skielderup, Svane, Torm,
 Vinding, Worm og flere,
 saavjdt de henhøre til Familien
 af
F i n k e.

Jacob Finke, Raads=Herre i Flensborg, havde 2 Sønner:

- a. 1. Thomas Finke, Borgeimester i Flensborg, om hans Ægteskab, Børn og Descendenter har ieg ingen Kundskab.
- b. 1. Jacob Finke, Raads=herre og Handelsmand i Flensborg.
- * Anna, Datter af Thomas Thorichmeden, Raads=herre i Flensborg, hun † 1561, 12 Januar paa Varselseng.
- a. 2. D. Thomas Finke, f. 1561, 6 Januar, efter 13 Aars vidtæstige Rejser ousfider Professor i Kiøbenhavn, Oeconomus Communiratis, og Canik i Noeskilde Dom=Capitel † 1656 æt. 96, & Officior. 64.
- * Søster Ivers (Solstrata Ivaria) f. 1574. * 1590. † 1614. Af hendes 9 Børn døde 2 Sønner og 2 Døttre spæde. Af den ene Søn og fire Døttre efterlod hun 79 Personer, hvilke i dette Slægt=Register og de Bartholiners Stamtafle vijses med deres Descendenter.
- a. 3. M. Jacob Finke, f. 1592, var Professor i 40 Aar, og tilsidst Senior Academiæ † 1663. 71 Aar gammel.
- * 1627, Margrethe Tetens, Doctoris Medicinæ Johannis Tetens Datter, † 1637. Meder til 2 Sønner og 2 Døttre.

Sabel=Lærer.

- a. 4. Thomas Finke til Leiregaard, f. 1632. Efter hans academ. Examen reysede 1653 udenlands, og havde i Følge Peder Schumacher, den store Griffensfeld. Ved Hiemkomsten blev han Cancellieraad og Amtmand over Bornholm. Han og Broderen Johannes Finke, bleve den 1 Maii 1674 (sfsk 1684, som Wieland sætter 1726, p. 18) optagne i Adelsstanden og benaaded med saadant Vaaben: SkjolDET var deede i 3de Qvarterer, i det første Qvarteris øverste Deel er den øverste tredie Part blaae, og de tvende underste tredie Partier gult Feldt: Det andet Qvarter i bemeldte øverste Deel har en gul Finke i rødt Feldt. I Midten af det nederste Qvarter, som er blaat, staaer en sølv Lillie og trende serkantede Selvsstierner, to oven og een neden. Oven paa Hielmen var lagd en Guld-Laurbær-Krands imellem tvende Elephant-Tryner, afdeelte i fire Dele, med rødt og Sølv, og jirede paa Siden med 4 Paasugle-Fjere med gule Dyrne i hver, og paa Laurbærkrandsen staaer en gul Finke.

Cancellie-
Raad Tho-
mas Finkes
adelige Va-
ben 1674.

Familiens rette Vaaben, siger Wieland, var i forrige Tider en Vogfinke i rødt Feldt. Cancellieraad Thom. Finke var en af dem, som underskrev Griffensfelds Dom, Aar 1676, men levede ikke længe derefter; thi, sem han engang var udridende, kom nogle Hunde tillobende mod Hesten, hvorefter den stige baglands over med Finke, som knusede sit Brøst under Hesten, og strax døde paa Hammerhuus i November 1677, i hans Alders 45 Aar.

- Drude Möller til Dryffelholm og Aagaard, f. 1644, Søster til hans Broders Frue, begge Døttre af den rige Rentemeester Henrich Möller, som havde faaet en Deel Herregaarde i Betaling for de Penge, hvormed han havde forstrædt Kronen i Krigens Tid. Finke fik med hende til Brudegave 1660 Leiregaard, sem hendes Fader Rentemeesteren, lod 1663 opbygge paa et Sted, kaldet Udsejre, som af 2de Mand havde været beboet, og var af det Gods han bemeldte Aar af Kronen fik i Betaling tilligemed Kornerupgaard og Schulerupholm, hvor han boede. Hun levede Enke i 27 Aar paa Leiregaard, og † 1704 i hendes 60de Aar, havde 4 Børn.

a. 5. Drude Sophie Finke. † - -

b. 5. Sophie Margrethe Finke † . -

c. 5. Jacoba Catharina Finke til Aagaard. † - -

* Rasmus Melvin, Cancellieraad † 1721.

d. 5. Henrich Finke til Leyregaard og Aagaard, Capitain i Søe-Etaten, han eyede Leyregaard efter sin Moder Ikun 4 Maa-
neder.

* Karen Gyldensparre † 1711, (at hun døde ugift er urigtig, som staaer paa Stamtaavlen p. 81 ubi historiske Efterretninger om velfortiente Danske Adelsmænd, Tredie Deel. Kjøbenhavn 1779.) hendes Fader Albert Schumacher, Grif-fenfelds Broder, blev ophøyet til adskillige Værdigheder: han blev Præsæs i Vice-Admiralitetet, Conferens- og Ad-miralitetsraad, General-Krigs-Commissarius og General-Postmester i Norge, samt 1674, i Maii abled med Tilnavn Gyldensparre. Efter hans Broders Fald, lod Kon-gen ham vide, at han intet havde at frygte, dersom han i Fremtiden, som forhen forrettede sit Embed. Det Vaaben Kongen gav ham, var et firedeled Skjold. I det første i det øverste, og sidste i det nederste Quarter, som ere røde, sees 3 over hinanden satte gule Sparrer. I det andet Quar-ter i den øverst, og i den første nederste Deeler en med Bag-kenene udi Vølger staaende opreyst hvid Løve, som holder i den høyre Fod et hvidt Anker udi blaat Feldt: Oven paa Hjelmten sidder en hvidkroned Løve, der med begge Forsfø-der holder et lidet Skjold med 3 over hinanden satte Guld-Sparrer udi rødt Feldt.

Frue Karen Gyldensparre har 1707 gived et Jernværk om Alter-Foden i Allesløw Kirke, hvor de begge ligge i de-
res Begravelse tilsigemed deres Datter.

a. 6. Anna Margrethe Finke, f. og † 1704.

b. 4. Margrethe Jacobsdatter Finke f. 1633. * 1649. † 1650,
15 Aug. paa Varselseng.

* Rasmus Poulsen Winding, f. 1614 † 1684. Han var Profess.
Histor., siden Assessor i Høyeste Ret og Etatsraad, blev atter
gift 1653 med Ingeborg, Biskop Jacob Madsens Datter,
og ved hende Farsfader til Geheimeraad Poul Lövenørns Frue,
som med sin berømmelige Efterslægt sees i Biskop Jens Gid-
densens Slægt-Register T. 1. p. 265, og herefter Bartholi-
nernes Stamtafle.

Gyldenspar-
res adelige
Vaaben.

- c. 4. Søster Jacobsdatter Finke f. 1635. * 1653. * 1658. † : :
 * , : : : Craenmeister : , † , :
- * Doct. Christen Ostenfeld f. 1619, 14 Sept. i Viborg, var en af Rigets berømmeligste Lærde, som paa sin tredie udenlands Rejse blev 1655 Doctor Medicinæ i Padua, hvor indtil denne Dag paa Academiets Høre-Sal, ham til Ære staar hans Billede i Marmor, med en paa Kobber stoffen Indskrivt, som læses i Hr. Pontopp. Gest. & Væstig. Danor. extra Daniam Cap. 2. de Ital. og andre Stæder. Han blev i Kjøbenhavn Prof. Medicinæ 1656. Bibliothecarius Universitat. 1661. Assessor i Høieste Ret 1670. † 1671, 31 Aug. Hans Gravskrivt er i Marm. Danic. T. 1. p. 81 og hans Skrivter i Prof. Worms Lexic. T. 11. p. 149.
- d. 4. Johannes Finke til Skullerupholm, f. 1636, blev med Broderen nobiliteret 1674. † 1708.
- * Sophia Möller til Sonnerup, som hun arvede efter hendes Fader Rentemeister Möller, der gav hende Skullerupholm til Brudgave, hun † 1718. De bleve begge nedsatte i hans Fædres Begravelse i Kjøbenhavns Frue Kirkes Døbe-Ehor, og blev det 1748 solgd til Kirken: havde 2 Døttre.
- a. 5. Sophia Finke.
 b. 5. Margaretha Finke,
 om hvilke ieg intet veed.
- b. 3. Anne Finke * 1612, 22 Nov. † 1677 i hendes 84 Aar, ved hendes 1 Datter og 6 Sønner kunde hun inden hendes Død tælle 79 af Vørne-Vørn og Vørne-Vørns Vørn, hvilke mangfoldig have udbredt sig indtil vore Tider og sees paa Bartholinernes Stamtavle herefter.
- * D. Caspar Bartholin f. 1585, en berømmelig lærd Prof. og Doct. Medicinæ † 1629. Hans Historie læses herefter paa sit Stæd.
- c. 3. Margrethe Finke f. 1595. † 1665. Moder til 5 Vørn.
- * D. Jörgen Fuiren f. 1581, 31 Malt, blev Doct. Medic. til Basel 1606. Efter Hiemkomsten blev han en berømt Practicus i Kjøbenhavn, † 1628, 25 Nov. Hoffmanns Fundat. T. 1. p. 188. siger, at han var fød 1580.
- a. 4. D. Henrich Fuiren f. 1614. Rejsde 13 Aar i fremmede Lande, og blev 1645 Doct. Medicinæ til Basel, kom hjem 1646. † 1659 ugift. Han testamenterede sit Bibliothek og

- Karitet-Kammer foruden 500 Rdlr. til Universitetet og Kirker.
- b. 4. D. Thomas Fuiren, f. 1616, 1 Junii, efter 10 Mars uddenlands Reiser levede han i eenlig Stand ved sine Studeringer † 1673, 22 Martii, havde ved Testamente skienet Academiets tilfalgemed sit Bibliothek 2000 Rdlr. See herom Hoffm. Fundat. T. 1. p. 188 seqv., hvor han kaldes Doctor Medicinæ, men ikke i Worms Lexicon T. 1. p. 337.
- c. 4. Diderich Fuiren, f. 1621, var en rig og lærd og velberegnet Mand † 1656. Fader til en mærkelig Søn.
- Anna Christina Friis, Datter af den Kiøbenhavnste Borgemeester Søren Friis, som ikke har saad Sted udi den Kiøbenhavnste Stats-Journal for Mar 1769. Udi Hoffm. Fundat. T. 1. p. 188 anføres Borgemeester Friises trende Døtre, som for deres Skisshed bleve vel giude, men der tales ey om den fjerde, nemlig Ingeborg Friis, som fik Wispen i Bergen M. Ludv. Munthe, og avlede med ham 15 Børn, som udgjøre en anseelig Stamtavle.
- a. 5. Theodorus Fuiren til Fjerrndal, Søndervang og Støvringsgaard, f. 1656, Baron 1676. † 1686. Det friserlige Vaaben, hvormed han blev benaadet er saaledes: Skioldet er firbeled, udi den første øverste og sidste nederste Deel, som erblaae, staar en forgyldet flyvende Lindorm eller Drage med udstrakt Tunge: I den anden øverste og første nederste Deel, som er gul, staar en Sølvhielm med blaae og røde Plumadser. Udi Middel-Skioldet, som er Sølv, sees en sort springende Rev. Skioldet er kronet med en friherlig Krone, og Skiolde-Dragerne ere tvende Tigret med udtrakke Tunger.
- Margrete Eilers (Datter af Professor og Rector i Kiøbenhavnste Skole Jørgen Eilersen, og Søster til Bispinde Lodberg) nobilitered 1677. † 1708. Af 4 Børn levede tvende.
- a. 6. Baron Diderich af Fuiren. f. 1681, 21 Januarii, † 1700 i Ikehoe paa sin Kæyse. Hoffmann l. c. siger den 18 Aug.; men Wielands Tidender for Mar 1726. p. 35 sætter den 8 Aug., men den 2 Nov. blev han nedsat i hans Fædre-Begravelse i Kiøbenhavnste Frue Kirke, og som han var sidste Mand af denne Familie, blev Vaabenet nedlagd med ham i Graven.

Baron af
Fuirens ad-
elige Vaaben.

b. 6. Friherinde Kirstine af Fuiren, f. 1677. * 1703. Enke 1709 † 1735. Hun, som ikke havde Børn, er bleven udsædelig ved 2de Stiftelser: det Harboiske Frue Kloster og Etsvringgaardiske Jomfrue Kloster.

▪ Jens Harboe fød i Norge, hvor hans Fader var Christopher Harboe, Fødsforvalter.

Han blev Geheimeraad og Ober=Secreterer. † 1709, uden Arving. Med hans første Frue Karen Meulengracht havde han 2 Sønner, som dogde Børn. Hans Broder var Andreas Harboe, fød 1648 i Christiania, blev Generalleutenant, Chef og Commandant over de Kongel. Danske Tropper i Ungern, hvor han i Campementet ved Egereth blev den 26 Julii 1706 troffen af en uheldig Kugle: blev sædt til Koeskilde Domkirke, hvor han staaer i en prægtig Marmor Kiste i aabent Begravelse under Alteret. Han var giyd med en Datter af Borgemeister Buldichius, og havde med hende en Datter, som fik Landraad Helm. Hans Søster Mette Harboe, var giyd med Biskop Johan Braem i Aarhus.

d. 4. Søster Fuiren, f. 1627 † 1648, 10 Nov. efter 15 Maaneders Egteskab.

▪ Cornelius Lerche til Nielstrup og Narmark, Etatsraad, Stiftsamtmand over Falster og Laaland og forðum Ambassadeur i Spanien, en Mand af stor Forstand, f. 1615 i Nyborg af Borgemeister Peder Nielsen og Zidjel Knuds Datter, han kom siden i Egtekab med den lærde Diderich Fuirens Enke, bemeldte Anna Christine Friis, og efter hende med Frue De Lerkers Zidjel Grubbe, han † 1681, men 1660 blev han optaget i den Danske Adel, med saadant Vaaben: Skjoldet deles i et rødt og blaat Feldt, hvorudi staaer en hvid opreyst Husgavl, paa enhver Side af samme en serskanted Guldstjerne, men imellem Husgavlen i det røde Feldt er trende hvide Lærker, af hvilke den ene staaer imod det spidse af Gavlens oven over de tvende nederste, som staaer lige efter hverandre, vendende Hovederne til den venstre Side. Oven paa det store Skjold staaer en aaben adelig kroned Tourner=Hjelm af Guld, hvoraf opstiger fem oprettede Fædre, den første fra

den venstre Haand er blaae, den anden gul, den mellemste hvid, den fjerde gul og den femte blaae.

e. 4. Maria Jürgens Datter Fuiren, f. 1622 * 1639 † 1694.

* D. Hans Svane f. 1606, 27 Martii i Horsens, † 1668. Doctor Theol. og Biskop i Siellands Erift. Han var et af de store Hiul, der drev Souverainetets-Værket; men dette store Hiul blev sat i Gang ved Blegket i Provstens af Slagelse-Hr. Peder Willadsens Pen (See Zwergii Siellandske Clerisse p. 267) og derfor blev han Biskop i Viborg 1661; Men han var det værd; thi han svarede rigtig til den Character, han har i Marmora Danica T. II. p. 196. nemlig: Omnis eruditionis & recordationis doctrinæ Sacrarium. Skade! at vi ved Trykken ikke har seet et eneste Documentum eruditionis hujus Sacrarii. Maaskee den Jidsvaade der i Slagelse overgif ham og hundrede andre i Aaret 1652, 22 Julii har berøvet os hans lærde Colleganea? Dog nej; thi Christiani IV. Historie var hans Arbejd, hvilket Sønnen, Hr. Conferensraad Slange siden vilde udgive. Hr. Etatsraad Gram reviderede og forbedrede samme, at den tryktd kom for Lyset 1 Aar efter Grams Død, men 12 Aar efter Slanges Død og 76 Aar efter Biskop Peder Willadsens Død. Velbemelte Hr. Slange samlede af sin Faders Brevskaaber og skrev Souverainitets Historien, som har overleverede Kong Friderich IV., der satte den i sit Cabinet. Men D. Svane blev 1660 Etatsraad, Assessor i Højeste Ret, Præsæs i Consistorio, og fik Titel af Erke-Biskop.

Han fik store Midler med hans Frue, der siges henved en Tønde Guld. Han glemde en heller at give anseelige Capituler til Fattige og andet gubelig Brug. See Zwerg. I. c. p. 280.

Af deres 6 Børn døde 3 i unge Aar.

- a. 5. Friderich Svane til Ewenstrup, Jægermester over Lolland og Falster, f. 1662. † 1730, 7 October. Stiftede en Skole i Grønholst ved Ewenstrup.
- * Anna Margreta Wibe (Datter af Geheimeraad Mikkel Wibe til Frejensfeld) f. 1673. † 1721.

Deres eneste Datter var:

- a. 6. Marin, som tilsidst blev kaldet Grevinde af Svane, f. 1691. * 1711. * 33. † 1772. * Jesper

- * Jesper Friis, Oberst, en meget duellig Officer, f. 1673, 29 Sept. † 1716, 3 Martii i Stralsunds Besæring. Han var den sidste af sin Slægt paa Sverdsiden af de Hesselagger-Friiser.
- * Friderich Greve af Öertz, Kammerherre og Stiftamtmand i Ribe, Gehjmeraad, Ridder af Dannebrog 1747, som skilte sig fra hende 1751.
- b. 5. Anna Margrete Svane, f. 1654. Moder til 6 Børn.
- * Doct. Jens Fols, f. 1629 i Lund, blev paa sin udenlands Rejse 1654, Doct. Medicinæ til Padua. Ved Heimkomst Provincial-Medicus til Bleking 1661, Stads-Physicus i Kjøbenhavn 1664, Assessor i Højeste Ret 1679, Cancellie og Rammerraad 1684, † 1687 paa Sorø.
- a. 6. Hans Fols, † Børn. b. 6. Nicola Jenetta, † 1703, 23.
- c. 6. Catharina Maria Fols, f. 1680.
- * Johann Garmann, Cancellie-Raad.
- d. 6. Ingeborg Margrete Fols.
- * Capitain Lund. * Major Köhler.
- e. 6. Christiana Maria Fols, f. 1684. † 1753.
- * Carsten Worm, Justitsraad og President i Ribe, f. 1676 † 1750, uden Børn.
- f. 6. Søster Friderica Fols, f. 1686. † 1754, ugift: hun gav ved Grundtæg 1743 sine Midler til gudelig Brug. Capitalen var 1758 voxet til 6747 Rdlr. Stiftelsen er for 3 Enker og 3 Jomfruer af Familien. Hende har jeg ey vedst at anføre ubi Biskop Jens Giødessens Slægt-Register p. 282.
- e. 5. Søster Hans Datter Svane, f. 1658, * 1673. * 1680. * 1691. † 1730.
- I. * Gerhard Schröder, Søn af øverste Borgemeister Hermann Schröder i Koeskilde, og Møster-Søn af Griffenfeld, som han meget lignede i Forstand og Skarpsindighed (See D. Christoph. Schletters Program. Academ.) han blev tilsidst Cancellieraad af begge Cancellierne, blev brugt i adskillige Kongel. Forretninger udenrigs, f. 1645. † 1677. Han har ikke faaet Sted paa Svanes Stamtafle i Zwergii Siellandske Clerisje p. 284.

D. Thomas Finkes Slægt-Register.

- 2.* Christian Albrecht Walthor 3: Walter, Cancellernaad
† 1687., Fader til 2 Sønner ved hende.
- 3.* D. Hans Bagger, Biskop i Sieland † 1693, 47. Ved
hende Fader til 2 Vørn. Hans første Frue var Cancellier
Griffensfelds Søster, og ved hende 3 Vørn, som alle
sees herefter paa Jubel-Lærer Baggers Slægt-Register.
- a. 6. D. Christian Bagger, f. 1692, reyste udenlands, og
blev efter Hiemkomst Prof. Mathem. infer. 1720,
Prof. Logices 1722, siden Prof. Juris, Assessor i
Højeste Ret 1729; Justitsraad 1733; Doctor Ju-
ris Ballatus 1736, Stiftamtmand i Bergen 1738.
† 1741, 13 April.
- * Maria Elisabeth Möller, (Enke efter Justitsraad Brande
eller Brandes, som var vice Borgemeester i Kjøbenhavn,
og døde 26 Febr. 1731).
- Deres 3 Vørn vare følgende:
- a. 7. Søster Svane Bagger, f. 11 Malt 1734.
- * Hr. Broder Brorson, Consistorial-Raad, tilsidt Stiftes-
provst i Ribe † 1773, 45 Aar. See Jubel-Læ-
rer Biskop Brorsons Stamtafle.
- a. 8. Christian Bagger Brorson, f. 5 Sept. 1762.
- b. 7. Hans Friderich Bagger, f. 23 Junii 1735. Er
Premier-Major og Oberstlieutenant ved Hans Kon-
gel. Højhed Kronprindsens Regiment, han lever
ugift 1781.
- c. 7. Johan Poul Bagger, f. 25 Junii 1736, er Justits-
raad, Assessor i Højeste Ret og Secreterer i Danske
Cancellie.
- * Anna Elisabeth Borre, (ældste Datter af Etatsraad Pe-
ter Borre i Kjøbenhavn) f. 1732 i Sept., gift
1770, 7 Febr.
- a. 8. Peter Christian Bagger, f. 1776, 6 Junii.
- b. 8. Charles Friderich Borre B. f. 1780, 1 Nov.
- b. 6. Johanna Maria Bagger, f. 1693, 1 Martii † 1773,
17 Febr. i Kjøbenhavn ugift.
- d. 3. Dorthe Thomas Datter Finke, f. 1596 † 1628.
- * 1615 Doct. Ole Worm, f. 1588, 13 Malt † 1654, 31 Aug.
var Doct. og Professor Medicinæ, og en stor Antiquar. See
hans

hans Historie og Skriver hos Vinding og Worm. Hun var af 3 hans første Frue og Moder til 7, Worms Stamtafle sat-ter 6 Børn, af hvilke levede disse 2de Døttre:

- a. 4. Inger Worm, f. 1621, 11 Aug. * 1639 11 Aug. † 1677, 4 Maii. See over hende Biskop Randulphs Liigprædiken.
- * Mag. Jens Pedersen Schielderup, f. 1604, 14 Febr. Blev Kong Christian IV. Hof-Prædikant 1637, 22 Oct. Sognepræst ved Nicolai Kirke 1639. Biskop i Bergen 1649 † 1665. (See herefter Jubel-Lærer Schielderups Slægt-Register, hvor man finder en rar Etelighed: Fader, Søn og Sønne-Søn vare alle tre Biskoper). Af deres 10 Børn døde 3 Sønner i unge Aar.
- a. 5. Christina Dorothea Schielderup.
- * Hr. Jens Samuelen Bugge, Sognepræst til Leganger, (hans Fader Hr. Samuel Bugge, var Sognepræst til Eids Præstegjeld i Bergens Stift, hvor han † 1663, 5 Sept. 58 Aar gammel) af deres Børn var:
- a. 6. Mag. Samuel Bugge, Provst og Præst til Leganger efter sin Fader.
- * Anna Sophia Randulph, Datter af Jubel-Lærer Biskop Randulph, deres Datter var:
- a. 7. Bente Maria Bugge.
- * Hr. Jacob Hersleb, Provst og Sognepræst til Brønse, hun var hans anden Hustru, han døde 1758, 21. 86, og Offic. 61. See herefter hans Historie og Stamtafle.
- b. 5. Søster Schielderup 2 gange giud.
- * Hieronymus Bergholst, Cancellieraad, som skillede sin Kone ved hendes timelige Velsfærd, og desuden blev skildig til hendes Moders Stervboe 13916 Aldr.
- * Ananias Wrangel.
- c. 5. Susanna Schielderup * 1668 17 Junii, † , ,
- * Mag. Gerhard Henrichsen Milzov, f. 1629, 16 Febr., succederede sin Fader som Sognepræst til Wosø 1666, da han havde været Faderens Capellan i 8 Aar, blev Provst 1669 † 1688. Jeg veed ey om de har havd flere end 2 Børn.
- a. 6. Margrete Milzov * Hr. Otto Schreuder.

D. Thomas Finkes Slægt-Register.

- b. 6. Jens Milzov, som anføres i Worms Lexicon med sine
Skrifter ved Aar 1688.
Hans Søn var:
- a. 7. Hr. Henrich Milzov, som var Præst i Kragerø 36
Aar, og skrev sig Milkau, slægt Farsfaderen
og Farsfars-Farsfader skrev Milzovius.
Han havde 2 Børn.
- a. 8. Jens Jegen Miltzau.
b. 8. Elisabeth Miltzau var Kammerjomsfrue paa Roes
Hilbe Frøken-Kloster.
- d. 5. Inger Schielderup * * Borgemeester Trojel i Bergen, Jo-
hannes Brügger, Student.
- e. 5. Oluf Worin Schielderup, Oberst, om ham har ieg intet
fundet, uden allene hans Ere-Vers udi hans Svogers
Mag. Gerh. Mitz. Præbytherologia Norvegica Vol-
Hardagriana, trykt 1679.
- f. 5. Anna Schielderup, Moder til 9 Børn.
* Mag. Otto Schreuder, Sognepræst til Nye Kirken i Bergen
† 1694, var først gift med Margrete Milzov, uden
Børn.
- a. 6. Mag. Jens Schreuder Sognepræst til Skiold.
b. 6. Dorthe Schreuder * M. Edward Edvardsen, Conrector
i Bergen † 1694. Efterlod Bergens Beskrivelse i
Manuskript.
- c. 6. Karen Schreuder * Hr. C. Weinvig Sognepræst til Wosø.
d. 6. Hans Schreuder, Collega i Bergens Skole.
e. 6. Anna Schreuder † ugift.
- f. 6. Inger Margrete Schreuder * Hr. Thomas Ruus, rest-
berende Capellan til Dns.
- g. 6. Dorthe Schreuder * * Kammeraad D. Deuch, og von
Rechen i Bergen.
- h. 6. Susanna Schreuder * * Hr. Hans Arntz, Hr. Michael
Stub, begge Sognepræster til Stadsbængden.
- i. 6. Hr. Peder Schreuder Sognepræst til Glopp. † 1737.
* Barbara Finde. See Jubel-Lærer Findes Stamtafle.
- g. 5. Hr. Jens Schielderup, Provst i Gørse,
Hans Datter:
- .6. Inger Dorthe Schield:
* Kammeraad Christensen i Holbøl.

b. 4. Søster Worm, f. 1623, 12 Nov. * 1640. † 1685, 1 Aug.
 • Mag. Eric Oluffsen Torm, en Bønde-Søn af Jylland, f. 1607, medens han var udenlands, blev han 1635 kaldet til Prof. Mathes., derefter tillige Bibliothecarius Universitatis, blev 1645 Sognepræst og Stiftsprovst i Kjøbenhavn † 1667, 2 Juni. Af deres 4 Børn levede 2.

a. 5. Hr. Ole Torm, f. 1641. Efter udenlands Nepsen blev han 1666 Prof. Lingv. Ebr. & Syriacz ved Kjøbenhavns Universitet. Slotspræst til Friderichsborg 1670 og Provst over Klunge-Friderichsborg-Herred, † 1698, 22 Januaril.

• En Datter af Raadmand Peter Motzfeld siger Worms Lexicon T. II. p. 506; men andre sætter Griffenfelds Søster, Maria Schumacher (om begge Dele nævnes slet intet i den ufuldstandige Stamtavle over Griffenfeld og Motzfeld, anført p. 81 ubi 3die Deel af Historiske Efterretninger om velfortiente Danske Adelsmænd, trykt 1779)

Af hans Børn kan jeg anføre 2 :

a. 6. Erich Torm † ugivd.

b. 6. Karen Torm * Mag. Lange, Stifts-Propst i Christiania, havde 1 Søn.

a. 7. Wilhelm Lange var Student, og for hans Angivelse over Christian Sandorph blev 1734 dømd til Vornholm.

b. 5. Mette Erichs Datter Torm. Moder til 6 Børn.

• Jens Henrichsen Proprietair i Salling i Jylland, siden Forpagter paa Leyregaard i Sicland.

Børnene toge Moderens Tilnavn. Han var en Søn af Borgemeester Henric Jensen af Viborg, der var Medlem ved den Danske Lovbogs Samling.

a. 6. Eric Jensen Torm, f. 1684, 11 September blev Student i sit 13de Aar. Derefter Liv-Karl hos Kong Frid. IV. Dernetst Regiments-Skriver over Friderichsborgs District. Siden Politimester og Borgemeester i Kjøbenhavn 1731. Justisraad 1737. Virkelig Etats-Raad 1760. Afstod Politimester Embedet 1761 til hans Sviger-Søn † 1764. Det var den-

ne Eric Torm, der reddede Kong Frid. IV fra en øyensynlig Fare i Gieckhuset.

- Anna Christina Ravn, f. 1692, † 1734, 14 Nov. Hun var en Proprietair-Dotter af Sieland og Moder til 4 Børn.

- Anna Thygesen en Proprietair-Syster af Jylland.

Etats-Raad Torm fornøede over hans Mor-Faders Egenbos Begravelse det i Ildebranden 1728 fortærede Epitaph, og i Frue Kirke bekostede et af sort og hvide Marmor smukt Epitaph med Dansk Indskrivt ubi ægteforgyldte Bogstaver i Maret 1762, og saaledes efter næsten 100 Aars Fortøb fra Förglemmelse bevarede den Lærde Eric Torms Navn paa et Dansk i Sted for et Latinsk Epitaph, hvis Indskrivt læses i Resenii Inscript. Hafniens. p. 68; hvor han siges at have 2 Sønner og 2 Døttre, men paa dette nye Danske Epitaph mældes 3 Sønner og 3 Døttre.

- a. 7. Friderica Christiana Torm f. 1719 † 1773.

- Otto Christian Rasch, Kammer-Raad og Regimentsskriver ved Cronborg Amt † 1748; hun var hans 3die Frue, havde 4 Børn, som her følger. Derneft i Ægteskab med Hof-Medicus og Doctor Medicinæ Licht † 1762 uden Børn.

- a. 8. Margrete Cathrine Rasch, f. 18 October 1743 • 1775 i May.

- Hans Henrich Elchildsen, Kammer-Raad og Inspecteur ved Jægerspris Gods, og Slots-Forvalter ved samme Slot, f. 1 Aug. 1741, dimittered af Rector Schröder i Friderichsborg til Academiet 1759, tog Attestats 1762.

De have ikke Børn.

- b. 8. Eric Torm Rasch, f. 1744. Capitain-Lieutenant i Sø-Etaten og Equipagemester.

- Mette Sophie Horn, f. 1755 17 Martii.

Deres Børn:

- a. 9. Friderica Sophia Rasch, f. 1779.

- b. 9. Frideric Otto Rasch, f. 1780.

- c. 8. Anna Magdalena Rasch, f. 1746.

- Adolph

- Adolph Tobias Herbst, Captain-Lieutenant i Søe-
Etaten.

Deres Børn:

- a. 9. Friderica Christiana Herbst, f. 1773.
- b. 9. Michael Johan Christian Herbst, f. 1776.
- d. 8. Anna Kirstine Kalsch, f. 1747.
- Ole Kierulf, Captain-Lieutenant i Søe-
Etaten og
Equipagemester.
- b. 7. Ulric Friderich Torm, f. 1721 22 Febr. paa Fri-
berichsb., deponerede 1739, blev Sognepræst til
Gierløw og Bafendrup 1746, til Stillinge 1755 og
1677 Provst i Løve Herred, som han 1772 frasagde
sig. Hans Skrivter sees i Worms Lexicon.
- Cathrina Marie Paludan (Dotter af Hr. Peder Palu-
dan Provst og Sognepræst i Callundborg. See Ju-
bel-Lærer Paludans Stamtable) f. 1729, haver 9 Børn.
- a. 8. Eric Torm, er Landmaaler med Kongelig Vestal-
ling, f. 1729⁵².
- b. 8. Margrete Kirstine Torm, f. 1750, har 5 Børn.
- Andreas Haar Land-Inspecteur over Karhuus Stift.
- a. 9. Henric Hans Nicolai Haar, f. 1770.
- b. 9. Niels Haar, f. 1772.
- c. 9. Ulric Frid. Haar, f. 1774.
- d. 9. Christiana Maria Haar, f. 1776.
- e. 9. Catharina Maria Haar, f. 1778.
- c. 8. Friderica Sophia Torm, f. 1759 har 1 Dotter.
- Hr. Steen Unger, (en Søn af Jubel-Læreren Hr.
Ole Unger, som herefter forekommer) han var først
sin Faders Capellan, derefter hans Sviger-Faders Capel-
lan, 1780 kaldet til Præst paa Kysten Guinea.
- a. 9. Kirstine Marie Unger, f. 1779.
- d. 8. Friderich Conrad Torm, Studios. Theolog.,
f. 1759.
- e. 8. Peder Paludan Torm, Jurist, f. 1755.
- f. 8. Emanuel Torm, Landmaaler, f. 1763.
- g. 8. Christiana Torm ugiyd, f. 1764.
- h. 8. Anna Torm ugiyd, f. 1754.
- i. 8. Ulric Friderich Torm, f. 1767.

c. 7. Friderich Conrad Torm, f. 1723, døde Captain
i Søe-Staten, paa Rheden for Sæler.

d. 7. Friderica Sophia Torm, f.

* Andreas Storp, Justitj:Raad og Raadmand i Kiøbenhavn.

Deres eneste Dotter:

a. 8. Anna Elisabeth Storp, f.

* Battier, Bogholder ved det Ostindiske Compagnie.

a. 9. Johan Jacob Battier, f. 1774.

e. 7. Anna Christina Torm, f.

* Johan Gotfried Becker, Hof:Apoteker.

Deres Børn:

a. 8. Eric Becker, f. 1760, var Student, nu Volun-
teur ved Rente-Kammeret.

b. 8. Henriette Becker.

c. 8. Anna Becker.

d. 8. Christiana Becker.

e. 8. Gotfried Becker.

f. 7. Mette Sophie Torm, f. 1722, 21 * 1744, 8 Julii.

* Friderich Horn, f. 1708, 7 Jan., efter sit aflagde
Curs. academicum blev han Ober:Rets:Procurator,
derefter Advocat ved Højeste-Ret. Abjungered Politie-
mester og Vice-Borgemeester i Kiøbenhavn 1751. Vir-
kelig Politie-mester og Justits:Raad 1761. Etats:Raad
1769, siden Justitiarius i Hof: og Stats:Retten, og
Conferens:Raad 1775 † 25de May 1781. — Hans
Skrivter ere i Prof. Worms Lexicon urigtige. Ved
ovennævnte hans anden Frue havde han 12 Børn, der-
af lever 4; men med hans første Frue havde han 1
Dotter, som alle her anføres:

a. 8. Antonette Friderica Horn * 1762 † 1773.

* Oluf Lundt Bang, f. 1731, Etats:Raad ic. See
Jubel-Læser Bangs Slægt-Register, hvester, hvor
og findes hans Nobilitation, og andet Ægtekab.
Af første Frue 1 Søn.

a. 9. Christian Friderich Bang f. 1764, Søe-
Cadet.

b. 8. Anna Margreta Horn, f. 1746 11 Junii.

* Jo.

Af første
Ægtekab.

Af andet
Ægtekab.

- Johan Eilitz, Cancellieraad, har 3 Børn.
 - a. 9. Friderica Catharina Sophie Eilitz, f. 1765.
 - b. 9. Frideric Christian Eilitz,
 - c. 9. Johan Henrich.
- c. 8. Eric Horn, f. 1749, 12 Dec. deponerede, blev Cancellieraad og Sørenskriver over Ide og Marcher 1778.
- Marie Adriane Adolphine Martin, f. 1761.
 - Deres Børn:
 - a. 9. Friderich Horn, f. 1781, 29 Jan.
 - d. 8. Mette Sophia Horn, f. 1755, 17 Martii.
- Eric Torm Kalch, Capitain-Lieutenant, som forand er ansærd.
 - e. 8. Friderich Horn, f. 1756, 12, blev Student, derefter Kongelig Guldmægtig hos sin Fader i Hof- og Stats-Retten.
- b. 6. Thomas Jensen Torm, f. 1693 † ugift i Krigstjenest.
- c. 6. Henric Jensen Torm, f. 1691, 1 Nov., var Skovfoged ved Friderichsborg i Naunehuset † 1750.
- Kirsten N. af Holsteen † 1751, havde 2 Døttre.
 - a. 7. Dorte Cathrine Torm, f. 1709, lever i Helsingør.
- Jürgen Strøegaard Selveyer ved Friderichsborg † 1737.
 - Efterlod en Børn:
 - a. 8. Jürgen Strøegaard, f. 1737, tog Exam. Theol. 1762.
- b. 7. Mette Marie Torm, f. 1711 †
- Niels Madsen Riis, Svensk Post-Fører i Helsingør †.
 - Harde 2 Børn:
 - a. 8. Jens Riis succederede sin Fader †
 - b. 8. Johannes Riis er Møller.
- d. 6. Søster Jens Dotter Torm, f. 1685, 24 Septbr. †
 - hun overlevede begge sine Mand:
- Hans Christian Eller, Mønsterkriver ved Holmen † 1720.
 - Fader til 1 Børn.
- Christian Ernst Küster, Jølemester ved Stutteriet paa Friderichsborg † 1745 uden Børn.

- a. 7. Henric Christian Eller, Birkedommer ved Jægers-
priis † 1768.
- Allhed Paaske (Søster til General-Auditeur Paaske, som
var Eyere af Vøstrup) † 1781, 12 Maa.
Deres Søn.
- a. 8. Hans Christian Eller † 1773 ung.
- e. 6. Kirsten Jens Dotter Torn, f. 1688, † 1731.
Af hendes 12 Børn lever 7.
- Hans Wilhelm Eller, Slotsforvalter ved Jægerspriis †
1751, gl. 80 Aar, var atter gift med Cicilia Braun,
Dotter af Hr. Hans Madsen Braun, Sognepræst til
Nyefisbing og Rørvig i Dds. Herred, hun † 1734.
Moder til 1 Søn.
- a. 7. Hr. Carl Christian Eller, f. 1711, dimittered fra
Køefilbe Skole 1731, blev Capellan i Slangerup,
siden Præst til Strøe, altid ugift.
- b. 7. Christian Sigfried Eller, f. 1713, 19 Sept. dimit-
tered fra Køefilbe Skole 1732, blev Skoleholder ved
H. G. Fattig: Skole 1744. Klokker ved Christians-
havns Kirke 1747, er tredje gang gift.
- 1747, Johanne Maria Friis, (Dotter af Hr. Jørgen
Friis Sognepræst til Helsingø og Balbye, en bekiendt
god Danst Poet) f. 1728 † 1748, 20 Maa paa før-
ste Barselseng.
 - 1749, Anna Peders Dotter Falk † 1761, af 3 lever
2 Børn.
 - 1767, Friderica Helt, f. 1745, af 3 lever 2 Børn.
- a. 8. Jørgen Friis, f. 1748 i Maa, er Copiist udi
Hof: og Stads-Retten.
- b. 8. Hans Wilhelm Eller, f. 1750, 30 Aug. Bor-
ger og Farver ved Nørre Port i Kjøbenhavn.
- 1778 i Decbr. Anna Elisabeth Main.
- c. 8. Richard Petri Eller, f. 1754, 27 Octbr., er
nu Copiist i Hof: og Stads-Retten.
- d. 8. Christian Friderich Eller, f. 1768.
- e. 8. Johanne Marie Eller, f. 1771, 16 Decbr.
- c. 7. Hans Henrich Eller, f. 1720, 18 Maa. Com-
mandeur-Capitain i Søe-Etaten.

- Anna Maria Rigelsen (Dotter af Valais-Forvalter Rigelsen i Kjøbenhavn, hvis Enke blev givd med Wiinhandler Nicolai Dahl i Helsingør.)
 Af deres 8 Børn lever 5.
 - a. 8. Wilhelmine Kirstine Eller, f. 9 Decbr. 1763.
 - 1781, 16 Martii Hr. Morten Helm, Sognepræst til Svindinge i Høen,
 - b. 8. Otto Christian Eller, f. 1758, 24 Aug., Sse: Eadet.
 - c. 8. Eric Torm, f. 1762, Sse: Eadet.
 - d. 8. Christian Conrad Eller, f. 1763 er i Engellø Sse: Tieneste.
 - e. 8. Friderica Charlotte Eller, f. 29 Jan. 1759 ugift.
- d. 7. Carl Adolph Eller, f. 1722, Farver i Kjøbenhavn.
- Anna Maria Berntsen † 1778, af 4 lever 1 Søn.
 - a. 8. Hans Carl Eller, farer paa Kysten Guinea.
- e. 7. Hans Christian Eller, f. 1728, 20 Decbr., er Procurator ved Hof- og Stads-Retten, ugift.
- f. 7. Sophia Hedevig Eller • 1735 † 1737, havde 1 Dotter.
- Otto Christian Rasch, Kammerraad og Regiments-Skriver, som forand er nævnd, han blev atter givd med Cathrine Margrete Scheffer (Dotter af Justits-Raad og Doctor Medicinæ Scheffer.) Hun efterlod sig 1 Dotter, og atter givd med Fridericha Christiana, Etats-Raad Torms Dotter, hvis 4 Børn tilforn ansørbe.
 - a. 8. Charlotte Sophia Rasch, f. 1736, har ingen Børn.
- Henric Gerner, Skibsbygger for Floden og Capitain i Sse: Staten. See Jubel: Lærer Bisfop Gerners Stamtafle i min 1ste Deel af dette Skrivt p. 332.
- b. 8. Sophia Hedevig Rasch, f. 11 Aug. 1740 • 1772 29 Mail.
- Christian Friderich Jacobi, Etats-Raad, Assessor i Højeste-Ret, Lecteur hos Hs. Kongelig Majestæt og Secretair i Videnskabernes Selskab i Kjøbenhavn, f. 1739, 12 Martii. Af Faderen Hr. Jacobi, Slots-
 præst

- præst ved Fredensborg og Sognepræst til Åsminderød og af Moderen Charlotte Scheffer, som nu er Kammerrue hos Dronning Juliana Maria.
- g. 7. Charlotte Sophia Eller, f. 1721 † 1759, 14 Oct. af hendes 12 Børn lever 3.
- * Lars Eschildsen, Slotsforvalter paa Jagerspris, f. 1692 i Schanderborg District † 9 Decbr. 1773 æt. 82.
- a. 8. Hans Henrich Eschildsen, Kammerraad og sin Faders Successor, som forand er mæled.
- * Cathrina Ottos Datter Rasch, endnu uden Børn.
- b. 8. Kirstine Eschildsen, f., lever ugift 1781.
- c. 8. Hans Wilhelm Eschildsen, f. 1750, deponeret fra Herlufsholm, er nu Skriver. Karl.
- f. 6. Anna Dorteia Jens Datter Torm, f. 1695 † 1771.
- * Wilhelm Mejer, Giærter-Mester i Kiøbenhavn †
- a. 7. Eric Wilhelm Mejer, Islands Ober-Kiøbmand, † 1778 ugift.
- b. 7. Jens Mejer, Uhrmager i Petersborg, † 1775 ugift.
- c. 7. Emanuel Mejer, Robbersmed i Kiøbenhavn †
- * : : Danneberg, som atter er gift.
- a. 8. Anna Dorthe Mejer. b. 8. Alhed Mejer.
- d. 7. Christian Friderich Mejer Degen til Gastrup og Sny, skilte sig fra sin Kone 1780.
- * Hedevig Niels Datter fra Jagerspris Mølle, gift 1761. De haver 4 Børn.
- a. 8. Anna Dorteia Mejer, f. 1764.
- b. 8. Frideric Emanuel, f.
- c. 8. Jens Wilhelm Mejer, f.
- d. 8. Andreas Christian Mejer.
- d. 3. Drude Thomas Datter Finke, f. 1598. * 1623. † 1671.
- * D. Hans Rasmussen Brochmann, f. 1594, 18 Julii. Efter udenlands Reysen blev 1619 Rector i Sorse, Prof. Philos. i Kiøbenhavn 1621; Prof. Theol. 1630; Doctor Theol. 1634, † 1638, 10 October. Hans Skrifter findes i Hr. Prof. Worms Lexicon, men af hans 6 Børn levede 5, hvilke her anføres:
- a. 4. M. Kasinus Hansen Brochmann, f. 1626; blev Collega her i Kjøebilde Skole 1645; tilsidst Prof. Theol. i Kiøbenhavn 1660, † 1664, 8 Aug. Fader til 3 Børn.

- Else, Borgemeſter Peder Pederſens Datter af Kiøbenhavn, og Søſter til Wiſſinde Randulf.
 - a. 5. Hans Brochmann, Borgemeſter i Chriſtiansſand, † 1697.
 - Charlotta Kyrtz.
 - b. 5. Ivar Brochman, † i Paris.
 - c. 5. Drude Brochmann, † ugiud.
- b. 4. Thomas Brochmann, druguede i Amſterdam.
- c. 4. Søſter Brochmann, f. 1629 • 1651 • 1653 † 1693.
- M. Morten Poulfen Grum, en Wiſſe-Søn af Lund, f. 1615, blev Slotspræſt i Kiøbenhavn 1651, † 1652.
- M. Michael Henrichſen Tiſtorph, f. 1628, Slotspræſt 1652, Sognepræſt til Nicolai Kirke 1660, † 1701. Havde 3 Døttre:
 - a. 5. Anna Tiſtorph. • D. Holger Jacobzæus, Juſtitsraad, † uden Børn.
 - b. 5. Drude Margrethe Thiſtorph. • Henric Höyer, Aſſeſſor, dets Søn var:
 - a. 6. Hermann Höyer, † 1725, Raadmand i Kiøbenhavn.
 - Cathrine Wiel, blev ſiden gift med Profeſſor Ancherſen i Kiøbenhavn.
 - a. 7. Drude Margrethe Höyer. • Med Hr. Ancher Borch, Sognepræſt i Bordingborg, † 1762, havde 3 Børn.
 - a. 8. Anna Cathrine Borch, † . . .
 - Med M. Sören Seerup Monrad, Convector i Chriſtiania. See Jubel-Læternes Seerups og Monrads Slægt-Register.
 - b. 8. Dorthe Borch.
 - Hr. Henning Hanſen, Præſt til Schtelbøe.
 - c. 8. Anna Margrethe Borch, † ugiud.
 - c. 5. Chriſtine Tiſtorph, • 1699, † 1729. Af 4 Børn levede 2.
 - Doct. Chriſten Worm, Biſkop i Siciliand, f. 1672, † 1737 9de October.
 - a. 6. Michael Worm, f. 1704; Borgemeſter i Kiøbenhavn 1728; Amtmand i Norge 1729; Juſtitsraad 1736, † 1743.

D. Thomas Finkes Slægt-Register.

- * Sara Hederig, Dotter af den Kiøbenhavnſke Præſident, Etatsraad Johannes Schrader, uden Børn.
- b. 6. Elſe Worm, f. 1703, * 1735, † 1740.
- * Caspar Chriſtopher Bartholin, Conferentsraad og Juſtitiarius i Høyſte Ræt, atter giord med Eliſabeth Hedevig Eichel. Børn af begge ſes herneſt ſees paa Jubel-Lærer Bartholins Stamtafle.
- d. 4. Dorthé Brochmann, f. 1634, * 1663, * 1666, † 1676.
2 Børn.
- * M. Chriſtian Steenbuch, f. 1625. Prof. Ebr. Ling. 1655, † 1665.
- * M. Jacob Fols, f. 1630, Rector i Kiøge 1666, i Kiøbenhavn efter hans Broder 1675, † 1676. Begge deſſe vare lærde og vldt bereidsde Mænd.
- a. 5. Hans Steenbuch, f. 1664, efter 7 Aars udenlands Rejſer blev han 1693 Prof. Ebr. Lingv., Prof. Theol. 1709, † 1740, 21 Junii i eenlig Stand. Hans mangfoldige Skrifter ſees i Hr. Prof. Worms Lexicon. Han ſunderede 10 Senge i Bartow, og 1713 lagde han 500 Rdlr. til Biſkop Brochmanns Legatum, derforuden gav han 1000 Rdlr. til 4 Ironhiemſke Studentere. See trykte Fundatzer T. 1. p. 173, 207, og T. X. p. 103.
- b. 5. Drude Cathrine Jacobs Dotter Fols, efterlod 1 Søn.
- * Doct. Ole Worm den Yngere, (Søn af Conferentsraad Wilh. Worm) f. 1667, † 1708. See Jubel-Lærer Biſkop Jens Giüdefens Slægt-Register p. 282.
- a. 6. Wilhelm Worm, Affessor i Høyſte Ræt, f. 1698, † 1727 i enlig Stand, var en god danſk Poet.
- e. 4. Bodil Brochmann, f. 1635, * 1655, † 1670.
- * D. Matthias Fols, Biſkop i Halborg, f. 1627, † 1683. Deres Børn og Børne-Børn ſees udi velbemeldte Jubel-Lærer Biſkop Giüdefens Slægt-Register i dette Skrivts 1ſte Deel p. 273-281.

* 2. Capitel.

Om

D. CASPAR BARTHOLIN,

Ridder, Kongel. Majesté. Conferents- Etats- og Justits-Raad. Præsæs
i det Kongel. Rente-Kammer, Assessor i S. R. og Consistor. Pro-
fessor Physic. & Linqv. Ehr. og Senior ved
Kjøbenhavns Untoersitet.

Denne berømmelige Mand var fød i Kjøbenhavn den 10
Sept. Aar 1655. Hans Fader den store, den vidtberøm-
de Doct. Thomas Bartholin, Kongel. Liv-Medicus, Assessor i S.
R. og Consistor., samt Professor Medicinæ i Kjøbenhavn. Om
ham skal nælides herefter. Hans Moder var Else, eneste Dot-
ter af Christopher Hansen, som 1645 blev Borgemeester i Kjø-
benhavn, afaaff. de 1664, og døde 1679, den 11 December,
gl. 82 Aar. Hans Far-Fader var den berømmelige og Høy-
særde Professor og Doct. Theol. Caspar Bartholin *). Hans Far-

Hans
Fødsel og
Herkomst.

§ 2

Mo-

*) D Caspar Bartholin var fød 1585, 12 Febr. i Malmø, hvor hans
Fader Hr. Bertel Jespersen, var Sogne-Præsæt og Slots-Præsæt, da han
før havde været Præsæt ved Hellig-Geist Huus i Kjøbenhavn til Aaret 1577.
Hans Moder Anna Tinkellen var en Dotter af Hr. Rasmus Tinkelsen,
Præsæt udi Wemmhøys Herred i Skaane. Hans Farfader var Jesper
Paltelsen af Digum i Jylland, som nok aldrig havde været i Italien, ey
heller kunde lede sin Familie derfra, som Cancellieraad Josch. Wielandt i
hans lærde Tidender for Aaret 1724, p. 438 beretter, naar han fortæller os,
„ at nogle vil henlede Familien Oprindelse fra et fornemme Huus udi Ita-
„ lien, og statuere, at den der af samme Familie sig her haver nedladet,
haver

Modet var Anna Finke, foransfordte Jubel-Lærers D. Thomas Finkes Datter.

De

„haver efter Landets Mæner og Talemaade udlæbet den sidste Vocal af
 „Dinavnet, og laded sig kalde Bartholin. Desse som er af den Me-
 „ning (siger Wielandt) gaar og derhen, og vil, at den første deraf her
 „i Riget levede, indkom i det 14de Aarhundred, og kaldedes gemeenlig
 „Gaspar, det er Jesper Bartholini, og dennes Søn skulde være den
 „bemelte lærde Bertel Jespersen.“ — Men om denne Italienske Her-
 fomsfæ taler ingen af dem, der ellers har skrevet om Bartholinerne. Udi
 den Tractat kaldet Janitores Logici bini trykt 1612, 12mo. (ikke 1622,
 som staar i Hr. Worms Lexicon,) udgiven af Caspar Bartholin, og til-
 skreven Magistraten i Malmø, kalder han i Tilskrivtet sin Fader Bartho-
 lomæus Casp. Bigunius; Det er da troligere, at Familien nedstammer
 fra et fornemme Bonde-Huus i Bigum-Bye eller maaskee Bigum-Gaard,
 hvor Jesper Palleesen var en god erlig Jydsk Bonde, og havde uden Tvil
 faaet Gaarden efter sin Fader Palle. Men at vores Bartholin har givet
 sig et latinisk Tilnavn Bartholinus i Stæd for Bertelsen, og det siden
 er bleven et Stamme-Navn, det har flere giord efter de Tidets Brug,
 og efter Melanchtons og D. Hemmings Maade, der gave deres Disciple
 latiniske Tilnavne, enten efter deres Fader eller Fødestæd: Saaledes kalde-
 te vor fordoms berrømmelige Professor sig Longomontanus, af hans Fø-
 destæd Langebjerg, en Bondebye i Jylland, og i vore Tider Pontoppidan
 af det Stæd Drobne i Fyen, Lucoppidan af Lundbye paa Løstinge:
 Saaledes gav hin store Poul Cyprianus sig et latinisk Tilnavn af hans
 Faders Tilnavn Kupferschmid.

Men at komme igien til Caspar Bartholin, da kan han med ald
 Rette, ligesaa vel som ovennævnte hans Sønne-Søn af samme Navn reg-
 nes inter eruditos præcoces & felices: tilige og lyffelige Lærde.

Af Stollens Medic. Gelahrheit havde vor sindrige Danske Poet sal.
 Hr. Professor Wadskier udi Rector Hansens Brudevers taget Anledning
 at erindre dette lærde Varn:

Om Caspar Bartholin, den ældre, vil man sige:

At han har tald Hebraisk, sø: han det havde lærde. — Han blev 3
 Aar

De unge Aar anvendte han saa vel, at han var ifflun noget over 15 Aar, da hans Fader havde den Blæde 1671, at

G 3

see

Aar gl. sat til Vogen, og hans ypperlige Sind's Gaver yttrede sig saa tilig, at han allerede i hans 11te Aar meer end een Gang holdte offentlige Taler paa Græsk og Latin, baade i bunden og ubunden Stil, saa at alle forundrede sig, og kunde ikke andet end have stort Haab om ham, som ikke heller slog dem feyl; Thi 7 Aar derefter, da han var i sit 18de Aar blev han Student 1602. Tvende Aar blev han her ved Academiet, hvor han Dag og Nat hængde i Studeringer. 1604 drog han til Nordskock og derfra til Wittenberg, hvor han beholdede Prisen for alle hans Med-Cammerader.

Han bliver Student. Næst udenlands i 6 Aar.

I Wittenberg disputerede han offentlig for Magister-Graden, hvilket Ere-Titel han søgte af Nødvendighed; thi som han lidet eller intet havde at hielpe sig frem med i sine Studeringer uden de 60 Rigsdaler, Capitelet i Lund aarlig i 3 Aar gav ham (hvilket han og stødse med et taknemmeligt Hierte erkjendte, som han i sin tilkiendegiver ubi hans Skrifte de Stellarum Natura, hvilket han tilskrev Capitelet i Lund, datered Wittenberg den 1 April 1607,) saa maatte han, efter som disse 60 Riksdaler kunde aarlig forslaae, nødvendig redde sig med sin egen Vindskibellighed og Studering. Formedelst Magister-Graden fik han da Tilladelse at docere offentlig. Efter 3 Aar forlod han Wittenberg, og reysede siden iglennem den største Deel af Europa, meest til Fods (om hvilken Reyse Vindingii Acad. Hafn. p. 245 sqv. vidtsøftig fortæller,) og hvor han kom søgte han Omgang med de lærdeste Mænd, og altid drog han lærdere og bedre fra dem: altid efterlod han sig Skrifter ved Trykken: I Wittenberg 1605 og 1607, i Basal 1608 og 1610, og i Strassborg

Han gaar til Fods fra et til andet Stad.

Da han engang kom gaaende til Antwerpen geraadede han i stor Livsfare, thi han blev anholdet af Soldaterne, anseet for en Spelber og arrestered, dog endelig løsladed. Til Basal 1607 blev han ligesom til Wittenberg holdet værdig til at være Adjunctus Facultatis Philosophicæ.

Aar 1608 drog han iglennem Schweizerland og Genf til Italien, hvor han besaae de mærkværdigste Stæder, og dverblev Fastelavn's-Festen i Pa-

see ham i Studenternes Tal, og neppe var han 3 Aar Student, førend han 1674 fik Kongens Brev paa at være Professor. Same me

Er atter ubi
Livsfare.

i Padua, hvorfra han drog glennem de soriae Stæder, og kom omsider til Rom, hvor han besaae dens mange Antiquiteter, og tillige med Pavens Medico Doct. Joh. Fabro undersøgte de Enges Svagheder. Derfra drog han til Neapolis, hvor man tilbød ham at være Professor Anatomiz, men for sine Marsager betakkede han sig, og drog derfra til Sicilien, dog med stor Livs Fare, saasom Tyrkiske Sø-Rovere kom efter ham.

Men omerdskont han havde været eftersat i Rom, reysede han dog atter did, og derfra atter til Academiet i Perugia, og siden atter til Padua, hvor han ey allene practicerede i Medicinen, men og, for at faae en fuldkomnere Ferdighed, om Natte-Tider flittig annatomerede døde Mennesker (hvilket han nok som bevidner med sit Skrivt, kaldet Anatomia, trykt Wittenberg 1611, 8vo., og siden oplagd ofte forsged af hans Son D. Thom. Bartholin, tr. Leiden 1641—1645—1651—1673.) Herfra reysede han til Wien i Østerrige, hvor han blev Hønsfende til hans store Lærdom og Fortienester af Kejseren Maximiliano Aar 1609 (paa 27ye siger Wielandt l. c. 439) optaged ubi Adelsstanden. Om hvilken betydeitg Omstændighed Vindingii Acad. Hafn. l. c. slet intet mælder, og hverken hos Familien eller i noget Skrivt har jeg kunded finde noget om den Sag. Maa skee han den Tid har faaed ubi sit adelige Baaben en Ørn, en halv Maane og 12 Stierner, som paa Titel-Bladet af Sønnens D. Thom. Bartholins Carmina Varii Argumenti, Hafn. 1669 8vo. er anførdt, (og over disse hans Insignia har Vitus Bering forfærdiget 3 smukke Vers in Aquilam, in Lunam, & duodecim Stellis, saa og cur album ejusdem solum? som er at læse i bemelte Bartholins Carmina p. 119. 120.) Fra Wien begav han sig til Pressborg i Ungarn, og kom omsider atter til Basel, hvor han af den berømde Medico Doct. Casp. Bauhino blev høytidelig creeret Doctor Medicinæ No. 1610 in Junio ubi hans røsværdige Alders 25de Aar. Til denne D. Bauhin har vores Bartholin fra Rom 1609, sendt et smukt Cre. Vers, som læses i hans falciculo Carminum tr. Hafn. 1621. Fra Basel reysede han og kom atter til Wittenberg, hvor han fra Canceller Christen Friis til Vorrebys fik Brev, som standfede hans videreforesatte

Rey-

Blev
Doctor
Medicinæ
i Basel.

me Aar drog han udenlands tillige med hans Broder Christophe Bartholin og Farster-Søn Holger Jacobæus, hvilke begge bleve og siden Professorer ved Kiøbenhavns Universitet.

Alle-

Reyse, og kaldede ham hjem, hvor han Aar 1611, blev bestiftet at være Professor Eloquentiæ. Tvende Aar derefter blev han Prof. Medicinæ og succederede D. Gellius Salscerides, a) og henved 10 Aar forestod dette Embed med største Berømmelse, visende sin Kunst meget lykkelig i at curere saavel Kongen selv og de Kongelige Børn b), som Adelen og andre, der brugde ham i de farligste Sygdomme. I Aaret 1617 blev Jubelfæsten for Reformationen første Gang helligholdet, og da holdede han paa Academiets øverste Høresal en Tale de Comparatione primi Eliæ & tertii, Lutheri sc. — non sine insigni omnium applausu skriver O. Worm til Laur. Scavenium, som da studerede i Strasborg 1618 v. Epist. Wormii p. 39. — Fra Aar 1618 til 19 var han Rector Magnificus c) og med Berømmelse forsvarede denne Post. I Aaret 1623 blev han nedlagd i meget hæftige Sygdomme, hvilke vare saa meget farligere fordi de vare stridige imod hverandre. Her var nu ald hans Kunst forgieves, og blandt alle Lægerne i Kiøbenhavn fandtes ingen, som kunde skaffe ham hans forige Sundhed. Han slog da ald Verden af sit Sind, satte alle verdslige Videnskaber og Studeringer til Siden d) og gjorde sin Herre og Gud et helligt Løvede, at om Gud vilde unde ham sin forige Sundhed, vilde han opofre sin øvrige Levetid paa Theologten. Gud gjorde, at han kom sig, og blev Aaret derefter 1624, 21 Febr. bestiftet Prof. Theologiæ efter D. Conrad Aslac, som døde 7 Febr., og da blev

Rom hjem og blev Prof. Eloquent, Prof. Medicinæ.

Prof. Theologiæ.

- a) D. Christ. Bording skrev fra Cronborg 1613 til Ole Borch, som laae i Leiden blandt andet: In Illius (D. Gellii) locum nondum suffectus est alius. In Bartholinum tamen communis conjectura & calculus incidit: nec aptiorem facile invenient alium. (v. Epist. Wormii p. 3.)
- b) O. Worm l. c. p. 10 skrev 1618 til Jacob Finke: Affinis roster Bartholinus in Principe curando jam Occupatus.
- c) Om de Uroligheder D. Bartholin havde i dette sit Rectorat, nævner O. Worm omstændelig ubi sin Skrivelse til Casp. Erasmus l. c. p. 33. 34.
- d) Vide Consultationem ejus de Theol. Studio, ubi dolet se tantum temporis impendisse profanis literis.

Allevegne kiendte man Faderen i Sønnen, allevegne lod han efter sig Beviser paa en stor Erudition Saaledes lod han trykke

Keiser til
Wabet.

Bliver
Doctor
Theologiæ.

Professor Ol. Worm Doctor Medicinæ efter ham. Strax derpaa drog han med sin Frue til Carl's-Wabet e) i Wshmen for sit Helbred Skyld. Ved Wabet blev han dog ikke aldeles helbredet; thi udi Vindigii Acad. Hafn. l. c. heder det: Vestigin gravissimi morbi in artubus & renibus semper relicta sunt. Aar 1626 blev han tilligemed Mag. Johan Cluver, Prof. paa Sorbe, af Biskop D. Hans P. Kesen, som dette Aar var fjerde Gang Rektor Magnificus, den 25 Maii høytidelig creeret Doctor Theologiæ, om hvilket Vindingii Academia Hafn. intet mælder. Denne høytidelighed at blive indbød han Koeskilde Dom-Capitel ved et Latinff Brev saa lydende:

Viri Generosi atqv. Nobiles,
Reverendi atq. amplissimi Domini,
Fautores, atqv. amici multis magnisq. nominibus
Suspiciendi.

Si os aut stilus mihi, pro vestræ in me bonitatis ac virtutis merito laxari, atqv. pro affectus impetu atqv. calore posset erumpere; quod de variis angustiarum intercludentium impedimentis haberem conqveri, coetera cum beneficiis Vestris paria facere; invalidus, nihil facile occurreret. Quia vero bonitatis ejusdem vestræ ac virtutis famam coarctare, dignamqv. amplitudine memoriam unius paginæ angustiis strangulare sit relligio: eam silentio potius hoc tempore gratus venerari, quam insufficienti laudis præconio deprædicare malo.

Gratias tamen hæc atqv. preces ad vos deferre complura impulerunt: De præteritis gratias, quas referre, quam agre aut habere præoptem: De futuris preces, sic ut in me perseveretis, non equidem mei meriti, quod nullum agnosco, sed vestræ in benignitate

e) Om denne Kense kan eftersees Ol. Wormii Epist. p. 55. 59. 121. 122. og i Bartholins Skrivelse fra Wabet til Worm beretter han, at han der ankom den 7 Maii, at alting paa Wenen var overmaade dyrt, og, at alle de Evangeliske Præster vare jagede i Landflugtighed ic.

trykke hans Exercitationes miscellanæ i Leiden 1675, 8vo. Hans Commentarius ad Parentis Synopsis de Puerperio Veterum, i Amsterdam 1676, 12mo. Hans Syntagma de Inauribus Veterum, ibid. 1676, 12mo. Hans Diaphragmatis structura nova, i Paris 1676, 8vo. Medens han var i Rom, lod han der trykke 3 Skrifter i Maret 1677, og blandt disse var det in 12mo. de Fibiis Veterum, hvilket han tilfrev Cardinal Sigismundo Chigi. Dette Skrivt bestaar af 3 Bøger: i den første 10, i den

tate constantiæ causa, amicitiz ac fraternitatis cum quibusdam vestrum affinitatis, immo conjunctissimæ Academiæ nostræ atq. cum primis facultatis Theologicæ cum vestra eminentissima societate necessitudinis causâ. Quoniam igitur, postquam tertius jam annus labitur, quo Doctoris publici in sapientiæ coelestis studio fungor munere, Magistratus superioris affectum aut pretium virtuti & doctrinæ posituri mandatum, quod bene vertat Altissimus, ritibus solennibus in templo Academiæ, tenore foundationis Regiæ ad diem 25 Mâii, supremo in Theologia gradu me condecorandum censuerit: more Collegio nostro sacro per multorum annorum decursum recepto, præsentiam vestram honoratissimam vos rogare minime subvereor: quæ si autem futurum Doctoralem cohonestare, prioribus meritis hoc augmentum superaddituri dignemini; non me solum meosq. omnes, sed Collegium totum insuper nostrum, immo Academiæ universam vinculo vobis devinctis arctissimo, atq. ad nulla non hostimenta provocabitis, jam ante sine temporis aut loci exceptione honori vestro velificantem paratissime.

Deum veneror, venerandam societatem vestram quam diutissime salvam incolumemq. præstare dignetur. Valet & favere mihi pergite, quem favore & meritis vestrum fecistis. Hafniæ 3 Mâii Anno Christiano MDCXXVI.

V. V. A. A. N. N.

Studiofiss.

Caspar Bartholinus,

Sacr. Lit. Prof. Regius.

den anden 9, og i den tredie Bog 7 Capiteler: Det er atter i Amsterdam 1679 oplagd, og med nok engang saa mange Kobber-Figurer forøged, som den første Edition.

Baa-

Aar 1629 den 4 Junii blev han anden Gang Rector Magnificus, men som Pesten dette Aar grasserede i Kiøbenhavn, saa drog han den 10 Junii med sin Frue og Børn til Corse, for der i Doctor Medicinæ Burseri Huus at see dem i Sikkerhed; men under Weys blev han saa hæftig angreben af Colik, Ledværk og Stensinerte, at hans lille stakkels Legeme neppe kunde udholde til Corse, hvor han strax lod bede til sig den Tydske Præst D. Joh. Cluver, som meddelede ham det Høvyærdige Alterens Sacramente, derpaa han blev forløsd fra Sygdoms Væe og Smerter ved en salig Død om Aftenen Kl. 7, den 13 Junii 1629, i hans betømmelige Alders 45 Aar, og havde dog allerede her ved Academiet, efter hans Hiemkomst fra 6 Aars udenlands Reiser, paa hvilke han gik til Fods fra Stæd til andet, været Professor i det Igtinske Sprog 2 Aar, i Læge-Kunsten, hans Hovedvidenskab, 11 Aar, og i Theologien 6 Aar, og ingen af disse Voster (Skrivter Hr. Malling) beklædede han allene for at have Levebrød, men var enhver af dem fuldkommen voksen. Hans Død blev beklaged af alle baade inden- og udenlands *), at han levede ifkun lidet for sig selv, men desmere for andre, er klart nok af hans mange baade før og efter hans Død trykte Skrivter, ved hvilke han er og bliver udsødelig: Hr. Prof. Worms Lexicon anfører hans 35 Skrivter, hvoriblandt ere de Bøger, han efter Kongel. Befaling skrev til de Laetinske Skolers Brug og Nytte. Hans Arbejder og Fortienester forskaffede ham Kongens Naade, som foruden bemeldte vigtige Embeder skienkede ham et Canonicat i Noeskilde Capitel. Hans Godgjørenhed imod Trængende sees og af de 200 Rdlr., han til fattige Skole-Børn og Husarme i Kiøbenhavn sørend hans Død testamenterede, hvilke hans Enke for-

øge

Hans Død
og forte
Ervedid.

*) Ildi Stephani Joh. Stephani Brev til Doct. Ole Worm, datered Leiden den 18 Aug. 1629, i hvilket han condolerer Worm, der samme Aar havde mistet sin Frue Dorthe Finke, og skriver til vores Bartholins Frue, heder det: *Amicit Academia Patria Incomparabilem Theologum, tu vero Affinem & Collegam conjunctissimum famam super æthra notum Virum D. D. Caspar Bartholinum: ejus in morte tota quoqv. Respublica Literaria ingentem profecto jacturam fecit.* (v. Worm, Epist. p. 148.)

2. Capitel. Om D. Caspar Bartholin. 59

Baade dette og bemelte hans Skrifter vise en langt større og vidtloftigere Læsning, end man i Almindelighed finder hos et ungt Menneſſe af 22 Aar.

§ 2

Efter

sgede med 100 Nbr. S. Hr. Conferents-Raad Hoffm. Fundat. T. 1. p. 165.

Hans Lig førde man fra Gorse til Kiøbenhavn, hvor Pro-Reclor M Wulfg. Rhumann udgav Programma, D. og Prof. Theol. Jesper Brochimann holdede paa Academiets øverste Hørefal en latinsk Tale over ham, hvilken er trykt Hafn. 1629, 8vo. og siden indtrykt i Henn. Wittenii Dec. II. Mem. Med. renov. p. 48 — 63. Mag. I. D. Jerſin, Sogne-Prest til Frue-Kirke gjorde Lig-Prædiken af 1 Mose Bog 5, 24. hvilken under Titel: Luochs Levnet og Endeligt, er tr. Kiøbenh. 1629. 4to. og 1632. 12mo. Han blev begravet i Frue Kirke, hvor hans Epitaph, bestødet af hans efterlevende Enke var at see sørend Ildbebranden paa den søndre Pille prydet med hans Billed og Waaben, og havde derhos den Inscription, som findes ubi Inscript. & Monum. Refenii p. 12. og i Marmora Danica T 1. p. 71.

Han fik 1612, den 22 Nov. til ægte den før omtalede Jubel-Lærers D. Thom. Finkes ældste Dotter Anna Finke, og ved hende blev han besvogred med hendes Broder Prof. Jacob Finke, og med hendes Søsters Mand, D. Ole Worm, Doct. Jörgen Fuiren, Doct. Hans Brochman, men ved hende blev han og Fader til en Dotter, som blev Dispinde, og fra hende nedstamme de Jacobæer, til sex Sønner, og af dem 5 Professorer, til 5 Sønne-Sønner alle Professorer, og til 1 Sønne-Søns Søn, som og var Professor, et besønderligt rart Exempel, saa at ikke nogen Slægt i Riget har frembragt saa mange udmærkede lærde Mænd, som den Bartholinſke. Høsføede Stamtavle viser ey alene 10 Professorer (som Hr. Ove Malling sætter p. 577.), men den viser 12 Professorer af dette Navn, alle store og lærde Mænd, alle Mænd, som Danmark og det danske Universitet kan ret bryste sig af; Mænd der have arbejded for Videnskaberne, ey alene undervised, men skreved meget, og skreved meget vel, som herefter paa sit Stød skal mældes. Anna Finke var fød 1594, 8 Febr. kom i Ægteskab i hendes 19de Aar, blev Enke

Hans
Ægteskab og
Dørn.

Efter 3 Aars vel forrettet udenlands Rejse kom han i Aaret 1677 hjem til Kiøbenhavn, og strax begyndte han at læse over Anatomic og Physic, og ligesom hans Fader havde den

Slæ-

Enke i hendes 36te Aar, sad Enke i 48 Aar, opreidsde midlertid det prægtige Monument over hendes Mand's Grav, forøgede hans Legatums med 100 Rdlr., hvilke hun leverede til Universitetets Rector og Professorer, som efter hendes Begiering af 23 Aug. 1629 have forfattet en Fundah, hvori de nævne hende Hæderlige og Gudsfrygtige Qvinde, Anna sal. Doct. Caspars. Her foruden har hun i hendes Enkestand skienket til Huusarme en anseelig Gave af 1300 Rdlr., over hvilken hendes Arvinger gjorde en Beskikkelse skrevet og underskrevet den 11 Junii 1679. andet Aaret efter at denne Dydige, denne Godsigrende Tabitha forlod dette Tidelige den 7 Oct. 1677, i 84de Aar.

Af hendes 6 berømmelige Sønner vil jeg her 3 saa kortelig ommælde:

- a) M. Bertel Bartholin, f. 1614, 21 Sept. blev Student i hans 14de Aar, opholdt sig derpaa 5 Aar ved Kiøbenhavns Universitet, og 3½ Aar hos den lærde Holger Rosenkrantz paa Rosenholm, reysede siden udenlands i 8 Aar, indtil han 1645 blev kaldet hjem at være Professor i det Latinske Sprog, blev siden Antiquarius Regius, og døde den 29 Jan. 1690, i hans Alders 76 Aar, da han havde været Professor i 45 Aar, og tilsidst Senior Academiæ. Hr. Prof. Worms Lexicon gjør ham til Autor af 6 Skrifter; hertil kan søyes det 7de, nemlig hans Dialogus de Corrupta Eloqventia, hvilket hans Broder D. Thom. Bartholin tillegger ham i dette Vers:

Auctor quis fuerit libri si forte requiras,
Non Tacitus, sed nec Quintilianus erit.
Ait operis tibi debetur laus integra Frater,
Nam facis ut nitidus prodeat iste liber.

- b) D. Caspar Bartholin Herre til Kornerupgaard, f. 1618, 19 Julii reysede udenlands i 10 Aar, og blev til Pabua Doctor Juris Utriusqv. kom hjem 1649. Han udmærkede sig særdeles i den Svenske Krig 1657, da han paa egen Bekostning hvervede en Eskvdrøn Dragoner til Kongens

Lit.

Blæde 1671 at see ham blandt Studenternes Tal, saa havde han nu atter en større Blæde i Maret 1678 selv at creere denne sin Søn til Doctor Medicinæ, da han neppe var 23 Aar.

Bliver
Doctor
Medicinæ.

H 3

Hans

Tjeneste, og blev derefter Cancelleraad. Fire Aar efter hans Død blev han 1674 indlemmed i den Danske Adel med det Navn von Bartlin, og gived det Vaaben, som hans Søn Major Caspar von Bartlin til Døstrupgaard førde, og findes hos Wielandt l. c.

- c) D. Rasmus Bartholin var fød 1625, 13 Aug. i Roeskilde, fordi Pesten grasserede i Kjøbenhavn. Han anvendte 10 Aar paa udenlands Rejser, og midlertid blev 1654 Doctor Medicinæ i Pabua. Ved Hjemkomsten blev han Professor Geometriæ 1656, Prof. Medicinæ 1657, blev Informator hos Prinds Georg, Broder til Kong Christ. V. i Aaret 1671, Assessor i Højeste Ret 1675, Cancelleraad 1684, derefter Justits-Raad, 1694 Etats-Raad. Han var eger af det Landgods Lindholm fra 1664 til 1690, derefter han ved Testament af 5 Decemb. 1696, allernaadigst confirmered den 8 Nov. 1698, som var 4 Dage efter hans Død, forøgede sin sal. Moders Legatum med 1000 Rdlr., til en Professor 500 Rdlr., til Regenzen 300 Rdlr. og 1200 Rdlr. til Hortum Botanicum at vedligeholde, (See Hr. Conferents-Raad Hoffmans Fun- dat. T. I. p. 169. 282.) Testatoris nu levende Descendenter (See Stam- tavlen,) som i Folge Testamentet have Ret til at udnævne til Kammeret paa Regenzen, og uddele Renten af den til Fattige, Husarme og Sengeliggende udsatte Capital, ere Ober-Hof-Rets Assessor Joh. Frid. Bartholin i Christiania, og Justice-Raad Alb. Ped. Bartholin. Secretair ved General Kirke-Inspect. Collegio i Kjøbenhavn. Hans 25 Skrifter ere optegnede ubi velbemelde Hr. Worms Lexicon, og blandt dem legger ieg Mærke til hans Considerat. Astronom. Conjunctionis magnæ Saturni & Jovis Ao. 1663, som han udgav, da han celebrerede et høytideligt Jubilaum, anlediget af den store Saturni og Jupiters Sammenføjelse i Aaret 1663, og erindrede Astroniens Oprettelse ved Tyge Brahe, offentlig opmuntrede (v. p. 1. 2.) den studerende Ungdom efter denne store Mand's Exempel flittigere at betragte Himmelsens Bevæ- gelser; Thi det var da just 100 Aar siden Tyge Brahe begyndte i Leip- zig ogsaa i Anledning af disse Planets store Conjunction næpære at eftergraubste Stjernernes Løb.

Hans Disputats for Doctor-Graden var de Cordis Structura & Motu, tr. Hafn. 1678, 4to. Her legger ieg Mærke til, at han ligesom hans berømmelige Far-Fader blev i det 23 Aars Alder Doctor Medicinæ. Udi nogle Aar var han Notarius Facultat. Philosophiæ. Aar 1787 var han første Gang Rector Magnificus, og Aaret efter var han første Gang Facult. Philos. Decanus. Efter den Tid bleve disse Verdigheder ham ofte igien overdragne; Saaledes holdte han blandt andre Academiiske Forretninger 1701, den 13 Julii Orat. parental. over sal. Prof. Holger Jacobæus, og en Oration paa Kongens Geburtsdag, ligeledes i Aaret 1702, og som Rector Magnificus lagde han den 7 Sept. Grund-Steen til Elersens Collegium, som skulde bygges til 16 Studentere af det meget betydelige Legatum, 30000 Rdlr., som sal. Etats-Raad Jørgen Elers og Frue Anna Margrete, Biskop Johan Wandals Dotter testamenterede til Akademiet 1691. Saa haver han og til Doctores Medicinæ creeret Daniel Meno Matth. Grotium 1683, Georg. Hannæum 1684, Petr. Schvendi Ebbeling 1685, Christoph. Lahme og Adam Kahle 1693, Christopher Hemmer, Reindhold Wagner og Joh. Mahraun 1695, Daniel Maday 1699, Joh. de Buchvaldt og Georg N. Særup 1700, Michael Frid. Chernitz de Strömberg 1703. Han blev 1712 Ephorus Collegii Medicæi efter Prof. Poul Winding, og var det lige til hans Død, da Etats-Raad Gram succederede ham. Men foruden de Academiiske Verdigheder, opstigede han og paa Krens Trappe til flere og større. Trende store Konger ligesom kappedes om at ære og ophøje denne Mand: Saaledes behagede det Høysalig Kong Christ. V. at sætte ham 1691 iblandt Høieste Rets Assessorer, og 1694 til adskillige at giøre ham til Justits-Raad. Høysalig Kong Frid. IV. op-

hønde ham til Etats-Raad 1708, og gjorde ham 1719 den 2 Januar. til General-Procurer, 1722 6 Febr. til Conferents-Raad, 1724 den 25 Febr. til Deputered for Finanzerne og Præses i det Kongel. Rente-Kabinet, og endelig 1729, 11 October beærede og benaadede ham med Ridders-Ordenen af Dannebrog, hvilken Ære tilforn ikke er vedersfaren nogen Academisk Lærer i Dannemark.

Den Højsalige Kong Christ. VI. der skionnede paa den troe Mandts Tjenester og Fortjenester, vilde og ikke forglemme ham, derfor gav han ham 1731 et allernaadigst Nobilitations-Patent, hvorved alle hans Faders (See hans Historie herefter) D. Thom. Bartholins Børn og Afkom bleve adlede, og findes der ellers ikke nogen Forandring ved det i Patentet maade Vaaben, uden at der paa Hielmen er sat en adelig Krone, om hvilket Wielandt ey har nævndet l. c. naar han siger: Tilforn førde von Barthliner deres Fædre Vaaben, som er afdeled udi 2 Dele, det øverste Sølv med en sort Flaak-Ørn af rød Neb, Tunge og Been, og det underste blaadt med en Guld-Halvmaane og 12 Sølv-Stierner: Paa Hielmen en ligesaadan Maane og Stierner af Guld mellem 2 Elephant-Nysler af Guld og blaadt, hvilket Vaaben (skriver Wielandt) endnu føres af Conferents-Raad Caspar Bartholin.

Og bliver
nobilitered.

Foruden de forhen omtalte academiske Embeder antog han som Senior Universitatis nogle Aar førend han døde Professorem Lingvæ Hebrææ, skiont han i dette Embed ikke forrettede noget selv, og derfor blev det afgjort, at min sal. Sviger-Fader M. Peder Saabye, Rector i Aarhus, skulde med Succession være hans Vicarius, men just i det samme døde han 1732, og da blev

64 2. Capitel. Om D. Caspar Bartholin.

Hans Død og lange Tjeneste. blev det vores Lærde, nu salige Prof. Marcus Wöldike overdraget at forrette hans Vices i at læse og disputere indtil han møet af mange Aars Lyksaligheder forlod dette Timelige den 11 Junii 1738, udi hans Alders 83 Aar, efterat han havde været bestykket Professor i 64 Aar, og offentlig Lærer ved Academiets, samt tiend Kongen og Landet næsten i 61 Aar.

Hans 35 trykte Skrifter, han efterlod den lærde Berden, som Beviser baade paa hans store Lærdom og meget Arbejd findes opregnede i Hr. Prof. Worms Lexicon.

Hans Ægteskab. Ridder Bartholin kom i Ægteskab med Frue Anna Fabricia, Dotter af Christian Fabricius J. U. & Medicinæ Doctor og Practicus i Kiøbenhavn, som døde 1666 æt. 65. og havde første Gang til ægte 1641 Else Rhode, Dotter af Stephan Rhode, Handelsmand i Kiøbenhavn (Resenii Inscr. Hafn. p. 164.) Anden Gang blev han 1661 giord med Frue Magdalene Pedersdotter Morzfeld, som havde været D. Ole Worms tredje Frue og blev Enke 1654. Med Else Rhode havde han 1643 avled bemeldte Anna Fabricia, som havde først til ægte Assessor Jörgen Reitzer, og ved ham blev Moder til Etats-Raad Christian Reitzer, der blev Stifts Amtmand i Eronhiem og Aalborg, og døde omsider i Flensborg 1736 æt. 71. Efter Assessor Jörgen Reitzers Død kom hun 1679 i Ægteskab med Ridder Bartholin, levede med ham 34 Aar, og døde 1710 i hendes 70 Aar. Det var ikke hende, der blev, som sal. Hr. Treschow anfører p. 146. kalded Anna sal. Doctor Caspars, men det var Ridder Bartholins Far-Moder Anna Finke, hvilket jeg efter Hr. Conferents-Raad Hoffmans Anmærkning tilforn mældede. Deres eneste Dotter Else Malene Bartholin blev giord tvende Gange, først med Etats-Raad Ole Rø-

Römer, som döde 1710, ætat. 66., derefter med Etats-Raad Thomas Thomæsen Bartholin, den yngre Professor, og tilsidt Justitiarius i Høyeste Ræt, som döde 1737, 1 Apr. i hans blomstrende Alders og Æres Løbs 47de Aar. Efter hans Død sad hun Enke i 26 Aar, og döde 1763, 9 Junii 82 Aar gammel. Hun var ufrugtbar paa Børn, men ei paa Dyd og gode Gjerninger, og derom vidner hendes betydelige Testamente og sidste Willie, som hun underskrev den 12 Oct. 1762, udi hvilket hun haver legered og bortskienked mere end 39000 Rdlr. rede Penge, og deriblandt til Kiøbenhavns Universitet og dets Bibliothek 2000 Rdlr., til 2 Senge i Bartow 1200 Rdlr., til Fattige 500 Rdlr., og 1000 Rdlr., for hvilke hendes prægtige Marmor-Epithaph er opreysd i Kiøbenhavns Frue Kirke.

3. Capitel.

Om

Doct. HANS BARTHOLIN,

Professor Primarius og Summus Theologus ved Kiøbenhavn's Universitet
og Assessor Consistorii.

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Han er fød paa Hagestedgaard Aar 1665 den 16 April. Hans Fader var den store og vidtberømte Doct. Thomas Casparsen Bartholin *), hans Moder Else, Borgemeester Christopher Hansens

*) Ligesom jeg forand ved Broderens Historie har givet Forfaderens Doct. Caspar Bartholins Historie, saa vilde Læseren tillade at jeg her saa kortelig anfører Faderens D. Thomas Bartholins Historie, som vi ellers ingenstød har i vor danske Sprog.

Efter privat Information af Poul Moth, der siden blev Kongel. Liv-Medicus, kom han til Academiet 1634 i hans 18de Aar. Her studerede han i 3 Aar Philologie, Philosophie og Theologie, men fik tillige Grunden til Medicinen, sørend han tillige med hans aldere Broder (om ham er tilforn nælde) i Aaret 1637 drog til Leiden, hvor han ved Hjælp af de berømmelige Læger Vorstius, Walæus og Falcoburgius i 3 Aar lagde sig af alle Kræfter efter Medicinen og Anatomien, studerede og Philologie under Salmassi, Heinsii, Volsii, Goli og Boxhornii Ansørsel: Mellemstunder lagde han sig efter det Arabiske Sprog og Lovkøndigheden. Efter 3 Aars Forløb drog han til Frankrig 1640, hvor han i tvende Aar ophold sig hos de fornemste Læger, men den meste Tid i Paris og Montpellee, derfra drog han tilligemed sin yngre Broder Caspar Bartholin (han er tilforn omtale) til Italien, hvor han i 2 Aar lagde Binde paa Anatomie og Botanik, og practicerede i Medicinen. Midlertid blev han der Consiliarius Inclytæ Nationis Germaniæ, der

efter

lens Datter af Kiøbenhavn, han er altsaa Broder til den nylig omskrevne Jubel-Lærer, Ridder Bartholin. Hjemme paa Hagestedgaard blev han informeret indtil hans Fader døde 1680, da

3 2

han

efter forestod han Pro-Rectoratet ved Gymnasium i Padua. Da han havde besøgt de øvrige Stæder i Italien, i sær Rom, tovede han et halvt Aars Tid til Neapolis hos de tvende berrømmelte Medicos Marcum Aurel. Severinum og Marium Schipanium. Derfra drog han til Sicilien, hvor han besøgte det Ibsprubende Erthna og andre Mærkværdigheder, seylede saa derfra til Malta og atter til Padua, derfra drog igiennem Sveiø, hvor han tilligemed hans Møster-Søn Henric Fuiren blev til Basel 1645 d. 1 Octob. creeret Doctor Medicinæ af Doctor Joh. Casp. Bauhinio (Dennes Fader D. Caspar Bauhinus creerede ligeledes Thom. Bartholins Fader Caspar Bertelsen Bartholin til Doctor Medicinæ i Basel Aar 1605, og findes iblandt Epigrammata Bartholini et, som han, skreved Neapoli 1609, har sendt D. Caspar Bauhin), herfra drog han giennem Frankrig, Nederlandene og Tydskland, og efter 9 Aars vidtsøftig Rejse kom hjem 1646. Aaret efter fik han Sted iblandt Kiøbenhavns Professorer og succederede Prof. Mathemat. Christian Longomontan, som havde hans Møster Dorthe Bartholin til ægte, og da D. Simon Pauli blev 1648 Kong Frid. III. Liv-Medicus, blev vores Bartholin efter ham Prof. Anatomiz & Medicinæ, i hvilken Videnskab, som han meest dyrkede, han kunde give Opdagelser til Videnskabens Fremvert. Med største Berrømmelse lod han sig see paa vores Theatro Anatomico i 13 Aar, og er den første, der har observeret Duæum Thoracis Lactæum og Vasa Lymphatica, hvorved han indlagde sig stadseverende Ros og Berrømmelse. Denne at forøve lod hans Svoger og Collega D. Christen Ostenfeld i Kiøbenhavns Frue-Kirke ham oprejse dette

Monument:

Principi. ac. Instauratori. Suo. incllyto.
Gentis. Danorum. gloriæ.
Orbis. ac. literarum. decori.
Magnoq. Medicinæ. incremento.

THOMÆ

han blev sat i Kiøbenhavn's Skole, hvorfra han i Alders 18de Aar af Rector Mag. Peder Fols blev levered til Academiet, hvor han 1683 iblandt Studenterne blev indskreven af hans egen Farbroder,

Oliver
Student.

THOMÆ BARTHOLINO.

Quod. infelicibus. tot. Seculorum.
Ac. doctorum. mentium. erroribus.
Ostenſis. expurgatis. proſtigatis. *)
Viſtaqv. invidi. malitia. ſeculi.

Imperante. Regum. Optimo.

FRIDERICO. TERTIO.

Anno. Seculi. decimi. Septimi. LII.

VASA. LYMPHATICA.

Perennis. illos. Lymphæ. vitalis. latices.

Seculisqv. omnibus. ignota. ac. inviſa.

Limpidiſſimi. roris. fluenta. & alveos.

Qva. per. partes. humani. corporis. univerſas.

Sinusqv. ac. recessus. intimos. decurrit.

Coelo. congener. verumqv. ac. familiare.

Nectar. ingenuum. corporis. nutrimentum.

Alimenti. pars. coeleſtiſſima.

Et. quintum. quaſi. Elementum.

Primus. invenerit. oſtenderit.

Clariffimi. Gloriam. inventi.

Lauros.

Adoreas.

Aras.

Æternitatem.

L. M. Q. decernit. offert.

Anatomia.

Per.

*) Her ſiges til de Stridigheder, der opkom mellem ham og deels Joh. Riolanus, en Anatomicus i Paris formedelsi Lacteorum Thoracem, deels Ol. Rudbeck, Prof. Med. til Uppsäl, ſom paafød, at han havde førſt fundet vaſa Lymphatica. See Examen Lacteorum contra Rioli. & Harvejum, Hafn. 1655, 4to.

broder, Doct. Rasmus Bartholin, som det Aar var Rector Magnificus, (om ham er tilførn nævnd) og Doct. Ole Borch, Philosophiæ Decanus, af hvilkken Hans Bartholin fik siden Prænam Lauream.

§ 3

ream.

Per.

CHRISTIANUM. OSTENFELD.

Med. D. & P. P.

In. Reg. Acad. Hafniensi.

Aar 1654 succederede han Doct. Ol. Borch, som var Medicinæ Professor, og det Aar Rector Magnificus, og da hans ældgamle Morfader Doct. Thomas Finke den 24 April 1656. i Herren hensov, blev han Facultat. Medic. Senior Decanus.

Men som han midlertid af vidtløstige Rejser, af mange Embeders Forretninger var bleven svækket, af mangfoldige Bøger og Skrifter, han i Trykken udgav, samt af den saa lærde som vidtløstige Drev-Berling, med de berømmeligste Læger i Europa, var bleven udnattet, saa søgte han og fik allernaadigst Tilladelse at nedlægge sine Embeder, og tog Afsked fra Academiet i Aaret 1661, som Prof. Honorarius.

Samme Aar købte han det adelige Landgods Hagested-Gaard i Sieland, for der at leve sin øvrige Tid i Rolighed, dog en i Ledighed; hvilket hans mange siden den Tid udgivne Skrifter bevidne. Her tænkte han i en stille Noe paa Graven, og derfor tilkøbte sig 1663 et Begravelse-Sted i Kjøbenhavns Frue Kirke, næst ved sin fortrolige Ven og Svoger Prof. Rasmus Vinding (han havde ligeledes 1661 i levende Live indrettet sit Hvilested,) og lod der opreise det Monument som findes blandt Resenii Inscriptiones p. 94, og i Marmora Danica.

Paa Hagested-Gaard levede han i de første 9 Aar, og nåb mange Gange 9 Fornøiesser, dels i at udarbejde mange rare Skrifter, dels i Landvæsenet, og Gaardens behagelige Veliggenhed, dels og i den kærligste Omgang med sin elskværdige Elise, Borgemeister Christophers Hansens Datter af Kjøbenhavn, som søbde ham 9 Dørn. Men paa dette behagelige Sted, hvorom findes mange af hans zirlige Vers (inter Carmina Thom. Bartholini lib. 1, 3, 6, 24. lib. 7, 208 &c.) lod vor Herre ham og søle og finde den største Sorg og Bedrøvelse i Aaret 1670, og det

ream. Aar 1684 sagde han sit Fædreland farvel, og besøgte Hamborg, drog derfra til Holland, Engeland, Frankrig og atter til Holland, hvor han flittig studerede de østerlandske Sprog og

det paa mere end een Maade: St. Eriks Aften den 17 May blev Hagestedgaard foruden Præstegaarden og 7 af hans Bønder-Gaarde lagd i Aske. Hans store Sorg og Tab seer man i hans rare Skrivt de Incendio Librorum, hvor han og opregner de af ham udarbejdede Haandskrivter, som den lærde Verden tabte ved denne Ildbrand. Samme Aar fik han og den Hierte-Sorg at miste sin dydige Frue, som i hendes 38te Aar ved Døden forlod ham efter 20 Aars kjerlig Ægteskab. I dette Aar blev han Kongel. Liv-Medicus, og strax foretog sig at igien opbygge sit Hagested, hvoraf slet intet blev fra Ilden, uden et lidet grundmured Capel, og lod der hist og her sætte adskillige findebrige Inscriptioner. See Marin, Danic. T. 1. p. 204.

Aar 1675 blev han allernaadigst beskikket til Assessor i Høyeste Ræt. Jeg har tilforn anmeldt i hans Søns Ridder Bartholins Historie, at høysalig Kong Christian VI. abledt ham 50 Aar efter hans Død ved allernaadigst Rehabilitions-Patent, af Dato 6 Apr. 1731. Udi samme det saa meget mærkeligt læses: „at Vi af sær Kongelige Naade for den Bartholin'ske Familie, som nesten udi Tveenhundredte Aar haver været estær blered og anseet her udi Landet, og særdeles for dennem af Familien, som fra den lærde og vidtberømde Doct. Thomas Bartholin, fordmum Assessor udi Høyeste Ræt og Consistorio her stammer, allernaadigst forunde og bevilge fornævnte Doct. Thomas Bartholins Sønnen og deres agte Børn, samt deres agte Afkom af begge Slags Køn, alle de Værdigheder, Friheder og Privilegier, Benaadninger og Prerogativer, som alle andre af Adelen udi Bore Riger og Lande nu nyde og herefter bekomme kunde.“ :c. Denne lærde Mand, det danske Universitets store Prydelse, endede sit berømmelige Liv paa Hagestedgaard den 4 Dec. 1680, i hans 64de Aar, og efterlod sin anden Frue Magdalene Rhode, der efter hans Død levede til 1706.

Hans Lig førde man til Klobenhavn, hvor det udi hans, 17 Aar tilforn, kjøbde Begravelse blev den 23 Dec. nedsat, hvorved Biskopen D. Hans Bagger holdede Lig-Talen. Den af ham selv forfattede Inscription

3. Capitel. Om D. Hans Bartholin. 71

og Philologia Sacra, og drog atter til Paris, hvor han fik Brev, at han var 1688, den 27 Martii allernaadigst beskikket at være Professor Philosophiæ og Adjunctus Theologiæ. I Aaret 1691 blev

Bliver
Professor.

paa hans Ligfiste findes i Marm. Dan. T. I. p. 80, hvoraf Slutningen lyder saaledes meget opbyggelig:

*Pingamus quamquam sacrato in marmore formas
Et signent titulos aurea vela novos.
Omnia fluxa tamen, jubeat nisi gratia Christi
Æthereis scribi nomina nostra locis.*

Et andet vidtøstige Epitaph tilforn forfatted af Virus Bering, der døde 5 Aar førend Bartholin, er at læse i Marmora Danica, ubi samme hedder det om vores udsødelige Bartholin:

Plures scripsit libros quam accepit Annos, det er: han har skrevet flere Bøger end han har levet Aar; hvilket er sandt nok; han levede ikkun 64 Aar, men i Hr. Professor Worms Lexicon anføres 86 af hans trykte Skrifter, af hvilke et Collegium Medicum indeholder 18 Disputater, et andet Bind indbefatter 400 Medicinske Breve, og et andet Bind har en Samling af 53 Orationer, og et andet Bind bestaar af 8 Bøger med mangfoldige rare Latinske Vers ic., saa at Balthasar Bonifacius Episcopus Tarvisinus lib. VIII. Musar. n. 150. skøndt han da ey nær havde seet Thom. Bartholins Skrifter, skrev om ham saaledes:

*Hujus Scripta Viri quicumqv. recenset, & annos,
Tot poterit libros, quot numerare dies.*

Blandt alle disse hans Skrifter vil ieg alene anmærke tvende: Hans Tractat de armillis Veterum, præsertim Danorum, Hafn. 1647. 8vo., hvilket hans Søn Ridder Bartholin, under Titel: de Inauribus Veterum, med Kobber illustreret udgav til Amsterdam 1676 12mo., blev omtalt og roset af Mag. Christ. Lassen Tychonio ubi hans rare Haandskrift, som han kalder Pselliographia antiqva, der skrev han 1722 saaledes: „ Solus inter tot hujus Seculi Antiquarios Thomas Bartholinus (et quantum nomen!) parvæ molis, sed magni ingenii,
„ magne

blev han tillige Provst ved Communiteret og nogen Tid efter Professor Lingv. Hebr., Aar 1693 fik han Sæde i det Theologiske Facultet og 1695, 20 Nov. blev han efter holdet Desputats De Deo

„ magnæ eruditionis Schedio Hafniæ primum Ao. 1647, 8vo. Filii
 „ deinde Casp. Bartholini illustribus hodie dignitatibus ex merito
 „ apud nos Incluzi, curis Anni 1676, 12mo. nitidius Amstelodamii
 „ edito haud sterilem esse hunc fundum, si probum nactus fuerit
 „ colonum, ostendit.

Det andet Skrivt, ieg vil nælbe om, er hans Disquisitio medica de sanguine vetito (det er om forbuden Blod-Væden,) hvilken han lod trykke til Frankfurt 1673, 8vo. Ved denne Tractat gav Thom. Bartholin Anledning til en Theologisk Trætte; thi da han som Medicus ey allene af naturlige Grunde fraraadede Blodvæden, men ogsaa gjorde sig Umage for af Guds Ord at bevise, at denne Sag var Moralsk, og ikke som anden Spise ligegyldig, og det paa Grund af den Befaling, som 5 Mose-Bogs 11, 4., længe for alle Jødiske Ceremonialske Love ikke allene vare givne Nox Esterkommere, men ogsaa (Apostl. Giern. 15, 20—29) for det Nye-Testamentes Lemmer igientaged og til Esterlevelse indskierped; Saa blev mange baade her og andre Stæder opbragde til nøyere at estertænke denne Sætning; Saaledes foretog sig den Giesenske Theologus D. Phil. Lud. Hanneken i bemelde Mars October-Maaned at disputere D. Thom. Bartholin hvad hans Theologiske Grunde betraf. Blandt vore Theologer foretog sig Bisshopen Doct. Hans Wandal at bevise Bartholin contrarium, i det han til den store Doctor-Promotion forfærdigede en Disputat at holdes i Maii Maaned 1675, som til deels handlede de sanguinis & suffocatorum animalium esu inter Christianos haud illicito; Men som Bisshopen ey oplevede denne Høytidelighed, saa befalede Academiets Cancellær Greven af Griffenfeld, at den Theologiske Professor D. Georg Witzleben skulde vare Promotor, og som Præsæs forsvare bemelte Wandals Disputat, hvorved han betog Skrupelen for alle, som ere Liebhaber af Blod-Væde og i Snorer qualde Kramstugle.

Midlertid vilde en Ven af Bartholin under det Navn Christianus Theophilus, (eller rettere Bartholinus selv) ikke lade det derved beroe, men udgav Disquisitionem uberiozem de sanguine vetito pro Thoma

Deo Triuno af Biskop Henr. Bornemann creeret Doctor Theologæ, og fra ham blev ingen Doctor-Promotion i hele 41 Aar, førend Biskop Worm efter Kongel. Ordre 1736 til Jubel-Fæsten, per

Bliver
Doct. Theo-
logæ.

Bartholino contra Doct. Johannem Wandalinum. Hafn. 1676, 8vo, som og blev trykt tillige i Frankfurt. Imod denne Disquisition satte sig den unge Hans Wandel, og forsvarede sin afbøde Faders Sætning, da han udgav Vindicias libertatis Christianæ circa sanguinem escarium recentiorum quorundam superstitionis novationibus, præcipue vero Christiani cujusdam Theophili Disquisitioni uberiori pro Thom. Bartholino oppositas cum Vener. Facult. Theol. approb. Witteb. 1678, 8vo. Derved forblev det, fordi Bartholin ikke længe derefter døde, (siger Pontopp. l. c.) dog indskierpede og formanede han sittlig sine Børn og Descendenter, at de ikke maatte æde Blod eller noget Qvald; hvilket de, efter Beretning skal ogsaa have holdt, om ikke altid i Overbeviisning af den guddommelig Befaling, saa dog af Hønsigtelse for deres Stamme-Fader ligesom hine Rechabiter i Jeremix 35, 14. See herom Pontopp. Annal. Eccl. Dan. T. IV. p. 565. og Zwergii Stellan. Elerise p. 301, hvor de begge sætte i Mosebogs XI, 4. i Sted for IX, 4. Conf. 3 Mosebogs 7, 26 og 17, 10.

Svad hans Børn angaaer, da har jeg i det foregaaende maeldt, at han med sin første Frue avlede 4 Døttre og 5 Sønner, som alle sees paa hofsøjede Stamtafle, og af dem bleve 3 anseelig gjøde, men af dem er mærkværdigst Margrete Bartholin, som for sin store Kundskab og Forsærenhed i de lærde Videnskaber, fortjende med al Villighed at have Sted blandt Danske lærde Fruentimmer, som hun og har faaet i Hr. Frid. Chr. Schönaus Samling T. I. p. 2-15. Sønnerne vare, foruden de tvende de Jubel-Lærere, Ridder Cospar og Dr. Hans, følgende 3de:

- a) Albert Bartholin var den yngste, blev Secretair i det Danske Cancellie, derefter Borgemeester i Kjøbenhavn, hvor han døde af Smaakopper 1703, 35 Aar gammel.
- b) Christopher Bartholin, Herre til Raas, fik i hans 19de Aar Kong Christian V. allernaadigste Brev, dateret 4 April 1676 at være Prof. Mathes. designat, ved Kjøbenhavns Universitet, blev 1684 Landsdommer i Nør-

per Bullam Regiam blev Doctor Theologiæ for at kunde creere til denne Fæst tvende berømmelige Candidater, Marc. Wöldike og Ped. Terpager. D. Hans Bartholin blev og Assessor i Consistorio.

Har

re Jylland, blev derefter Cancelleraad og Justitsraad og 1709 Etatsraad, døde 1714. Han har ved hans Frue, Mariann Grove, vedligeholdt den berømmelige Bartholinske Stamme indeil vore Eder, og det ved hans ene Søn blandt 13 Børn, Caspar Christopher Bartholin til Kastrup og Raas, som blev Conferentis og Etatsraad, Assessor i H. R. og tilsidst Justitiarius i H. R. Han folgte Herregaarden Raas i Aaret 1745 for 12200 Rdlr., han fik ved hans anden Frues Fader Kastrup errigered til et Stamhus, og døde i Januario 1765 ubi hans 65de Aar. Fader til 10 Børn.

- c) Thomas Thomassen Bartholin, blev fød den 29de Martii 1659 i Nøeskilbe, hvorhen hans Moder forføyede sig fra det saa haardt beleyrede Kjøbenhavn. Han var ikke 15 Aar, da han blev Student, og ikke 19 Aar, da han 1677 blev Professor Designatus Politices & Histor. Patriæ. Efter tvende udenlands Reyser tiltraadde han sit Embed ved Akademiet, og blev 1684 Antiquarius Regius, og kort efter Archiv-Secreterer, og 1685 Justits-Secreterer samt Prof. Juris. Denne umistelige Mand gif i Graven den 5 Nov. 1690 i hans berømmelige og blomstrende Alders 32de Aar. Foruden hans 3 mærkværdige trykte Skrifter, efterlod han sig et anseeligt Værk, han havde under Hænder, og døde fra, nemlig: *De Nordiske Rigers Rike, Historie*, hvortil han med stor Flid og Bekostning havde samlede Collectanea, bestaaende af mange haandskrevne Gollanter, som siden er afløbd hans Arvinger for 500 Rdlr., og staa nu paa det Kjøbenhavnske Universitets Bibliothek.

For denne Mand og for hans Fader, haver Hs. Kongel. Høyhed vor dnybare Arveprinds Friderich i Aaret 1780, ved sit Jægerspris i Pro-menades-Koppelen opsat en af norsk Marmor omtrent 4 Al. høy Støtte, paa hvilken øverst findes denne Indskrift:

THOMAS CASPARSEN BARTHOLIN

og THOMAS THOMASSEN BARTHOLIN, hans Søn.

I Steenen er meged vel udhugged, mit paa, en Slange, der slynger sig op ad en Stof (hvilket sigter til Faderen, der var en mærkværdig Doctor

Aar 1696, da efter Kongel. Ordre af 17 Martii blev gived Befaling, at Biffop Kingos Pfalmebog, fom han efter Høybe- meldte Kongelige Ordre af 27 Martii 1683 havde forfatted, og deraf 1689 udgived Vinter-Varten, fom allene udgjør en temme- lig tyk Octav, ffulde ved en Commiffion bedømmes og noye efter- sees; hvorover D. Hans Bartholin med Biffop Bornemann og flere af det theologiffe Facultet, samt nogle af Kiøbenhavn's Sogne- præfter traade fammen i bemeldte Commiffion, at de af gamle

K 2

Kirke-

tor og Anatomicus) og neden under en gl. Bog, hvilket uden Tvivl figter til Sønnen, fom efterlod fig ovenanførde mærkværdige Haandfkrivter.

Men foruden denne Ere-Støtte findes fammesteds og af fomme Slags Steene allerede opreysde flere end 30 Mindes-Mærker, og deriblandt Peder Griffenfelds og Magnus Heinesens, fom foran er omtaled. Hans Kongel. Høyhed haver deftinered en vis og betydelig Capital paa deffe og endnu flere fortiende Mænds og Koners Mindes-Mærker, og altsaa kan i dette og følgende Aar ventes flere opreysde. Dette er en ufædvanlig og ganske original Handling, fom vift vil forevige Prindsens høye Sial og ædle Tænkemaade, baade for værende og fommende Slægter. Ved Støt- ternes Oprensning agtes ingen Rang: den fortiende Lædes og Borgers Støtte ftaar mellem Prindsfer, Admiraler og Generaler uden Forffiel, nok! at de i deres Sag have giord fig i levende Live fortiende.

En Søn havde Thomas Thomassen Bartholin af fomme Navn, fom Moderen Anna Tisdorph bragde til Verden 1690, 20 Oct. han blev efter 4 Aars udenlands Reife Prof. Philosoph. 1715, Affeffor i Hof-Retten 1718. Affeffor i Høyeste Ret 1721, Juffitsraad 1722, General-Procureur 1729, Etatsraad 1730 og Affeffor i Cancellie-Col- legio, 1736 Juffitiarius i Høyeste Ret, og døde 1737, den 1 April. Over ham udgav Rector Universitatis Etatsraad og Prof. And. Høyer det ypperlige Programma, fom læses i dåniffche Bibliothek T. IV. p. 605, o. f. Hans Fætter Affeffor Wilhelm Worm (en af de netteste og beffe dåniffe Poeter Danmark har eyed) da han paa fin Sygefeng, hvor han hvert Dyeblik ventede Dødens Komme, fom og paafulgde 2 Dage efter, hørde,

Kirke-Psalmer, saavel som af D. Kingos benævnedes Psalmebogs udgivne første Part og andre gudsfrygtige Nænds Psalmer skulde indrette

hørde, at hans intime Ven og Fætter var død, dicterede i Pennen sin Tiener følgende Vers:

Sidste Samtale

paa

Bredden af Graven

imellem

Den nu afgangne Højædle og Velbaarne
Hr. Etats-Raad THOMAS PARTHOLIN,
og en hans efterlevende
Ven.

Kom lad os pakke ind, vi Bud har saaet begge
At vandre til vort Hiem, hvor Gud os vil tillegge
En usorvignet Krv, hvor der er godt at boe,
Kom, kiære Fætter, lad os vandre til vor Høe.
Hvi var det ey tilladt et Fortrin mig at have?
Som stod med Foden først i Dødens aabne Grave,
Mig som er intet værd, som Verden, Lykken, Ven
Ey mere ynkes ved, og kender knap igjen.
Dog see, ieg veed mit Svar: Ukrud forgaar saaielden,
Og Rosen brækkes af flux snarere end Nælden,
Ach! var du mindre værd, saa leved du endnu;
Jo finere et Glas, jo før det gaar itu.
Men gik i Jesu Navn foran, ieg følger efter,
Som føler timeviis hvor minsker mine Kræfter,
Jeg tæller hver Minut, til Klokken Guldsflag slaar,
Den slaar maaskee i Dag, der slog for dig i Gaar.
Jeg gierne vilde meer, men meer kan du ey vente
Af en usoted Geist, der intet har paa Rente,
Til Slutning vil ieg da vor fælles Grav bestrøe
Med dette Blomster: Gud ske Lov, at vi maa døe.

Men som Worm 2 Dage derefter døde, saa blev af hans Ven, Justice-Secretair Kleve, som siden blev Conferents-Raad og nobiliteret med Navnet Klevenfeld, forfattet som Svar følgende Vers:

Den

indrette en Psalmebog, hvilken af benævnde Commission er efterseet og inddelt i tvende Parter: Den første som Kirke-Psalme-Bog og den anden Part som Huus-Andagts-Psalme-Bog. Den første Part er efter Kongel. Ordre 1699 trykt af Christian Schröder i Odense med Doctør Kingos Tilskrivt til Kongen, dateret Kongens Fødselsdag den 15 April. Samme blev befalede overalt i Danmark og Norge at bruges. Den anden Part er og trykt, men en Deel har uden nogen Afgang bortliggende, Forlæggeren til stor Skade; Men som man imidlertid var be-

R 3

giærlig

Den asdøde Ven
 lader fra Graven
 sin til Graven lige færdige Ven
 den salige Hr. Assessor
 WILHELM WORM

besvare ved sin efterlevende Kierlighed.

Mit Bud besvarer dig (da Bud kom til os begge,

Som nu hiemsfarne er) et Spørgsmaal at fremlegge:

Hvor hører du vor Hrv? hvor ynder du vor Doe?

Velkommen Fatter til vor fælles Himmel-Noe.

Hvad gielder det vel om et Fortrins Fiad at have,

Naar kun en salig Fod betræder Dødens Grave?

Det som er intet-værd, er Verden, Lykken, Ven,

Mod Kronen at ansee, som velles os igien.

Dog hvad — ieg veed dit Svar: Før tarde du mig skjælde

Ved Lykkens Uheld for et Ufrud og en Nalde;

Men hvad en Siæl er værd, det seer du bedre nu,

Demant for Glas du fand, da Glasset gik itu.

Saa kom i Jesu Navn: Du vilde følge efter

Som talde timeviis, og mindtes uden Kræfter

At høre hvert Minut, naar Kloffen Fuldslog slog;

Vel hørd, naar du dermed en salig Afled tog.

Jeg vil ey mere; thi hvad mere kan du vente?

Du havde intet før, nu alle Ting paa Dente;

Og i dit sidste Suk vil du din Grav bestre

Med dette Blomster: Vel! ieg maatte ogsaa døe.

giærlig efter en Bog til Hums-Andagt, saa blev deraf taget Anledning til den, der fra Kongel. Majestæts og Universitæts Bogtrykkerie udgik 1709 under Titel: En nye fuldkommen danff Psalmebog indeholdende 1010 Psalmer.

Aar 1707 udgav Høysalig Kong Frider. IV. efter D. Lyrkens Raad og Forslag den Forordning dat. Jægersborg den 1 Aug. om Examinibus og Vocation til Prædike-Embedet i Danmark og Norge, hvorudi blandt andet befales, at Professores Theologiae skulde være forpligtede eengang hver Maaned i det ringeste publice at holde Examen Theologicum, og at ingen Examen Theologicum maatte herefter holdes privatim, &c. Saa blev og i samme Forordning befalede og vedtaget 3 Characterer, nemlig Laudabilem, Haudillaudabilem og Noncontemnendum. Udi samme Forordning blev foreskrevet en Eed, som baade af Efterkommende og da værende Professoribus Theologiae skulde aflegges, og inden 6 Uger fra Forordningens Publication i det Kongel. Cancellie skriftlig indsendes, og gjorde han da følgende Eed:

Jeg underskrevne Hans Bartholin S. S. Theologiae Doctor og Professor paa det Kongel. Universitet i Kiøbenhavn, sværger en Eed til Gud, at jeg alt det, som i Kongel. Majestæts allernaadigste Forordning om Examinibus og Vocation til Præste-Embedet, dateret Jægersborg den 1 Aug. Ao. 1707, er anordnet, saavidt deraf mig vedkommer, trosligen, retsindelligen, og som for Guds Ansigt forsvarligen vil efterleve, og at jeg i Sonderlighed hverken af Misgunst eller Bredde nogen som af mig bliver examineret vil forurette ey heller nogen favorisere for Gunst og Billie, mindre for Skienk og Gave, (den ieg hverken directe eller indirecte under haad Prætext det og skee kunde, nogensinde vil tage eller vente)

en heller vil ieg Examinandis eller nogen paa deres Begne tilførn lade vide hvad Qvæstioner ieg dennem in examine vil proponere: Saa vil ieg og uden Persons Anseelse, og uden Medynk rejicere alle dem, som saa grove befundes, at de ikke kunde gjøre nonagtig Besseden for vor christelige Troes nødvendige Lærdom (i det mindste in Thesi) og den med Skrivtens Ord retteligen stadfæste, eller ikke befundes med nogen skiellig Flid at være versered in Latione Biblica. Med dennem som blive admitterede vil ieg efter min beste Skionsomhed see til, at de ved saadanne Characterer, som de have meritered, kunde worde udi Examinis Protocoll distingverede: Saa som ieg ogsaa hos de af mig anholdre Studenternes Prøve-Prædikener skal efter allerbedste Skionsomhed saaledes anmærke enhver meddelede Gaver udi at prædike, at ieg derom vedborlig og med en reen Samvittighed kan vidne det, som vist er, og til Guds Menigheds Opbyggelse i alle Maader; hvilket alt sammen, som foreskrevet staaer, ieg nest Guds Hielp skal og vil holde og efterkomme: Saa sandt hielp mig Gud og hans hellige Ord!

Aar 1710, da Doct. Hans Wandal ved Døden afgik, blev vores Bartholin efter ham Summus Theologus 1711, og samme Aar udgav han sin Disputats de Creatione Angelorum intra Hexameron, om hvilken herefter skal nældest.

Aar 1717 blev Jubilæum Reformationis Lutheri helligholded, og maatte D. Bartholin forend samme Fæst efter Kongel. Befaling af 12 April træde sammen med Geheimeraad Lerche, Biskop Worm og Stiftsprovsten Jac. Lodberg, og opsætte et Project om behorige Ceremonier, med hvilke Jubel-Fæsten bemeldte Aar fra

31 Oct. til 17 Nov. paa det høytideligste blev helligholded. See herom Hilaria Evangelica Cypriani.

Aar 1719, da Jubel-Læreren Hr. Otto Christophersen, Sognepræst til Eidøe ved Døden afgik, blev D. Hans Bartholin ved Kong Frider. IV. Benaadning beneficered med Eidøe og Smørum Sognekald, som han med Capellaner lod forshyne, hvorom udførligere skal nældest, naar min Samling til Continuation af det siellandske Elerisje bliver ved Trykken udgived.

Aar 1725 blev efter Kongel. Ordre af 7 Maii og 11 Junii sat en Commission over Mag. Hans Trojel. Samme Commission bestod af fornemme verdslige og ligesaa mange geystlige Embedsmænd, i hvilken Commission Mag. Trojel formedelst hans høje Forbrudelse imod Hds. Majestæt Dronningen, og derved begangne Crimen læse Majestatis blev dømt efter Lovens 6 Bogs 4 Cap. 1 Art. Dommen blev affagd den 3 Julii i bemeldte Aar og underskrevet af D. Hans Bartholin tilligemed fem andre; Men formedelst Dronningens Forbon blev Dommen ved en Kongel. Resolution af paafølgende 16 Julii saaledes formildet, at han beholdt Livet, men mistede sit Embed og præstelige Dragt, og blev hensat paa Munkholm paa Livs Tid. Mere herom paa sit Stæd i mit siellandske Elerisje.

Elber
Ildsvaade.

Aar 1728 maatte D. Hans med andre i Kjøbenhavn lide den store ødeleggende Ildbrand, hvorved han tog stor Skade, mistede sit Bibliothek og Haandskrevne Sager.

I Aaret 1731 nedlagde han sine academiske Embeder for Alderdoms Skyld, (siger Hr. Professor Worms Lexicon) og levede i Rolighed paa sin Herregaard Kongsdahl, indtil han forlod
dette

3. Capitel. Om D. Hans Bartholin. 81

dette Tilmelige i Martio 1739. Naar man nu regner fra den Tid han først blev Professor, saa har han tiend ved Kiøbenhavn's Academie 51 Aar, og levd her i Verden 74 Aar.

Hans Døds
og lange
Tieneste.

D. Hans Bartholin fik til ægte Jomfr. Anna Maria Reitzer, (Dotter af Assessor Jörgen Reitzer og Anna Fabricia, der siden kom i Ægteskab med hans Broder Ridder Bartholin, som tilforn er nævnd) hun døde den 9 Martii 1733, Moder til een eneste Dotter, Else Bartholin, som baade for hendes Forstand, Skionhed og Midler skal have havd mange Friere, og deribland en Greve, som ville under visse Betingelser slutte Ægteskabs Contract, men da hun derover længe tilbageholder hendes Ja, lader Greven hende ved Skrivelse endelig vide, at om hun nu ikke vilde underskrive den foreskrevne Contract, saa maatte hun vide, at hun en heller blev Grevinde, hvorpaa hun gav dette skriftlige Svar: Dersom ieg da ikke bliver Grevinde, saa veed ieg vist, ieg bliver Friherinde.

Hans
Ægteskab og
Børn.

Hun blev derefter gived til ægte Hr. Severin Junge, Conferentsraad og Deputered udi Land:Statens General-Commissariat, hun blev hans anden Frue og Moder til 2 Søner, som døde Officierer og ugifde, og 2 Døttre: den ældste Mariana Catharina Junge, kom i Ægteskab med Capitain Schiönnemann, som siden blev nobilered og er Hr. Kammerherre Peter von Gyldenskiold, Major ved det norske Liv:Regiment. Hun Døde 1760, 6 April i 31te Aar uden Børn. Den yngste Frøken: Datter Else Malene Junge, fik til ægte Hr. Oberst Nicolai Bryggemann, men døde uden Livs:Arving 1762 i hendes 26de Aar. Desse have altsaa ikke vedligeholdt den Bartholin'ske Stamme, som sees af hofsøydte Stamtavle.

Men angaaende D. Hans Bartholins Skrifter, da haver Hr. Prof. Worms Lexicon 18 i Tallet, foruden den lille gudelig Bog, kaldet Underviisning om Herrens Nadvere, hvilken hans Farsfaeder lod udgaae 1627, 8vo; men D. Hans udgav den forbedret 1722, 8vo, og 1730, 12. Hvad jeg veed om hans trykte Skrifter er dette: Da den bekiendte Mag. Martin Caspar Wolfburg, en Præste-Søn fra Tjen, udgav 1717 sine Observationes Sacras in Novum Testamentum, var Biskop Worm og de øvrige Theologi enige at uddrage af dette hans Skrivt en Deel Errores anlangende den hellige Treenighed, Synden, Guds Forsyn og Naades Virkning, Christi Embed, den hellige Daab, og Bornenes Troe. Herimod søgde ey allene Mag. Wolfburg selv at forsvare sig udi en Replique paa nogle Theologorum Havniensium Beskyldninger; Men D. Hans Bartholin tog hans Partie imod Biskopen og sine andre Collegas udi sin allerunderdanigste Betænkning, efter Kongel. Befaling af 3 Febr. 1719, angaaende de Poster, som hans Collegæ holde for urigtige i Mag. Wolfburgs Bog. Desse Skrifter pro & contra blev ey trykte, men i Bartholins Bibliothek af Tiden fortærede.

Den saa kaldet Pietistiske Catechismus, som først blev trykt paa Tydsk, siden oversat paa Dansk og udgived 1723 i Kiøbenhavn, af Biskop Worm til Trykken approbered (og det med Rette, siden den er ald Approbation værd) fik adskillige Modstandere, og iblandt dem D. Hans Bartholin, som imod samme til Gros-Canceller indgav et Skrivt, hvori han vilde bevise, at der udi er saadan en Diction og Maade at tale paa, som var mistænkelig, og ey brugelig hos rene Lærere. Men da det blev befunden mest at være Ordstrid, faldt det hen af sig selv. Dette Skrivt blev og uden Tvivl brændt i Bartholins Bibliothek.

Blandt

Blandt hans trykte Skrifter vil ieg allene anmærke hans i Aaret 1710 udgivne Disputationem Theologicam de Creatione Angelorum intra Hexaëmeron, Socinianis præprimis oppositam. Ell denne Disputats var følgende Anledning: Mag. Morten Reenberg, Sognepræst til H. G. Kirke, og Jacob Lodberg ved Frue Kirke var engang sammen paa en Auction, hvor Reenberg kjøbde en lærd Bog, men Lodberg spurgde: Er det en Bog for ham? Reenberg blev derover vreed og svarede: Jeg veed vel hvad Bog ieg kjøber m. m. En anden Gang var Jac. Lodberg, Ivar Brinch Mort. Reenberg forsamlede i Skiftet efter D. og Prof. Theol. Hans Wandal, og da de havde hentlagd deres Sager, bleve theologiske Materier bragde paa Banen; Blandt andet sagde Lodberg: Det er ikke saa vist, at Englene ere skabde intra Hexaëmeron. Reenberg fremsatte: Det er mueligt, at Verden kan have været af Evighed, i det mindste efter Philosophien. Dertil svarede Lodberg: Det er et puerile Problema. Reenberg fortælte denne Samtale for sin Ven D. Hans Bartholin, som derpaa udgav bemældte Dissertatz de Creatione Angelorum intra Hexaëmeron, hvormed han stiklede paa Lodberg.

Christian Christopher Reenberg, som den Tid laae paa Borches Collegio, og blev siden Præst til Finderup i Sieland og Provst i Løve Herred, udgav tillige samme Tid en Disputatz, approbered af D. Hans Bartholin under denne Titel: De existentia mundi possibili ab æterno secundum principia Aristotelica, Particula Ima. Bag ved denne Disputatz satte M. Mort. Reenberg dette Vers:

Mundus ab Æterno, non est puerile Problema,
 Qvem liber æterno sanguine scriptus habet.

M. R.

Men Lodberg, som var en Ven af den ved Hoffet i megen Høysagrelse da værende Hof-Prædikant, Doct. Theologiae Franz Julius Lytken (efter hans Raad udkom forommeldte Kongel. Forordning om Examina og Vocation til Præstekald) bragde det herover saa vidt ved ham til Høve, at D. Hans Bartholin blev sværteð, og kom derfor ey paa Bispestolen efter D. Henrich Bornemann, som endede sit Liv med Aaret 1710.

Jeg berørde tilforn, at D. Hans og M. Reenberg vare fortrolige Venner; Anledning hertil var denne: Da Reenberg i Aaret 1688 drog fra Engeland til Paris, traf han der Hans Bartholin, og det glædede ham at finde en Landsmand, men det bekymrede ham, at hans Landsmand var kommen i Laug med onde Folk: for dette at hindre og forekomme, tog Reenberg sig for at besøge Bartholin hver eneste Dag en Tid lang. Bartholin mærkede, at han paa saa snild en Maade blev bevogtet af sin Landsmand, og elskede ham siden bestandig, og de dyrkede megen Fortroelighed. Da Reenberg derefter blev Propst paa Møen, og fik til ægte hans Formands Enke, Biskop Baggers Søster, som havde 6 uopfødte Børn, og Bartholin spurgde ham engang: hvorfor han vilde tage saa gammel en Kone? svarede Reenberg: Jeg har nu Lyst til at studere Antiquitates Ecclesiasticas.

Den Sinskiske og Bartholiniske Stamme er og bliver berømmelig, ja udødelig i mere end een Henseende: baade for de mangfoldige saavel inden- som udenlands fra dem udfomne Skriver, saa og for deres priselige Legata og gavmilde Stiftelser; Det vil derfor mueligt behage Læseren, at jeg ved Enden af disse tvende Jubel-Væretes Historier anfører her deres Skriver og Stiftelser
eller

eller Gaver, enhver af dem til velfortient Ære-Minde, men de Efterlevende til et opmuntrende og folgeværdigt Exempel.

De Finkers og Bartholiners trykte Skrifter:

D. Thomas	-	-	-	-	18 i Tallet
M. Jacob	-	-	-	-	11 - -
Albert Casparfen	-	-	-	-	4 - -
Bertel Casp. den ældre	-	-	-	-	3 - -
Bertel Casp. den yngre	-	-	-	-	6 - -
Caspar Bertelsen	-	-	-	-	49 - -
Caspar Thomæfen	-	-	-	-	35 - -
Christopher Thom.	-	-	-	-	1 - -
Hans Thom.	-	-	-	-	19 - -
Jacob Casparf.	-	-	-	-	3 - -
Rasmus Casparf.	-	-	-	-	24 - -
Thomas Casparf.	-	-	-	-	86 - -
Thomas Thom. den yngre	-	-	-	-	3 - -
Thomas Thom. den ældre	-	-	-	-	3 - -

Det er den sidste vi have at takke for Antiquitates Danicas, saa og for de med stor Flid og Betsøstning samlede rare Collectanea: Et nyperligt Værk han havde under Hænder, men døde fra, nemlig de nordiske Nigers Kirke-Historie, bestaaende af mange Haandskrevne Folianter, som nu glemmes paa Kiøbenhavn's Universitets-Bibliothek.

Trykte Skrifter. 265.

De Finkers og Bartholiners Stiftelser eller Gaver:

Doct. Thomas Finke ved Fundats af 6 Jan. 1619 til fattige Studenter

"	"	"	"	2000 Rdr.
---	---	---	---	-----------

hvilke af hans Børne-Børn og Arvinger blev 1681,

11 Martii foreged med	"	"	"	1000 "
-----------------------	---	---	---	--------

86 3. Capitel. Om D. Hans Bartholin.

han gav til Fattige og Nødslidende " " 1500 Rdlr.
 til Theatrum Anatomicum " " " 1000 "

Hans Datter-Sønner:

Doct. Henrich Fuiren " " " 500 "

Doct. Thomas Fuiren " " " " 2000 "

foruden hans Bibliothek til Academiet.

Hans Datters Mand:

Doct. Caspar Bertelsen Bartholin gav 1629 til fattige

Skole-Bern ic. " " " 200 "

Dennes Enke Anna Finke formerede samme " 100 "

Hun gav til en Professor-Enke 1679 " " 1300 "

Doct. Rasmus Casparsen Bartholin gav 1696, 5 Dec.

til fattige Husarme ic. " " " 1000 "

til Ephorum Stipendiorum " " " 500 "

til et Regents Kammers Ild og Lys " " 300 "

til Hortum Botanicum " " " 1200 "

til Helliggeistes Kirke " " " 66 = 4 R

Søster Rasmus Dotter Bartholin, Biffop Birkerods i

Ålborg gived til 2 geistlige fattige Enker " 1300 = 2 R

Elke Catharina Thomes Dotter Bartholin, Stiftsprovst

Bornemanns, gav 1723 en Seng i Wartov 600 "

Elke Magdalena, Dotter af Ridder Bartholin, har i

sit Testamente af 12 October 1762, gived og bort-

ffienked mere end 39000 Rdlr., og deriblandt 2 Seng-

ge i Wartov " " " 1200 "

til Universitetet og Bibliotheket " " 2000 "

til Fattige " " " " 500 "

Summa 18267 Rdlr.

4. Capitel.

Om

Mag. JACOB WOLF,

Professor Theologiae ved Gymnasium i Odense.

Han kom til Verden den 24 August 1554 i Odense, hvor hans Fader Jacob Wolf, var Kobbersmed (sal. Jac. Bircherods Samling af Odenseiske Lærde, indtrykt udi Hr. Conferents-Naad Suhms 1ste Binds 2det Hæfte p. 20, skriver ham Wulf, og sætter at han var en Smede-Søn fra Odense) han gik først til Skole i sin Fødeby, kom 1572 i Riber Skole under Rector Peder Hegelund, drog derfra til Slesvig, og blev i General-Superintendentens, Doct. Poul ab Eitzens Hus, antaget som Domestic og derefter hans Amanuensis.

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Omsider begav han sig til Kiøbenhavn, og blev der indskreven som Student. Her fandt han stor Yndest hos Academiets Patron, den udsødelige Cancellier Niels Kaas (See hans mærkværdige Historie i T. de Hoffmans Samlings 1ste Deel af velfortiente Udsødelsmænd) som 1577 tog ham i sit Hus, og bevise ham en alene megen Naade, men og uden nogen hans Ansøgning, befordrede ham 1583 til Rectoratet i Ringsted. Aaret derefter blev han forflyttet til Rectoratet i Obsloe, og Canonicus Capituli. I Aaret 1594 tog han i Kiøbenhavn Magister-Graden af D. Thomas Finke, og samme Tid nød han af velbemælte hans store Belynder (gandske kort for hans Død) Befordring til at være Rector

Bliver
Student, og
antages i
Cancellier
Niels Kaases
Hus.

Bliver Rec-
tor i Ring-
sted.

I Obsloe.

Rect. Theo-
i Odense.

Theo-

Theologia i Odense. Da Gymnasium i Odense blev af Høysalig Kong Christian IV. fundered, og 1623 den 15 og 16 Januar. høytidelig indvied, hvortil Velbr. Holger Rosenkrantz, som Director Gymnasii Christiani inviterede ved et latinsk Programma, som læses udi Pontopp. Anal. Eccl. Danicæ Diplom. T. III. p. 728, holdte M. Jacob Wolf, den 15 Januarii en lærd Oration, hvori han forklarede Kongens Symbolum, Regna firmat Pietas, og blev da den første Professor Theologiae ved dette Gymnasium, hvor han til sin Død med stor Berømmelse lærde Theologien, og var tillige Provst i Odense Herred.

Og endelig
Prof. Theol.

I Aaret 1635 drog han til Kiøbenhavn, ieg skal en for vidst sige, om det var i Anledning af den Proces, han havde med sin egen Søn, som Jac. Birckerods Samling l. c. ommælder, eller det var i Anledning af den imellem Odense Genstlige opkomne Rang-Strid, som ved et Kongel. Rescr. af 8de Dec. i samme Aar blev hemmed saaledes, at umiddelbar efter Biskopen skulde Stiftsprovsten, som Præst til St. Knuds Kirke, gaae, dernæst Rector og de øvrige Professore ved Gymnasium: Den ældste af de tvende Sognepræster skulde gaae paa høyre Side af den ældste Borgemester, og den yngste Sognepræst paa høyre Side af den yngste Borgemester (Pont. Annal. T. III. Ao. 1635). Men paa Hiemreisen fra Kiøbenhavn blev han af Sygdom saa hæftig angreben, at han paa Benen mellem Slagelse og Corsør opgav sin Aand den 31 Maii 1635, i hans Alders 81de Aar, da han havde tiend i offentlige Embeder 52 Aar.

Hans hastige
Død, Alder
og lange Tieve-
neste.

Hans
Egteskaber.

Om hans Egteskaber ere forskiellige Beretninger: Bemæ-
de Jac. Bircherod l. c. fortæller, at han var 3 gange giud: 1) Ana-
na Biskop Jens Nielsens Dotter af Døpsloe, 2) Maren Iver Ber-
telens

realsens Dotter af Ringsted, 3) Anna, Ernst Edvers Dotter af Odense, som overlevede ham, og døde Ao. 1647. Men Hr. Professor Worms Lexicon siger ham 4 gange giwd: 1) Professor Niels Krags Dotter 2) Biskop Hans Nielsens Dotter af Dpsloe, 3) Mag. Iver Bertelsens Dotter af Ringsted, og 4) Mag. Peder Paulins Dotter.

Hvad ieg herimod kan have at erindre, bestaaer herudi: Professor Niels Krag var 2 gange giwd, den første Hustrue Kænna blev han for Consistorio skilled ved, og forskød hende for Hoer, og begge hendes Søner vilde han en vedkiende sig. Det andet Egteſkab indgif han med M. Ivar Bertelsens Enke, Elle Mule, (ſee herefter Jubel-Lærer Mules Genealogie) men nu døde Ivar Bertellen ikke forend 1583, den 28 Octobr. og vores Professor Wolf blev just Rector i Ringsted dette Aar, og 1584 Rector i Dpsloe, ſølgelig kunde umuelig Professor Krags og Elle Mules Dotter være hans første Hustrue. Rimeligere synes det, at Biskop Jens Nielsens *) og Margrete Bergs Dotter var hans første Hustrue, men,

der:

*) Biskop Jens Nielsen havde Tilnavn Hak af gammel norsk Adel. De gamle Hakkers mærkværdige Stamme og adelige Vaaben Hayes i Wielandts lærde Tidender for Aar 1726, No. 43. 44. Han ſkal have frequenteret Roeskilde Skole og derefter Kiøbenhavns Skole, hvorfra han deponerede, blev derefter Hører, og 1563 Rector i Dpsloe (han er ikke at finde blandt Rectores Scholæ Asloonsis i Alb. Thunæ Ideo Hist. lit. Danor. p. 87.) han blev 1573 abjungered den gamle affældige Jubel-Lærer Biskop Frans Berg, og succederede ham, hvorefter han døde 1600, i hans 60de Aar. Med Margrete (andre ſiger Magdalene) Biskops Bergs Dotter kom han i Egteſkab 1563, hun levede med ham i 20 Aar inden hun ſik Børn, og da fødte hun en Søn 1583, og døde paa Warsſelfeng efter ham den 12 Febr.

dersom det er sandt, at Frue Margrete Berg i 20 Aars Ægteskab ikke fødte uden en Søn, som her neden er nævnd, saa er vi atter i Uvisshed. Derneft siger Jac. Birkerod l. c. at Prof. Wolfs anden Hustru var Maren, Iver Bertelsens Datter af Kingssted, som døde 1605. Efter saadan Beretning, skulde Prof. Wolf have til ægte 2de Døtre af een Moder Else Mule, avlede i 2de Ægteskaber med Mag. Ivar Bertelsen og Prof. Niels Krag, hvilket ikke er mueligt i de Tider.

Men ieg vil sætte, at det Manuscript, ieg har, kan herudi være urigtig, og Bispinde Margrete Berg haver fød en Datter i Ægteskab med Biffopen Jens Nielsen Hak fra Aar 1563, saa er der største Formodning til at denne Datter, som Birkerod kalder Anna, er kommen i Ægteskab med Prof. Wolf, da eller efter han 1584 blev Rector i Opsloe, hun bliver altsaa hans første Hustru, og døde Aaret 1600, gl. 26 Aar.

Hans 2den Hustru er Prof. Niels Krag's og Else Mule's Datter, hvis Navn var Maria, som Cimbria literata nævner T. I. p. 314. og hun kan være død 1605, som Bircherod beretter, der tager maaskee fejl af Iver Bertelsens **) i Sted for Prof. Krag's Datter,

Hendes Søn som levede var Hr. Christopher Jensen Hak, som blev Canonicus i Hammer, og 1611 Segnepræst til Stange, siden paa Tøten.

**) M. Ivar Bertelsen, som havde studeret til Wittenberg, kom hjem og blev 1558 Prof. Pedagogicus ved Kiøbenhavn's Universitet, han blev uenig med de andre Professorer, som lode ham 1561 vide, at han fik søge sig en anden Lejlighed. Han blev siden Præst i Stege paa Wøen, hvor Lehnsmændene anlagde ham, deels fordi han ey havde holdt Bryllup med det Fruentimmer han var forlovet med, og deels fordi han havde

ude

Dotter, eller og Cimbr. literata tager feyl, og hun skal være Mag. Iver Berrellsens Dotter, fød 1579 og død 1605.

Hans 3die Hustru var en Dotter af Domprovst og Sognepræst i Noeskilde Mag. Peder Paulin og Bodil Mads Dotter, om hans 4de Hustru eller Born mældes slet intet udi Statua Honoris erecta Gymnasio Ortheniensi Regio D. Georg. Hannæi p. 39. Men udi et Manuscript om de Pontoppidaners Stægt-Register finder ieg dette: Mester Jacob Wolf havde til ægte en Søster-Dotter af Anna Laurids Dotter, som var Zubel-Værer Laurids Jespersens Dotter og Stamme-Moder til de Pontoppidaner. Om nu denne Søster-Dotter er den, som Jac. Birkerod kalder Anna Ernst Edvers Dotter af Odense, skal ieg ikke sige.

Udi D. Ol. Borricchii Dissert. VII de Poetis p. 236. regnes han blandt vore gode Poeter, hvor det og er at mærke, at Jacobus Jacobi og Jacobus Wolfius anføres som tvende forskellige Mænd, ligesom og Alb. Bartholin. descriptis Danorum p. 60 & 62, gjør det samme, men er kun en og den samme Mand. Hans Skrifter ere anførte i Hr. Prof. Worms Lexicon.

udeladet Exorcismum ved Daaben. Sagen kom 1567 for Consistorium, siden han ikke vilde møde ved Noeskilde Landemode, og Dommen gik ham imod. Hvorpaa han blev sat i Fængsel i Sorø og der lide medhandlet. Da Kong Friderich den 2 kom til Sorø 1572, fandt han Kongens Naade, som løslod ham af Fængsel, og gjorde ham til Befallingsmand over Ringsted og Sorø Klosters, og forleneb ham et Canonicat i Narhuus, hvorefter han døde den 28 Sept. 1583 i Ringsted.

5. Capitel.

Om

Mag. JÖRGEN TAULOV,

Professor Lingvæ Latinæ & Ethices i Odense Gymnasium, og
 Canonicus Capituli Roeskildensis.

Hans Fødsel
 og
 Herkomst. **H**an er fød 1606, den 6 April i Taulov under Riber Stift, hvor hans Fader Hr. Berrel Ivarsen var Sognepræst og Provst i Elboe Herred, og hans Moder Eline Jörgens Dotter.

Han gik til Skole i Midelfart, Eolding og Roeskilde, hvor fra Rector Mag. Sören Hiort sendte ham 1625, 6 Maj til Riebenhavns Academie. Efter at han der laudabiliter havde studeret **Bliver Student.** Hører i Col: 2de Aar, forlangde Eolding Skole ham til Hører, og blev han ding Skole. (efter Alb. Thuræ Beskrivelse over Eolding Skole) 1627 den 6 April indsat; Men de fiendtlige Boldsomheder i Jylland tillod ham en længe at være der, dog maatte han, inden han drog fra Eolding, smukt betale 2de gange Krigs-Styr til Fienden, som saaledes skillede ham ved hvad han eyede.

I Aaret 1628 foreslog Roeskilde Skoles Rector M. Johan vom Ham vores Taulov til Lærer her ved Skolen, og blev han da **I Roeskilde Skole.** Collega qvartæ og siden qvintæ Clasis. Her lærde han med saa stor Glid og Nytte, at Capitelet skienkede ham sit Stipendium, og lod ham reyse udenlands, han drog da 1631, den 3 Junii, til Holland; men hans svage Helbred tillod ham neppe at være **Reyser udenlands.** der

der et Aar, førend han maatte vende hjem, og da han iglen var bleven frisk, og stod færdig at drage til Rostok, tilbød Biskopen i Fyen D. Hans Michelsen ham Rectoratet i Nykøbing paa Falster, hvilket han modtog 1632, den 29de Maii. Her lagde han sig saa stor Ære og Berømmelse tilbyde, at Danmarkes Riges Raad Velbr. Mogens Kaas udvalgte ham frem for alle at betroe den unge Adelsmand, Niels Wind, under hans Information. Med ham reysede han 1633, 22 Aug. udenlands igiennem Hol-

der, England, Frankrig, Sveitserland og Italien, og efter 5 Aar kom lykkelig og vel hjem med den unge Wind. Neppe havde han aflagt sin Reyses-Rappe, førend Conrectoratet i Odense 1638, den 2 Maii blev ham skienked. Derefter han 1639, den 19 Maii tog Magister-Graden, og var øverst iblandt 18 Candidater som Mag. Jacob Finke creerede: samme Aar den 15 Julii nedlagde han Conrectoratet, da han blev udvalgd at være den første Professor Ethices & Eloqvenciæ ved det Kongel. Gymnasium i Odense, til hvilket Embed at betræde han holdte hans første Oration den 23de Julii. Ved Gymnasii Stiftelse var henlagd og perpetuered 4 visse Vicarier til Professorum Underholdning i Odense af Roeskilde Capitel's Gods, foruden store Gaver og Capitaler, som bleve dertil skienkede, baade af Gymnasii Directeur, den for sin store Gudsfrugt og sieldene Erudition berømmelige Ridder, Holger Rosenkrantz, som til dette Anleg havde været den egentlige Drivesfæder og Beforderer, saa og af andre velsindede og formuende Herrer, hvorom læses i bemeldte D. Georgii Hannæi 1692 forfærdigede, og 1725 af Hr. Laurentii Luja foroged udgivne, Statua Honoris erecta Gymnasio Otheniensi. Af disse Vicarier skulde Prof. Taulov have sin Deel tilsendt fra Roeskilde aarligen; Men som dette Vicarie (udi Jac. Birkerods Optegnelse

Bliver
Rector.

Reyser atter
udenlands.

Kaldes det Magnæ Imaginis vel Virginis Mariæ; beneficium Præpositi, men udi Jord-Bogen kaldes det Bona Altaris Magnæ Imaginis, og bestode af Hartkorn 111 Edr. 3 Skpr. 3 Ottinger) ikke var tilstrækkelig nok til Prof. Taulovs Underholdning, saa indgav han til Høysalig Kong Christ. IV. allerunderdanigst Ansøgning om, at dette Koeskilde Vicariat maatte forandres og forbedres til et Canonicat, Ansøgningens Indhold var denne:

Efterom Eders Kongel. Majestæt haver naadigst forordnet til den fjerde Professors Stipendium i Odense et Vicariat af Koeskilde Capitel, hvormed jeg Jörgen Bertelsön, min allernaadigste Herris underdanigste Tiener i Odense Gymnasio, ikke kand holde mit Huus den halve Part; Supplicerer derfor underdanigst til E. K. M. at han af Kongel. munificens, og Omsorg for sine geistlige Tienere at underholde, vilde naadigst byde og befale residerende Canicher i Koeskild Capitel, at jeg efter Hans Kongel. Majestæts naadigst Forordning om Gymnasis i den XX Artic. maane nyde Obrionibus in præbendis saaoq portionibus og andre Bonis communibus, ligesom en anden residerende Canonicus, efterdi jeg, for min Bestilling her, ikke kan der residere, og jeg udstaaer end og her Arbejde in ætibus Cathedralibus ligesom en anden der: Vilde og naadigst unde mig Afgiften, som her ydes aarlig paa Odense Gaard af 2 Sogite-Tiender, qvit og frie, og naar de, som Tienderne fæstede haver, ved Døden afskaar, jeg da dennem gandske maatte nyde.

Denne hans Supplic sender Hs. Majestæt Kongen ved sin Skrivelse af 28de Maji 1640 til Koeskilde Capitel herom i Cancelliet med forderligst at indsende deres Erklæring, hvilken af Koeskilde Capitelts Huus datered 18de Julii 1640 blev indsendt saa lydende:

Stormægtigste Højbaarne Herre, allernaadigste Konge! Efterføm vi have bekommet Eders Kongel. Majestæts naadigste Brev, at vi es imod Eders Kongel. Majestæt underdanigst skulde erklære paa Mæster Jörgen Bertelsøns Professuris udi Odense, hans derhos søjede Supplication om Oprionibus at nyde in præbendis saag portionibus og andre Bonis communibus, ligesom andre residerende Canidher her udi Koeskilde Capitel ic. Saa indholdes udi samme hans Supplication tvende adskillige postulata.

For det første begierer han Opciones in præbendis, det er, at han et af de Vicarier, som er lagd og perpetuered til hans Bestilling, og det han nu haver i Possession, maae qvittere, og i Stædet bekomme et Canikedom her udi Koeskilde, og siden opstige, indtil han kunde faae det højest og bedste Canikedom her udi Capitelet ic. Dette indstille vi underdanigst til E. K. Majestæts naadigste Disposition, om det E. K. M. naadigst behagede, bemeldte Mæster Jörgen Bertelsøn med et Canikedom her udi Capitelet i Stædet for det Vicarie at ville forlene. Men saavit E. K. M. allerede sin naadigste Willie haver tilkiendegived formedelt adskillige Breve og Forordninger, kan vi deraf ingenslunde forstaae denne hans Begiering nogen Grund at have; Thi

- 1) Forst at forbigaae at dette er directelmod Capitelets Statuta, som E. K. M., saavelsom fremfarne Højlovsige Konger, naadigst have confirmered: hvilke vi og allesammen baade efter vore Collaer og formedelt vores Jurament ere undergivne. Samme vores Statuter tilstæder dennem alene at optre in præbendis, som med præbender (i. e. Canikedomme) ere forklædede. Artic. 2.
- 2) For det andet er det imod den første Hoved-Fundah paa Odense Collegio, dar. Hafn. 18de Febr. 1621, hvorudi fire visse Vicarier

Vicarier af Koeskilde Capitel ere tillagd og perpetuered til tvende Professorum Underholdning i Odense, hvoriblandt er det, som Mester Jørgen nu imod et Canikedom vil tudske.

- 3) Er det imod den nye almindelig Forordning om Gymnasius dat. Hafn. den 17de Maii 1639, paa hvilken sig Mester Jørgen Bertelsøn beraaber: som straf i den første Artikel indholdes, at til Gymnasti og dets Professorum Underhold skul til ævig Tid uigientalded og urnygelig følge den Indkomme, som dennem da sulde, og dertil perpetuered og sundered var ic.
- 4) Er det imod E. K. Majestæts egen naadigste Missive, Capitelet serdeles om det samme Vicarie, som Mester Jørgen nu haver og begierer imod et Canikedom at afftaae, tilskrevet af Glichstad den 9de November 1638, indholdende, at forskr. Vicarie skul blive perpetuered til Odense Gymnasium, og altid herefter skul følge den tredie Professor i samme Odense Gymnasium.
- 5) Saa formælder ikke heller den 20 Artic. udi den forskr. nye almindelig Forordning om Gymnasius, som Mester Jørgen skyder sig til, at Professores, som have Vicarier, maae i deres Stæd bekomme Canicater, og saaledes være re & actu Canonici! Men allene, at det Vicariat eller andet Gods, som til en Professoris Len er lagd, maae agtes og regnes ligesom et Canonicat, respectu Bonorum communium, som det straf udi samme Artikel forklares, at han efter sit Senium maae nyde (ikke optione in præbendis, men) portionibus, Bonis communibus, procuratoriis, og deslige commodis Capitali, ligesom han var Canonicus.
- 6) Forskr. 20 Artikel forstaaes ikke anderledes af Professoribus her udi Koeskilde Gymnasio, eftersom ogsaa vores Lector Theologiæ her sammesteds haver et Vicariat til sin Len, og
dog

dog ikke understaar sig saaledes forskr. Artikel at udtnde, at han i Stødet for et Vicariat ville anmasse sig et Canonicat.

- 7) For det syvende: dersom forskr. Mester Jörgen Bertelsøn og andre Professores in Gymnasiis maatte saaledes udaf en Rettighed for deres Vicarier optere Præbender, bleve derved de, som allerede have E. K. M. naadigste Expectans-Breve, paa de første Canikedomme, som ledig blive her i Capitelet, meget forfordet udi deres Rettighed, at de endelig efter lang Expectans skulle i Stødet for Canonicater annamme Vicariater, eller ogsaa vel slet intet bekomme, om enten de, som have Expectans-Breve paa de første vaccerende Vicarier, ville sig dertil holde, eller ogsaa de Prælater, som have Jus til de samme hen perpetuerede, og nu dennem igien hiemsaldende Vicarier, ville samme deres Jus da igien usurpere.
- 8) Endelig kunde i Fremtiden ikke ringe Confusion deraf forarsages, om dette postularum skulde gaae for sig, og siden af andre traheres in Exemplum. Her er endnu tilbage i Capitelet, som E. K. M. bortforlænet, 16 Canonicater, (foruden Sacell. 3 Regum) af de samme haver E. Kongel. Majestæt naadigst allerede deputered endnu tvende til Koeskilde Gymnasium: Dcrimod ere over 20 Vicarier fra Koeskilde Capitel perpetuered til visse Brug og Bestillinger udi Kiøbenhavn, Koeskild og Odense. Dersom dette nu skulde angaae, at de, som have forskr. Vicarier pro Officio, maatte for dennem efter Haanden optere Præbender, da kunde inden kort Tid alle forskr. Canonicater blive til særdeles visse Støder perpetuerede. Saa havde E. K. M. intet Canikedom mere i Koeskild at aflegge sine daglige Tienere med, og forskr. Koeskilde Capitel maatte saaledes blive til intet, og gandske gaae til Grunde.

Det andet Mester Jörgen Bertelsøns postularum er, at han til sit Vicarie vil ogsaa nyde Portionibus og andre Bonis

communibus, ikke som en Vicarius, men som en residerende Canonicus; hvilket vi ikke heller kunde forstaae hannem med Rette at tilkomme;

- 1) Thi først haver sigt hertil Dags væred inauditum, og strider tvært imod Capitelis Statuter, Artic. 24.
- 2) Ere portiones Capituli tillagde de Residerende og Priveligere: rede, at deraf skal gives Almisse til fattige Skolebørns Underholdning, som ikke allene forskr. 24 Articulus udi vore Statuter, men ogsaa E. K. Majestæts egen naadigst Forordning, dat. Hafn. 6 Maii 1618 derom formælder; hvorforsamme portiones ikke uden Kjøfsild Skoles store Skade herfra Stædet til visse Bestillinger paa andre Stæder kunde perpetueres.
- 3) Saa findes ikke heller udi den 20 Art. om Gymnasii, som Mæster Jörgen beraaber sig paa, at en Professor, som residerer udi et Stift, og der haver Sessionem in Capitulo eller Consistorio, og dog haver Vicarie eller andet Gods til sin Lon, liggendes i et andet Stift, skal for sin Residens i det ene Stift nyde det, som tilhører de residerende Capitularibus udi det andet Stift, meget mindre, at udi et Capitelis Commun: Gods, flere end et Gymnasii Professores pro Officiis skulle participere. Men forskr. 20 Artic. forklarer sig selv udtrykkeligen, at Professores in Gymnasii maa nyde de Bonis communibus, som falde paa de Stæder, hvorforsomhelst Gymnasia ere, der de tiene, residere, og bære daglige Onera Capituli eller Consistorii in actibus Cathedralibus, at dømme i Egteffabs Sager, og andre saadanne besværlige Beraadslagninger ic., hvilket Professores her udi Kjøfsilde Gymnasio giøre, og derfor nyde usforhindred her paa Stædet alle Bonis communibus lige ved andre residerende Caniker. Og at i samme 20 Artic. ikke menes

menes andre Professores end de, som der hos Capitelet og dets Gymnasium residere, er endogsaa deraf at see, at dennem tillægges ikke allene Capitelts Commun-Gods, som portiones, men ogsaa Testamentariater og Procuratoria, som ere særdeles, Officia, hvilke ingen Absens etiam privilegiatus maac høre; men allene de, som actu & realiter hos Domkirken residere, baade efter Statuta Capituli Art. 8, 29, 33 og E. K. Majestæts naadigste tvende Breve, det ene dat. Haln. den 6te Martii 1618, det andet dat. Antwordskov den 12te November Anno 1634.

- 4) Dersom saaledes Professores i Odense formedelst deres tillagde Vicarier skulle ogsaa indtræde til Bona communia seu Portiones Canonicales in Capitulo Roschildensi, da blev Roskild Capitel langt mere gravered ved forskr. Forordning, end andre Capiteler her udi Riget; Esterdi alle de andre Capiteler deres Bona communia allene communicere med de Professoribus, som deres egne Gymnasia betiene, men Roskilde Capitel skulle sine Bona communia ikke allene sine egne Professoribus Roschildensibus, men ogsaa andre udvortes udi et andet Stift og Gymnasio meddele.

Uf dette forskr. kan klarligen forneemes, at Mester Jörgen Bertelsøn kan ikke med Rette tilholde sig Optionem in præbendis & Bonis communibus Prælatorum & Canonicorum Roschildensium, formedelst det Vicarie han haver til sin Løn, som en Professor udi Odense Gymnasio.

Hvilket er saaledes efter E. K. Majestæts naadigste Befaling vores underdanigste ringe Erklæring om forskr. Mester Jörgen Bertelsøns Supplication. E. Kongel. Majestæt hermed udi den allerhøjestes Beskiærmelse til et langvarigt lykksaligt Regimente underdanigst befalendes.

Svorledes det efter denne Capitelets Erklæring er siden tilgaaed, har jeg ikke funded, men seer af velbem. Jac. Bircherods Optegnelser, om dette Vicarie Gods, at Prof. Mag. Jörgen Bertelsen var Ultimus Possessor.

Hans
Egteskab.

Aar 1638 den 3 Nov. havde han Bryllup med Mad. Cathrine Wilhelmsdotter, en Borgemester-Enke af Odense, som forlod ham ved Døden den 14 Aug. 1651. Det andet Egteskab indgik han den 10 Octbr. 1652 med Zomfr. Margareta Wolf, Dotter af Hr. Jeremias Wolf Kongel. Slots-Forvalter paa Soldinghuus. Hun glædede ham ikke længe; thi 1657 den 5 April havde han tredie gang Bryllup med Mad. Cathrine Brun, Dotter af Lector Theologiæ i Odense Hans Brun, og Marine Christophers Dotter Bang, hun forøgede atter hans Sorg, da hun gik i Graven den 26 Nov. 1662. I samme Aar haver hun med sin Mand M. Jörgen Bertelsen opretted Gavebrev paa 2de Boeder. Hofm. Fundat. T. V. p. 176. Efter 2 Aars enlig Stand indgik han sit fierde Egteskab den 6 Jan. 1664, med Mad. Else Mule (hun var en Dotter af Borgemester Jörgen Hanlen Mule i Odense og Enke, efter Herman Hahne, Raadmand i Odense, men ikke Doctor, som han sættes paa de Mulers Stam-Tavle udi Hr. Hofmanns Fundat. T. II. p. 262. hvor Faderen er nok kalded Doctor i Stæd for Sonnen Doctor Jörgen Hanne *). See her efter de Mulers Stam-Tavle). Den-

ne

*) D. Jörgen Hahne (Georgius Hannaus) blev i hans 26de Aar Conrector i Odense 1673. Ethices og Eloqventiæ Prof. 1678. Doctor Medicinæ paa Kiøbenhavns Academie 1684, og Membrum Academiæ Naturæ Curiosorum in Germania, under Navn af Diomedes. Practiserede derefter i Odense og 5 Aar i Slesbørg, blev 1697 Stads-Physicus og Pro-

ne sidste efterlod han Enke, som levede til den 20de Februarli 1687.

Da Alderdom mere og mere tilstog, antog han bemelte sin Stæd:Son Mag. Jörgen Hanne deels som Adjunctus og deels som Vicarius i Conrectorateret fra den 11 Martii 1673, og gav ham 1674 13 Maai til ægte sin Datter Anna Cathrine Taulov, som i 9 Aar blev 5 gange Moder. Endelig afstod Mag. Taulov til bemelte sin Svigersøn Professoratet 1678 og døde i Herren den 14 Maai 1680, da han havde leved over 74 Aar og tiend i offentlige Embeder over 53 Aar. Han ligger begravet i St. Knuds Kirke i Odense med denne Grav:Skript, som ikkuns nævner een af hans fire Hustruer; men jeg skal ey sige om hun er hans første eller fjerde Hustrue, ligesom jeg ey veed uden 3 af hans Børn, fordi jeg ikke kan faae see hans Stam: Bog, som jeg tilforn har eyed.

Hans Alder og lange Tælle.

Hoc Dormitorium sacrum sibi, conjugibus & Liberis
sartum rectum ut maneat, haud vili redemit pretio

Mag. GEORGIUS BARTHOLIN

TAULOVIUS,

hic Eloqv. Prof. Publ. qvi, superatis peregrinationum
molestis & exantlatis officii laboribus in coelestem
patriam revocatus Anno Christi MDCLXXX,

Ætat. LXXV.

Junguntur tumulo TAULOVIUS & CATHARINA,

Qvos pietas & amor junxerat in thalamo,

N 2

Junge-

Provincial: Medicus i Høen. Døde den 1 April 1699. Var først giord med Anna Catharina Taulow, derefter med Catharina Luja, Datter af næstfølgende Jubel: Lærer.

den Hustru var Catharina Lijh, Dotter af Jubel-Lærer Lujh, som herester sees med 1 Son. Af første Ugteffab 5 Børn veed ieg ingen.

- b. 2. Karen Taulov * M. Hans Liem Provst og Sognepræst i Middelfart.
c. 2. Hr. Bertel Jørgensen Taulov, Sognepræst til Åsperup.

* Karen Mads Dotter Liem. Deres Fundat af 2 Sept. 1680 til Fattige i Middelfart paa en Gaard, hvis aarlig Afgivd skal uddeles til elendige Menneſker, og skal Almiffen kaldes Guds Ære-Penge, læses i Hofm. Fundat.

Deres Søn var:

- a. 3. Bertel Bertelsen Taulov, Rector i Middelfart. Og det er alt hvad ieg har kundet bringe frem om Prof. Taulovs Børn og Efterkommere.
- B. 1. Hr. Henrich Bertelsen Taulov skal have succederet sin Fader i Taulov. Af hans Børn var en Søn, som indtil vore Tider har forplantet Stammen.
- a. 2. Hr. Bertel Henrichsen blev Sognepræst i Ringløbing 1652 og succederede sin Svigerfader Hr. Hans Hanssen Kiz, som var tillige Provst og var giud med Karen Jens Dotter, Enke af dennes Formand i Ringløbing Hr. Jens Ivarsen Borch. Hun blev ved Hr. Kiz Moder til 5 Sønner og 6 Døttre, af disse var:
- * Maren Hans Dotter Kiz, som blev en mærkvaerdig Stamme-Moder ved hendes 3de Sønner og 1 Dotter ved Hr. Bertel Henrichsen, som med sine Børn og Descendenter skrev sig Taulow og døde 1660. Efter hans Død fik hun Eftermanden til ægte Hr. Søren Anchersen, som sees med sin hele Slægt i Jubel-Lærer Professor Anchersens Genealogie, han avlede med Maren Hans Dotter Kiz 1 Søn og 2 Døttre, og døde den 3 Febr. 1690.
- a. 3. Henrich Bertelsen Taulov blev Student, conditionerede i Tronshiem, hvorefter han blev Sørenskriver udi Smaalshene og Auctions-Directeur Syndenfelds, boesat i Moss, † : : :
- Hans Børn vare 3:
- a. 4. Gedſke Maria Taulow.
- * Niels Thune, Forvalter ved Mosses Jernværk, der kunſt levede med hende i 3 Aar, og efterlod 3 Døttre:
- a. 5. Anna Dorthea Thune, en god Poetinde.
- * Hr. Arøe, Sognepræst for Sundmøer, har Børn:
- b. 5. Elisabeth Maria Thune, † : : :

* Hr.

- Hr. Hans Berg, Sognepræst til Hvalser, † , , ,
De efterlode 2 Børn:
 - a. 6. Susanna Berg.
 - b. 6. Niels Berg, begge i Arendal 1774 uforsørgebe.
 - c. 5. Henrica Niels Dotter Thune, † ugift.
- b. 4. Hans Henrich Thaulow, Justitsraad og General-Deymester
Synnenfeldts, boede i Moss, † 1756 æt. 64.
- Catharina Tyrholm af Bragnæs. Moder til 7 Børn:
 - a. 5. Henrich Thaulow, Dyr: Raadstue- og Skifte-Skriver, samt
Auctions-Directeur i Christianssand. Det er denne brave
Mand jeg har at takke for disse Esterretninger ved Hr. Dr.
Mangors Recommendation, † 1778, 78.
 - Jomfrue Jacobine Chrystie, havende 4 Sønner og 3 Døttre,
alle umyndige, skriver han 1774.
 - b. 5. Anna Thaulow.
 - Anders Hansen, Cancelleraad og Laugmand, boende ved
Moss, havde 1774. Sex Sønner og tre Døttre i Live, alle
umyndige.
 - c. 5. Bolletta Dorteia Thaulow var 1774 ugift.
 - d. Catharina Maria Thaulow, forrige Kammer-Jomfrue hos
Prindesse Wilhelmine Caroline af Hessen, ugift.
 - e. 5. Aletta Kirstina Thaulow.
 - Hr. Capitain Archtander, havende 5 Børn, om hvilke jeg
ingen Kundskab haver.
 - f. 5. Friderich Thaulow.
 - Johan Kirchof, Justitsraad og første Kongel. Kammer-Tie-
ner, † , , , havde 3 Børn.
 - g. 5. Sophia Elisabeth Thaulow.
 - David Christie, Ridsmand i Moss.
- c. 4. Henric Argoldus Thaulow, forrige Bysfoged i Arendal og
Øster-Ridsger, † , , ,
 - Jomfrue Thorup, levede i en høj Alder 1774.
Af deres 3 Børn lever den ældste Søn:
 - a. 5. Henric Arnold. Thaulow, Bysfoged i Faderens Sted,
var 1774 ugift.
 - b. 3. Bertel Bertelsen Thaulow gav sig til Krigsttenesten og blev om-
sider Commandant paa en Fæstning i Nederlandene, † ugift.
 - c. 3. Jens Berthelsen Thaulow, blev Borgemeester og Tolber i Warbe,
• Maren

* Maren Biörn, Enke af forrige Tolder Morten Friede, og ved ham havde hun 1 Søn Jacob, som døde ung, og 2 Døttre sc. Margrete Friede, som var Moder til Sørenskriveren Christen Odderbech og hans Ebskænde, saa og Malene Friede, som ved Rector Kraglund var Moder til Dr. Kraglund og hans Ebskænde, som sees paa Biskop Kraglunds Stamtavle, men her forbigaaes som den Thaulovske Stamme uvedkommende; men til at udbrede denne Stamme, blev Maren Biörn ved Borgemester Jens Thaulow Moder til 16 Børn, af hvilke 4 døde spæde, de øvrige ere følgende:

- a. 4. Bertel Jensen Thaulow, Borgemester og Postmester i Warde, † ugift.
- b. 4. Jørgen Biörn Thaulow, Præst paa Fanse til Nordbye 1736.
- * Scine Brasen, (Dotter af hans Formand M. Jens Olsen Brasen, som deponerede fra Koeslæde 1675, blev Conrector i Ribe og 1698 Præst til Nordbye hvor han døde 1736, 2 Jan. 78 Aar) Moder til 1 Søn og 2 Døttre.
- * Maren Michels Dotter Horboe, Moder til 1 Søn.
 - a. 5. Jens Brasen Thaulow, drog til Sæd og drukkede.
 - b. 5. Maren Biörn Thaulow, uden Børn.
 - * Christen Jensen, Mester Skoemager i Kjøbenhavn.
 - c. 5. Dorthe Kirstine Thaulow, Moder til 2 Sønner.
 - * Jørgen Haurberg, Brændevinsbrænder i Kjøbenhavn.
 - a. 6. Jørgen Biörn, Skriverkarl i Norge.
 - b. 6. Morten Haurberg, Peruqvemager Svend.
 - d. 5. Jens Biörn Thaulow, S. S. Minist. Candid., conditio-
nerende paa gl. Kjøgegaard.
- c. 4. Søren Jensen Thaulow, † Student.
- d. 4. Morten Jensen Thaulow, blev Lieutenant, omsider giuld og efterlod 2 Sønner, som farer til Skibe, mig ubekendte.
- e. 4. Maren Jens Dotter Thaulow, Moder til 1 Dotter.
- * M. Hans Allerup, Sognepræst i Warde, han kom efter hendes Død i Egteskab med Biskop Thuras Dotter, som sees paa hans Stamtavle.
- e. 5. Maren Biörn Allerup, * Hr. Rasmus Fogh, Sogne-
præst i Steenstrup. Mærkeligt at hans Fader, Farfader
og Farbroder vare Jubel-Lærere, og ved deres Slægt-
register skal desses Børn anføres.

- f. 4. Børke Jens Dotter Thaulow, levede Enke 1774.
 * Capitain Hattung. De havde Børn, som jeg ey veed.
- g. 4. Anna Helvig Thaulow. Moder til 6 Børn.
 * Sören Wedel, Tolder i Warde, om dem og deres Børn see højt
 efter Jubel-Lærer Wedels Slægt-Register.
- h. 4. Leonora Thaulow.
 * Claus Switzer til Jullingsholm i Colbingshuus Amt. Han kaldes
 Sveitzer i Hofmans Fundat.
 Af deres 15 Børn ere mig 2 bekendte:
- a. 5. Hr. Christian Clausen Switzer, var Sognepræst til Skar-
 rild i Riber Stift, † : : :
- b. 5. Friderich Switzer, Farver og Trykker i Weile.
- i. 4. Anna Maria Thaulow, Moder til 4 Sønner og 2 Døttre.
 * Jørgen Biörn, Dye- og Raadskueskriver samt Hospitals-Forstæn-
 der i Warde, en Nordmand.
- a. 5. Hr. Casten Biörn, Capellan til Øsse og Nessberg, † ugift.
- b. 5. Jacob Christian Biörn, Postmester i Kragerøe, hvor han
 giftede sig og der døde, vides ey om han efterlod Børn.
- c. 5. Jens Thaulow Biörn, † ugift.
- d. 5. Jørgen Biörn, Farver i Warde, 2 gange gift.
 * Margrete Sörens Dotter Jessen.
 * — — — har Børn i begge Egteskaber.
- e. 5. Maren Biörn, levede 1774 i Kiøbenhavn ugift.
- f. 5. Ellen Maria Biörn, lever ugift i Norge.
- k. 4. Anna Cathrine Jens Dotter Thaulow.
 * Walther Sejer, Tolder i Warde. Af deres 9 Børn vare:
- a. 5. Tvende Døttre * * i Kiøbenhavn.
- b. 5. En Dotter * i Ringkjøbing.
- d. 5. En Søn * ved Rendsborg.
- l. 4. Christence Thaulow, † paa Barselseng efter sit 13de Børn.
 * Hr. Otto Höyer, første Capellan i Ringkjøbing, siden Præst i
 Høe, af deres 13 Børn lever nu 4:
- a. 5. Johan Höyer, Oberkøbmand paa Huusvigshavn i Island.
- b. 5. Maren Biörn Höyer, * Kjøbmand Schou i Nykjøbing i
 Odé Herred.
- c. 5. Marie Wibeke Höyer, * Hr. Laurids Thura, f. 1727,
 var

var Sognepræst til Jølstrup og Lyngbye, siden til Huldberg paa Thyholm, † 1781, 28 Malt.

- d. 5. Hr. Jens Høyer, var først Sognepræst i Starup, ved Eolding, nu i Keerdløw ved Kjøstilde. Han er glød og har 10 levende Børn, som jeg her kunde anføre; Men den gode Mand har ey villet meddele mere om sig og sine Sødsfænde, da jeg lod min Søn bringe ham denne gandske Genealogie, som jeg havde faaet fra Norge.
- m. 4. Wibecke Jens Dotter Thaulow, * Hr. Peder Friede, Sognepræst til Lærskov ved Eolding, † †. af dets Børn vare:
- a. 5. Jens Friede, Student.
- b. 5. Niels Friede, blev glød i Kjøbenhavn, er død og har ey efterladt en Søn.
- c. 5. Morten Friede, Urtekrammer-Svend, † ugift.
- d. 5. Maren Biörn Friede, * Hr. Jels Jessen, Præst i Andsager, † : : : hun † efter sin Førstefødde Søn, Sören Jessen, som holdes til Dogen.
- d. 3. Dorte Bertels Dotter Thaulow, Hr. Bertel Henrichsen Thaulows af Ringkjøbing, eneste Dotter, f. 1659., * 1686, † 1751.
- * Hr. Christen Andersen Agerholm, Capellan til Ringkjøbing og Mindom, † : : : hun døde i Alsløf Præstegaard og ligger begravet i Mindom Kirke hos hendes Mand.
- Af dets 4 levede 3 Børn:
- a. 4. Hr. Bertel Andreas Agerholm, Sognepræst til Oddum, † *
- * Birgitte, Hr. Jep Tarms Dotter i Oddum. De havde 6 Børn, som alle døde unge, hun kom i Ægteskab med Hr. Johan Helsted, Præst i Lønborg, Præpositus Honorarius.
- b. 4. Maren Agerholm, * 1721, † 1753, uden Børn.
- * Hr. Hans Lauridsen Friis, Rector i Ringkjøbing 1711, Sognepræst til Alsløf og Høstrup 1721, Provst 1748, † 1763. Han var altsaa Jubel-Lærer, og hans Historie skal gives herefter.
- c. 4. Helena Cathrina Agerholm.
- * Anders Sørensen Møller, Kjøbmand i Ringkjøbing, † : : *
- * Oluf Franck, Kjøbmand i Ringkjøbing, og Herredsfoged i Ulfborg- og Hind-Herred. De have ingen Børn, men af første Ægteskabs 4 Døttre levede 3.
- a. 5. Mette Anders Dotter Møller.
- * Hr. Abraham Sørensen Jessen, Sognepræst til Alsløf og Høstrup.

strup. Det er denne brave Mand man har at takke for, at han ved sin Omhyggelighed i Aaret 1766 har saaled, sammenkreved og fra Forglemmelse bevaret denne Stamme. De havde i Aaret 1766 fem Dørn.

- a. 6. Hans Friis, opkaldet efter bemældte Jubel-Lærer.
- b. 6. Sören Jessen.
- c. 6. Anders Möller.
- d. 6. Maren Agerholm, kaldet efter Jubel-Lærer Friises Kone, og Stamme-Moderen Maren Hans Dotter Kiær, og den eneste i Landet som bærer Stamme-Moderens Navn, Maren.
- e. 6. Helena Cathrina Jessen.
- b. 5. Christiana Dorothea Anders Dotter Möller, saa kaldet efter Morfader Christen Agerholm, og Mormoder Dorothe Bertels Dotter Thaulow.
- * Jens Berg Rindum, Kæbmand i Ringkøbing.
 Af deres 3 lever 2 Dørn.
 - a. 6. Lars Rindom.
 - b. 6. Maren Rindom.
 - c. 5. Christine Anders Dotter Möller, lever ugift hos hendes Svoger Hr. Abrah. Jessen i Alstef.

6. Capitel.

D III

CHRISTIAN HENRICH LUJA,

Assessor i Consistorio, Doctor Medicinæ og Practicus i Byen.

Han var fød i Merseburg den 13 Sept. 1628, hans Fader var Doct. Christian Luja, Stifts- og Stads-Medicus i Merseburg. Hans Moder var Euphrosyne Borstorph, Dotter af Regjerings-Raad Ambrosius Borstorph.

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Efter hans Faders tidlige Død satte Farbroderen Doct. Elias Luja ham i Skolen til Weissenfels for at fortsætte sine Studeringer, hvortil han førend Faderen døde havde lagd Grund, saa vel ved privat Information, som i den Ehur-Fyrstelige Sachsiske Stads Merseburgs Skole. I Aaret 1646 blev han indskreven blandt Studenternes Tall ved Academiet i Leipzig, hvor hans Farbroder Gotfr. Adolph Luja var Doctor Medicinæ.

Bliver
Student.

Saa vel af egen Drivt, som efter sin Farbroders forebemelde Doct. Eliæ Lujæ Raad lagde han sig efter Medicinen, og derfor studerede han i 5 Aar udi den saavel i Medicinen, som Ehymien meger berømmelige Altenburgiske Liv-Medici Doct. Michaelis Huus, hvor han udi fornævnde Videnskaber baade i Henseende til Theorien og Practin erhvervede sig megen Færdighed og Duellighed; han reysede derpaa udenlands og ophold sig den

Doctor
 Medicinæ.

mest Eid i Italien, hvor han i Padua tog Doctor-Graden. Efter adskillige Rejser igiennem Schweiz, Ungarn, Mæhren, Schlesien, Tydskland 2c., kom han omsider til Jylland i Tanke, at ville besee de Nordiske Riger, forend han vilde reyse til Holland og videre; Men af Adelen i Jylland blev han begierd at forblive der som deres Medicus, hvortil han og lod sig overtale, og blev saaledes den Tydske Adels bestalter Medicus i 3 Aar, da han midlertid og blev brugd med god Lykke af adskillige i Fyen, hvortil han blev kalded 1657, at være Doctor Medicinæ Practicus og Assessor udi Consistorial-Collegio i Odense. I følgende Aar kom han i Ægteskab med Karen Mule, som var en Dotter af Claus Mule til Neslesgaard og Birgitte Rosenvinge, men Enke efter M. Michel Hansen, Præst i Nørre-Brøbye og Provst i Salling Herred. Hun overtalede ham at aflaae den ham tilbudne Chur- Fyrstelige Bestaling at blive Medicus i Mersøborg. Med bemelte Mag. Michel Hansen avlede hun 2de Sønner, som toge hendes Stamme-Navn, og sees herefter paa Jubel-Bøger Mules Slægt-Register, men med Doct. Luja avlede hun 2de Sønner og 2de Døttre, som her ere at see, og dode hun Aar 1663. Efter 2 Aar indgik han Ægteskab med Abigael Hindsholm (Dotter af Biskopen i Fyen Doct. Laurids Jacobsen Hindsholm og Anna Jörgensdotter Mule,) som fødte ham 2 Sønner og 3 Døttre i 44 Aars Kierlig Ægteskab, og overlevede ham, som i sit Levnet og Omgængelse var en Mand i Dyd og Fuldkommenhed fast uden Lige, derfor fandt han og særdeles Naade hos Gud, og Ære og Elskelighed af alle som kiendede ham, der ved en sagte og salig Dod forlod dette Jordiske den 2 April 1709, da han havde leved og opleved 80 Aar og 6 Maaneder, og tiend i offentlige Embeder over 52 Aar.

Consistorial-
 Assessor og
 Med. Practic.

Hans
 Ægteskaber
 og Børn.

Alder og lan-
 ge Tiensje.

Slægt-

Slægt-Register

over

L u j a.

Doctor Elias Luja, Medicinæ Doctor i Weiffenfels, levede 1646, var Broder til

D. Gotfred Adolph Luja, Medicinæ Doctor i Leipzig, levede 1690., var Broder til

D. Christian Luja, Stifts- og Amtes Medicus i Merseburg.

• Euphrosyne, Dotter af Regierings-Raad Ambrosius Borstorph. Deres Søn var

a. 1. D. Christian Henrich Luja, Assessor i Consistorio og Doctor Medicinæ Practicus i Odense † 1709, æt. 81. Jubel-Lærer.

• 1658 Karen Claus Dotter Mule † 1663, Moder til 2 Børn.

• 1665 Abigael (Dotter af Biskop D. Laurids Hindsholm og Anna Jörgens Dotter Mule) Moder til 5 Børn, hvoraf 4 her anføres.

a. 2. Hr. Christian Michael Luja, f. 1660, Rector 1680 i Apsens, Sogne-Præst til Orbeck 1688 † 1710. 2 gange giud.

Af første Egestab.

• Maren, Dotter af Formanden i Orbeck Hr. Niels Juul, og Enke efter sammes Successor Hr. Niels Almonton.

• 1709 Anna Maria Jörgens Dotter af Faaborg, Moder i dette Egestab til 1 Dotter, men til 5 Børn med Estermanden i Kalbet, den gudsfrygtige Jubel-Lærer Hr. Provst Rasmus Winther, hvis Historie og Slægt-Register herester. Her mærkes 1 Dotter.

a. 3. Maria Chatarina Luja, f. 1710, † 1759.

• Hr. Ivar Affens, Sogne-Præst i Gamborg. † 1759.

a. 4. Rasmus Winther Affens.

b. 4. Johan Christopher Affens.

b. 2. Euphrosyne Luja, f. 1662 * 1695. Enke 1725. † ... 3 Børn.

• Hr. Peder Jensen Winther, Provst i Hønds Herred og Sogne-Præst i Gøns, f. 1650, 2 Januar. † 1725, 26 Apr. Jubel-Lærer.

Fun

112 Christian Henrich Luja Slægt-Regjster.

Hun var hans første Hustru, hvis Dørn her anføres. De Dørn af 2det Ægteskab skal herefter ved hans Historie og Slægt-Regjster blive maaded.

a. 3. Hr. Laurids Pedersen Winther, f. 1698, 13 Julli † 1774.
Sogne-Præst tilsidst i Klerte.

• 1727 Anna, Hr. Niels Ravns Datter af Dreslette † 1754, 50.
Af 7 levede 6 Dørn.

• Jfabelle Hvid fra Jungedgaard i Jylland. 2 Dørn.

b. 3. Hr. Christian Henrich Winther, f. 1696, 20 Sept. Rector i Assens 1721. Capellan ibid. 1739, residerende Capellan. til Welle 1742, Sogne-Præst 1750. Provst 1758. † 1776.
Subel-Lærer.

• 1728. Helena Sophia Franck (Datter af Lambert Franck, Naademand, Apotheker og siden Borgermester i Assens) af hendes 13 Dørn levede 8, hvilke sees herefter paa Subel-Lærernes af Winthes Slægt-Regjster.

c. 3. Mette Cathrine Winther, f. 1700. † 1731.

• Christian Ulrich Bestelsen, Herredsfoged i Waag-Wends Herred † 1730, 13 Uger efter Bryllupet.

a. 4. Christiana Ulrica Bertelsen, f. 1731.

c. 2. Mag. Laurids Luja, Prof. Philol. & Mathel. i Odense, f. 1668.
† 1732. See Worms Lexicon.

• Catharina Munthe Stoud, f. 1676, 18 Julli. Hun var Datter af Biskopen i Christianssand, Mag. Ludvig Stoud (hvis Moder var Biskop Ludvig Munthes Datter) og Maren May, Datter af Subel-Lærer Mag. Søren May, Provst og Præst i Holbek, hvis Historie herefter. Deres Dørn vare 3de.

a. 3. Abigael Luja • Herimann von Berger, Oberstleutenant † † i Odense uden Dørn.

b. 3. Anna Chathrina Luja • Hr. Hans Bircherod, Sogne-Præst i Sørdlef † - - de havde 1 Datter.

a. 4. Else Christiana Bircherod.

• Hr. Hans Høyer, Præst paa Aggerøse.

c. 3. Maria Sophia Luja • Mag. Jens Balslöv, Sogne-Præst til Temmerup og Brylle † - - - 5 Dørn.

a. 4. Hr. Rasmus Balslöv, f. 1719, † 1779, Sogne-Præst til Tommerup og Brylle efter Faberen.

• Cathrine Marie Juul, Af 9 levede 7 Dørn.

- a. 5. Hr. Jens Balslöv, f. 1749, blev Faderens Adjunct og Successor.
- b. 5. Hans Jaul Balslöf, f. 1751.
- c. 5. Hr. Steen Balslöf, f. 1752, er residerende Capellan til Kietting i Vexland.
- Dorthe Brygmann. De havde 2 Børn.
 - a. 6. Rasmus Balslöv, f. 1779.
 - b. 6. Eggert Christopher Balslöv, f. 1780.
- d. 5. Maria Sophia Luja Balslöv, f. 1753.
- e. 5. Jeremias Frid. Reufs Balslöv, f. 1755, var Copiist paa Rente-Kammeret, nu Kongel. Guldmægting.
- f. 5. Jürgen Karstens Bloch Balslöv, f. 1758, er 1781. Candid, Ministerii.
- g. 5. Elisabeth Cathr. Balslöv, f. 1763.
- b. 4. Hr. Laurids Luja Balslöv, f. 1722, Provst og Præst til Haarslöv, før til Guldberg.
- Apollone Lange, f. 1728 i Friderichsfund. Af deres 5 Børn lever 4.
 - a. 5. Rasmus Balslöv, f. 1762, er Stud. Theol. 1781.
 - b. 5. Henrich Balslöv, f. 1763.
 - c. 5. Maria Sophia Balslöv, f. 1764.
 - d. 5. Salome Balslöv, f. 1766.
- c. 4. Hr. Hans Balslöv, f. 1725, Præst til Dypel.
- Helene Lundius, Dotter af Jubel-Læreren, Hr. Consistorialsaad Christian Ernst Lundius, hvis Historie herefter. Deres 6 Børn ere følgende:
 - a. 5. Christian Ditlev Balslöv, f. 1756, er Stud. Theol.
 - b. 5. Maria Sophia.)
Etvilling f. 1758.
 - c. 5. Ernestina Dorthea.)
 - d. 5. Frider. Henriette Lovise Balslöv, f. 1761.
 - e. 5. Christian Ernst Lundius Balslöv, f. 1764.
 - f. 5. Johanna Helena Balslöv, f. 1769.
- d. 4. Cathrina Stoud Balslöv, f. 1726, † 1780.
- Hr. Thomas Bredsdorff, Sognepræst til Vester-Skierninge og Ulbølle, f. . . . Af 5 lever 4 Børn.
 - a. 5. Helena Johanna Bredsdorff, f. 1755.
 - b. 5. Morten Bredsdorff, f. 1757. Stud. Theol.
 - c. 5. Jens Balslöv Bredsdorff, f. 1761.

- d. 5. Christian Johan Bredsdorff, f. 1765.
- e. 4. Anna Medea Balaslöv, f. 1728, † 1775.
- Mogens Nellemann til Leerbek i Jylland. Af deres 8 lever 3 Børn.
 - a. 5. Jens Nelleman, f. 1754. Student.
 - b. 5. Johan Magnus Nellemann, f. 1764, studerer.
 - c. 5. Rasmus Ludvig Nellemann, f. 1757, er Dyefoged i Assens og Herredsfoged i Waag-Bends Herred.
 - Margrete Uldal.
 - a. 6. Mogens Peter Nellemann.
- d. 2. Mag. Christian Henrich Luja, Conrector i Odense, † - - De-
signat. Eloqvnt. Professor.
- Karen Landorph, Dotter af M. Knud Landorph, Theol. Prof. i Odense, som døde 1711. Hun kom siden i Ægteskab med Justits-Raad og Landsdommer Andreas von Bergen i Odense.
- Frue Karen Landorph, havde af første Ægteskab 1 Dotter, af andet Ægteskab 4 Børn.
- a. 3. Abigael Luja, f. — — lever Enke i Kjøbenhavn.
- 1744 Johann Christian Schröder, f. i Erriksfisting 1706, 22 Nov. af Kjøbmand Ib. Schröder og Anna Maria, blev 1731 Post-Controlleur i Kjøbenhavn, 1735 Kammer-Tjener og Secreterer hos Kong Christian VI. Cabinet-Secretair og Casserer hos Dronning Sophia Magdalena 1744, i December samme Aar Cabinet-Secret. hos Dronning Lovise. 1746 Justits-Raad, Directeur ved General-Post-Amtet 1747, 19 Mail, virkelig Borgemeester i Kjøbenhavn 1749, 7 Martii, Etats-Raad 1752, 11 Octob. Cabinet-Secreterer og Casserer hos Hendes Majest. Dronning Juliana Maria 1752. Nobilitered med Titnavn de Schrödersee 1759, 28 December, virkelig Etats-Raad 1760, 17 Oct. Conferents-Raad 1767, 1 Mail. † 1772, 28 Nov. Af deres 4 Børn † † spæde.
 - a. 4. Friderich Christian de Schröder, f. 1751, 29 Mail, ansørd til Studeringer, suid af Haab, og hans Forældres Glæde, † 2 December 1767.
 - b. 4. Sophia Magdalena de Schrödersee, f. 1746, 22 Febr.
 - 1769 Hr. Theodorus Holm, f. 1732, 14 Junii til Nyeborg i Gjen, efter 3 Aars udenlands-Reyse udstod Examina Medica, og blev

Blev 1760 Medicus ved Sorøe Ridderlig Academie, hvor han 1762 blev Ordinarius Professor Medicinæ, Histor. Natural. & Botanic. og læste over Natur-Historien, 1765 virkelig Justits-Raad, 1767 Directeur i General-Post-Amtet, 1769 Etats-Raad, 1772 Cabinet-Secretair og Cafferer hos Hendes Majestæt Dronning Juliana Maria, 1778 Conferents-Raad, og 1781 i Majo Ridder af Dannebrog. Desse Kongelige Eres-Tegn har han erhholdet for den Umage han har haud, 1) ved at indrette og bestyre vores Danske Porcelain-Fabriqve, som af Hr. Justits-Raad Franz Henrich Müller og ham er nu bragt til nærværende Guldkommenhed, og det efter 4 foregaaende vanlykkede Forsøg, som med anseelige Bekostninger ved Uændinger ere gjorde: 2) Formedelt den ny Botaniske Indretning, som efter hans Plan og Bestyrelse er fuldførd, og 3) for at have bidraget til det Danske Postvæsens og General-Post-Amtets nærværende Forfatning. Paa Grund heraf, som og formedelt hans udviseede Nidkærhed i Hendes Majestæt Dronning Julianæ Mariæ Tjeneste, som Cabinet-Secreterer og Cafferer, behagede Allerhøiſtsamme, strax efter at han havde allernaadigst faaed Ringen Merito af Hans Majestæt Kongen, allernaadigst at skienke ham en Ring med et op-høved Dryft-Villede i en Onyx, besat med Juveler, og en Guld-Danse belagd med Chrysofazer. Under 8 August er han allernaadigst optaged i den Danske Adelsstand under Navn af Holmskiold. Deres Værn have været 2de.

- a. 5. En Søn † spæd.
- b. 5. Juliane Marie Holmskiold, f. 1779, 14 Jan.
- b. 3. Birgitte Cathrine von Bergen * Jens Baahr, Etats-Raad og Amtsforvalter.
- e. 3. Christiana Henrietta von Bergen * Friderich Anton Schæfſer, Justits-Raad og forrige Oberførſter i Falster.
- d. 3. Christian Henrich von Bergen † Student.
- e. 3. Daniel von Bergen, Landsdommer i Fyen, Secretair i det Danske Cancellie, Medlem af det Kiøbenh. lærde Selskab.
- e. 2. Karen Luja † . . . var Jubel-Ceremonens anden Datter.
- * D. Jørgen Hahne, Doct. Medic. Pract., f. 1647. † 1699. 1 Søn.
- * D. Frantz Keenberg, f. 1653, 24 Dec. i Viborg, hvorfra han

116 Christian Henrich Lujas Slægt-Register.

1671 deponerede. Efter tvende udenlands Rejser blev han 1682 af D. Ol. Borch creeret Doctor Medicinæ, og blev Medicus Provincialis i Aalborg, † 1727 i Dec. Hans første Hustru Bente Maria de Hemmer, † 1697, paa hendes 1ode Varselseng, hvis Vorn sees paa Keenbergernes Stamtavle.

a. 3. Jörgen Jörgensen Hahne, Raadmand i Odense † . . .

• Martinette Brochmann, hendes Søn er.

a. 4. Wilhelm Hahne, f. 1707, Cancellie-Raad og Doct. Medic. 1731, Land-Physicus i Lolland og Falster 1739.

• Deres Søn er.

a. 5. Hr. Georg Hahne, blev 1770 residerende Capellan til Stochemarks i Lolland, derfra Sogne-Præst til Risbøl og Windehøje.

• 1772 Birgitte Elisabeth Leth fra Kiøbenhavn.

f. 2. Birgitta Luja, Jubel-Lærens tredie Dotter, • 1678, 16 Apr. † . . .

• Hr. Bertel Ludvigsen, f. 1638, Sogne-Præst i Assens 1666. Provst 1675, † 1719. Jubel-Lærer. Deres 11 Vorn sees herester paa Slægt-Registeret ved Mandens Hiftorie. her anføres 1 Søn.

a. 3. Hr. Ludvig Bertelsen, f. 1684, blev 1716 Faderens Adjunct. 1719 hans Successor, † 1766, 26 Dec. Jubel-Lærer.

• Cicilia Maria Schandorph, Dotter af Ulric Christian Schandorph, Amtsforvalter i Schanderborg, f. 1700, † 1758. Af hendes 4 Vorn lever 1 Søn.

a. 4. Ulric Christian Schandorph Ludvigsen, f. 1726, 30 Apr. Blev Student 1744, Attestatus 1749. Krigs-Raad 1762, derefter Vysesged i Callundborg.

• 1762, 29 Nov. Karen Cathrine de Dietrichson, Dotter af Oberstlieutenant, samt Land- og Krigs-Commissair i Gyen Gabriel Grubbe de Dietrichson og Frue Anna Margrete, Dotter af Jubel-Læren Bislop Dorph. See dette Skrivts 1ste Deel p. 512. Af deres 11 Vorn anføres her 1 Søn.

a. 5. Christian Henrich Luja, f. 1772, 7 April.

7. Capitel.

Om

Mag. ELIAS NAUR,

Professor i Odense Gymnasio.

Denne Gud hengivne Mand var fød den 17 Febr. 1650, i Hierum Herred i Naur Præstegaard, hvor hans Fader Hr. Eskild Eliæsen var Sogne-Præst, som døde 9 Junii 1667, og hvor hans Forfædre skal have været Præster, endog for Reformationen. Skade! at ieg slet ingen Underretning har fundet bringe tilveje om hans Forfædre og Familie, ikke end gang hans Moders Navn, men slutter, at hun haver havd Tilnavn af Naur efter deres Fødested, ligesom hans Morbroder Hr. Hans Naur, Sogne-Præst til Wiffenberg, hvis Navn ieg har fundet bland de 20 Mænd, som 1687 have gjort Vre- Bærs til hans Golgatha paa Parnasso, udi hvilken Bogs hyppelige og mærkværdige Dedication til vor Herre Jesum Christum han med en findende og sød Poetisk Pen har bestreved hans Fødsel, Opdragelse og Fremgang: Hicimne blev han i 8 Aar, og under offentlig Information var han i 10 Aar, indtil hans Faders Død, hvorefter han i Aaret 1667 blev sat i Holstebroes Skole, og derfra blev han i Aaret 1669 sendt til Odense Gymnasium, hvor han i tvende Aar flittig studerede; Men her falder han i hidsig Feber, som saa farlig angreb ham, at der slet intet Tegn var til Livet; han skriver selv derom:

Hans
Fødsel og
Herkomst.

Den (Feberen) greb Fornuften an, saa jeg nep kunde fiende
 Dig selv, O store Gud! da vilde jeg jo rende
 Igiennem lukte Dør og haarde Kammer-Muur
 Om Natten, hvor ieg laae, som Fuglen i sit Buur.
 Da standsed Blodet sig for Døren paa mit Dre,
 Saa ieg ey Bægter-Rost og Steinme kunde høre,
 Ey Himmels-Torden-Slag, ey Storme-Klokke-Klent,
 Ey Jerned-Bogne; Thi mit Blod var Drestemt.
 Du Dødens Billde da i mit Ansigt maled,
 Saa ieg nep vidste, hvad min Gamle-Tunge taled;
 Ja! Døden figed mig af hver en Dye-Randt,
 Og Sygdoms Smerte ieg i alle Lemmer fandt.
 Hvem var da uden Du, O milde Gud! min Læge?

Han bliver Student. Fra Odense blev han i Aaret 1671 sendt til Kiøbens
 havns Academie, hvor han lagde sig af alle Kræfter efter sine
 Studeringer. Tre Aar derefter blev han af Biskopen Doct. Niels
 Bang antaget, og 1674 den 9 Maii indsat som Collega i Odense
 Lærer. Skole under Rector Mag. Niels Halse. Udi de 4re øverste
 Lectier tiende han 2 Aar i hver Lectie, og derefter 2 Aar som
 Con-Rector, imidlertid indstillede han sig ved Academiet iblandt
 en Snæs Candidater, hvilke D. Ole Borch 1680 creerede til Ma-
 gisterer. Derefter blev han Vice-Rector, da Rector Mag. Niels
 Andersen Halse blev tillige Professor Philosophiæ. Aar 1687
 Rector. blev Rectoratet ham betroet, og 1691 blev han tillige Græcæ
 Lingvæ Professor; Men Rectoratet i Odense nedslagde han 1694,
 den 9 Maii, hvorom hans Oratio Valedictoria, trykt Kiøbens-
 Professor. havn 1699, 8vo., giver Underretning. I Aaret 1711 forlod han
 Professionem Gr. Lingv. da han blev Professor Ebrææ Lingvæ og
 tillige

tillige Lector Theologiae. Her kom just Manden i sit Element; Lector
Theologiae.
thi han var en særdeles Gudsfrygtig Lærer og Gudhengiven Mand, og dette viser hans mange gudelige Skrifter, som herefter anføres, udi hvilke han visede en uretted Flid og Forhastelse, bestræbende sig at være til Nytte, Undervisning og Opbyggelse, ey allene paa Høy-Skolen i Odense, men og i Skolerne paa Landet for Bønder-Børn, ja og i hver Mand's Huus i Riget. Jeg vil her til Bevis anføre den Approbation Doct. Hans Wandal gav Prof. Naur's sidste Skrivt, kalded Den Troende Kiærlighed; han skriver af Kiøbenhavn, den 27 Octob. 1702, saaledes:

Den elffelige Discipel Johannes laae saa længe op til Jesu Brøst, at det synes, han indsuede deraf saa megen Kiærlighed, saa han siden næsten intet talede eller skrev uden om Kiærlighed. Saa gaaer det med en ret Christi Discipel, at han ved Troen holder sig til sin Mester, indtil han bliver indtagen af hans Kiærlighed, og selv opfyldt af Kiærligheds Frugter for Gud og sin Næste.

Derpaa har vi et smukt Exempel i vor berømmelige Kiære Broder Elias Naur, hvis baade Levnet og Lærdom sigter fornemmelig til Nidkiærhed for Guds Ære, og Christi Legemes Opbyggelse i Kiærlighed; Hvilket som det i andre hans gudelige og aandelige Skrifter lader sig see; Saa ey mindre i dette om Den Troende Kiærlighed.

Bogen slutter Hr. Naur med disse Ord: Kiærlighedens og Fredens Gud, ved sin Hellig Aand, saaledes oplyse og opholde os, at vi maae bevare os selv i denne Kiærlighed til Gud og vor Næste indtil Enden.

See ! i saadan Gudhengivenhed forlod denne Jesu elskelige Discipel dette Jordiske, da han foer til Himmels paa Christi Himmelfarts-Dag den 6 Maii 1728, da han havde le-

Hans Alder og lange Tjeneste.
ved 78 Aar, 2 Maaneder og 7 Dage, og tiend som offentlig Lærer ved Odense Skole og Gymnasium i 54 Aar mindre 3 Dage.

Trende Gange stod han Brudgom, først ved Siden af Enken Margrete Erics-Dotter (hun nævnes urettelig Maren paa Mulernes Stamtafle hos Hoffmann.) var fød 1634, 17 Julii af Eric Jörgensen, Raadmand og Riebmand i Odense, og Anna Bertels Dotter. Hun kom først i Ægteskab 1653, den 23 Oct. da hun paa Odense-Raadhuus havde Bryllup med den rige Mogens Mule Jörgensen, og af deres 5 Børn levede 3, som sees paa de Mulers Genealogie. I dette Ægteskab bleve de udplyndrede af Svensken, som borttog alt hvad de havde; Men Gud gav dem igien nogen Erstatning, da de arvede hendes Mand's Broder, Assessor Hans Mule i Aaret 1669. Hendes Mand døde 1680, 18 October, hvorefter hun 1682, 25 Jan. havde Bryllup med Prof. Naur, som hun ved en sal. Død forlod den 11 Sept. 1693, da hun i 79 Aar havde været et rart Gudfrygtigheds og Godgjørenheds Exempel. See Stifts-Propstens M. Ludv. Stoups Vig-Prædiken over hende, hvor han: p. 78 mælder om hendes store Godgjørenhed imod Fattige og Trængende, i sær anføres hendes Legatum af 300 Rdlr., hvis Rente endnu aarlig paa Margrete-Dag uddeles (See velbem. Hoffm. Fundat. T. V. p. 87.) Men i sær har ieg L. c. lagd Mærke til hendes gudelige Endeligt, og det hierterørende Gudfrygtigheds Exempel, med hvilket hun gif ind i den salige Ewighed.

Efter hendes Død kom han i Ægteskab med Barbara Hans Dotter Landorph, Enke efter sal. Prof. Lorentz Edinger, som døde 1691, 5 Apr. Hun var altsaa Moder til den rare Jubel-Lærer Mag. Nicolai Edinger, som herefter paa sit Sted skal anføres. Med hende havde Prof. Naur Bryllup 1694. Men hun bedrovede ham ved Døden 1697 i hendes Alders 44de Aar. Om disse tvende Hustruer mælder den fiere Naur, naar han sætter nye Strengte paa Davids Harpe, nemlig i Fortalen til Davids Psalmer paa de letteste Kirke-Melodier udsatte, hvor han p. 36, efterat han har opregnet alle dem som baade i fremmede og i dansk Tungemaal sangeviis have udsat Psalmerne, skriver saaledes: Omfider er Davids Harpe-Klang og bleven min Sorgetids Glæde og eenlige Stands Bederqvægelse, efter tvende allerkiæreste Benners smettefulde Skitsniffe fra mig, i hvilken Jammer-Stand ieg intet under Solen fand den Sinds-Roe og Siæle-Lise udi, som i den Hellig Lands Digt og Davidske Psalmer, hvilke og Guds Finger har lærdt mig under Korsen, fornemmelig at skrive og siunge, andre i Guds Zion med mig bekymrede og beklæmde Siæle til nogen Sinds og Siæls Lindring og Vættelse, og til en sand Himmel-Lyst og Længsel at indplante i Hierterne.

Endelig indgif han 1699 tredie Ægteskab med Naandmand Niels Mules eneste Dotter Pernille Mule, og levede med hende et ligeledes kiærligt og onskeligt Ægteskab i 28 Aar. Hun var fød 1680, sad Enke efter sin Mand i 29 Aar, og døde 1756, 76 Aar, og gav alt det hun eyede til hendes sal. Mands Sødsfænde-Barns Dotter Birgitte Marie Fabritius, sal. Giörts Giörtlens, ligesom og samme Familie fik Prof. Naurs rare Naturalia-

Andet
Ægteskab.

Tredie
Ægteskab;
men alle 3de
ustrugtbare.

Cabinet, som nu eyes og foroges af Belærv. Hr. Elias Naur Fabritius i Kiøng.

Den sal. Prof. Naurs Skrifter ere ey alle at see udi vor roesværdige Hr. Prof. Worms Lexicon, og derfor anføres her med nogle Anmærkninger:

Hans
Skrifter.

- 1) Avinds og Misundelses Afsmaling. Odense 1687. 4to.
- 2) Tre- og Faltte-Digt til sin gamle Skole-Vne Holstebroer for beviseede Belgieringer 1667 — 69, med historiske Anmerkninger. Odense 1687, 8vo. Denne var i Bibliotheca Seveliana T. II. p. 295, hvor der findes en Trykfehl 1697 for 1667.
- 3) Sions Sange. Odense 1688, 8vo. og Kiøbenh. 1701, 12mo.
- 4) Det første Halvshundre Davids Psalmer sangeviis udsatte. Odense 1672, 8vo.
- 5) Nye Strengte paa Davids Harpe, eller alle Davids Psalmer paa de letteste Kirke-Melodier udsatte. Kiøbenh. 1699, 8vo. Om denne Udgave taler han i Fortalen blandt andet saaledes: Jeg søger herudi ikke anden Nytte, og langt mindre Navn paa Jorden; Thi da maatte ieg have klæd disse Psalmer udi en højere Stiil, med mange pralende og prægtige Toner, at kildre de velslygte Orer mere med Melodiens udvortes Liffighed, end Hjertene med Materiens indvortes Kraft til Salighed. Men! ieg har tvertimod bundet mangfoldige Psalmer til saa faa og eenfoldige Stemmer, at endog Borger og Bønder, ja Tigge-Drenge og Piger (som for intet Skal bekomme Bogen) kan uden al Hinder sunge med, og paa en lystig og liflig Maade loffes og ledes til Himmelen. Sid nogen vilde paatage sig nu i vore Tider at udgive paa ny denne mageløse Bog.

- 6) *Golgatha paa Parnasso, eller Jesu Pines, Døds og Begravelses Historie, paa Alexandriniske Vers udsat, og med 10 Tanke-Billeder beprøved.* Odense 1689, 4to. Kbhvn. 1700, 8vo. Paa denne rare Bog fik han Kongel. Majests. aller-naadigste Privilegium i 20 Aar for sig og sine Arvinger allene at lade den trykke og oplægge.
- 7) *Passionis Christi Historia, notis illustrata.* Havn. 1697, 8vo.
- 8) *Andelige Naasse-Billier.* Kiøbenh. 1698. 1701. 1737, 8vo.
- 9) *Andelige Pinke-Maer* *ibid.* 1699. 1735, 8vo.
- 10) *Andelige Jule-Stue, ibid.* 1699. 1703. 1733, 8vo.
- 11) *Langfredags Spensl, ibid.* 1699, 12mo.
- 12) *Oratio Valedictoria de Rectorib. Sch. Otheniens. ib.* 1699, 8vo.
- 13) *Christendommens Gienven af C. Pasoris Compend. Relig. Christianæ oversat, efter vor rene og rette Religions Maade forandred, med adskillige ny Spørsmaal og Gienivar, Kiims-Tanker, Sukke, Bønner, Psalmer, Bignelser og Billeder forbedred, og udi alt indretted efter Begiering fra Hr. Baron Trolle, som af høynpriselig Nidkærhed og alvorlig Iver for Guds Ære og Ungdommens Opbyggelse, stiftede og oprettede paa sine Godser fra Aar 1689 til 93 sex danske Skoler. Til Velhem. Hr. Baron Frideric Trolle han dedicerede denne lille rare Bog, trykt. Kiøbenh. 1700, 12mo., at bruges udi disse Skoler.*
- 14) *Andelig Tidsfordriv paa Christendommens Gienven, ibid.* 1700, 12mo.
- 15) *Himmel paa Jorden, eller Christi Himmelfarts Historie, ibid.* 1701. 1734, 8vo.
- 16) *Den Troende Kiærlighed udi 6 forskjellige Betænkninger, ibid.* 1703, 8vo, med Kongel. Majestæts allernaadigst Privilegio. Denne rare Bog har jeg tilførn ommelded.

Men foruden disse Skrifter haver han forfærdiget adskillige Psalmer. Vaade Biskopen D. Kingo, Prof. El. Naur, og M. Sören Jonæsen, Dom-Provst i Roeskilde, havde hver for sig udarbejdet en Dansk Kirke-Psalmebog, paa hvilken de vilde søge Kongel. Privilegium til Brug overalt i Kirkerne, eftersom paa den Tid en stor Forvirring var i Kirkesangen, formedelst de mange forskellige Psalmebøger, Boghandlere og Bogtrykkere kappedes med hinanden om at udgive. Saadan Forvirring og Uorden i Kirken at forebygge befalede Høysalig Kong Christian V. den 27 Martii 1683, at D. Kingo skulde forfatte en nye Psalmebog. Mag. Jonæsens Samling bevarede tilforn i Biskop Worms Bibliothek, dog har vi havd nogle af hans Psalmer i den hidindtil brugde Kingos Psalmebog, saasom: 1) Den Jdræt Gud er takkelig. 2) I Christne som bekiende. 3) I Døden Jesus blunded. 4) O Hellig Aand du Skat saa skion. 5) O Hellig Aand kom til os ned. 6) Bee! mig, at ieg saa Mangelund, og 7) Jeg arme Synder træde maae; dog ere disse kun Oversættelser af Originalerne, som ieg har fundet udi Joh. Crygers Praxis Pietatis Mellica. Hvor Prof. Naurs Samling afblev, veed jeg ikke; dog har D. Kingo udi sin Psalmebogs Winter-Part, som han ved Trykken lod komme for Lyset 1689, men udi Commissionen efter Kongel. Dordre af 17 Martii 1696, sat af Biskop Bornemann, D. Hans Bartholin og flere, casset og ubrugbar giord, indrykket af Prof. Naurs følgende Psalmer:

- 1) Op Hierte, Siel, op Sind og Sands.
- 2) Jeg kaster mig ned, og bejamrer.
- 3) Hvo maae cy døe og daane hen.
- 4) Hvo kan nok Guds Naade prise.
- 5) Som en Hind hun aarle jages.

- 6) Saa lange Sykken leer.
- 7) Naar ieg D Jesu betænker.
- 8) Hielp hierte Gud, hvor er det fat.
- 9) Op Siel, op, at selge.

Herforuden findes 10. af hans Psalmer udi bemældte Bog Christendommens Gienvey.

Af hans øvrige Vers har ieg ingen seed, uden det deylige Gravskrivt 1709, over anfordte Jubel-Lærer D. Christian Henrich Luja.

Hans Kobber, stikken 1702 af Joh. Fridlein i Kiøbenhavn, viser ham med en Calot paa hans Haar, under samme Kobber har den berømmelige Poet i Randers Hr. Johann. Olavius sat følgende Epigramma:

Naureus hos vultus hæc mitia ora gerebat,
 Cum Vatem coleret Cimbrica Cyrrha suum.
 Vivit in ære Viri facies, & vivit in ore
 Omnium adorandi laus pretiosa Viri.

8. Capitel.

Om

ERIC MULE.

Affessor i Højeste Ret, Senior og Gr. Lingvz Professor
ved Gymnasium i Odense.

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Han var en Stæd:Son af næst forrige Jubel-Lærer Elias Naur og født i Odense den 21 April 1669. Hans Fader var Hr. Mogens de Mule, der som en adelig privat Person levede af sine Midler, og vilde en modtage det ham tilbudne Borgemeister-Embed. Hans Moder var Margrete Erics Datter, Datter af Raadmand Eric Jörgensen af hans andet Ægteskab. Hun blev 1653 giord med bemeldte rige Adelsmand, der døde 1680, (ikke 1688, som i Hr. Jacob Bircherods Fortegning paa Odenseiske Lærde er anført) og derefter kom hun 1682 i Ægteskab med næst forrige Jubel-Lærer. Hans Farfader var Jörgen Mule, Borgemeister i Odense, hvis Forfædre i Odense som adelige Personer have beklædet Borgemeister-Embedet over 200 Aar, som hosføjede Slægt-Register viser. Den unge Eric Mule savnede ved Døden sin Fader i hans 11te Aar, (ikke 8 Aar, som Treschow sætter) men han fandt i bemeldte sin gudfrygtige og lærde Stæd:Fader Elias Naur ikke alene en god Fader men en trofast Læremester; han gjorde derfor i sine Studeringer saa god Fremgang, at han 1686 blev kiend værdig at indskrives i Studenternes Tall. Aaret derefter rensede han

Bliver
Student.

han udenlands, og efter 3 Aar kom hjem igien. Aar 1693, den 21 Oct. blev han Conrector i Odense, i hans Svogers den betømmelige Mag. Thom. Bircherods Stæd, hvilken tiltraade Rectoratet ved samme Skole. 3 Aaret 1700 fremstillede han sig blandt de 44 Candidater, som toge Magister-Graden af D. Casper Bartholin, og samme Aar den 18de Dec. blev han Professor Designatus ved Gymnasium. Aar 1726 blev han tilbuden at være Professor Juris i Kiøbenhavn, hvilket han undslog sig for, og derpaa blev han af Hønsalig Kong Frid. IV. allernaadigst beskicket til at være Assessor i Høieste Ret, for hvilken Vrespost han og undslog sig, men beholdede Characteren, siger bemeldte Jacob Bircherod. See Høysæde og Velbr. Hr. Kammerherre Suhms Samlingers første Bind, andet Hæfte. Aar 1739 mistede han saa gandske sit Syn, at han siden den Tid maatte lade Professoratet forrette ved andre: først ved Hr. Melchior Ramus, siden ved Doct. Søren Hee, og endelig ved Hr. Peder Rasch, hvis Historie følger herefter som Jubel-Lærer. Aar 1706 fik han til ægte Jomfrue Margrete Klingenberg, som var en Dotter af Hr. Peder Klingenberg til Weile og Lundegaarde i Fyen og Frue Else Peders Dotter, Søster til Præsident Nansens Frue, tilforn gift med Erasmus Joh. Brochmann, Professor Theologiae i Kiøbenhavn, † 1664. Anden gang med Borgemeister Niels Hansen Schmit, en rig Kiøbmand i Helsingøer, som eiede over 60000 Rdr., med ham avlede Peder Schmit, Cancellie-Raad, som gav Lundegaard til fattige 1711. Hans Søster Else Cathrine Schmit, † 1740, havde Commerce-Raad Lorens Petersen til Weilegaard, deres Dotter Anna Petersen, havde General-Vice-tenant Adolph von Neyberg. Hun døde 1752 uden Arving. See Hr. Hofmanns Fund. T. VI. p. 107. Hun døde 1723, og efter-

Keyser
udenlands.
Bliver
Conrector.

Professor.

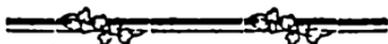
Assessor i
Høieste Ret.

Hans
Egteskab.

lod sig en eneste Søn Hr. Mogens de Mule, fød 1714, virkelig Cancellieraad og Secretair i det danske Cancellie. Aaret efter at Assessor Mule var bleven blind oprettede han en Fundatj, datered Odense den 14 Januar 1740, paa 4 Bøndergaard af hans Gods i Fyen, til Frugt og Nytte for de 3de chatechetiske Skoler, som hans Fætter eller Nestsødsfendebarn, Rasmus Mule, Kongel. Majestæts Krig-Secretair og Fyrstelig Würtenbergiske Kammer-Raad tilforn havde stiftet ved Testamente, confirmered den 7 Jun. 1720, paa 3000 Rdlr, udi hvilket Testamente og sidste Billie bemeldte Rasmus Mule gav Assessor Eric Mules lille Mogens, som da var 3 Aar gammel, 2000 Rdlr., og hans Broderdotter Pernille Mule, Prof. El. Naurs tredie Hustru, gav han 1500 Rdlr, foruden Fiilstrup Gaard, som han tilforn ved Gave-Brev havde skienked hende, og derved ad pios Usus 3000 Rdlr., med videre, hvorover Assessor Eric Mule, som Executor Testamenti, oprettede en Fundatj den 5 Martii 1720. See Hofm. Fund. T. V. p. 197-212.

Hans Død
og lange Tje-
neste.

Omsider døde denne lærde og godgjørende Mand den 30 Jan. 1751, efterat han havde leved 82 Aar, mindre 11 Uger, og været i offentlige Embeder i 58 Aar.

Slægt-Register

over

M u l e.

Doctor Thomæ Bartholini Oratio in obitum Joh. Mulenii, og efter ham Petr. Joh. Resenii Descript. Samsøe fortæller om 3de Slags af ~~denne Familie~~: *Samuel Anle*:

1) Den ældste Familie af Mule havde i Baabenet et hvidt Mule-Hoved med sort Hals, saa og paa Hielmen et oprædt hvidt Mule-Hoved. Fra mange Aarhundrede er Mule-Slægten berømmelig, og af lige Alder med Familien, Urne.

Tord Mule, som Arild Hvitfeld p. 19 kaldet Turdimulo, var blandt Kong Hennings af Danmark Gesandter til Carolum Magnum Aar 811.

Tord Mule
No. 811.

Esbern Mule er i vor danske Historie berømmelig af sin Forstand og særdeles Gudsfrygt, (vir. magnæ auctoritatis) af de Hviders berømmelige Familie, som sees af denne genealogiske Tabele, rigtigere forfattet, end den hos bemeldte Resenium p. 22.

Slau.

Tocke 3: Tycho.

Schialmo Hvide.

Tocke.

Ebbe.

Affer.

Sune Hvide.

Abfolon
Erke-Bisshop til Lund.

Esbern Snarre,
anlagde Callundborg.

Abfolon,
med Tilnavn Belg.

Johannes Esbernsen,

Niels Esbernsen Mule,

Kong Waldemars Staldmester.

Esbern Nielsen Mule, † 1232.

R

Den

Denne Esbern Mule kaldes hos Hvitfeld p. 198. med Tilnavn Snerling. Hans Gravsted udvalgte han i Nafum Kirkegaard's Muur i Skaane, hvor hans Arvinger havde indsat en $3\frac{1}{2}$ Al. lang og 1 Al. bred Kampesteen med Rune- Bogsstaver: Krist. Mariæ Sun hialpi dem er Kirchu dinu Gudt Absilon Erkibiscupoik Afsbiörn Muli. i. e. Christe Fili Mariæ adsis iis qvi Templo tuo benefaciunt Absoloni Archiepiscopo & Esberno Mule. Han havde opbygget og begravet Nafum Kirke, som Doct. Thom. Bartholin in Orat. in Obitum Johannis Mulenii p. 13 ommælder.

- Knud Mule Knud Mule, Miles 3: Ridder, var Kong Eric VIII. Rans-
Ao. 1300. mer-Mester, og blev 1300 sendt til Norge i en Freds-Handling.
- Peder Mule. Han tillige med Peder Mule regnes blandt dem, der lovede Kong Haagen fri Leyde til Sieland.

Bemædted Knud Mules Efterleverfke, Frue Kirstine gav 1317 alt sit Gods i Spravelse a) til Abbed Peder og Ringsted Kloster.

- Joh. Mule See Hvitf. p. 394. Johannes eller Hans Mule af Beeg (Refen. l. c. sæt-
1313. te Breg) affagde Dom med andre Donnere imod de oprøriske Jyd-
ske, som 1313 havde gjort sig skyldige i Crimen læfæ Majestatis.
Var uden Tvivl Biskop i Lybek 1341. See Krantzii Wandalia l. 8.
- Peder Mule Cap. 24. Peder Mule af Beeg domde nogle Adelsmænd 1314.
1314. 17. See Hvitfeld p. 367. 394. 413.
20.
- Revald Mule Revald Mule ommældes berømmelig 1313.
- Laurids Mu- Lasse Mule og hans Svoger havde 1318 Trette med Hertug
le 1318. Eric af Sønder-Jylland. See Hvitfeld p. 402.

2) Det andet Slags af Mule skrev sig Mulle og Muhle, havde til Vaabentegn et sort Hestehoved i hvidt Feld, og paa Hielmen

a) Dan. Magazin Tom. I, p. 73 kalder det Spraklsje.

Hielmen et oprædt fort Heste-Hoved. Johannes Mule blev af Kong Frid. II. nobilitered.

Claus Mule Othoniensis skal være den sidste af denne Familie.

3) Den tredie Familie af Mule er for mere end 300 Aar siden her optagen i Adelsstanden.

Den første, man af denne Slægt med Visshed kan nævde, var Knud Mule, Borgemeester i Odense, f. 1368, † 1439. Hans Søn var:

- a. 1. Hans Knudsen Mule Borgemeester i Odense, blev 1440 nobilitered af Kong Christoph. Bavaro. Dette Nobilitations-Patent læses i første Kelenii Descript. Samsøe p. 25, og i Hofmanns Fundat. T. I. p. 261; dog med den Forskiel, at Kelen har Waabenet afstrykt, som har i røde Fældt en oprædt hvid Ulf, og paa Hielmen, der sidder paa Skoldets høire Fløj er og en halv hvid Ulf oprædt. Han døde iffe 1459 som Hofm. Stamt. mælder T. I. p. 262; Thi T. V. p. 191 har han underskreven en Fundat. 1468. Havde 3 Sønner.
 - a. 2. Niels Hansen Mule var den yngste, og Erke-Degn i Finland 1457, † ugjod, og med ham uddøde Stammens tredie Linie.
 - b. 2. Michel Mule, hvis Søn var:
 - a. 3. Hans Mule, som havde 2 Sønner:
 - a. 4. Frantz Mule, † 1576 i Odense.
 - b. 4. Caspar Mule, Kong Christiani III. Børns Informator, Domprovst i Ribe 1581.
 - * Margrethe Kotte, Moder til 3 Børn:
 - a. 5. Anna Mule og b. 5. Giertrud Mule, † Børn 1577 og 1579.
 - d. 5. Caspar Casparsen Mule:
 - * Maren Mule (Dotter af Velbr. Hans Mule til Nestesgaard, Borgemeester i Odense) † 1581.
 - a. 6. Hans Casparsen Mule, † 1627, og med ham uddøde Stammens første Linie.
 - c. 2. Jens Hansen Mule. Havde 1 Søn, som forplantede Stammen.

- a. 3. Christen Mule, Borgemeſter i Odense, 1505. Har 3 Sønner:
- a. 4. Hr. Peder Mule Præst og Forſtander i Helliggeiſtes Kloſter i Odense, 1509, † uden Børn.
- b. 4. M. Hans Mule, Viſkoy i Opſloe D. Mag. T. IV. Ip. 275. Druguede af Vaade 1524. Hvitfeld, p. 1123 og 1274. Om den Krig, ſom Meſter Hans Mule førde med Biſkopen af Opſlo, Anders Muſ, har vi ſlet ingen Underretning i vor hele Hiſtorie uden alene i det Danſke Magaz. T. IV p. 275, o. ſ. hvor Mules Klage, Brev til Kong Chriſt. II over Mule 1517 er at læſe, hvor Danſke Magazins Anmærkning er urigtig, ligesaavel ſom Hvitfelds p. 1123, nemlig hverken han eller hans Faders Navn var Michel Mule, men det var Broderen.
- c. 4. Michel Mule, Borgemeſter i Odense, † 1537 han nævnes i det Kongel. Danſke Selskabs Hiſtorie p. 207.
- * Anna Mule, † 1569. Moder til 3 Børn:
- a. 5. Jens Mule, ſiges i Hofmanns Genealogiſke Tabell at være død 1565 ugift, men jeg finder at han var gift og havde 1 Søn.
- a. 6. Laurids Jenſen Mule, var Raadmand i Kiøbenhavn 1542, Stiftbeſalings Mand paa Iſland 1547 og de Kar, See Hiſtor. Eccl. Iſland. T. II p. 287 † 1567.
- b. 5. Maren Mule, † 1545.
- * Knud Jørgenſen, Borgemeſter i Odense, † 1580.
- c. 5. Hans Mule til Neſleſgaard, Borgemeſter i Odense, han kaldes Ærlig og Velbyrdig ubi danſke Magaz. T. V. p. 90. Han † 1602. Begge begravet i Odense Frue Kirke.
- * Mette Kotte. Til hende findes et Brev af 25 Sept. 1599 fra Tyge Brahes Datter, i Danſke Magaz. T. II. p. 358. Hun var Moder til 6 Sønner og 2 Døttre.
- a. 6. D. Jens Mule, f. 1564, 15 Sept. kom 1575 til Sorø til hans Søſters Mand M. Ivar Bertellen, 1581 til Hertuſeholms Skole, 1586 til Academiet. Efter ſin første udenlands Reysede begav han ſig igien 1595 til Tydſkland og Italien, og derfra 1599 til Baſel, hvor han tog Doctor-Graden: Reysede derpaa hjem, men ſtrar igien bort med Axel Pederſen Brahe: Blcv 1602 hien kaldet, for at reysede til Moskø med Hertug Hans, hvilk-

ten Neye Mule har selv beskrevet. Efter Prindsens Død kom hjem 1605, til Odense, hvor han blev Doctor Medicinæ Practicæ, imidlertid gav han ved Fundats af 1 Januarii 1621, til Odense Skole og fattige 1000 Rldr. og † 1633.

- 1605 Elle Hans Dotter, † 1623, uden Børn. Hun var Enke efter Biskopen i Odense, M: Niels Jøpersen og ~~Juveler~~ ~~bet~~ Diderich Fuiren.
- 1624 Anna Willums Dotter, hun fødte ham 8 Børn, af hvilke 2 døde spæde, hun overlevede ham, og kom i Ægte-
skab med D. Christopher Schultz.
- a. 7. Hans Mule, Oberstlieutenant, † 1659 i Kiøben-
havns Velewing.
- b. 7. Wilhelm Mule, Etatsraad og Assessor i Høyeste Ret.
Han fik 1679, 15 Junii paa nye Nobilitations-Pa- Mules adelli-
tent, med et jærligere Vaaben afdelet i 6 Dele, med ge Vaaben
Krone paa Hielmen, i hvilket Vaabens Hierte:Skjold fornyet og
er beholden det ældgamle Vaaben:Tegn, den oprensde forbedred.
Halv:Ulf, og op iglennem Kroenen en Halv:Ulf.
- Anna Tune, † : : : uden Børn.
- c. 7. Elisabeth Mule.
- M. Ludvig Hansen, Conrector i Odense 1639 efter for-
anskrevne Jubel:Lærer Prof. Jørgen Taulov, † 1652,
ætat. 34.
- d. 7. Anna Mule.
- M. Henrich Hansen, Provst og Sognepræst til Eskam-
bye, Vreder til nest forrige, men Sønnen af Hyens Vi-
skop D. Hans Michelsen.
Deres Dotter var følgende:
- a. 8. Barbara Henrichs Dotter, med Moderens Tilnavn,
Mule. Worms Lexicon skriver Muhle.
- M. Albert With, som tilsidst var Sognepræst ved
Trinitatis Kirke i Kiøbenhavn, † 1715, æt. 75. Han
var en Descendent af de tvende mærkværdige Brødre,
Joan og Cornelius de Withs, som i forrige Aarhun-
dred blev bekendte af saavel deres Fortienester som uif-
felige Etiebne, da de paa den uheldigste Maade bleve
dræbte af Pöbelen i et Oprør udi Haag, den 20 Aug.

1672. Hvorom ieg saer bedre Leylighed paa et andet Stad suldstandigere at berette Læseren. Her ansøret allene Mag. Alb. Witths 5 Børn, som levede af 7.
- a. 9. M. Foch Albertsen Witth, Sognepræst til St. Peders Kirke i Slagelse, og Hospitalet og Slots Præst til Anderskov, † 1729, æt. 53.
- Anna Catharina Benedicte, Dotter af Jubel-Læseren Biskop Kandulf. Ved hans Historie ubi dette Skrivts 1ste Deel sees deres 5 Børn paa Stamtaflen.
- b. 9. Helena Catharina Witth,
- M. Laurids Thura, Biskop i Ribe og Jubel-Lærer. Ved hans Historie ubi dette Skrivts 1ste Deel, see deres 6 Børn paa Stamtaflen.
- c. 9. Henrich Wilhelm Witth, Premier-Lieutenant og General-Adjutant hos Prindsen af Hessen, † 1712 ved en Vdeyring i Drabant.
- d. 9. Elisabeth Mule Witth, † 1758.
- M. Christian Lemvig, Kongel. Confessionarius, † 1724 æt. 54.
 - Wilhelm Lemvig, vice Admtral. Det første Egteskabs 3 Børn kan sees herester paa de Lemvigers Stamtafle.
- e. 9. Johann Albrecht von Witth, avangerede i Krige-Tjeneste til Oberstlieutenant i det Wittsiske Cavallerie Regiment, og bivaanede adskillige Vartallier, blev 1747 Ridder af Dannebrog og Stiftamtmand i Viborg Stift, † 1754, 6 Augusti ætat. 74.
- Catharina Ernestina, Dotter af Geheimeraad og Ridder Caspar Hermann von Hausmann, f. 1692, 12 Febr., † 1760, 30 Mair. Havde 3 Døtre.
 - a. 10. Caspare Hermine v. Witth, f. 1723, 12 December, † 1749.
 - Christian Braëm til Nørtorp, Conferents-Raad og Præsident i Kjøbenhavn 1736, † 1753 i Viborg, uden Børn. Var før i Egteskab med Elifa-

Elisabeth Gyldensparre Greve Griffenfelds Broder:
Dotter, Moder til 2 Sønner.

- a. 11. Johannes von Braëm til Åsmild Kloster,
forhen Capitain.
- b. 11. Gothard Albrecht von Braëm, Geheime-
raad og Ober-Præsident i Kiøbenhavn,
Ridder af Dannebrog 1769.
- b. 10. Friderica Sophia v. Witth, f. 1722,
• 1742.
- Johann Bentzon til Søhngaardsholm, Confe-
rentsråd, Ridder af Dannebrog 1773, f. 1712.
Af deres 10 Børn døde 7 i Ungdom. Her rettes
noget ubi dette Skrivets 1ste Deel p. 287.
- a. 11. Hans v. Benzon f. 1749, 10 Januarii
Kammerjunker og Ritmester.
- Ida Lovisa Grevinde af Holck til Wraae,
† 1772.
- Antonia Christiana Charlotta v. Ahrens-
dorph.
- b. 11. Albertina Catharina v. Benzon, f.
1751, 26 Febr.
- Frid. Christian v. Ahrensdorph til Over-
gaard, f. 1750, 18 Junii.
- c. 11. Friderica Ferdinanda v. Benzon, f.
1754, 14 Maii.
- Theodorus v. Adelär til Ullerup, f. 1747,
Kammerherre og Capitain i Søe-Græen.
- c. 10. Catharina Friderica v. Witth, f. 1721,
24 Febr., fik l'Ordrede l'union parfaite
1769, † 1775, 21 Maii. Af 11 Børn
† 3 spæde.
- Carl Rudolf v. Bertouch, Kammerherre, Oberst
og Chef for det danske Artillerie, f. 1709,
12 Sept., † 1765, 10 Maii.
- a. 11. Ernst Albrecht von Bertouch, f. 1745,
16 Decembr. Kammerherre og residerende
Kongel. dansk Minister ved det Kongel.
Nødske Hof. Gik med sine Sødskenne

- 1777 adelig Naturalisations-Patent, blev Ridder af den hellige Stanislaus-Orden 1781, 1 Januar, og samme Aar blev deputeret i den Nye Admiralitets-Ret.
- b. II. Friderich Ferdinand von Bertouch, f. 1749, 3 Julii, Capitain ved det Norske Liv Regiment.
- c. II. Friderich Julian Christian v. Bertouch, f. 1761, 23 April. Lieutenant i Garden til Hest.
- d. II. Catharina Ernestina v. Bertouch, f. 1747, 3 Jan. er Stifts-Frøken i Roskilde adelige Kloster.
- e. II. Friderica Juliana Sophia v. Bertouch, f. 1756, 6 Dec., er Stifts-Frøken i Støvringgaard's Kloster.
- f. II. Christiana Soph. Hedevig v. Bertouch, f. 1757, 20 Julii, er Stifts-Frøken i samme Kloster.
- g. II. Ulrica Antonia von Bertouch, f. 1758, 7 Dec.
- h. II. Christiana Sophia Wilhelmina von Bertouch, f. 25 Oct. 1762.
- e. 7. Kirsten, Doct. Jens Mules 3die Dotter.
- * M. Morten Keitom, f. 1624, 2 Febr. i Risbønhavn, (hvor hans Fader Peder Mortensen var Raadmand og Byeskriver, og døde 1653, 31 Martii) blev Sognepræst i Hyllested og Vendsløv i Sjælland, † 1671, Nuts-Aarsdag. Var først g. m. Karen, M. Frid. Andersens Klynnes Dotter af Bindinge og Qvislemark Segner i Sjælland, hun † 1656 den 17 Nov., og 3 hendes Børn samme Aar.
- f. 7. Birgitte Jens Dotter-Mule.
- * 1660, Hr. Hans Sørensen Kaalund, Sognepræst til Herfølge og avlede med ham 2 Sønner, maaskee hun siden har faaet til ægte
- * Hr. Jørgen i Herfølge, som Hofm. Stamtavle figer.
- a. 8. Hans Kaalund.

- b. 8. Hans Wilhelm Kæslund.
- b. 6. Marcus Hansen Mule, † ugift.
- c. 6. Laurids Mule, var Canonicus i Opslœ, og Vicarius i Lund, blev ihjelstuffed for en anden.
- d. 6. Hr. Niels Mule, Præst til Vejzer og Onsberg paa Sam-søe 1603, † 1616.
- * Barbara Michels Dotter Müller, Moder til 8 Børn.
- a. 7. Mag. Hans Mule, † i Pøhsten.
- b. 7. Mag. Jens Mule, † i Franfrig.
- c. 7. Mette Mule, f. 1607, † ugift 1677, har givet 100 Rdr. Legatum. See Hofm. Fund. T. V. p. 84.
- d. 7. Birgitte Mule, † ugift.
- e. 7. Anna Mule, * Hr. Claus Gorm.
- f. 7. Barbara Mule, f. 1616, † 1703.
- * Mag. Jørgen Falster, Lector i Odense, og Prof. Theol. og Ebr. Lingv., † 1663.
- g. 7. Elle Mule, * M. Hans Rasmusen Backer, f. 1611 i Studfiabing paa Langeland, var Sognepræst til Peder's Kirke i Nestved, og Provst i Tyberg Herred, † 1663, 8 Martii.
- a. 8. Barbara Hans Dotter Backer (Worms Lexicon p. 47 og 212 sætter Tilmavnet forskiellig.)
- * M. Jens Spend Præst i Herlufmagle, † 1676.
- * M. Ludvig Pontoppidan, Successor i Herfølge, siden Sognepræst til Domkirken i Aarhus og Provst i Hæble Herred, † 1706 æt. 58. Deres Børn findes herefter i Genealogien ved Historien om deres Stam-fæder, som Jubel-Lærer.
- h. 7. M. Michel Nielsen Mule, † 1635, Præst i Velbye, siger Hofmanns Stamtavle, men dette Stød har ieg ikke fundet.
- * Pernille Backer, (Søster til ovennævned M. Hans Backer) † 1651. Havde 3 Sønner.
- a. 8. Niels Mule, Raadinand i Odense.
- * Gundil Fochs Dotter Witth, Søster til den foran be-rørte M. Alberth Witth, og Børn af Foch Albert-føn Witth, som var den første Descendent af de Hol-landske de Witts som kom fra Embden 1607, nedsatte

sig i Horsens, hvor han blev Kloibmand og Raadmand, og 1623 fik til ægte, Lene, Borgemeister Cleimen Sørensdøns Datter i Weile, ved ham blev hun Moder af 10 Børn, af hvilke kun levede: 1 Son og 2 Døttre, blandt hvilke Gundil Witth, f. 1640, blev først gift med Christen Lauridsen Lee s: Leeh, Handelsmand i Odense, † 1676, 61 Aar, og ved ham 3 Sønner, i andet Ægteskab 1 Datter, hvilke alle her anføres, som Halv-Sødsfænde.

a. 9. Foch Christensen Leeh, Præst til Tostrup og Roum i Viborg Stift, † uden Børn.

b. 9. Mag. Laurids Leeh, Sognepræst i Eolbing og Provst i Wruff Herred, † 1746 uden Børn.

* Elisabeth Randulf, Jubel-Læreren Bisfop Randulfs Datter, † 1734.

* E. C. Lehmejer, hun blev siden g. m. General-Major Brocktorff.

c. 9. Ebbe Leeh, Raadmand i Eolbing, † : : :
han efterlod 1 Datter:

a. 10. Gunild Leeh, * Hr. Christen Humblet, Præst til Seest i Ribe Stift, har Børn.

d. 9. Pernille Niels Datter Mule, f. 1680, * 1700, Enke 1728, † 1756, uden Børn.

* M. Elias Naur, Professor i Odense Gymnasium, hvis Historie næst foran er gived.

b. 8. Jens Michelsen Mule til Scritslesgaard, han havde 3de Sønner:

a. 9. Michel Johan Mule, Commerce-Raad.

b. 9. Henrich Mule til Scritslesgaard, Cancellie-Assessor, f. 1683, † 1742.

* Maren Høstemark, de havde Børn.

c. 9. Rasmus Mule, Kongel. Majestæts Krigs-Secreterer og Høfstelig Wårtenbergsk Kammer-Raad, † i Hamborg 1720. I Hr. Hofm. Fundat. T. V. p. 197. findes hans Testamente paa 3000 Rdlr. til 3 Skoler i Odense at oprette, om ham er taled i Jubel-Læser Mules Historie.

a. 6. Maren Hans Datter Mule af Mesiesgaard, † 1581.

* Caspar

Uf første
Ægteskab.

Uf andet
Ægteskab.

- Caspar Mule, Domprovst i Ribe, som tilforn ansørd er.
f. 6. Else Mule.
- Mag. Ivar Bertelsen, † 1583, 28 Oct.
- Doct. Niels Krag, Prof. i Kjøbenhavn, † 1602.
Der var Børn af begge Ægteſkab, ieg kender dem en.
- g. 6. Jørgen Hansen Mule, Borgemeſter i Odense, † : : :
- Barbara Roſenvinge, (Dotter af Mogens Roſenvinge og
Karen Friis). De havde 5 Børn, som her følge:
 - a. 7. Else Jørgens Dotter Mule, * *, † 1687, 20 Fe-
bruaril.
 - Herman Hanne : : Hahne, Raadmand i Odense.
 - 1664, 6 Januar M. Jørgen Bertelsen Taulov, Prof.
i Odense, ſee foran hans Hiſtorie ſom Jubel-Lærer, og
derhos hans Genealogie.
 - b. 7. Mette Jørgens Dotter Mule, * Hr. Dines Jensen,
hvor han var Præſt, veed ieg ikke, en heller deres
Børn.
 - c. 7. Anna Mule, f. 1613, * 1639, † 1677, Moder
til 1 Dotter.
 - Hr. D. Laurids Jacobsen Hintzholm, Biſkop i Syen,
f. 1600, † 1663, 20 Aug. Han var førſt givd med
Abigael Chriſtians Dotter, Hr. Anders Bredals En-
ke i Rindfiſbing 1630. Ved hende blev han Stadsfader
til Biſkop Eric Bredal i Trunhiem, og til Hr. Mads
Bredal, Præſt til Bresten i Riber Stift. Hans førſte
Huſtræ døde 1638.
 - a. 8. Abigael Laurids Dotter Hintzholm, † : :
 - 1665 Doctør Chriſtian Henrich Luja, Aſſeffor i
Conſiſtorio og Doctor Medicinæ Practicæ. See foran
hans Hiſtorie ſom Jubel-Lærer, og deres Børn med
Deſcendenterne.
 - d. 7. Hans Mule, Aſſeffor i Høyeste Ret og Cammer-Col-
legio og Oeconomus ved Kjøbenhavns Univerſitet eſ-
ter Jubel-Lærerem D. Thomas Finke, f. 1605,
8 Martii, † 1669, 3 Sept. Hans Hiſtorie læſes
i D. Thomas Bartholins Orat. de Obitu ejus, ſaa-
og i Hr. Hofm. Fund. T. I. p. 262, og T. V. p.
78, hvor og hans Legata findes, nemlig: til Fatti-

ge og Huusarme 1000 Rdlr., til Odense Skole 700 Rdlr. og til Kiøbenhavns Universitet sit prægtige Bibliothek, bestaaende af 6808 Volum., hvorover Catalogus er trykt 1669, i 4to.

- 1647 Maren Jürgens Dotter Braad, Cognepræstens Dotter af Bordingborg, og 1642 Enke efter Distrik Wihm. Hasebard i Viborg, hendes Søn og Assessor Mules Stadsføn var Jørgen Hasebard ved Odense Gymnasio, Professor Design., som døde 1670, hun † 1663, 52 Aar. Hendes 2de Sønner:

- a. 8. Wichmon Mule, og
- b. 8. Holger Mule, † † spæde.

- e. 7. Mogens de Mule, levede i Odense af sine Midler, og vilde ey modtage det ham tilbudne Borgemeester Embed, † 1680.

- Margrete Erichs Dotter, hun var en Dotter af Staadmand Eric Jørgensens af Odense andet Ægteskab med Anna Bertels Dotter, hun kom efter hans Død i Ægteskab med foran satte Jubel-Lærer Prof. Elias Naur, hvor hendes Alder m. m. findes.

Uf hendes 5 Børn døde 2 spæde.

- a. 8. Laurids Mule, † 1706 i Kiøbenhavn uden Embed.
- b. 8. Eric de Mule, Assessor i Høyeste Ret og Prof. ved Odense Gymnasium, f. 1669, * 1706, † 1751, 30 Januarii Jubel-Lærer.

- Margrete Peders Dotter Klingenberg, † 1723, 8 April.

- a. 9. Mogens Ericen de Mule, Cancellieraad og Cancellie-Secretair, f. 1714.

* Gertrud Görtzen, f. 1713, † 1774, 23 Julii.

- c. 8. Anna de Mule, † 1754, æt. 86.

- 1688 Thomas Broderus Bircherod, Professor ved Odense Gymnasium, † 1731, æt. 70. See hans Skrifter i dån. Bibliothek og Worms Lexicon; 1731 legerede han til Odense Skole 300 Rdlr. Til fattige Enker og Enkemænd legerede hun 1754 1000, og til hendes Begravelses Vedligeholdelse i St. Knuds Kirke 100 Rdlr. Uf hendes 4 Sønner levede 1 Søn.

- a. 9. Jacob Bircherod, Justitsraad og Landsdommer i Byen. Danske Magazin T. III. p. 194 kalder ham en flittig Mand i Fædrelandets historiske Videnskab.
- h. 6. Claus Hansen Mule til Næslefsgaard.
- Birgitte Rosenvinge, Søster til hans Broders Hustru. De levede af deres Midler i Odense.
 - Ingeborg Jens Datter, saaledes sætter Hof. Fundat. T. V. p. 133. som mælder tillige, at de gave uden Fundats til St. Knuds Kirkes Fattige 100 Rdlr. Courant Wjnt. Hans 2 Børn vare:
 - a. 7. M. Hans Mule, f. i Odense den 28 Februarii 1621, deponerede 1638, drog udenlands 1641, kom hjem 1644, reysede atter ud 1647 med en ung Adelsmand af Wind, og kom hjem 1652; samme Aar blev han Conrector i Odense, og Aaret derefter Sognepræst til Weibne Kirke, siden Sognepræst i Nyborg og Provst i Bindling Herred, † 1692, 1 Nov. Han gav 100 Rdlr. til de Fattige i Odense, mens han var i Nyborg, dog uden nogen Fundats.
 - Ellen, Datter af Hofprædikanten D. Christen Jensen og Else, Biskop Svanes Søster, f. 1655, † 1681 Moder til 4 Børn. Hendes Alder er urigtig paa Hofm. Stamtafle.
 - Christence Backer (Worms Lexicon og Hofmanns Stamtafle kalder hende Christine Bacner) Søster af M. Hans Backer, Sognepræst i Næstved, hun overlede ham, og † 1698. Hun var først i Ægteskab med Hans Hornemann i Næstved.
- a. 8. M. Claus Mule, var først Sognepræst i Nyborg, derefter i Næstved 1703, † 1720.
- Anna Hornemann, Moder til 4 Børn:
 - a. 9. Hans Mule.
 - b. 9. Wilhelm Mule.
 - c. 9. Christian Mule.
 - d. 9. Else Mule, * * Wilhelm Lafrensen, Borgemeester i Næstved. Jens Wibe, Ditmester, han med mange flere savnes paa de Wibers Stamtafle

Eric Mules Slægt · Register.

tafle ubi Samlingen af berømmelige Danſke Adelsmænd, 3die Deel p. 265. Af første Egetſkab var 1 Søn.

- a. 10. Henrich Lorenſen, Discipel i Aalborg Skole 1732.
- b. 8. Chriſtian Mule, Affessor i Hof-Retten, f. 1651, † 1705.
- Margrethe Dyſſeldorff, † 1690. (Var Enke af Byefoged Ped. Willh. Deichmann i Kiøbenhavn) Moder til 1 Dotter.
- 1691 Margrethe Nanſen (Dotter af Præſident Hans Nanſen, den yngre) af hendes 3 Dørn døde 2 ſpæde.
 - a. 9. Ellen Mule, f. 1690, † 1722.
 - Mag. Hans Hauſen.
- b. 9. Peder Mule, Kammerraad og Kammer-Secretair, f. 1693, † 1749.
- c. 9. Claus Mule, Søe-Captain, f. 1694.
- d. 9. Jens Mule, Oberſt, f. 1699.
- e. 9. Michel Mule, Lieutenant, † 1730 i Nendeborg.
- f. 9. Liſbeth Margrethe Mule til Wellegaard, f. 1696, † 1754 ugift.
- g. 9. Sophia Regitza Mule, f. 1701.
- c. 8. Hr. Jens Hanſen Mule, blev 1692 vice Paſtor til Weſtenſkou i Lolland, † 1703, han efterlod ſig et godt Bibliothek ſiger Hr. P. Rhode i ſin Lollandſke Hiſtorie p. 291, men tillige en Gield paa 3561 Rdlr. 4 Mk., hvoraf det halve ikke blev betald.
- d. 8. Elſe Mule, f. 1658, 12 Maii, † 1697.
- M. Frantz Theſtrup, Biſkop i Aalborg, † 1735, i Alders 82 og Embeds 60 Aar, Jubel-Lærer. Hun var ved ham Moder til 7 Dørn, ſom ſees paa Stam-tavlen i dette Skrivts 1ſte Deel p. 480, og blandt dem Jubel-Læreren Etatsraad Mathias de Theſtrup, hvis Hiſtorie herneſt læſe.
- b. 7. Karen Claus Dotter Mule af Nebleſgaard, † 1663.
- 1647 M. Michel Hanſen, 1647 Sognepræſt i Broekje

og Provst, † 1653. Han er i dette Slægt-Register den 3die Søn af Sjøens Biskop Doct. Hans Michelsen.

- * 1658 D. Christian Henrich Lujn, foransørde Zubel-Lærer. Hendes 4 Børn med ham ere at see paa hans Slægt-Register, men de tvende Børn af første Ægteskab, som toge hendes Tilnavn, ere disse følgende:

a. 8. D. Hans Mule, f. 1659 i Brobye i Sjen. Efter 4 Aars udenlands Rejse tog han 1676 i Kiøbenshavn Licentiat-Graden i Medicinen, 1677 Prof. Medic., og fra 1683 som Vicarius forrettede Mag. Bertel Bartholins Vices i at læse som Prof. Eloqventiæ & Rhetorices. 1690 fik han Sted i Consistorio, 1701 ascenderede in Facultatem Medicam, † 1712.

b. 8. M. Claus Mule, f. 1649, 27de Martii, rejsede udenlands fra 1669 til 1673, blev 1674, 23 Sept. adjungerende Successor til hans Formand M. Hering Christensen Achthon i Nordre Brobye, som døde 1677. M. Mule † 1712, 9 Dec.

- * Mette Erics Dotter, Naadmand Eric Jørgensens Dotter af Odense, af hans første Ægteskab, altsaa Halvsøster til Prof. Elias Naurs første Hustru, som tilførn er omtaled. Hendes Børn af første Ægteskab kan herefter sees blandt Achthonierne ubi Zubel-Lærer Laurids Jespersens Slægt-Register, hvorudi findes Pontoppidanernes Stamme; men af andet Ægteskab med M. Claus Mule avlede hun kun 1 Søn.

a. 9. Hr. Michel Mule, f. 1685, 25 Martii, han blev hans Faders Adjunctus 1706, cum Venia ætatis, og hans Successor 1712, † 1743, 1 Martii.

- * Anna Catharina Dorschæus, hendes Fader var Stiftsprovsten i Kiøbenhavn, Johannes Dorschæus, hendes Moder var Dorthe, Biskop Ancher Anchersens Dotter, som sees herefter paa Zubel-Lærerne Anchersen og Dorschæus, deres Slægt-Register. Deres eneste Søn og Successor var:

- a. 10. Hr. Johannes Mule, f. 1714, 27 August, han blev sin Faders Capellan 1741, og Successor 1743, Proost 1771, han lever endnu gid længe og vel! og kan have den Glæde fra hans Far: Fars Fader først blev Præst paa dette Stæd, at tælle 134 Aar.
- Coniachine Ehlers af Kiøbenhavn * 1742 i Oct., † 1743 i Martio, paa samme Dag hans Fader blev begravet, uden Børn.
 - Christina Maria Borch, † 1771. Af hendes 5 Sønner og 5 Døttre lever 3 Døttre.
 - 1772 Margrethe Kiriline Melbye, Dotter af Postmester Melbye i Odense.
 - a. 11. Maria Mule, f. 1755, † 1780, 14 Febr.
 - Hr. Hans Jørgen Gottschalch, Præst til Odense Hospital og Paarup.
 - b. 11. Conradine Mule.
 - c. 11. Sophie Hedevig Mule.

De af Navnet Mule, som ieg i dette Slægt-Register ikke veed at give Stæd, ere følgende: Johannes Mule, Biskop i Lybek 1341. See Krantzii Wandalia lib. VIII. Cap. 24, saa og Hvirfeld in folio p. 479. Laurids Thordsen Mule, Præst og Prior i Hellig Aands Huus i Aalborg 1504. See Pontopp. Atlas T. V. p. 155. 56. Anna Mule, f. 1604, † 1687. Givd med Johann Sohn til Sohngaardsholm. Anna Christens Dotter Mule, Moder til Etatsraad Gram. Anna Christens Dotter Mule, f. 1655, 26 Aug., døde 1766 udi en høy Alder af 111 Aar. Var givd i 44, Enke i 43 Aar, og avlede 13 Børn. Tale Christens Dotter Mule, f. 1690, † 1766, givd med Jubel-Læreren Hr. Knudschott. M. Hans Christensen Mule, døde 1683, Præst til Karise, • Sufanne Kiølds Dotter Schytte, deres Børn Kiøld Christian Mule, f. 1679.

le, f. 1679 og Hans Mule, f. 1682. Sven Mule og Søn Jørgen Svensen Mule, item Baltzar Hansen paa sin Moders Mette Mules afgangne Jørgen Bertelsens Vegne. (Desse nævnes i Hr. Hofmanns Fundat. T. I. p. 266, men ere ey at finde paa hans Stamtable.) Hr. Hans Friderichsen Mule, Præst til Stokkesmark, døde 1626 var i Ægteskab med hans Formands Datter Margrete Mads Datter Bruun, som nævnes i Worms Lexic. T. II. p. 305. og Rhodes Lollandſke Historie p. 277, item p. 387. findes Hr. Hans Mule, Præst til Landet efter hans Svigerfader, Propsten Matthias Lerche.

9. Capitel.

Om

MATTHIAS DE THESTRUP,

Kongelige Majestæts Erats- og Justits-Raad, Rector i Aalborg
Skole og Landsdommer.

Hans Fødsel
og
Herkomst. **H**an kom til Verden den 10de Februarii 1688 i Nachschov,
hvor hans berømmelige Fader, Mag. Frans Thestrup var
den Tid Provst og Sognepræst, siden Biskop i Aalborg, hvis
Historie med Graantavle findes i dette Skrivers 1ste Deel, (hvor
den Trykfejl har indsneget sig, at han p. 474 staaer Rector ved
Nyekjøbings, da der bør staae Nyeborgs Skole) hans Moder
Elke Mule er med sin gandske Slægt at finde paa nestforegaaende
Slægt-Register, og derfor faar vores Thestrup i Ordenen denne
Plads. Han var ifkun lidet over 15 Aar, da han 1703 blev
Bliver:
Decanus. Student, og 1704 fik Baccalaur-Graden. Nogen Tid derefter
blev han Decanus Regiæ Communitatis, og i Aaret 1709 skrev han
Dissertationem Chronologico-criticam de Simeone, Luc. 2, 25. I
dette Aar kom han til at reyse udenlands, og fordi han var næv-
ned efter Geheimeraad Matthias Moch, der var Sødsfendebarn til
hans Fader, som just i dette Aar blev Biskop i Aalborg, saa
Kjensker
udenlands. havde han af velbemeldte Hr. Moch til sin udenlands Reyse 300
Rdtr. aarlig i 3 Aar. Han drog da først til Niostok, og derfra
til Wittenberg, for der at conferere med lærde Mænd, og excolere
sine Studeringer, reysede derefter igiennem Tydskland, Frankrig,
Engeland

Engeland og Holland, og gjorde sig Reysen fordeelagtig i Berlin, Dresden, Paris, London, Amsterdam, Leyden &c. I Aaret 1711 kom han hjem efter 2½ Aars Reyse, og blev kort derefter Rector ved Skolen i Thisted, men var der ikke længe; thi 1712 den 19 Dec. gav hans Fader ham, paa Rectoratet i Aalborg, Bestalling, som Hs. Majestæt Kongen allernaadigst confirmerede den 3 Januarii 1713, og Aaret derefter var han iblandt 26 Candidater, der af Doct. Caspar Bartholin toge Magister-Graden. Aar 1716 den 28 August blev han allernaadigst befikket til Landsdommer i Nørre Jylland, og indtil han kunde nyde Løn at maatte forblive ved Rectoratet. Samme Aar havde han Bryllup den 20 Oct. med Cicilia Maria Werchmester, en Dotter af den Aalborgske Borgemester Hermann Werchmester og Maren Grotum. Hun blev Moder til en eneste Søn, Hr. Kammerherre og Conferents-Raad Frans de Thestrup, Landsdommer i Nørre Jylland.

Bliver
Rector
i Thisted,
Rector i Aal-
borg.

Landsdom-
mer,

Aar 1726 nedlagde han Rectoratet ved Aalborg Skole, og allene vedblev Landsdommer-Embedet. Samme Aar tilkøbde han sig af Justitsraad Severin Benzons Enke og Arvinger Maria-gers Klosters Gaard og Gods, som velbemeldte hans Søn nu ejer og beboer, gid længe lykkelig og vel! Aar 1713, den 16 Oct. blev han allernaadigst befikket til virkelig Justits-Raad, og 1749, den 29 Januarii Etats-Raad, og samme Dag optagen i Adelsstanden med Navn de Thestrup *). Aar 1751, den 26 Martii

Justitsraad,
Etatsraad

§ 2

blev og

*) Mobilisations-Patentet er ham allernaadigst givet af Christiansborg Slot, den 29 Januarii 1749, med saadan Skjold, Hielm og Vaaben: Skjoldet er beled ubi fire Qvarterer, ubi det første og sidste, hvis Feldt er Guld, er paa Skaf oprensd en sort Vieske fra den venstre til den høyre Side, ledsaged paa begge Sider med tvende røde Hjertes: ubi det andet og tredje Qvarter

nobilitered.

blev han formedelst sit svagelige Helbred efter Ansøgning allernaadigst entlediget fra Landsdommer-Embedets Forretninger at opagte, dog at maatte sin Livs Tid beholde efter Anciennete den Landsdommer-Embedet tillagde Løn og Gage. Samme Dag blev velbemeldte hans Son, da værende Assessor i Hof-Retten og Secreterer i Høyeste Ret, allernaadigst befikked til Landsdommer i Nørre Jylland.

Mar 1766, den 20 October, havde han med sin Frue den
 Holdet
 Guld: Bryllup. fieldne Glæde at holde deres Guld-Bryllup, havende tilstæde deres eneste Son, Svigerdotter, samt andre Paarørende og Benner, ved hvilken Enhlighed Stædets Sognepræst Mag. Samuel Friedlieb talde over Davids Ord i Ps. 71, v. 17, 18. Gud! du lærde mig af min Ungdom; thi forkynder ieg dine underlige Gierninger. Gud forlad mig og ikke i Alderdommen, naar ieg bliver grachærded, indtil ieg kundgjør din Arm for Børnebørn, og din Kraft for alle dem som endnu Kulde komme.

Hans Død
 og lange Tieneste. Efter 7 Dages Bryst-Svagthed blev han den 17de Junii 1769, stille og sagde ved Doden bortkalded i hans Alders 82de Aar, da han havde været i offentlige Embeder over 58 Aar. Hun efterfulgde ham 1771 i hendes Alders 78de Aar. De hvile begge i Mariager Kirke udi det af dem indrettede Arve-Begravelse,

Quarteer glimrer i blaat Feldt en serkanted Guldstjerne. Oven paa det hele Skjold er sat en naaben adelig guldkroneb Tourneer-Skjold, paa hvilken glimrer en gulden serkanted Stjerne, mit imellem 2 Vesselhorn, af hvilke det ene er nedentil til Hølvparten Guld, og oven til Halvparten blaae, og det andet er nedentil til Halvparten blaae og oven til Halvparten Guld.

se, over hvilket han haver laded bekoste og indrette et Dobe-Stæd og Sunt ved Sunds af 19de Augusti 1755, som findes blandt de trykte Sundaer Tom. III. p. 85.

Hans
Donationer.

Til Aalborg latinske Skole har han legered 5 Leye-Baaninger, som siden med hans Billie bleve bortsolgte for 333 Rdlr. 2 Mk., Foundationen herom sees l. c. T. IV. p. 116., ligesom han og den 12 Augusti 1766, oprettede et Familie-Legatum for Enker, og til Understøttelse for en af sin Familie at fortsætte sine Studeringer ved Academiet.

10. Capitel.

Om

Mag. FRANS JÖRGENSEN.

Canonicus og Rector Theologiæ ved Gymnasium i Koeskilde.

Hans
Fødsel og
Herkomst.

Han kom til Verden i Aaret 1571, hans Fader var Hr. Jörgen Henrichsen Flinth af Næstved, Succentor ved Koeskildes Domkirke og Sognepræst til St. Jbs og St. Jørgens Mee-nigheder, som døde i Herren den 5 Januarii 1607, 72 Aar gammel, som hans Grav-Skrift her i Kirken beretter, som ikke findes i Marmora Danica. Børn Frans Jörgensen gik i Koeskilde Skole, hvorfra han blev sendt til Akademiet 1593, af Rector Mag. Laurits Andersen, som 2 Aar derefter udvalgte ham til Collega her ved Skolen.

Bliver
Høret.

Jeg finder at han endnu i Aaret 1602 skrev sig Degn til Koeskilde Domkirke. Herfra blev han samme Aar Sognepræst til Ondløse og Syndersted her i Sieland. Derfra blev han forflyttet til Kiøbenhavns Skole at succedere Rector Mag. Hans Kraft, som døde Aar 1616. Ved denne Skole arbejdede han i 9 Aar med megen Frugt og Nytte.

Præst.

Aar 1625 blev han Rector Theologiæ ved Koeskilde Skole efter Mag. Daniel Knopf, som var tillige anden Sognepræst her ved Domkirken, og blev ved Mag. Frandses Ankomst den Forandring, at Rectoratet gik fra Sognepræstens Embed efter Kongel.

Ordre

Ordre af Dato Kiøbenhavns Slot den 26 Febr. 1625, saa lydende :

Vi Christian IV. af Guds Naade p. p. giere Bitterligt, at eftersom Vi naadigst kemme i Erfaring, hvorledes den ordinaire og fornødne Guds Tjeneste, som efter Ordningen plejer, og her at ssee udi Domkirkens og Graabrødre Sogner i Vor Kiøbstad Koeskilde, og hidtil af tvende Sognepræster er forretted og betiened, kan af een Sognepræst med tvende Cappellansers Medhiølpning vel forestaaes og forrettes. Da paa det at Lector Theologiae udi Stifts = Skolen, der sammestads kunde herefter være frie for Prædikestolen, og des flittigere sin Profession og Lection til Ungdommens Forbedring og Optugtelse, hver Dag een Time continuere og forrette, haver Vi naadigst bevilged og tilladed, saa og nu med dette Vort aabne Brev naadigst bevilge og tillade, at herefter samme Domkirke og dertil lagde Graabrødre Sogn, som det nu foresunden er, af een Sognepræst maae betienes p. p.

Udi 21 Aar var Mag. Franz Lector her ved Skolen, og i værende Tid blev Koeskilde Gymnasium 1636 fundered, hvor han var den første Lector Theologiae, og blev da tillige Canonicus Capituli, hvorefter han den 28 Julii 1646, i Herren hensov, da han havde leved 75 Aar, og staaed i offentlige Embeder 51 Aar. Canonius.
Død og lange
Tjeneste.

Hans efterlevende Egteskælle, Elline Niels Døtter, som havde avled 10 Børn med ham i 43 Aars Egteskab, døde den 28 October 1649 i hendes Alders 63 Aar. De hvile begge her i Domkirken under een Liggsteen, hvis Indskrift ey findes i Marmora Danica.

152 10. Capitel. Om Mag. Frans Jörgensen.

Af hans Skrifter er mig ingen bekiend, uden en Liig-Prædiken af Prædik. 12, 3:9. over Peder Retz til Tyggestrup, (Fader til Friderich Retz, og Far-Fader til Peter Retz, Kongens Cancellar) trykt Kiøbenhavn 1611, 8vo.

Om hans mange Børn og Efter-Slægt har ieg forgievet søgd Underretning; mere lykkelig har ieg været i at finde Underretninger om næstfølgende Jubel-Lærer, og berømmelige Roeskildenser.

II. Capitel.

Om

Mag. P E D E R S C H A D E,

S. S. Theologiae Lector og Rector Scholz ubi Rossilde, Canonicus
Capituli Ultimus & Notarius in Consistorio.

Han saae først Verdens Lys i Noeskilde Ao. 1641, den 13de ^{Hans Fødsel} November, han havde den Lykke at være fød af berømmelige ^{og} Forældre. Faderen var den til sin Tid inden- og udenlands be- ^{Herkomst.} rømmelige Rector Mag. Hans Pedersen Schade, som efter sin Fø-
debne skrev sig Callundborg, ligesom Broderen M. Sören Callund-
borg, der var Rector i Kiøbenhavn og tilsidst Professor ved Aca-
demiet. Moderen var den af Dyd og Forstand rosværdige Bodil
Danchlefs Dotter af Malmøe. Fra Moders Liv var han opofred
til boglige Konster, og da Faderen mærkede hos denne sin Søn-
en usædvanlig Bittighed, satte han ham i sit 4de Aar offentlig i
den latinske Skole, for at prøve, hvad et fire Aars Barn blandede
saa mange Discippler kunde udrette. Man spaaede snart, hvor
stor en Mand der vilde blive af dette lille Barn. Han gik fra den
nederste til den femte Lectie, hvor han kom under Mag. Gregers
Michelsen, *)

Under

*) Denne ypperlige Skole-Lærer M. Gregers Michelsen, fød i Hadersleb
Aar 1626, tiende her ved Noeskilde Skole 9 Aar som Collega. Tog
1653 Magistergraden, og blev 1654 Rector ved Hærhussholms Skole,
blev

Under denne brave Lærer viiste han end større Lærvillighed og Lyft til Studeringer, saa at, da M. Michelsen blev 1654 kaldet til Rector ved Herlufsholms Skole, begierede han af Forældrene, at han maatte tage Peder Schade med sig did, for at have den Fornøielse at fuldføre med ham sit Forset.

Forældrene tillode det, og derpaa reysde de til Herlufsholm i Junii Maaned, ikke anderledes end en Søn med sin Fader; men da M. Michelsen 4 Aar derefter blev Præst til Herlufsholm, lod M. Hans Callundborg sin Søn hente hjem, og satte ham i sin egen Lectie, og skiont han fand ham da dygtig nok at sendes til Academiet, lod han ham formedelst det fiendtlige Indfald i Landsdet, dog forblive et Aars Tid her i Skolen, indtil Aar 1660, da Faderen drog ind til Kiøbenhavn med sin Søn, og recommenderede ham til Academiet med dette Testimonio:

Amplissimo Senatui Academico!

S. P.

Ad Academiam Havniensem Filium meum nunc mitto Petrum ejus indolis Adolescentulum, ut filii me noñdum pigere debeat. Flaxit Deus, ut eodem vitæ tenore omnium saltem bonorum gratiam in posterum sibi perpetuo demereri possit. Valere. Dabam Havniæ d. 21 Sept. Anni 1660,

Joh. Petræus Callundanus

Sch. Roëschild. R.

Samme

blev 1658 Sognepræst paa samme Stæd, og efter 10 Aars Præste-Embedede døde 1686 i sit Alders 42 Aar. Hans mærkværdige Gravskrift og Udtydningen derover, for Jörgen Rosenkrantzcs Skjld, som formeende sig ved hans Gravskrift at være fornærmed, findes i Atlante Danic. Resen. MS. og er derfor indført i Pontopp. Marm. Danica T. I, p. 188.

Samme Aar den 1ste Oct. satte Faderen ham til Collega Scholæ for den nederste Lectie, at forsøge, om han havde Gaver til at lære andre det som han selv havde lærd af andre. Her viisde han saadan Flid og Ferdighed, at han inden 2 Aar var til Ende, forrestod 3die Lectie med megen Frugt og Nytte. Midlertid forsomde han ikke sig selv for at læse for andre, men efter anvend Flid og Læsning paa det Theologiske, lod sig offentlig examinere af de berømmelige Professorer ved Sorøe Academie, D. Georg Witzleben, M. Alb. Meyer og M. Biörn Drachard, som efter befundne Prøve gave ham saadan Character, med hvilken andre store Høveder destingveres ved Academiene. Ligesaa god Character gave hans Ensorer hannem, da han havde den 2 Febr. holded en offentlig Tale i Sorøe Kirke, over den ham forelagde Text. Strax yttrede sig den samme Eyst hos ham som fordem hos Faderen til at besøge fremmede Universiteter, hvorpaa han for en Tid nedlagde sit Skole-Embede til en anden, og den 14 May 1663 tiltraade sin Rejse, gik med et Skib fra Helsingør til Amsterdam, derfra over Harlem til Leyden, hvor han udbad sig af Adrian Becher van Thienen, Juris Doctor & Professor, som det Aar var Rector Magnificus, at han, som en Fremmed maatte der indskrives blandt Studenternes Tal.

Øltoer
Collega.

Rejser
udenlands.

Og som han hos sig havde besluttet at legge sig i Besynderlighed efter det Medicinske Studio, saa gjorde han sig der bekiend med D. Johan von Horne, som var Professor i Anatomien og Chirurgien, saa og med D. Francisco de la Boe Sylvius, Medic. Pract. Prof. Men han hørde samme Stæd ligesaa flittig baade Joh. Frid. Gronovium J. U. D. at læse over de græske Historier, og D. Georg Hornium over de romerske Antiquiteter.

Efterat han nu nesten 1 Aar havde lagd ved denne høje Skole, drog han den 22 April 1664 fra Leyden, besaae de mærk- værdigste Stæder i Holland, og reysde til Paris, hvor han en heller forsonde Leptighed og Udgang af lærde Mænds Samtaler at profitere. Derfra gik han til Lyon, Avignon, Nemours, Montpelliens, hvor han Vinteren over opholdt sig. I Foraaret 1665 drog han igiennem Aix, Arles, Marseille, Grenoble, og agtede sig til Italien, for at see i hvad Priis Konstler og Videns- skaber der var. Da han havde taget Italiens vigtigste Stæder i Ophsyn, ophold han sig noget i Padua. Her blev han ved hans Ankomst meddeled følgende Patent paa Italiensk og Latinsk:

Ex Voluntate, & Decreto

Serenissimi Principis

Excelsivæ Senatus Veneti

Die vigesimo primo Julii, Anno Christi Millesimo Sexcentesimo nono, in gratiam Nationis nostræ Clementissimè concessio.

Nos Johannes Camay Alcmaria-Batavus p. r. Consiliarius Inclitæ Nationis Germanicæ Patavii Theologiæ, Philosophiæ & Medicinæ studiis operam dantis, omnibus & singulis fidem facimus presentem hunc Nobiliss. atqve Doctiss. Dn. Petrum Johan. Schade, Danum.

Nostræ Nationis bonarum esse Artium studiosum, nostræqve Matriculæ insertum, & ob id ex singulari liberaliqve Serenissimi Domini Veneti concessione gaudere omnibus privilegiis, immunitatibus & exemptionibus Datorum, Almæ Patavinæ Universitati concessis à Sere- niss. Domino Veneto, atqve in prædictæ Universitatis Statutorum libro expressis. Ipsum propterea immuncm, & omnia bona, famulos, nunciosqve suos esse volumus ab omni Datii, Gabellæ, Regalium & quarumcunqve Representiarum solutione.

Hor-

Hortamur itaqve, & præsentium tenore jubemus omnes, & singulos Datio præfidentes, Datiarios, eorumque Officiales, Portarum Custodes, Fluminum Palatarios, Portitores quarumlibet Civitatum Sereniss. Veneti Domini, & præsertim Inclitæ Civitatis Venetæ, ut supra scriptum, famulos & nuncios suos cum bonis, & rebus tam mobilibus, quam se moventibus cujuscunqve generis, & conditionis pro se, & familiæ suæ usu necessariis, & honorificis, ad Civitatem hanc venire, transire, redire, emere, conducere, vendere, absqve alicujus Datii, Gabellæ, Regalium, Portitorii, transitus Pontium, repressaliarum & introitus solutione, permittant, etiamsi vina alterius Domini huc transveherentur. Qvæ omnia de jure, & ex jam dictæ Universitatis Statutorum forma facere tenentur, & obligati sunt sub poena librarum centum. In quorum fidem has nostras per infra scriptum Procuratorem nostrum fieri, & nostræ Nationis solito Sigillo communiri jussimus. Dat. Patavii die 4 Mensis Septemb. Anno 1665 Johannes Camay Alcm. Batav. J. N. G. A. Conf. Constantin. Fabric. Dantisc. Almæque Univ. Patav. Pro Syndicus. (L. S.) J. G. N. A. p. t. Procurator.

3 Padua ophold han sig noged. Der blev han befiend med den lærde og vidtberømde Criticus, Prof. Rhetoric. Octavius Ferrarius, *) han værdigede vores M. Peder Schade sit Benskab,

U 3

omz

*) Octavius Ferrarius var fød d. 20 Mait 1607 i Mayland, hvor han siden har staaet i 22 Aar som Professor Rhetorices, siden blev han i saadan Qvalitet kaldet til Padua. Der udgav han blandt andre *Origines Lingvæ Italicæ*, trykt 1676 in folio, og der døde han den 7de Martii 1682 i hans hørsommelige Alders 75 Aar. Denne brave Mand beviste i Padua vores M. Schade megen Væ, Tienstagtighed, Kierlighed og Fortrolighed. Blandt anden Fortrolighed, forlangde han engang, at tage M. Schade det Tegn af Armen, som han var fød med, nemlig en Plet

omgikkes ham jevntlig, havde lærde Samtaler med ham, og skaffede ham Bekjendtskab med mange andre lærde Mænd i Padua, hvorfra han drog til Benedig. I denne forundringsværdige Stad fornøiede han sit curicupe Dne paa en 3 Ugers Tid, ved at betragte dens Beliggenhed og Størrelse, dens prægtige Paladser og Bygninger, dens fortreffelige Havn, dens overmaade store Handel og fast mageløse Toyhuus, med mere; og da han just kom paa saadan Aarets Tid, da Indbyggerne levede efter Sedvane i deres største Glædsfæber ved at helligholde med megen Pragt og Kostbarhed deres aarlige Carneval: Solenniteter, hvortil mangfoldige fremmede allevegne fra kommer sammen, saa var vores Schade og en opmærksom men værksom Tilskuer af disse Bacchis: Festsiviteter, disse Verdens Vaniteter. Herfra havde han bestemt sin Rejse til Rom, reysede derfor tilbage til Ariminium og Ferraram, hvor han besaae det af mangfoldige Manuscr. og andre Oldsager mærkværdige Bibliothek, derfra igiennem Ravenna til Bologna, hvor han hilsede Academiet, drog saa igiennem Ancona, Loreto og andre navnkundige Stæder, hvor han allevegne tog de mærkværdigste Ting i Betragtning, indtil han kom til Rom, hvor han ey allene saae Pave Alexander VII, og al hans Pragt, men besaae og det Vaticaniske Bibliothek med mange andre Ting, som fra gamle Tider har giord denne Verdens store Hoved: Stad

saa

Uet ligesom et Morbær; men han vilde ikke miste det. Octavius forlangte derpaa, at see i hans Haand; men det maatte han ikke: endelig udbad han sig at maatte sætte en Circul paa Schades Pande, hvilket han tillod, derefter siger Octavius: Jeg seer i har en god Ven i Ederes Fæderneland, som bliver Jer ikke troe. Det første Brev, M. Schade fik fra Danmark, stedsaftede denne Spaadom; thi en fornemme Mand's Dotter her i Koffilde, som han havde forlovet sig med, før han reyste ud, havde Dryllup med en anden i hans Graværelse.

faa berømt. Derfra drog han over Siena til det prægtige og navnkundige Florentz, hvor han talede med Stor-Hertugen selv, som særdeles naadig beviste sig imod fremmede Lærde, efter som han var selv en overmaade lærd Herre: besaae og her Bibliothekkerne, som den Medicæiske Familie med store Bekostninger der havde laded oprette.

Men en dobbelt Begierlighed drog ham atter til Meyland, deels for det ambrosianske Bibliotheks skønd, deels og at nyde en behagelig Samtale med Ferrario og Septalio. Efterat han nu havde fornøyet sig paa de fornemteste Stæder i Italien, med alt hvad som gior lærde Mænd begierlige efter at see mere, reysde han igiennem Schweiz og tovede ved Academiet til Basal, derfra til Strassborg i Elsas, og da han nogen Kort Tid havde besøgt sig i disse tvende Stæder, besøgte han Philipsborg, Heidelberg, Worms, Speyr og Mentz, hvor han paa ethvert Sted fandt noget Nyt, noget Nyt. Derfra drog han til Academierne Franckfurt am Main, Erfurt, Jena og Leipzig: Stæder som havde de berømmeligste Lærde, med hvilke vores M. Schade kom baade i Kiendskab og Venskab, og da han havde nu ret vederqvæget sig med disse Wiisdoms Kilder, fornøede han sine Dnyne i det prægtige Dresden. Herfra drog han til Wittenberg, hvor han ved Universitetet forblev den ganske Sommer, og var ikke mindre arbejdssom her end ved alle de andre Høyskoler, han havde besøgt. Endelig drog han herfra til Hamborg, hvor han nogen Tid saae sig om, og hilfede paa sine Forældre og Venner i Koeskilde den 5te November 1666, efterat han havde været borte nesten halvfjerde Aar.

Kommer
hjem.

Saa snart M. Peder Schade kom hjem, agtede han at gjøre sit Navn bekiend ved Medicinen, hvortil han havde en særdeles Lyst, og derfor paa sine udenlands Rejser erhverved sig en besynderlig Kundskab i samme; men hans gamle Fader raadede ham derfra, og idelig tilskyndede ham at opofre sig allene til Skolevæsenet, og til dets Fordeel anvende det rare Pund, hvormed han havde forbedret de rare Natur-Gaver; hvorpaa M. Hans Callundborg, som i sin Alderdom ønskede sig nogen Hvile og Lindring fra det morsomme Skole-Arbejde, med Biskop Wandals og hele Capitelets Samtykke ufortøved indsatte sin Søn M. Peder Schade, ved en offentlig Tale paa Skolen den 11 Nov. til sin Vicarium, hvilket Embede han alle til Fornøjelse saaledes opvarede, at den Anseelse han stod i hos Biskopen og hele Capitelet, aabnede Døren for ham tillige med Faderens Ansøgning, at han Aar 1669 den 28 Junii, (efterat han fort tilforn af Decano M. Jens Bircherod var creeret Magister Philosophiæ) blev af Hans Majestæt Kong Friderich den III. allernaadigst beskikket som Vicarius, og efter Faderens Død Rector Ordinarius, hvorpaa han den 27 Sept. efter aflagde Eed offentlig blev indsat af Biskop Wandal, ligesom han af hele Capitelet i Faderens Stæd blev udvalgd til Canonicus.

Oliver Faderens
Vicarius.

Rector.
og
Canonicus.

Fra den Dag forrettede han allene Rectoratet, og Faderen kom ey mere paa Skolen; men blev i sit Studerekammer, hvor han hver Dag, naar Skole-Tiden var til Ende, kom, og hilste sin Fader, klappende ham paa Skulderen, hvorpaa Faderen reyste sig, kysede Sonnen, bød ham sin Stoel, satte sig selv paa Canopeen, lagde sin Hue af ved Siden, og vilde aldrig sætte den paa Hovedet, saa længe han talde med Sonnen. Til-
sidst

sidst ved Enden af hans Levetid, kom en Dag M. Peder, og Klappede Faderen efter Sædvane paa Skulderen, Faderen vendede sig, og stod op, men spurgde, om han ikke havde været der i Dag før? og da han svarede Nej, sagde Faderen: Saa kan du nu min Son lave dig til at tage mod mit Embede: thi nu ny- sig var her een, der klappede mig paa Skulderen. Det skeede og, som Faderen sagde; thi han dode strax derefter den 10 April 1671 i hans 72 Aar. Saavel før som efter Faderens Død for- restod M. Peder Rectoratet med største Berømmelse, saa at saa berømmelig en Mand og saa fortreffelig en Skole-Lærer, Mag. Hans Callundborg til sin Tid var, saa meget hyppeligere blev og hans værdige Eftermæle ved Sonnen bekiendgiord, som ikke alle- ne nye efterfulgte sin Faders og Farbroders Fodspor *) i Embede og Dyder, men endog i sin Person har giord hans Fæderne For- tienester langvarige for Eftertiden.

Efterat Roeskilde Capitel var ophæved, blev M. Peder Schade Aar 1682 S. S. Theologiæ Lector og Notarius in Causis matrimoniali- bus, han var altsaa den sidste Cannik her i Capitelet. Foruden den Kongelige Raade, ved hvilken hans Lærdom og Dyd blev mere bekiendgiord som hans aarlige Indkomster mere forøgede, visde den høysalige Konge Christian den V. ham end en anden Kongel. Raade, da han underdanigst androg, at hans Residentz var saare

Lector
Theologia.

*) Farbroderen M. Sören Pedersen Callundan blev Student 1626, restte lange udenlands. Ved Hjemkomst tog han Magistergraden 1633, den 28 Maii, derpaa blev han Præpositus Regiæ Communitatis, efter 2 Aar blev han Conrector i Risbenhavns Skole og efter 3 Aars Tieneste blev han Rector samme Sted i Aaret 1638. Ao. 1646 blev han Professor Ethices ved Risbenhavns Universitet, og dode den 25 Nov. 1657. See om ham i Winding. Acad. Hafn. p. 370 1qv.

skære brøstfærdig, og at Koeskilde Domkirke, som skulde holde den vedlige, en havde de Midler som til Reparationen behøvedes, end sig i Fremtiden at holde den vedlige, naar større Brøst der paa gik. Hans Kongelige Majestæt bevilgede derpaa under Dat. 10 Julii 1686, at M. Peder Schade maatte til hans Residentzys Reparation og Forbedring nyde og oppebære af Himmelev Kirkes visse og uviste Indkomster, med Vilkaar, at han Kirken og Residentzen forsvartlig skulde vedligeholde, og svare til alle paabudne Udgiore som af andre Kirker; hvilken Tiende han og beholdt til sin Dødsdag.

Hans 1ste
Egteskab.

Han har 2de gange været gift. No. 1669, da han, som sagt er, den 27 Sept. var bleven af Biskopen D. Wandal ved en lærd Tale offentlig indsat til Rectoratet, havde han 2 Dage derefter Bryllup i Koeskilde med afgangne Sognepræstes her til Domkirken, Hr. Jens Trojels Enke, Margrethe Byllich, en Dotter af Hr. Peder Byllich, Præsident i Kiøbenhavn og Assessor i Høyeste Ret. Med hende nød han denne Kongel. Naade: Kong Fridr. III. fandt allernaadigst for godt at fundere og forordne det Prælatur Præpositura *) kaldet, som Landsdommer Jörgen Schefeld fradede 1662, at dermed skulde vedligeholdes Kong Christian den IV. Capel her i Domkirken. Med dette Prælatur beneficerede Hs. Kongel. Majestæt bemeldte Hr. Jens Franzen Trojel, imod at han skulde reparere og vedligeholde Capellet. Kongens Brev derom er dateret Kiøbenhavns Slot den 2 Julii 1662. Efter hans Død 1666 fik hans Enke Margrethe Byllich det i Forlening paa Livs Tid

*) Præstebommets Globb var 240 Edr. 3 Skpr. 3 Skr. Hartkorn foruden Or. Michels Kirkes i Slagelse Hartkorn 17 Edr. 5 Skpr. og Sneksøe Kirkes Bondegods Hartk. 55 Edr. 5 Skpr. 2 Skr. 2 Ott., samt Jus Patronatus til bemelde 2 Kirker.

Tid, under forrige Vilkaar. Kongens Brev derom, er datered Nykøbing Slot den 7 Dec. 1666. Da hun nu i Sept. 1669 var kommen i Ægteskab med M. Peder Schade, fik hun atter Kongel. allernaadigst Forleynings-Brev derpaa, dat. Kiøbenhavn den 4 Dec. 1669, uansæd Kongen for nogen Tid siden havde forleyned det til M. Berthel Bartholin, saa blev det dog Margrete Bylche allernaadigst bevilged paa hendes og hendes Mandes, M. Peder Schades Livs Tid.

Disse 3de Kongebreve bleve af Kong Christian den. V. allernaadigst confirmerede Aar 1670.

Dette Ægteskab, som varede kun 7 Aar mindre 7 Uger, blev velsigned med 7 Børn, 4 Sønner og 3 Døttre, som hosføjede Slægt-Register udviser. Efter 1 Aar og 9 Maaneders Forløb vender han sine Tanker til Jomfrue Karen Bartholin, en Dotter af M. Albert Bartholin, Rector i Friderichsborg Skole og Prof. Design. ved Kiøbenhavns Universitet, og blev deres Bryllup holded i Kiøbenhavn den 7 Maii 1678. Med denne saa deylige som dydige Ægteskælle han avlede ligesom med den forrige 7 Børn 4 Sønner og 3 Døttre. Dette indbyrdes kiertige Liv varede en Snees Aar, indtil hun 1698 den 2 Martii sagde sin elskværdige Mand og Børn, ja hele Verden god Nat, og blev derpaa den 18 Martii indsat her i Domkirken, som man seer af det Program. Funeb. der samme Aar blev udgived over hende. Paa Risten er at læse (udi en prægtig Messing Plade udgraved) en af Prof. Ole Worm forfattede Gravskrift :

2det Ægteskab.

“ xxi ”.

D. O. M. S.

Condidit hic locus exstinctam Virtutem, perditam Integritatem
& quicquid boni de ulla unquam dici potuit

Condendo gloriosos Manes & Relicta terræ Spolia
Nobiliss. & Clarissimæ Domine

CATHARINA BARTHOLIN

Quæ natalium splendorem propriis superaverat Meritis,
Infantiam Innocentia, Juventutem candore destinxerat,
donec nupta optimo Marito, quem totam probitas
possidet Nobili & Clarissimo viro PETRO SCHADE,
Canonica Roeschildensi & scholæ ejusdem Rectori,
ea dexteritate Familiam rexit,
ut exemplum fuerit omni æternitati propædum,
Digna fuisset Secula vivere,

Sed in nimis fragili corpore habitans Virtus excussit debile domicilium,
Superstite terris optima fama, quæ piam prædicabit
Conjugem tenerrimam Septenz prolis Matrem,
Justam Dominam & rerum pauperibus Solatium.
Vixit annos XLII mensem I & dies VII,
Mortua Anno MDCXCVIII. d. II Martii
Æterna Anima Coelo gaudet, id a devota pietate nacta,
quod a numero annorum frustra expectandum,
& ex hæreditate reliquit
desolato Marito flebile desiderium,
liberis tristem orbitatem,
Omnibus raram & difficillimam
Æmulationem.

L. M. Q. P.

O. W. Worm,
Prof. Reg.

Efter denne Skilsmisse søgte M. Peder Schade og fik den 6 Dec. 1698 Kongel. allernaadigst Tilladelse at stifte med Samsfrender, besluttende at leve sin øvrige Tid i ænlig Stand; Men i denne hans Enke- og Ænligstand blev han i skienked den bittere Skaal af Bedrøvelse i Aaret 1703, som meget nær havde alt for tilig giord Ende paa denne brave Mand's berømmelige Liv, og maae ieg derfor herom noget mælde paa dette Stæd:

Hans Søn Hans Schade, som var avled med Margrethe Bylich, og fød den 31 Maii 1671, deponerede herfra Roeskilde Skole,

te, og efter aflagde Prøver ved Academiet reysde i 7 fulde Aar udenlands, opholdede sig ved adskillige Hoffer, hvor hans Fader inder sparede for at lade ham lære det, som henhører til Stats-Konster. Han distingverede sig saavel ved det Pohlske Hof, at Kong Augustus, Churførste i Sachsen udvalgte ham at være Churfachisk Resident ved det danske Hof. Udi saadan Qualitet ægte de han Jomfrue Cathrine Meybom, en Datter af Prof. Marcus Meybomius, og avlede med hende et Barn, som døde 1702, og staar her begravet i Domkirken. Midlertid, da Kong Augustus efter nogle Aars Forløb rappellerede Hr. Resident Schade, og han allerede havde taget Afsked herfra Hoffer for at tiltræde sin Rejse til Sachsen, hender det sig, at den Kongel. Pohlske og Churfachsiske Envoye Hr. Moreau i Aaret 1703 meget pludselig døde i Kiøbenhavn, og som hans Esterladenfaber og Brevskaber skulde tages under Forsegling; men derved kom Dispute om hvem det skulde forrette, blev Residenten under samme Forretning om Natten, imedens han stod og talde med en anden, og ventede sig ingen Fare, dødelig stukken af Cammeraad Suhm, som gik bag til ham, og med en Dolk gav ham sit Banesaar. Residenten, saasom han var fedt og corpulent, fornam vel ikke strax til Skaden, men da hans Indvolde vare beskadigede, var der ingen Redning: han fik vel saa megen Tid, at han fik Præsten hentet, og nød det hellige Sacramente; men maatte derpaa ende sit priselige Liv, just paa en Tid, da man haabede hans Studeringer og Fortienester i Stats-Konsten skulde føre ham højt paa Herens Trappe. *) v. Durchl. Welt 4 T. p. 408. Bed

*) Udi Prof. Frølund's acad. Program. over Faderen hedder det om ham: ad tenendum magni Splendoris apicem natus.

Hans Sorg
over hans
dræbte Søn.

denne uformodentlig sorgelig Tidende blev den gamle Fader, som af et Lynild, saaledes vord af Sorg og Bedrøvelse, at han neppe lig

Hans Ligg blev derpaa hidført fra Kiøbenhavn og den 8de Nov. 1703 her i Domkirken nedsat, paa Risten var denne Overskrift:

D. O. M. S.

Hic jacet qui jacere non debuit
Inopina morte præveniens ætatem

Illustris & Nobilissimus Vir

JOHANNES SCHADE,

Serenissimi Poloniæ Regis & Saxonici Electoris
Consiliarius,

Et apud.

Augustum Patrem Patriæ negotiorum causa
Residens,

Optimæ natus parentibus, ex quibus quicquid geniale
ex asse possedit

Qui visa politioris Europæ parte semper aliorum exemplis didicit,
donec provectior ætas ex antea actis conclusit

Qui Curia? quid Aula? quid Negotia? aliorumque
expendendæ Rationes?

Publici Negotii dum anxius erat, de privato etiam sollicitus fuit
domumque duxit

Nobilissimam Dominam

CATHARINAM MEIBOMIAM

Integerrimæ Stirpis & Prosapix Virginem

Anno MDCLXXXVI die XXI.

Hinc Maritus factus est, Parens, mox orbis,
Si orbis dici potest, qui gaudium omnè in publici Emolumentum
posuerat,

Tulit ita moderate omnem fortunam, cum variam sciverit,
Ambientem amplexus recedentem non territus,

Hoc unico Miser,

Quod aliorum scelus omni infortunio majus tollere non potuerit,
Tandem

In Regali hoc urbe præter omnium opinionem
horis nocturnis sic confessus occubuit.

lig kunde lade sig trøste. Alle, som hørde Suhms nedrige Handling beklagede M. Peder Schade, Hoffet var rørt ved denne Tildragelse. Kong Frideric den Fierdes milde Hjerter blev saa bevæget, at han allernaadigst udlod sig for Ministerne, og sagde: Er der noget, hvormed vi kan soulagere den gamle Mand i hans store Bedrøvelse? og fik til Svar: Deres Majestæts Naade kunde meget soulagere ham, om hans værdige Søn maatte allernaadigst med Succession ham adjungeres i Rectoratet. Søn
nen

Salvo tamen ingenio & libera mente
qvæ
 Sacris expiata epulis ad Superos transit,
 Relinquens
 Moestissimæ Conjugi æternum desiderium,
 *) Inimico pacatum animum,
 Bonis omnibus triste exemplum,
 Quod etiam
 in medio vitæ curriculo discamus mori?
 Illustris & Nobilissima Domina
CATHARINA MEIBOMIA
 Desideratissimi Mariti Spolia
 Hoc Sarcophago passa est condi.
 Vixit Annos 32 menses 4 dies 16.
 Anno 1703.
 Existote homines si ita moriendum.

Over Hr. Resident Schade blev der et Vers givet under Titul: Veresahnen over Høvedle og Velbaarne Hr. Resident Schades Hvilested, det begynder saaledes:

Her ligger Schaden, der, for han sig vilde tage
 Sin Konges Vere an, uskyldig kom af Dage,
 Bortsnappet blev hans Liv, udtappet blev hans Blod
 Ved Nordermandens Dolf; det gaar til Hjerte-Rod.

Mellem

*) Ubi Gustavi Schroedteri Monumenta & Epitaph. Roskildensia MS. findes Sarcophago i Stæd for Inimico.

nen Jesper Schade, *) som den Tid var udenlands fik efter allers underdanigst Ansøgning derpaa Kongens Brev den 4 Oct. Aar 1704, hvorpaa han den 15de i samme Maaned Solenniter blev indsat af Biskop Bornemann.

Denne Kongelige Naade trøstede vel M. Peder Schades Hierte, men det Ejsæld, han ved denne Sorg haver faaet, behold han dog bestandig til hans Dødsdag. Dog alligevel forvrettede han selv sit Embede, saa tit han var frisk, det seer man deraf, at han fik Sønnen M. Jesper til Conrectoratet efter M. Henric Plac, der 1711 døde af Pesten. Da M. Peder Schade den 16 Febr.

Mellem Manuscripterne i Etatsraad Niels Fossis Bibliothek p. 229. No. 2864 in 4to findes Høyeste Rets Dom og Act mellem Frue Cathrine Meibom, sal. Hr. Johan Schodes, og Kammerraad Suhm 1704, Manusc. og paa Etatsraad Grams Bibliothek p. 725 No. 7599 in 8vo var et Skrivt under denne Titul: Einige Perioden aus den Briefen des Residenten Johan Schade &c. Gravenhag 1725.

*) M. Jesper Schade er fød den 19 Junii 1674, blev Student tilligemed hans Broder hemelde Resident, 1691 blev han Collega her i Skolen, herfra blev han den 4 Martii 1695 vice Rector i Callundborg Skole, og den 9de Maii samme Aar virkelig Rector. Fra dette Embede valedicerede han den 3de Maii 1699, og reysede udenlands. Ved Hiemkomst blev han 1704 Faderen adjungered med Succession, 1711 blev han Conrector, 1712 virkelig Rector efter Faderens Død, samt Rector Theologiae og Notarius in Consistorio Hafniensi; døde 1726. See det høfsyede Slagts Register. Mens han laae i Leiden, bevisede Prof. Crenius ham saadan Ære, som kun faa danske Studenter har kunnet rose sig af, i det han valedicerede ham sit Skrivt, kaldet: Thomæ Crenii Anidmadversionum Philologicorum & Historic. Pars VIII. Amstelodami MDCCXXI. 8vo. Titulen til Dedicationen lyder saaledes:

Ad Inelytæ Danicæ Nationis Gloriam, Generis Sui Decus,
& omnia laudum exempla nato Adolescenti Jaspéro de Schade
sacris & elegantioribus studiis vacanti
Thomas Crenius.

Febr. 1712 agtede sig til Kiøbenhavn at forrette sit Embede som Notarius i Tamper-Retten, mærkede han hos sig et særdeles Anstød af Colik, men da den lod, som den vilde snart gaae over, begav han sig dog paa Reysen, havende hos sig sin Dotter Anna Maria; Men underveys fornem han sin Svaghed end hæftigere at tiltage. (Nogle har sagt, han døde underveys i Bognen, men det er ikke sandt). Saasnart han kom til Kiøbenhavn gif han til Sengs, og strax lod til sig hente en allene den-berømmelige Borgemeester og Physicus Doct. Johan Eichel, men og den meget hæbte Chirurgus Gottfried Röbel, hvilke forsogde alle muelige Midler for hans Svaghed at curerere, men da alting var forgieves, og han mærkede det blev hans Død, og hans bestemte Dage nu havde Ende, lod han bede til sig Hr. Prof. Jacob Lodberg, Sognepræst ved Frue Kirke, som efter en gudelig Forberedelse meddelede ham det høiværdige Sacramente, derpaa han med en kraftig trøstende Tale opmuntrede ham, friemodig at gaae den sidste Siende Døden i Møde. Taalig og stille under sine Smerter fra hans himmelske Faders tugtende Haand modtog han med den samme Mandhaftighed, det samme Haab, den samme Tillid og Fortrosthing, som han altid havde leved og opleved Dødsens Ankomst den 18 Febr. Ao. 1712., efterat han havde leved her i Verden 70 Aar 3 Maaneder 5 Dage, og haver han, naar vi regner fra det Aar han blev Collega Scholæ, tiened i offentlige Embeder her ved Skolen over 51 Aar. Hans Liig førdes hertil i en meget prægtig Liigkiste, overtrukken med sort Corduan og med rareste Billedbeslag af massiv Bløe, sterkt forgylded og forsolved; den blev, formedelst hans eget Begravelse en var færdig, til videre indsat udi hans Svigersøns, Borgemeester Korlps Begravelse den 4de Martii, hvorved Provsten M. Sören Jonæsen prædikede.

Ålder og lange Tjeneste.

Character.

Hvad som nu fortienet at meldes til denne Mand's Berømmelse, saa var han af et redeligt og oprigtigt Væsen, ventlig og behagelig i Omgang, saa at ingen blev fiend med ham, som jo ønskede at komme oftere i hans Selskab. Eenighed pleyede han med sine Conrectoribus, at ligesom Skolens Byrder var deled med dem, saa var der og besynderlig fortrolig Venfskab deled mellem dem. Ingen Myndighed visde han nogenfinde over sine Colleger, ingen Strængbed over sine Discipler. Han var munter i at lære fra sig, alvorlig dog mild i at straffe, enhvers Gavn befordrede han efter Fortienester; men det nypperste hos ham var: den rare Gudsfrøgt, hvormed han foregik sine Colleger og Discipler, saavel som alle baade inden og uden hans Huus. Min sal. Svigerfader M. Peder Saabye, fordm Rector ved Aarhus Skole, der baade var Discipel og Collega under M. Peder Schade, har ofte taled med sine Børn om denne Mand's rare Gudsfrøgt: han holdede stædse Morgen- og Aftenbøn med sine mange Børn og Huusfolk. Skolens Disciple formanet han alvorlig til Gudsfrøgt og Sædelighed, baade i Skolen og Kirken: han gav dem altid med sit Exempel en hellig Hønhagelse for Guds Huus, og idelig arbejdede paa at indskærpe samme hos dem, som vilde tænke i sin Tid at tiene Gud i sin Menighed. Der var intet han mere var alvorlig over, end naar Disciplerne enten forsøimede eller ey opførde sig andægtig og ærbodig i Guds Huus.

Uden for Skolen havde han altid sit Øye hos dem, at ikke nogen af de Unge hannem var betroed, skulde vildfare, derfor tog han sig saa tit for ved Aftens Tid at giøre Huus-Besøgelser hos Disciplerne for at erkjendige sig om deres Levned og Forhold. Disciplerne som toge ud af Skolen til Academiet, stillede han sig saaledes

saaledes ved, ret som han altid skulde beholde dem, og saaledes beholdede dem fremdeles, som han aldrig vilde stille sig ved dem.

Den vedligeholdende Brev-Beyling saavel med Statsmænd som lærde berømmelige Mænd udenlands, vidt og bredt, gjorde ham end mere og mere anseelig og høytaged uden for hans Fædre-
neland. Et Beviis derpaa har vi, at tvende tydske Prindser, (foruden mange andre fremmede af adskillige Nationer til adskillige Tider) besøgte ham her paa deres Giennemrejse, hvor han bød dem til Bords og beværte dem paa det Bedste. Ved denne Lejlighed lod han 3 af sine Sønner, Casper, Albert og Peder, som paa een Tid vare Colleger her ved Skolen, opføre over Maaltid Vocals og Instrumental-Musik, (hvori de saavel som Faderen skal have excelleret) acompagnerede med Cantor og Disciplerne, som jævnlig havde Concert hos Skolens Rector.

Hvor omhyggelig og opmærksom M. Peder Schade ellers har været paa hans Udenlands Rejser i at samle til sin og andres Fornøelse adskillige Curiositeter, om hvis Rarhed og Kostbarhed Konsten og Naturen ligesom strider med hverandre, det kan man ikkun see af Fortegnelsen paa disse Ting, der efter hans Død kom paa Auction og gik i mange Penge. Et Bibliothek efterlod han sig paa 1551 Volumina af udsøgte medicinske, theologiske, philosophiske og historiske Skrifter: han kunde og giøre det; thi han havde en allene Midler efter sine Forældre, der havde ham saa længe udenlands paa deres Bekostning; (Capitels Stipendium, 60 Daler, gjorde vel ikke meget) men han havde og erfared i sine mange Embeds Aar Herrens Belsignelse. Et Beviis derpaa, at hans Stervboes visse Indtægt var 20969 Rdlr., foruden ussiffe, som beleb sig til 3050 Rdlr.

Imedens han var udenlands, besaae han ingen Ting, som han jo efter sin Faders Exempel i en dertil indretted Journal indforde med de betydeligste Omstændigheder derved, saa at den snarere kunde kaldes en geographisk Reysesebeskrivelse, end en blot Journal; thi alt hvad der gjorde en Nation anseelig, Stæderne mærkværdig, Borgernes Levemaade efter Politie og Love berømmelig, det havde M. Peder Schade meget noye optegned. Dette vilde blive langt bevisligere, om nogen var saa lykkelig at komme over dette rare Værk, som han selv efter sin Hjemreise har i rigtig Orden samled og fuldford, hvori endog hans Samtaler med fyrstelige Personer, med Statsmænd, med Lærde og vidberømde Mand skal være indforde. Men da dette Manuskripts rare Indhold opvakte hans Bens eller Belynders Begierlighed efter at læse det, som og fik det af ham til Laans; men aldrig har Forfatteren selv eller hans Descendenter endnu været saa lykkelige at faae samme tilbage igjen.

Den berømmelige Polshistor og Skole-Lærer Hr. Prof. Frölund har over ham udstæded academisk Programma, trykt Havniæ in folio 1712; det har kostet hans Stervboe 90 Rdlr., og kaldes Schadzæana Metamorphosis, hvoraf ieg vil laane følgende:

Non Apelles quidem ego sum, nec Phidias, nec Praxiteles; Schadzæi tamen describere heic iconem conabor, ut Posteris innotescat, quibus potissimum illecebris omnium ad se affectum voluntatesque attraxerit, ut invidens nemini; sic & invisus nemini. Paucis autem me expediam, Lectori delineata solum, &, tanquam penicilla quædam involuta, propositurus ea, quæ pingenda forent accuratius, atque ad unquam explicanda.

Eminebat ex Beati oculis ingenue mentis incorrupta integritas, & qvamvis canam ætatem sub vernante vultu tegeret, non tegebat tamen candidissimum pectus, quippe quod in fronte descriptum videbatur, ut nemo reconditos, atqve in penetrali recessu altè sepultos rimari sensus cogereur, cum illos in ipso faciei adspectu liberaliter Schadæus exhiberet. Simulationes videlicet ac dissimulationes cum Homericò Achille, velut inferorum portas, fugienti nihil tam probabatur, quàm animus, qui sine larva, qualis esset, cuique se ostenderet: Et optimum ut est speculum, quod vultum optimè representat; Ita pessimus Ei habebatur vultus, qui non indicaret animum, sed mentiretur. Plurimi (neque enim diffiteri convenit) hodiè Comici in vita sunt ac Histriones, quos non color suus, at persona commendat: Horum alia est species, alia indoles; simulata amicitia; mellita oratio, cum larga benevolentia & officiorum pollicitatione; sed quæ in summis nata labris, non fibris, parum ad fidem ponderis habet ac momenti: Schadæi vero in vultu legebatur animus, in familiari consuetudine norabatur sincera fides, in ore factisque eminebat germana urbanitas, in pectore insidebat antiqua simplicitas, obliquarum rudis artium, quibus non satis circumspècta probitas irretitur, in tota vivendi ratione innocentia, & quædam quasi Venus habitabat.

12. Capitel.

Om

Mag. CLEMENS SCHADE,

Professor Philosophiz Honorarius, og Rector ved Kjøbenhavns
Frue Skole.

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Han er en Broder-Søn af nest omskrevne Jubel-Lærer, og derfor fortryder ikke paa, at hans Farbroder er førend ham indrykt. Sæbne Præstegaard i Siøllands Løve Herred var hans Fødested, hvor hans Fader M. Christen Schade *), en Søn af Rector M. Hans Callundborg og Bodil Danclefs Dotter af Malmøe **) var Sogne-Præst, og kom efter M. Clemen-
men-

*) Noget besønderligt har Familien berettet mig om denne Mand: Det var han skal være Student, falder han ved Jule-Tider i en hæftig Sygdom, ja han døer, og bliver i sin Kiste ligklæd. Aftenen førend han om Morgen skal begraves, er Familie og Venner i Sørgestuen forsamlde, i det samme kommer den unge Schade til Live, ryfter sig og rejser sig over Ende i Kisten: De Tilstædeværende med Wederen løbe forbausede ind til Faderen M. Hans Callundborg, som en kunde troe deres Veretning: han tager sit Lys, gaar selv ind til den Døde, og finder sig Søn levende. Fuld af Glæde og Forundring gaar han ind og siger den forskrækkede Moder: Der er, Gud ske Tak, Liv i Drengen, lad ham komme i en varm Seng. See her Guds Gjerning! Han skulde faaes til Live, og blive Fader til vores berømmelige Jubel-Lærer.

**) M. Hans Callundborg findes i Hr. Prof. Worms Lexicon. Hans Levnets-Historie fik vi af M. Andr. Ryge i Tryk udgived 1759, 4to, hvor:

12. Capitel. Om Mag. Clemens Schade. 175

mentia, baade i Embed og Egteskab med Johanna Barscher, Dotter af den fornuun store Hof-Prædikant og Viborgske Bisfop D. Hans Diderichsen Barscher, (See herefter Jubel-Læser Barschers Slægt-Register). Hun fødte ham til Verden den 11 Dec. 1683. Tidlig maatte han friste den Skiebne forend han var

hvorudi er indrykt hans Troste-Skrivt til den underligen og faderligen over alle mine Tanker og mod mit Anslag af Gud beskaared allerinderligste elsked Hustrue Bodel Danclefs Dotter. I Titelen til dette Aaret før hans Død forfattede mærkværdige Troste-Skrivt, sigter han til den Forsynets underlige Bey og Naade, ved hvilken han fik at vide, Bodel Danclefs Dotter var til: Det hender sig en Sommer-Dag, at M. Hans Callundborg, som var bleven indsat 1639, 26 Febr. til Rector i Malmø, vilde reise til Bisfop Winkstrup i Lund. Da han nu kjører gjennem Malmø, gaar Hiulet af Vegnen, og løber lige ind i et Dislag næst ved. Ved denne Allarm i Forsluen kommer et smukt Fruentimmer i Døren, som med megen Beskedenhed bad ham træde inden for, imdens Vognen bliver tillaved. Hendes Forældre vare just til Dyrklup. Hun visede sig da saa artig, høvisk og omhyggelig før denne hende aldeles fremmede Mand, at han fra den Tid af fattede Kiærlighed for hende, begierede hende af Forældrene, velhavende Kiøbmands Folk, han fik hende, og fandt sig med hende velholden. Hun blev Moder til 16 Børn, som under Navnet Schade har til vore Tider udbreded sig, som høfsøvede Slægt-Register udviser.

M. Hans Callundborg var blandt dem, der vide forud sin Døds-Dag, og derfor ved et meget mærkelig latinsk Brev indbød sin store Vel-ynder Hr. Oluf Rosenkrantz til Egholm, at følge hans Lig til Graven: Udskrivt paa Brevet lyder saaledes:

Den Høylærde og Velhaarne Herre, Hr. Oluf Rosenkrantz til Egholm indbødes af sin afdøde Ven, som han elskede til sin sidste Afsked og Ligbegængelse, kierligsten.

Den Disput. M. Hans havde med Bisfop Brochmann, og den Beskyldning han derover harfaaed i Hr. Zwergii Clerike p. 205, skal blive fuldkommen afbeviset udi min Historie om Roskilde Skoles Rectorer, og tilstrækkelig giendreven.

176 12. Capitel. Om Mag. Clemens Schade.

var 2 Aar og Broderen 7 Maaneder at miste sin Fader, efter hvis Død Moderen drog til Callundborg, hvor han i sit 8de Aar blev sat i Byens Latinske Skole under Rector Schumacher, indtil 1694, da han blev sat under Laurids Ravelins Undervisning; Men da hans Fætter M. Jesper Schade Aar 1695 blev Rector i Callundborg, gif han til Skolen igien indtil 1697, da hans Moder flyttede til hendes ældste Son M. Hans Barscher, Sogne-Præst i Slagelse, (her rettes sal. Provst Zwergii Siællandske Clerisje p. 628) hvor hun satte sin lille Clemens i Skolen. Her studerede han først under Rector M. Johan Ernst Wandal, derefter under hans egen Halv-Broder M. Christen Clementin, som i Aaret 1702 skikkede ham til Kiøbenhavns Academie, og fik til Privat-Præceptor hans Moders Sodsfendebarn Justits-Raad Poul Winding. Aaret efter tog han Exam. Philol. cum Laude, og strax derpaa fik Baccalaur-Graden.

For hans Dyd og Flitighed fik han Kost paa Klosteret, og mens han der studerede udgav han en Dissertation de Behemoth Jobi, tr. 1705, 4to. Samme Aar forlangede hans Halv-Broder M. Christian Clementin ham til Collega III. Clasfis i Slagelse Skole, hvor han den 22 Apr. blev indsat. Evende Aar derefter blev han Hører i fjerde Lectie, og begge forestod han med megen Berømmelse; Men under sit Skole-Arbend fortsatte han sit Hoved-Studium Theologien, og tog Attestas den 5 Sept. 1705, under D. Johann Wandal og D. Masio, og siden prædikede den 3 Aug. 1708 i Trinitatis Kirke for Dimiss.

Aar 1709 fornam han til Svindsot, betimmelig at forkomme denne farlige Syge, ved Rolighed og tienlige Lægemidler, nedlagde han sit Skole-Embed den 2 Mairi ved en Latinsk

Afskeds

Bliver
Student.

Bliver
Hører i
Slagelse.

Nedlegger
sit Embed for
Evagheb.

Afskeds Tale, og derefter paa andet Aar forblev hos hans Broder M. Hans Barscher; Men da han igien befand sig helbredet, drog han den 26 Julii 1710 til Kiøbenhavn, hvor han af alle Kræfter fortsatte sine Studeringer, i sær søvede sig i Prædikestolen, forventende en Gang at blive ved Herrens Forsyn en due- lig Lærer og Arbejder i hans Bønggaard.

Neppe var et Aar forbi, forend den rasende Pest 1711 drev ham atter til Slagelse. Saasnart Pesten var forbi, kom han tilbage, og ved Academiet troelig fortsatte, hvor han slap sine Studeringer i den visse Forhaabning og Forsæt at tiene Gud i sin Kirke; Men det skulde Forsyn havde anden Hensigt med ham: M. Niels Borch, som efter bemelde hans Broder M. Clementin blev Rector i Slagelse, falder i langvarig Sygdom, og derfor begierer Schade til sin Vicarium. Biskop Worm bevilger 1714 denne Begiering saa meget heller som han veed og kiender hans Duellighed til Skole-Embedet, og vores Schade adlyder ligesaa villig dette Forsyners Tilbud. Fire Aar forrettede han dette Dicariat med Nytte for Skolen og Ære for sig selv.

Bliver
Sub-Rector
i Slagelse.

Mandens gode Nygte gjorde det midlertid, at Universitetets Philosophiske Senat ved Decanus Sören Lintrup beære- de ham med Magister-Graden den 30 Julii 1716. Da Rector Borch i Aaret 1718 ey længere behøvede Schades Hielp, saa til Erkiendlighed paa hans Flid og Færdighed recomenderede han ham hos Biskop Worm til den just samme Tid ledige 6te Lectie- Hørers Plads i Kiøbenhavns Frue Skole, i hvilken han blev ind- sat den 19 Mart., og strax aflagde han paa sin Duellighed i Skolen et saadant Beviis, at Biskop Worm ved Skrivelse af 19 Junii samme Aar forsikkrede ham i Con-Rectoratet at succedere M. Joh. Gram, og

Magister.

Collega 6te
i Frue Skole

Da han 1720 blev Prof. Gr. Lingvæ blev M. Schade indsat den
 Con-Rector. 16 Jan. i hans Stæd. I Aaret 1730 bliver Skolens beroms-
 melige Rector Professor Frölund saa hæftig syg og svag, at han
 ey kunde forrette sit Embed. Vores Con-Rector Schade faar
 Biskopens Ordre at forrette Rectoratet tillige. Han opagtede
 samme med sin sædvanlige Flittighed, og i Aaret 1731 gav De-
 posituris Scholæ Testimonia Academica. I samme Aar den 1 Nov.
 Rector. bodé Rector Frölund, i hvis Stæd Hs. Kongel. Majestæt be-
 falede ved allernaadigst Kalds Brev af 7 Dec. vores Con-Rec-
 tor Schade at succedere i Rectoratet.

Hidindtil haver han leved ugiød og anlagd sin Tid og
 Tid til Skolens Nytte, men 1738 befriede han den dydige Jom-
 frue Susanne Boertmann; og den 17de Dec. i hendes 24 Aar
 Egteskab. drak Bryllup med hende. Efter 21 Aars ufrugtbart, skionde
 Kiertige Egteskab begrov han den 11te Maa 1759 sin dydige Su-
 fanna, men besørge hendes Skilsmisse sin øvrige Leverid, som
 Enke-Mand. Midlertid som Mandens Rygte mere og mere til-
 tog, saa beærede Hs. Majestæt Kongen ham allernaadigst den
 Bliver 24 Febr. 1747 med Titel af Professor Philosophiæ, han blev der-
 Professor. efter ved troelig at arbejde ved Skolen, og var næsten 80 Aar
 førend han begierede Hielp i det moønsom Skole-Arbeyd, fik da
 Mag. Georgius Rhode til Sub-Rector, indtil denne dydige og
 gudfrygtige Mand gik ind i den salige Evighed den 28 Jan. 1765,
 og derpaa i ald Stilhed og Tærvælighed efter hans egen sidste
 Villie nedsat i Frue Kirkes Urtegaard, da han her udi Verden
 Hans Alder havde leved et exemplarisk dydig og gudfrygtig Liv, udi 81 Aar,
 og lange og lunge Tieneste. i Maaned og 17 Dage, og midlertid forretted offentlig Sko-
 le-Embeder paa 60 Aar; har altsaa tiend længere end hans
 Far-

Farbroder M. Peder Schade i. 51 Aar, og hans Far-Fader i 44 Aar:

Hvad i øvrigt kan siges til denne brave Mand's Kos vil ieg laane af det academiske Programmum, dat. Hafn. 27 Martii, hvor der ved en lærd Pensel findes Tegning til hans rare Portrait:

Hans
Character.

Primam ac præcipuam laudem meretur sincera Numinis reverentia, quæ profecto sic elucebat in τῷ μακαρίῳ publice ac privatim, ut imitandum aliis exemplum præiret. Accedebat modestia singularis; animi comitas & mansuetudo insignis; gravitas sine fastu, sine supercilio; frons hilaris, sed cum dignitate; urbanitas morum: & quæ plura efficiunt amabilem Virum. Cautus erat, mente placidus & lingvæ temperans, nec adeo quæquam vel dictis vel factis laceßebat: si quas autem injurias accepisset, eas non rigide ulciscébatur, sed ubi poterat, generoso vindicabat contemtu, facile semper in gratiam rediens, nec raro beneficiis eam expugnans. Apertum pectus gerébat, nescium doli aut simulationis. Temporis parcus cum paucis familiarem contrahébat amicitiam; sed contractam sanctè colebat. Patientissimus laboris adeo ipse sibi creditos juvenes curæ ac cordi habebat, ut fere octogenarius tunc esset, quando primum petiit, ut sibi daretur, qui gravem senectam sublevaret. Tam diu autem muneri arduo suffecerat, quia corporis habitum quem natura videbatur satis validum dedisse, nec lautus nec sordidus regebat vita frugali, & vehementiores quosquæ animi motus sollicitè cavebat. Nactus quidem fuerat ingenium haud quæquam infelix; sed multo plurimum variæ illius, quæ pollebat, eruditionis vigiliis suis ac diligentæ propemodum incredibili debebat. Præsertim Vir beatus regnabat in litteris humanioribus, ac latini

sermonis eam sibi comparaverat copiam, eam dicendi elegantiam, vim & perspicuitatem, ea deniqv. orationis lumina, ut non meminimus quemquam audivisse, qui cum publice dicentem hoc in parte superavit: meminimus autem, ipsum τὸν πρῶτον Grammium nostrum sapius has Viri dotes laudibus summis extulisse.

Slægt = Register

over

Schade - Stammen.

Jacob Schade og hans Forældre skal have været af gammel Adel fra Schlesien, for Religionen fordrevne, de havde i deres Vaaben 2 Halvmaaner og 2 Stjerner; men som de geraabede i Armod, saa nedlagde de Stamme Navn og Vaaben, han havde 1 Søn.

- a. 1. Peder Jacobsen, f. 1571 i Warde i Sjælland, nedfattede sig som Bæver i Callundborg † 1641.
- Bodil Christens Dotter, f. 1579, † 1649. Hun ligger begravet i Roeskilde Domkirke, under en Ligsten bekostet af hendes ældste Søn. Af deres 6 Børn levede 2 Sønner, som toge Tilnavn af deres Fødested Callundborg.
- a. 2. M. Søren Pedersen Callundborg, f. 1607, 23 October, blev Student 1626, drog derefter udenlands, og ved sin Hjemkomst 1633 blev Magister og Provst paa Klostret, 1635 Con-Rectør og 1638 Rector i Kiøbenhavns Skole, 1646 Prof. Ethices ved Universitetet, † 1650, 25 Nov. gav 300 Rb. til Frue latinske Skole i Kiøbenhavn.
- Kirsten Caspars Dotter Bechmann, f. 1614, 27 Jan., † 1659, 20 Maa. De efterlode sig 3 Børn, som toge det Tilnavn Hiort.
- a. 3. Caspar Sørensen Hiort, kaldes og Jesper Hiort, staar i Maxmora Danica, som Lands-Dommer i Skåneland 1668.

- b. 3. Peder Hiort, Etats-Raad, døde efter 1708.
- Anna Winding, † 1730, begravet i Kløbenhavns Frue Kirke den 9 Nov., havde 2 Børn, her rettes den 1ste Dels pag. 266.
 - a. 4. Jacob Hiort, Justits-Raad og Kirke-Inspecteur i Sjælland, † 1761, 12 Mait, Enkemand i Fattigdom. Om han efterlod Børn, vides ey.
 - b. 4. Ingeborg Kirstine Peders Datter Hiort, f. 1679, † 1740, 21 Aug.
 - Christian Scavenius, Etats-Raad og Justitiarius i Høieste Ret, † 1732, 30 Nov. Hans Børn ere følgende:
 - a. 5. Peder Scavenius, Cancellie-Secretair, † 1742, 29. ugtvd.
 - b. 5. Anna Elisabeth Scavinia.
 - 1733, 9 Dec. Jens Dreyer, Justits-Raad og Committered i Kammer-Collegio, † 1749, 28 Januar. Af deres 5 Børn ere 2 † smaae.
 - a. 6. Christian Dreyer, Raadmand, Byer og Raadstueskriver, samt Postmester i Slagelse, han havde Sted i Collegio Medico, studerede Jura, og gjorde en Næns i Sverrig.
 - 1767 Anna Agneche, Justits-Raad og Landsdommer Høyserichs Datter, f. 1740 i Mariæboe. † 1771, 14 Januar. uden Børn.
 - b. 6. Hans Dreyer, Controleur og Visiteur i Arendal, f. 1737, 1 Aprtl, • 20 Dec. 1764.
 - Christiane Sophia Hiort, Ober-Stormand Thaaesbyes Enke, † 1780. Af hendes 8 Børn lever 6.
 - a. 7. Anna Maria Elisabeth Dreyer, f. 1765, 7 Aug.
 - b. 7. Ulriche Kirstine Dreyer, f. 1767, 31 Mait.
 - c. 7. Jens Poulsen Dreyer, f. 1768, 1 Julii.
 - c. 7. Christian Scavenius Dreyer, f. 1769, 29 Julii.
 - d. 7. Amalia Theresia Dreyer, f. 1773, 14 Nov.
 - e. 7. Jacob Benzon Dreyer, f. 1775, 20 Julii.
 - c. 6. Mathias Dreyer, f. 9 Aug. 1740, Controleur i Gladsstrand.
 - 1775, 24 Nov. Ellen Karine, Toldey Hedemarcks Datter. Deres Sønnen var:
 - a. 7. Jens Poulsen Dreyer, f. 1776, 26 Sept.

c. 3. Bodil Sørensen Datter Hiort, 3 gange giød †

- 1 * Hans Haagenfen paa Hagestedgaard † Fader til 1 Søn.
- 2 * Emanuel Junge, Krigs- og Land-Commissarius, † 1692, begravet i Kiøbenhavn's Frue Kirke den 12 Sept., havde 1 Søn.
- 3 * Justits-Raad Klotaken til Sonnerupgaard, var død 1704; Thi da er hun Enke, og ved Fundats datered Sonnerupgaard den 23 Oct., gav 200 Rdlr. til en Skole i Hvalfsø.

a. 4. Hans Haagenfen, Secretair i Dansk Cancellie, † 1693, ugiød.

b. 4. Severin de Junge til Sonnerup og Schullerupgaard, Conferents- Etats- og Justits-Raad, Deputered i Land-Statens General-Commissariat, f. 1680, blev 1731, 6 April nobilitetered, † 1757, 14 October.

1 * Frue Catharina Wisling, Moder til 1 Datter.

2 * 1727 Else Bartholin (Datter af Doct. Hans Bartholin. See hans Historie som Jubel-Pæter) f. 1701, 26 Martii, † 1757, 22 Apr. Moder til 2 Sønner og 2 Døtre.

a. 5. Anna Bolette Junge, f. 1719, 11 Oct., † 1781, 14 Jan., uden Børn.

* Bolle Wilhelm Luxdorph, f. 1716, tog 1734 Examen Philolph. og Baccalaurei-Graden, og samme Aar Secretair i det Danske Cancellie, 1738 Landsdommer i Sieland. 1744 Assessor i Højeste Ræt. 1746 Medlem i det Kongel. Danske Selskab. 1747 Justits-Raad. 1749 General-Procureur. Derefter Maitre des Requêtes, Etats-Raad og Medlem i Videnskaberne's Selskab i Kiøbenhavn. 1766 Conferents-Raad, første Deputered i Cancellie-Collegio. 1774 Ridder af Dannebrosge og Geheim-Raad.

Lever gid længe lykkelig og vel! Hans Skrifter sees i Hr. Prof. Worms Læxicon.

b. 5. Hans Bartholin de Junge, † ung.

c. 5. Caspar de Junge, f. 1734, † 1759. Lieutenant.

d. 5. Marianna Catharina Junge, f. 1729, † 1760, 6 Apr.

* Hr. Peter v. Schiönnemann, Major ved det Norske Liv-Regiment, er nobilitetered von Gyldenskiold, er nu Kammerherre, og i 2det Ægteskab.

e. 5. Elle Malene Junge, f. 1736, † 1762, uden Børn.

* Hr. Nicolai von Bryggemann, Oberst.

b. 2.

af første Ægteskab.

af andet Ægteskab.

Slægt-Register over Schade-Stammen. 183

- b. 2. M. Hens Pederfen Callundborg, f. 1605, deponerede fra Roeskilde 1624, blev 5te Lector-Hæder sammestad 1627, Rector i Callundborg 1630. Samme Kar reisde udenlands, kom hjem 1635 og blev Magister, men samme Kar reisde igjen med 2 unge Adelmænd, og kom hjem 1637, blev 1638 Con-Rector i Roeskilde, 1639 Rector i Malmø, 1641 Rector i Roeskilde og sidst i samme Kar Canonicus Capituli, paa hvis Vegne han underskrev Souverainitets-Akten 1660, † 1669.
- * Bodil Danclefs Datter af Malmø, * 1640, kom efter hans Død i Ægteskab med M. Arnold Rhumann, Con-Rector og Lector Theologiæ i Roeskilde, hun † 1700. Moder til 16 Børn af første Ægteskab, af hvilke levede 9, som toge Tilnavnet Schade.
- a. 3. Sören Schade, f. 1640 i Malmø, tog Magister-Graden, † 1683, ugift.
- b og c. 3. Anna Schade, f. 1645, Jacob Schade, f. 1648, † † 1648.
- d. 3. Bodil Schade, f. 1651, † 1656. e. 3. Danclef Schade, † 1659, 3 Kar.
- f. 3. Albert Schade, f. 1658. g. 3. Jofias Schade, f. 1659, begge Studentere, † † 1677, begravede paa een Dag i Domskirken.
- h. 3. En navnløs Søn, f. og † 1662.
- i. 3. M. Peder Scade, Rector, Lector og Canonicus, f. 1641, † 1712. Jubel-Lærer. 2 gange gift.
- I * 1669, 29 Sept. Margaretha Büllich, † 1676. Hun var først i Ægteskab med M. Jens Franssen Troyel, Lector Matheseos og Pastor Primarius ved Roeskilde Domkirke, † 1666. Af første Ægte Moder til 4 Børn, som sees paa Troyels Stam-Tavle, men af andet Ægteskab havde hun 7 Børn, hvilke her anføres:
- a. 4. Jens Schade, f. 1670 † 1682.
- b. 4. Hans Schade, Kongel. Pohlsk Resident, 1703 ihjelskuffen.
- * Catharina Meibom, Prof. Marii Meibomli Datter.
- e. 4. Bodil Schade, f. 1672, † 1718. * Christian Nold til Blåhøgaard † - - De havde 3 Sønner:
- a. 5. Hr. Christian Nold, f. 1699. Var Decanus, 1732 Provst paa Klosteret, og Vicarius for Biskoppen i Kjøbenhavn

- havn till at læse og disputere. 1735 Sogne-Præst til Ra-
rebel, derefter Provst, † 1748. Efterlod 3 Børn.
- Maren Hans Dotter Troyel, † 1759.
 - a. 6. Bodil Sophia Nold, † - - efterlod 2 Børn.
 - Hr. Ludolph Conrad Bargum blev 1752 Sogne-Præst til
Korup og Ølsm, 1758 Feldt-Provst ved Armeen i Hol-
steen, derefter Sogne-Præst i Xabenraa.
 - b. 6. Margaretha Nold, hun fik efter Søsteren Hr. Bargum
til Ægte, og har Børn.
 - c. 6. Christian Nold har mange Aar været i Vestindien,
lever 1780 i Kjøbenhavn.
 - b. 5. Poul Nold, f. paa Wibnegaard 1700.
 - c. 5. Peder Nold var Rishmand i Schielkær, f. 1701.
 - d. 4. Margrethe Elisabeth Schade, f. 1673, efterlod 1 Dotter.
 - Capitain Enselin under Brigadier Krags Regimente.
 - a. 5. Catharina Enselin • Capitain v. Arnsschildt.
 - a. 6. Margaretha v. Arnsschildt • Capitain Bille af Admi-
ral Billes Broder-Sønner.
 - 4. M. Jesper Schade, succederede sin Fader i Rectoratet, Lector
Theol. Notarius in Consistorio † 1726. æt. 52.
 - Charlotte Amalia Bræm, (Dotter af Etats-Raad Gothard
Bræm til Lindholm, † 1714. Moder til 2 Børn.
 - Anna Catharina Wandall, Dotter af øverste Prof. Theol. D.
Hans Wandall, hun blev Moder til 2 Børn, som begge døde
smaae 1725. Hun overlevede sin Mand, og drog til sin Bro-
der paa Amager Hr. Prof. Wandall.
 - a. 5. Margrethe Cathrine Schade † 1725, 14 Aar.
 - b. 5. Gothard Schade, f. 1713, deponerede fra Stoeffilde,
blev Aftenfangs-Præst og Klokker i Dragernes.
 - Susanna Catharina, Dotter af Tolber Kmitz. De havde
3 Børn.
 - 1. 4. En Tvilling fød tillige med Jesper Schade † strax 1674.
 - g. 4. Elsc Magdalene Schade, f. 1676 † 1681. Efter hende
døde Moderen paa Varselseng.
 - 2 • Karen Bartholin (See her forand de Bartholiners Stamtafle)
† 1698, den 2 Martii. Moder til 7 Børn.
 - h. 4. Albert Schade, f. og † 1679.
 - i. 4. Caspar Schade, f. 1680, var Hører her ved Skolen i 12
Aar

Slægt-Register over Schade-Stammen. 185

- Aar, siden Oeconomus ved Duebrødre Kloster og 1722 Raadmand i Roeskilde, † 1742.
- Elisabeth Birgitte von Essen, f. 1684, 24 Maii, Dotter af Roeskilde Raadmand Stephan von Essen † - - Moder til 12 Børn.
 - a. 5. Peder Schade, f. 1712.
 - b. 5. Maren Schade, f. 1713, † 1778, 2 April, uden Børn.
 - M. Anthonius Thostrup, fød i Himmelsø ved Roeskilde, hvorfra han blev Student, blev i Roeskilde Hæder i 4de og 5te Lectier, 1748 Conrector, † 1760. Han var en grund ærlig Mand. Han pleyede at sige, naar han uddelede Almisse: Jeg vil helst holde Gæstebud i min Forstue.
 - c. 5. Karen Schade, f. 1715, † 1763. • Jacob Lorentzen Arff, Rishmand i Roeskilde † . . . havde 1 Søn, Student.
 - d. e. f. 5. † † † spæde.
 - g. 5. Peder Schade, f. 1719, † 1768, Cantor ved Frøken-Klosteret.
 - h. 5. Hr. Stephan Schade, f. 1721, blev herfra Student 1743, Præst paa Auernakøe 1752, til Taagerup i Lolland 1762, 12 Aug.
 - Amalia Rosina Thanch, Dotter af Hr. Jens Thanch til Herlufsmagle, siden til Mønne paa Bornholm, en i den lærde Verden berømt Mand. De have 2 Sønner og 1 Dotter.
 - i. 5. Alberth Schade, f. 1723, er Skoleholder paa Tossing Land.
 - k. 5. Nicolaus Schade, f. 1725, blev Attestatus, derefter Controleur ved Friderichs Hospital, hvor han †, ugift.
 - l. 5. Giertrud Marie Schade, f. 1726, lever 1781, ugift.
 - m. 5. Joh. Diderich Schade, f. 1727, var Rishmand for det Grændlandske Compagnie over 19 Aar, lever i Kjøbenhavn, ugift.
 - k. 4. Margrete Schade, f. 1681, • 1700, † 1724, 14 Julii.
 - Hans Jacobsen Korlp, var 1678 Raadmand, 1680 Oeconomus tillige, 1693 Borgemeester i Roeskilde, † 1714. Havde 3 Sønner og 2 Døttre.
 - a. 5. Peder Schade Korlp, f. 1706 † Student.
 - b. 5. Jacob Korlp, † Wærn 1710.
 - c. 5. Hans Jacob Korlp, f. 1711, † Collega Scholæ.

- d. 5. Cathrina Margrethe, f. 1707 † Wærn.
- e. 5. Sophia Korlp, f. 1700 * Lorentz Lorentzsen Arff, Rishmand i Noefkilde. Havde 2 Sønner.
- a. 6. Jacphus Lorentzen Arff, Rishmand i Noefkilde.
- b. 6. Peder Lorentzen Arff, Rector i Viborg, † 1764.
- * Anna Margrethe, Rector Jens Ostenskjelds Datter †
- * Nille Dorthe Arfstander. Af hendes Dørn er:
- a. 7. Borgemeester Arff i Kiøge.
- l. 4. Peder Schade, f. 1685, var først Collega, gav sig i Krigs-
Stand og avancerede til Major.
- * Frue Karen Lange, Moder til 14 Dørn; som ikke vides, men
blandt dem skal paa en Tid have været 4 Offiitver i Dansk
Tjeneste. Denne Mand med sine Dørn skal have saad deres
gamle Adelskab fornyet.
- m. 4. Albert Schade, f. 1682, var Collega III. Classis, reise-
de til Amsterdam, oprettede Contoir, og havde stor Handel,
fik til atge et hollandsk Fruentimmer, og med hende avlede.
- a. 5. Peder Schade; var stor Mand i Haag.
- n. 4. Karen Schade, f. 1686, † 1726 paa Barselseng.
- * 1713 Hr. Nicolai von Essen, Søn af Noefkilde Raadmand
Stephan von Essen, f. 1683, 13 Januar, blev Collega
Scholæ hujus, og Sogne-Præst i Olamstrup 1711, † 1743.
Han blev 1729 g. m. Domiana Christina Stendorph fra
Steen:Wagle, † 1735, uden Dørn. Af første Egteskab
9 Dørn, deraf døde 5 spæde.
- a. 5. Maren von Essen * Hr. Johannes Höyer, en Præst:
Søn Hr. Johannis Höyers fra Hlembek Luge-Herred i Siel-
land, og Broder til Rector M. Jacob Höyer, Rector ved
Bergen's Skole. De deponerede begge fra Noefkilde 1732,
denne blev Sogne-Præst i Aps i Aarhus Stift 1731. Af
deres 7 Dørn levede 3.
- a. 6. Svend Jacob Höyer, Student.
- b. 6. Cathrina Elisabeth Höyer.
- α & Mille Maria Höyer, om disse ieg ikke veed.
- b. 5. Karen von Essen * Capitain Barfoed 1735.
- c. 5. Lisbeth Anna Maria v. Essen lever ugift, og i flette
Omstændigheder. Hun har hos mig betlende givet mig
Indretning om hendes Slægt.

Slægt-Register over Schade-Stammen. 187

- o. 4. Anna Maria Schade, var Jubel-Lærer M. Peder Schades flortende Værn og yngste Datter, † 1735, 49 i Skamstrup Præstegaard ugift hos hendes Svoger.
- k. 3. Magdalens Hans Datter Schade, f. 1643. †
 - * M. Lars Rhode, først Præst i Vestindien 1696, Sogne-Præst til Vestenskov i Lolland 1662, † 1707. Jubel-Lærer. Hun var hans første Hustru, som Hr. Pastor Rhode i sin Laalandiske Historie p. 289 ey har nævnet, med hende 2 Børn. Af andet Ægteskab med Ester Ertmanns Datter var 1 Søn. Den tredje Hustru Anna Maria Melhom overlevede ham indtil Aar 1719.
 - o. 4. Else Margrete Rhode * Gabriel Jørgensen Munthe. Raad- Af første Ægteskab. mand i Næschov. Hr. Pastor Rhode i sin Laalandiske Historie kalder hende Ester Margrete.
 - b. 4. Lars Rhode, Consumptions-Forvalter i Næschov.
 - c. 4. Hr. Ertman Rhode, Sogne-Præst til Herreds Kirke-Sogn Af andet Ægteskab. 1708, efter 2 Aars Tid tabte han Sandserne og maatte have Adjunctus, † 1711. En ordentlig, stille og gudsfrygtig Mand.
- l. 3. Anna Hans Datter Schade, f. 1649, † 1730 Enke i Koeskilde, * Hr. Peder Charifius, Sogne-Præst til Strøbye i Sieland. Med ham 1 Søn.
 - a. 4. Emanuel Charifius, Captain af Infanteried.
- m. 3. Mag. Christen Schade, f. 1650, om ham tilførsn mæledes en mærkelig Tilbragelse, førend han blev Student fra Koeskilde, han blev Collega i Slagelse Skole, Sogne-Præst til Søbye i Lové-Herred 1680, † 1685.
 - * Johanna Barscher, Datter af Viborg Biskep D. Hans Diderichsen Barscher. See herefter Jubel-Lærer Barschers Slægt-Register. Hun var først i Ægteskab med Mag. Clemens Clementin Sognes Præst til Søbye, som døde 1680, 6 October. Med M. Schade havde hun Bryllup den 23 Marts 1682. Ved ham Moder til 2 Sønner, af første Ægteskab avlede hun 4 Børn, som alle her anføres. Hun var fød i Herlufsholm 1642, 4 Marts. * 1667, 21 Sept. * 1682, 23 Marts, fød Enke 38 Aar, † 1723.
 - a. 4. M. Hans Barscher, opkaldet efter hans Morfader, blev Sogne-Præst til Michels Kirke i Slagelse og Provst i Slagelse Herred. † Jubel-Lærer. Her rettes. sol. Provst Zwergius

i hans Siellandske Clerecie p: 628, og sal. Hr. Treschow i hans Jubel-Læter Historie p. 283.

b. 4. M. Christen Clementin, Rector i Næstved. No. 1697, 20 Aug. i Slagelse, † 1707, 22 Malt, har stienket til Slagelse Skole 800 Eldr. Croner.

c. 4. Jacob Clementin, † i Tranquebar som Missionær.

d. 4. Medea Clementin * Hr. Kasmus Treschow, Præst paa Møen. * Hr. Andreas Lous, Directeur ved Navigations-Skolen ibid.

e. 4. Clemen Schade, f. 1683, 11 Dec. † 1765. Rector i Kjøbenhavns Skole og Prof. Philosophiæ. Jubel-Læter.

* 1738, 8 Dec. Susanna Kortmann, † 1759. uden Børn.

f. 4. Hans Schade, f. 1683, 13 Jan., var først Collega i Slagelse Skole, siden Sogne-Præst til Ederdørg i Sielland, † 1729. Om hans Ægteskab og Børn har jeg ingen Esters retning.

n. 3. Paula s: Bodil Hans Dotter Schade, f. 1657, † 1729 i Nøeskilde, 72 Aar gl.

* Hr. Damianus Wilholm Stendörph, Sogne-Præst til Steenmagle i Sielland. 4 Børn levede.

a. 4. Apollona Maria Stendorph †. Moder til 5 Børn.

* Hr. Anders Hald, Sogne-Præst til Hvalsøe og Serløse †

s. 5. Hr. Damianus Christian Hald, deponeret fra Nøeskilde, blev Hører her ved Skolen, Sogne-Præst i Nibe, † 5 Dec. 1780. ætat. 72.

n. 5. Hans Peter Hald, Birkedommer til Herlufsholm, er i Ægteskab og har Børn.

e. 5. Christline Maria Hald † 1768 ugift.

d. 5. Bodil Kiriline Hald, † 1762. Af 9 Børn † 5 smaae.

* Hr. Wilhads Gamborg, f. 1710, Nytaars-Dag, deponeret fra Nøeskilde 1728, Collega ved samme Skole 1729, Capellan hos sin Fader 1739, Sogne-Præst i Hvalsøe 1744, Provst over Waldborg Herred 1764, † 1774, 15 Nov.

s. 6. Apollone Gamborg * 1763.

* Hr. Peder Hørsleb Abildgaard, var Collega ved Nøeskilde Skole, blev Sogne-Præst til Frue-Kirke ibid. Capellan ved Holmen Kirke 1767, de: fra Sogne-Præst til vor

Frelø

Grefsered Kirke paa Christianshavn. See herefter hans Fader som Jubel-Lærer.

a. 7. Anna Sophia Hersleb, f. 1769.

b. 6. Friederica Lovisa Gamborg * 1763, 18 November, † 1765 af Smanloppe.

* Hr. Anders Dinesen, da værende Byfoged og Raadmand i Roeskilde, samt Virkedommer til Distriktet Dick, og Herre til Trudsholm, Cancellie-Assessor, nu Herre til Øydenholm og i Ægteskab med Hr. Prof. Jens Kraftes Datter fra Sorø, har Dørn.

c. 6. Knud Friderich Gamborg, deponeret fra Roeskilde Skole, tog Attestats, blev derefter Drygget i Kibbenhavn, er gift og har Dørn.

6. Anders Gamborg, deponeret fra Roeskilde Skole har attesteret, og giord en udenlands Rejse, kom hjem 1780.

e. 5. Anna Sophia Hald, f. . . . * 4 April 1759, lever 1781 uden Dørn.

* Elias Fleischer deponerede fra Roeskilde 1749, og samme Aar blev Vicarius for M. Christen Schnabel, ved hans Hiemkomst 1751 blev derefter Collega her ved Skolen, og midlertid attesterede, blev 1764 Regiments-Quartier-Mester ved det Sidlandske Dragon-Regiment, afstod samme Tjeneste. 1773 Justits-Raad og Inspecteur paa Jægerspris, derefter Etats-Raad og 1781, 17 Jan. Conferents-Raad og Amtmand over Antvorskov og Corsøer Amitter.

b. 4. Dortha Magdalena Stendorph, f. . . . * 1722. † uden Dørn.

* Hr. Hans Lund Sogne-Præst til Kirkerup og Nagerup † 1731.

c. 4. Damiana Christina Stendorph † . . .

* Hr. Nicolai von Essen, en Raadmands Søn af Roeskilde. Sogne-Præst i Skamstrup † 1735, uden Dørn.

d. 4. Bodil Stendorph † . . . af første Ægteskab levede 4 Dørn:

* Christen Knudsen, Universitets-Forvalter, boede og † i Roeskilde.

* Lorentz Broegaard Virkedommer, Herredsskriver og Procurator i Roeskilde; hun var hans første Hustru, † 1777.

a. 5. Hans Knudsen, Cancellie-Raad og Cancellist.

190 Slægt-Register over Schade-Stammen.

- Birgitte Sophia Frick. Har 3 Børn.
 - a. 6. Christian Knudsen, Student, nu Secretair i Cancelliet.
 - b. 6. Peter Adolph Knudsen, Student.
 - c. 6. Margrete Knudsen.
 - Hr. Alexander Schebye, Dansk Sogne-Præst i Helsingør.
- b. 5. Søren Knudsen, blev Procurator i Kjøbstilbe † . . . hans Enke lever hos hendes Venner i Norge. Af deres Børn er:
 - a. 6. Povel Knudsen deponerer fra Kjøbstilbe Skole 1781.
 - c. 5. Wihecke Knudsen • Peder Sørensen Universitets-Forvalter.
- a. 3. Kirsten Hans Dotter Schade, f. 1660. † . . .
- General-Major Motzfeld †, deres Søn var.
 - a. 4. Peter Motzfeld, Oberst af Infanteriet. Desse og flere nævnes ikke (i Tycho de Hoffmans 1779 udfomne 3 Deel om velfortjente Danske Adelmænd) paa Griffenfelds Stamtavle p. 81.
- p. 3. Maren Hans Dotter Schade, f. 1664. † . . .
- Hr. Thomas Frandsen Troyel, Sogne-Præst til Himmelsø ved Kjøbstilbe † 1700. Deres 3 Børn vare:
 - a. 4. Bodil Trojel • Capitain von Deman til Wedelevsgaard.
 - b. 4. Simon Trojel, Procurator i Kjøbstilbe.
 - c. 4. M. Hans Trojel, f. 1674, 14 Febr., deponerede fra Kjøbstilbe, blev sin Faders Adjunctus 1699, Successor 1700, blev Sogne-Præst til vor Frelsers Kirke paa Christianshavn 1714, blev ulykkelig 1725, † 1740 paa Munkholm.
- Margrethe Borch, Dotter af M. Hans Borch, Præst til Hvedstrup og Hlyng, og Anna Elisabeth Suhr, † . . . af deres 14 Børn levede 10 med Moderen, da han blev 1725 dødt fra Livet, men benaaded med Munkholm.
 - a. 5. Hr. Hans Trojel, Skibs-Præst paa China, blev 1743 paa Hjemreisen med Skib og Alt.
 - b. 5. Anna Margrethe Trojel, † 1729, da hun skulde ægte en Præst.
 - c. 5. Peder Schade Trojel, Styrmand paa China, forgik med Skibet 1743.
 - d. 5. Maren Trojel, † 1759. • Hr. Christian Nold, f. 1699, som forhen er nævnt.

- e. 5. Friderica Lovisa Trojel, † 1740, da hun skulde ægtes Krigsraad og Sorensfriver Styhr.
- f. 5. Anna Elisabeth Trojel, † 1749. Af første Ægteffas 1 Søn.
 - Hr. Wilhelm Lindberg, Sogne-Præst til Vesterborg i Laaland 1736, † 1738.
 - Hr. Jacob Tvede (Søn af Degn Jens Hansen, Degn i Lybde i Mors i Jylland) blev Sogne-Præst til Hålsted i Laaland 1731. † 1741.
 - Thomas Kenneman, Kammerraad og Amtsforvalter i Narschow. See herefter Jubel-Lærer Tops Slægt-Register.
 - a. 6. Sören West Lindberg, Raadmand i Fridericia, har 2 Sønner og Døttre.
- g. 5. Frantz Trojel, Guldsmed i Fridericia, har været 2 gange gift, lever 1781. Har 1 Søn.
 - a. 6. Hans Trojel i Kiøbenhavn.
- h. 5. Albert Trojel, f. 1714, blev Skoleholder i Kiøbenhavn 1742, Capell-Præst paa Lethrøborg 1747. Sogne-Præst til Korup og Øttm 1748, til Dusted og Mleslev 1749, Capellan til vor Frelser's Kirke paa Christianshavn 1760. † 1778. See hans Skrifter i Worms Lexicon.
 - • Anna Cathrina Jager, Christiana Maria Krag, Datter af Jubel-Lærer Krag i Dusted. Af 9 Børn lever 1 Søn.
 - a. 6. Hans Trojel Kongel. Berider.
 - . . . Jversen † 1779. efterlod 2 Sønner.
 - a. 7. Albert Trojel.
 - b. 7. . . . Trojel.
- i. 5. Hr. Thomas Trojel, var M. Hans Trojels ældste Søn, fød i Himmelsø ved Røefkilde 1700, var først Sogne-Præst paa Dørholm, siden til Wiffenberg i Høen, † 1768 sidst i Dec., begravet 1769.
 - Elisabeth Ancher (Søster til vores berømmelige Prof. og Doct. Juris U. Peter Kofod Ancher, Conferents- og Erats-Raad, Assessor i Højeste Ræt og Consistorio o. m.) Hun lever 1781, Moder til 8 Børn.
 - a. 6. Hr. Jacob Kofod Trojel blev 1765 sin Faders Capellan, 1771 residerende Capellan til Wiffenberg, 1774 Sogne-Præst til Nebbelund og Sædinge i Laaland,

- land, er Medlem i det Kongel. Danske Nger-Academie. See hans Skrifter i Worms Lecicon.
- 1778, Provsten Hr. Støds Datter.
 - b. 6. Margrethe Trojel • Hr. Rasmus Edsberg, Sogne-Præst til Brendrup i Fyen, har Sønnen og Døttre.
 - c. 6. Hans Jørgen Trojel, Birkedommer paa Schelsborg og Procurator i Odense.
 - Magdalene Schmaltz, har 2 Sønnen og 1 Datter.
 - d. 6. Peter Magnus Trojel, Attestatus, var Auditeur i det Fælsterste Infanterie-Regiment.
 - e. 6. Frantz Wilhelm Trojel, f. 1747, er Kongel. Inspecteur over Anneberg- og Ellinge Godser i Oddø-Herred.
 - f. 6. Christian Trojel, f. 1749, 1 Jan., har attestered, er nu Land-Maalst.
 - g. 6. Peder Kosod Trojel, f. 1754, Procurator ved Hof- og Stads-Retten, 1778 Decanus, 1779 Doct. Juris.
 - h. 6. Sophia Amalia Maria Trojel.
 - 1780, Hr. Christen Mortensen Müller Holst af Ribe, f. 1750, 28 Nov. Decanus 1771. Prof. Theologiz, Provst i Alsted Herred og Sogne-Præst i Sorøe 1779.
 - g. 3. Toleranze Schade var M. Hans Callundborgs 16de Barn og yngste Datter, arved i hans 68de Aar, f. 1667, † 1702 i Kjøbenhavn, og begravet i Nørskilde.
 - Mr. la Bergeries, Capitain i Fransk Tjeneste, af deres 3 Børn.
 - a. 4. Jean Pierre de la Bergeries, var Legations-Præst hos den Franske Ambassadeur i Stockholm.

13. Capitel.

Om

JOACHIM FRIDERICH RAMUS,

Virkelig Justits-Raad, Mathematicum inferiorum Professor Publ. & Assessor
i Consistorio, Medlem ubi Videnskaberne's Societet, Senior Universitatis.

Han er Jubel-Lærer sal. Hr. Biskop Rami Broder, og fød Ao. ^{Hans Fødsel} 1685 den 10 September. Hans Forældre og Føde-Stæd ^{og} nævnes ved Broderens Historie. Han var i syvende Aar da han ^{Herkomst.} mistede sin Fader, og da tog hans Moersfader ham og 2de hans Brodre til sig paa Munkholm, hvor de bleve forsorgede indtil hans Død 1699, da disse 3de Brodre atter bleve faderløse, dog ikke venneløse; thi hans Faerbroder M. Jonas Ramus, Sognepræst paa Ringeriget (det er ham der har gived os Norges Beskrivelse) tog ham til sig, oplærde ham selv i Studeringer, indtil han befandt ham dygtig til Academiet, hvortil han 1707, i samme Aar, som velbemeldte hans Broder, Biskopen blev forskicket, og i Julio indskreved i Studenternes Tal. Han forblev ^{Bliver} ved Academiet indtil han med Berømmelse havde taged alle Examina, og i den Tid laae han paa Borches Collegio, var og Decanus ^{Student.} ^{Decanus.} Regiæ Communitatis.

Hans Forsæt var at studere Theologien og siden Medicinen; men da hans naturlige Lyst var Tegnekunst og Mathematik, saa lagde han sig fornemmelig derefter, og som en fattig Student i

Mangel af Understøtning betiende sig af adskillige private Undervisninger. Midlertid blev han især bekiend for Prof. Mathes. Ole Römer, som fik Kongel. Befaling at lade et Raart siikke over Nordsøen, hvortil han brugde vores Ramus, og da det var særdig, vilde Römer have recommenderet ham til Stads-Conducteur Embedet i Kiøbenhavn, som da var ledigt; men i det samme blev ham tilbuden at reyse udenlands med en Junker Benzon. Efter Hiem-

Reyser
udenlands.

Komsten blev ham tilbuden Præstekald her i Sieland, men som han havde større Lyst til Mathematik, afflog han det med Taksigelse og reysde igien udenlands, var i England, Holland, Frankrig og de fornemste Stæder i Tydskland, hvor de mathematiske Videnskaber mest dyrkedes, kom saa til Danmark igien 1716.

Bliver
Stads-Con-
ducteur.

Navigationens
Skolens In-
formator paa
Møen.

I Aaret 1718 blev han allernaadigst beskikket til Stads-Conducteur i den Kongel. Residents-Stad Kiøbenhavn. 1720 den 3 Mai fik han allernaadigst Bestalling at være Informator ved Navigationens Skolen paa Møen, i afgangne Andreas Lous Stæd, med 300 Rdlr. aarlig Løn og Besolding af Skolens Cassa. Samme Aar og Dag fik han allernaadigst Bestalling at være tillige

Bliver
Professor.

Designatus Professor Philosophiæ & Mathematicarum ved Kiøbenhavns Universitet. Midlertid han var ved Møens Skole, fik han Kongel. Ordre at gaae til de i Grænskabet Oldenborg indbrækkede

Istandsætter
Digerne i
Oldenborg.

Diger, for igien at see dem i Standsacte, og blev han dermed særdig 1722 til Landets Nytte og sin Konges allernaadigste Velbehag. Medens han var ved dette vigtige Arbejde, blev 1721 af Møens Skoles Directeurer, den ved Odense Gymnasio afdøde sal. Prof. Peder Rask constitueret til at forrette hans Tieneste

Bliver Cans-
cellie-Maad.

ved Skolen. Ao. 1725 blev ham allernaadigst gived Cancellie-Maadts Titel, og den 30 April beskikket at være i Brand- og Vand-Commissionen i bemeldte Kiøbenhavn, med 100 Rdlrs.

Forbedring

Forbedring i hans Løn af Navigations-Skolens Cassa. Den 7de Mai samme Aar fik han Kongel. Befaling til Sortedams Søers Rensning; samt Indrettelse til en Canal uden for Kiøbenhavn. Alle disse Præparatorier og Arbejde ved bemeldte Søes Rensning, Canaler at grave, Moradser at giennemfiere, med Grøften, med Brotegninger, Planeringer, Materialier, Arbejds-Heste og fornøden Mandskab, som Jorden og Mudderet af Søen havde udbragd, samt 2de Conducteur-Lieutenanter og 8 Underofficerer, som havde Opsigt ved Arbejdet og Formaaelingen ic.; kostede 9882 Rdlr. 26 Sk., og for denne Sum fik vor Ramus Kongel. Qvitering, og det uden ringeste Antegnelse i hans aflagde Regnskab, datered Fredensborg den 10 Oct. 1727.

Indretter
Vand-Rens-
ber ved Kiø-
benhavn.

Endnu 1725 fik han Kongens allernaadigste Brev og Befaling, datered Fredensborg den 19 Nov. i Anledning af Statholder Dielev Wibes Indberetning om Kongsberg Sølvverk, ved Hr. Rami Videnskab i Mechaniqven at kunde forbedres. Han reyste da efter Kongel. Ordre, saasnart Arbejdet det Mars Mortensdag ved Søernes Rensning opholdte, til Norge, og med bemeldte Statholder forføjede sig til Sølvværket, besaae Vandkonsten til Grubernes Beleg og alle de dertil fornødne Machiners Drift, derefter overlagde med Statholderen, om hvad der kunde bedre indrettes, om hvad der i en eller anden Tilfælde til mere Menage og Lettelse i Udgifterne kunde være at forbedre. Han kom hjem først i Aaret 1726 med saadan Syns-Forretning, Overlæg og Forslag til Majestædens allernaadigste Velbehag, og til et Beviis paa allerhøyst bemeldte Konges Naade for vor Ramus, i Henseende saavel til denne besværlige Rejse, som især formedelst hans ustandne Rejser og Fatigver fra 1718 til 1722 ved Digernes J-

Gier Syns-
Forretning
over Kongs-
berg Sølv-
værker.

Saaer Privilegium paa Almanacker.

standsættelse i Oldenborg, gav ham 1726 paa hans Livs-Eid allernaadigst Privilegium paa Almanackerne at lade trykke og allene forhandle overalt i begge Rigerne. Aar 1727 skede følgende Anordning: Directeurerne for den Kongel. Navigations-Skole paa Moen, giore bekiende, at siden samme Skole ikke der paa Landet har giord Frugt til det almindelige Bedste, saa har Hs. Majestæt resolvered, at hvis Midler, som til samme christelige Værk er givne, skal dertil forblive, samt at den frie Undervisning, som Ungdommen nyder i Navigation i Folge Forordningen af 8 Nov. 1701, skal herefter skee i Kiøbenhavn af Cancellie-Raad Jochum Friderich Ramus, som dertil af Hs. Majestæt er beskikket for den Løn han nu haver at informere unge Personer, der til saadanne Videnskaber kunde være bequemme, naar de først i Regning og Skrivning ere vel oplærde. v. Rescript den 2 Dec. 1727. See Rothe 2 Part p. 339., conf. Lovens 2 Bogs 18 Cap. 14 Art. Ao. 1728 fik han Kongens allernaadigste Billie og Befaling, dat. den 2 Jan., at indtræde i Inqvarterings Commissionen. Han har og været beordred i Bygnings-Commissionen efter Gledbranden opretted, som sees af Placaten den 20 Julii 1729, hvilken han tilligemed 5 andre Bygnings-Commissarier har underskrevet. Ao. 1730 blev han beordret at drage til Odense, for der at opreysse Castrum Doloris over den afdøde Høysalig Kong Frid. IV. og at indrette hvad til Viig-Processionen udfordredes.

Reparerer Slotternes Brøstfældigheder.

Ao. 1731 den 12 Nov. fik han Kongel. Befaling at giore Overslag paa det Kongel. Slot Fredensborgs Brøstfældigheder, og siden derefter at foretage Reparationerne saavel paa dette som og paa Friderichsborg Slot. Over disse Slotternes Reparationer med videre, har Hr. Ramus med egen Haand sammenskrevet og

forfæret

forfærdiged 2 store Folianter, hvori findes alle Forslag, alle Kongelige Ordres og Approbationer, alle Indtægter og Udgifter lige indtil 1735, da han dermed blev færdig til Kong Christian den Siettes allernaadigste Velbehag og Fornøyselse.

Ao. 1732 den 1 Februarii gif Kongel. Majestæts Brev til Hr. Ramus og Stads-Conducteur Sören Balle, anfangende at indsende deres Betænkende om Weysenhusets Kirkes Udbyggelse paa 2 a 3 Allen, enten kunde skee til Gaden eller indtil Gaarden, eftersom Missions-Collegii Memorial af 10 Januarii havde allerunderdanigst forestillet, at Weysenhusets Brede, der ifkun er næsten 14 Allen, vil blive alt for smal til Kirkens Indrettelse med Stoler, og til beqvemmelig at kunde bringe de af forrige Slots-Kirke, Weysenhuset tilkiøbde Pulpituer til Nytte.

Ao. 1736 indgav han allerunderdanigst Memorial, angaaende det Kongel. Privilegium, ham paa Almanakkerne Livs-Tid var forundet, og at han i Ti Aars Tid ikke har havd Leylighed til, selv at kunde tage vare paa samme Privilegio, men har maatted overdrage det til andre, fordi han stedsfe havde været brugd i Kongel. Majestæts Tieneste, saa at han ved samme Beneficium ikke har kunded have den Fordeel, som om han sin Profession og Embede havde kunded opvarre og betiene ic. Han fik derpaa allernaadigst Kongebrev, datered 16 Martii, af særdeles Kongel. Mildhed og Naade bevilged, at han, hans Hustrue og Born i Tyve Aar a Dato allene maatte lade trykke og forhandle alle de Almanakker, som i disse Riger og Lande aarlig bruges, naar der, efter Universiteter i den Kongel. Residents-Stad Kiøbenhavn dets Anordning, for Almanakernes Beregning aarligen betales

200 Rdlr., som er det samme Privilegium hannem forhen paa hans Livs-Tid allernaadigst har været forundet.

Ao. 1737 blev den Kongel. Navigations-Skoles Indkomster henlagd til et Tugt- og Arbejds-Huus paa Møen; han fik da Kongel. allernaadigst Skrivelse, dat. Friderichsberg den 10 Maai, at han, i Stæden for de ham af Navigations-Skolens Indkomster tillagde 400 Rdlr., herefter aarlig indtil videre at skulle nyde 400 Rdlr. af de Norske Post-Revenuer.

Samme Aar gik Kongel. Majestæts Brev til Cancellies Raad Ramus og Professor Horrebow, af Dato 25 Febr., anlæggende med hverandre at tilsammentræde, for at forsærdige Præcepta Arithmetica, Geometr. og andre Præcepta Mathematica, som maatte være grundige, tydelige og korte, eller om nogle nye Skulde findes, da de beste at foreslaae, og samme til Hs. Majestæts videre allernaadigste Resolution og Godtsfindende at indsende. For da, med al mueligst Flid allerunderdanigst at fyldestgjøre saadan Hønfongelige Ordre, forfattede han en kort Forklaring om Mathematicens Besskaffenhed, hvorudi den bestaaer, hvad dens Brug og Nytte er, og hvorledes den læres og afhandles, hvilken Forklaring ~~Ao. 1740~~ i det latinske Sprog, tilligemed de 6 første Bøger af Euclidis Elem. er bleven trykt Hafniæ 1740, og overalt i begge Rigerne indforde i de latinske Skoler at bruges.

Ao. 1738 nød Hr. Prof. Ramus atter et nyt Beviis paa Majestæts Mildhed og Naade, da han fik Skrivelse af Dato Friderichsberg den 12 Dec., som begynder saaledes:

Vor Bevaagenhed tilførn. Vi give dig hermed tilkiende, at Vi foruden de dig forhen allernaadigst anbetroede Charger; allernaadigst

13. Capitel. Om Joachim Frid. Ramus. 199

allernaadigst have befuldt og forordned, som Vi og hermed befulde og forordne dig til at være tilligemed Vores virkelige Justits-Raad ic.

Bliver
Justitsraad.

Han blev og brugd i Commissionen over Christiansborgs Slots Bygning, som vaerede i 7 Aar, og visde han ikke mindre i denne betydelige Commission end i alle de forrige ham anbefalede og anbettede Forretninger sin allerunderdanigste Troeskab og Ærlighed, som var hans Hoved-Character; thi en Ven, som nye Kiendte Ramus, har sagt mig, at han var en grundærlig Mand, det vidste de store Monarcher, og derfor som et Beviis paa deres Kongelige Naade, blev ham af Kong Friderich IV. og Christian VI. alle hans Bestallinger givne gratis, ikke allene fra først udstædde, mens og Confirmations-Bestallinger af Kong Christian VI. og Friderich V. allernaadigst gratis meddelede.

3 Aaret 1747 havde han det samme Tilfælde, som hans Broder Biskopen 3 Aar tilforn, at han aldeles mistede sit Syn. Vel kom han til Synet igien, da den berømte Oculist, Doctor Syrus skar ham; men efter et Fierdingaars Forløb blev han atter gandske blind, og atter gandske bedrøvet; thi hvad Glæde kan den have som ikke kan see Nøst, men maae sidde i Mørket, ikke kan forrette sit Embede, ikke være sig eller andre til Nytte. Dog gjorde Gud det, at han igien kom til at see: En Dør stod engang aaben i Huset hvor Justits-Raaden var, det veed han ikke, falder derfor baglænds ud af Døren, og ved dette Fald, falder Hinden ned fra det ene Øye, saa han ved Hielp af Glas kunde see til hans Dødsdag og levede over 20 Aar derefter, indtil Aaret 1769, da han fik Trosske i Halsen, og forlod denne Verden den 5 Januarii, i en høy Alder af 83 Aar 4 Maaneder og 26 Dage, Hans Alder

og lange
Tjeneste.

og havde tiend i offentlige Embeder de Stormægtigste Konger, Friderich IV, Christian VI, Friderich V. og Christian VII. over 51 Aar.

Hvad hans Ægteskab anbelanger, da fik han til ægte 1722, den 28 Dec., Frøken Maria Schöneböl, en Dotter efter Schoutbynacht Hans Schöneböl, som laae paa Moen, for at completere Floden med Folk, naar den fattedes, og døde han Ao. 1714. Hendes Moder var en Dotter af Oberst Macodie, en fød Irlænder. Borens sal. Hr. Ramus havde den Glæde i dette Ægteskab med sin Frue, at see 4 Sønner og 3 Døttre, hvoraf de 2de Døttre endnu leve, som kan sees paa den genealogiske Tabel hos hans Broders Biskopens Historie i dette Skrivts første Deel.

14. Capitel.

Om

Mag. P E D E R H O R R E B O W,

Doctor Medicinæ og Philos. Mathem. & Astronom. Prof. Publ., Assessor
i Consistorio, Universitetets Senior, samt Medlem i Videnskabernes
Societeter i Kiøbenhavn, Paris og Berlin.

✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻

Udi Løgstor i Nørre Jylland, Viborg Stift, er denne store hans Fødsel
og
Herkomst.
Mand fød den 1ste May Aar 1679, af fattige Forældre,
Niels Pedersen og Else Christensdotter, som ernærede dem af Fi-
sferie. Han var af Ungdom ikke bestemd til Studeringer, men
han var af Naturen danned dertil, og havde allerede ved egen Es-
tertanke og Betragtninger hjemme hos hans Forældre giord sig
et Begreb af Geometrien, saa at han, da han var 17 Aar gam-
mel, af Lyst til at lære forlod Forældrene, og gæv sig i Aalborg
Skole uden at have mindste Hielp at begynde med. Syv Aar
gik han Skolen igiennem, og ernærede sig blandt andet derved,
at han kunde reparere Uhrer, og allehaande musikalske Instru-
menter, som og udstikke Signeter. Men en særdeles Flittighed
og Værvillighed gjorde ham duellig at sendes til Academiet, hvor
han, affærdiged med et godt Testimonio fra Rector Mag. Sören
Ware, blev 1703 indskreved blandt Studentere. Bliver
Student.

Det skulde Forsyn, hans Lyst til Mathematik og den Frem-
gang han allerede ved egen Estergrandskning havde derudi giord,
E c hvilken

hvilken Prof. og Erats-Raad Ol. Römer fand usformodentlig mere moden, end han kunde vente, forde ham strax an i denne store Mands Hus, hvor han i 4 Aar lagde sig efter de mathematicke Videnskaber og gif til Haande ved de astronomiske Observationer.

Midlertid tog han Examen Philosophicum i Aaret 1704, og Aaret derefter Examen Theologicum under de berømmelige Mænd, D. D. Wandal og Bartholin.

Medens han saa godt anlegger sin Tid ved Universitetet, og saa vel skikker sig i Erats-Raad Römers Huus, bliver han i Aaret 1707 udvalgd af Norges store Statholder, den berømmelige Baron Friderich Krag til Steensballegaard, at være Hofmester for begge hans Sonner, Eric og Börge Krag, af Egrestab med Comtesse Griffenfeld. Efter 4 Aar tog han Afskedd fra denne Tjeneste, og drog 1711 til Kiøbenhavn, hvor han samme Aar fik Kongens Brev paa at være Accise-Forvalter eller Consumtions-
 Bogholder, og forrettede han troligen dette Embed i 3 Aar, men imidlertid forsømmede han ikke sine Studeringer og rare Videnskaber. Et klart Bewiis herpaa bliver nok dette Skrivt, han i Aaret 1713 udgav, nemlig hans Prodrumus Geometriæ Euclearæ ex Theoria Triangulorum Rectangulorum &c., hvilket tilligemed hans mange tilforn udgivne Disputaker, noksom bærer Bidne om hans Duelighed og Dygtighed til det ledige Professorat, om hvilket han den 11 Nov. 1713 indgav sin allerunderdanigste Ansøgning om et Professorat. Vel synes det Embed, han først beklædede, ikke at være Benen til et Professorat ved Universitetet; hvorfore ogsaa den høysalig Kong Friderich IV, da Horrebow ved Løngangen allerunderdanigst overleverede sin Supplic, og tillige bemeldte sin Bog, sagde allernaadigst til ham: hvorledes skikker det sig, at
 en

Bliver Accise-Forvalter.

Stor Ansøgning om et Professorat.

en Accise-Skriver blev Professor? hvortil Horrebow svarede: allernaadigste Konge! hvorledes stikker det sig, at den, som er værdig og duelig til at forestaae en Profession ved Universitetet, skulle hense for at være Accise-Skriver? Kongen gav derpaa Ordre, at han af gandske Universitetet skulde lade sig examinere; men som der blev giord ham adskillig Forhindring i samme Examen, og Eiden ham udsat, saa maatte han i Aaret 1714 indgive en nye Ansøgning om, at han maatte benaades med at disputere for Professionen, hvorpaa fulgte den sidste Kongel. allernaadigst Ordre til Universitetet, at Horrebow skulde tillades at disputere for Professionen. Strax var han færdig med sin Disputat: De Genetrice Arithmetices Geometria, ad quam maturior patet ac

Disputeres
for samme.

facilior aditus, Dissertatio Mathematica, passim antiquitatem & orthodoxiam Syntheseos & Analyseos modernæ probans, og dedicerede samme til høvsalig Kong Friderich den Fierde. Nu skulde man tænke, at her var inter i Beyen for Manden at gaae lige til Professoratet, da han havde disputered for samme, havde og i Forvejen frasagd sig hans forrige Betiening, og en anden Mand dertil alserede var bleven beskikket; men man vegrede ham Attest om hans Disputat, uden hvilken han ikke kunde hos Hs. Kongel. Majestæt giøre Ansøgning om Bestalling, hvorover han skrev til Professorerne saaledes:

Lider Hin-
bring deri.

Amplissimi, Summé Venerabiles,

Nobilissimi Profellores!

Saa som ieg sidste Onsdag den 18 Julii har hold den Disputation, som ieg efter hans Kongel. Majestæts Resolution var pligtig at holde for Professionen, saa er min yndungste Begiering hermed, de derom alle meddele mig Deres Attest,

hvormed ieg hos Hs. Kongel. Majestæt kunde anholde om min Bestalling.

Jeg vil en formode noget derved at være passeret, som mig kunde hindre; thi ieg havde jo Kongel. Resolution for mig, at Disputaken skulde holdes, ut in Numerum Professorum recipier; hvilke Ord ere dem dog alle for nær.

Udi min Invitation først at salutere Ordinem Professorum førend Studiosorum, menede ieg at være min Pligt, tilmeld holdt ieg det for usforbigangeligt, saasom ieg adrig veed noget Exempel, at Studiosi have opponeret imod nogen Disputanz pro loco, det og Professor Ancherlsen *) havde foreholdet mig; thi at andre have disputeret in Auditorio inferiori, førend de ere blevene Designati, holder ieg en for andet, end som ieg tilforn tit har disputeret udi Collegio Regio & Mediceo, saasom de i de Tider neppe havde indgived nogen Supplique til Majestæten om Professionerne; men her var Majestæstens klare Løfte og naadige Resolution paa mine Suppliquer, og udsærlig Ordre til Dem.

Og skulde denne Disputak iintet andet betyde, end en anden Studenters Disputak? hvortil var det da fornøden at Majestæten gav nogen Ordre derom, saasom ieg tilforn saa ofte har disputeret, som ikke endnu kunde med nogen Forevending nægtes mig in Auditorio inferiori, helst saasom ieg ikke henhører til noget a parte Collegium, og har præsteret præstanda for at erholde primos in Philosophia honores, dem mig og Hr. Etats-Raad Caspar Bartholin haver for mere end 10 Aar siden confereret cum addita expressis verbis formula: Doque vobis potestatem in Auditorio inferiori sine Præsidi disputandi: herforuden

*) Det var Prof. Matthias Ancherlsen, som siden blev Sognepræst til Trinitatis Kirke, og derefter Biskop i Ribe.

uden er Dem endnu i frisk Minde, at Hs. Kongel. Majestæt paa min allerunderdanigst Suppliquo af Dato 11 Nov. 1713 havde resolvered, at ieg af gandske Universitetet skulde lade mig examinere, og som ieg en kunde disponere Dem til samme Examen at holde, da de alle forevandede, at Rasch *) derudi burde examinere mig, som den eneste, der forstod sig derpaa, (han havde allerede meddeled mig Attest) at de kunde opholde Tiden for at faae en anden mig præferered, var ieg forarsaged igien in Februario til Hs. Majestæt at indgive en nye Memorial, at ieg maatte benaades med at disputere for Professionen, da De dog paa saadan Naade kunde have Lejlighed til at examinere mig, hvis Examini ieg allerede var underkast; hvorpaa fulgde denne sidste Resolution og Ordre til Universitetet. Hvad Under da, at ieg en torde spille med Hs. Majestæts Naade?

Den Lignelse, som ieg har gived om adoranda Trinitate, mener ieg en at være Religioni, qva eidem Trinitati obstricti sumus, udi nogen Naade incommode, saasom den en er eller kaldes af Trinitatis Demonstratio, som enhver seer, men allene en Similitudo illustrans, hvorudi ieg haver et af alle Theologis upaaanket Exempel i den store Mathematico og Astronomo Johanne Kepplero, som Epist. Astronom. libr. I. p. m. 42 kalder Deum ipsius Mundi Archetypum, og fremdeles vidtsæftig comparerer Sphæricam mundi superficiem cum Deo, og illustrerer siden Mysterium Trinitatis ved denne Qvæstion: Ostende inesse in Sphærica adorandæ Trinitatis imaginem? Qvam imaginem postea dicit consistere in Centro superficiæ & æqualitate intervalli, qvæ uberius deducta legi possunt p. 48.

Uden Tvivl er det af Patribus Augustinus, som ligner Gud ved en Sphæra, cujus Centrum sit ubiqve peripheria nullibi.

Ec 3

Ieg

*) Georg Rasch var Prof. Mathem. Superiorum, og døde 1714, just som denne Dispute var.

Jeg venererer det dictum Esaiæ, som De mig objicerer, quod in Versione Tremellii sic habet Esa. XL, 25. Cui assimilaretis Deum, aut æqualis essem? Dicit Sanctus v. 18. 19. Cui assimilabitis fortem & quam Similitudinem comparabitis ei? Sculptile regit artifex & aurifex obducit illud & catenas argenteas conflatur; hvor ieg modeste understaar mig at mene Guds og Prophetens Mening at være denne, at naar de har giord en Afgud saa prægtig som de kunde, er der dog saa stor Forskiel, som der altid bliver inter Deum, qvi omnia est in omnibus & Idolum, quod nihil est in mundo, og dog skal disse Guds Ord (ferente ita occasione) torqveres til at tiene til at spille min, min fattige Kones og Berns Belsærd, esterat ieg nu paa Hs. Majestæts naadige Lovte har sagt mig længe siden fra min forrige Tieneste; Thi at disse Ord en forstaaes simpliciter i den Mening, som De objicerer imod mig, er klart af den hellige Skript, hvorudi Gud saa ofte lignes ved et og andet, som: En fortærendes Bild, en Fader, et Menneffe, som gjorde en stor Nadvere ic. og utallige andre; og skal de endelig forstaaes i den citerede Mening, da svarede jeg jo sæpius inter disputandum, at man en kan finde en similitudinem Deo omnibus modis convenientem & omnimodo perfectam, hvorimod min Disputatsh ingenlunde strider, som taler saaledes: Videtur Deus incomprehensibilis unus & trinus quandam sui imaginem &c. gerit hæc superficies aliquam Dei imaginem &c. hvor det Ord Imago har samme Bemærkelse efter min Intention, som i dette Horatii:

Non multum abludit imago vel similitudo. Og om ieg nogensæds ville demonstrere Trinitatem, ut dicitur, da sseer det ikke aflumine naturæ, men Scripturæ: Sic docet sacra pagina &c. Sic docet Sacra Scriptura &c. Sacræ literæ nos edocent &c. hvor ieg og kalder Deum incomprehensibilem; hvorledes vilde ieg da begribe ham?

Over alt dette sagde mig Een i Etatsraad Bartholins Huns, at Primarius Theologus D. Johannes Bartholin tilligemed Etatsraad Bartholin læsede Disputaten igiennem om Søndagen serend den blev skifted Professor Ancherfen, derfra om Mandagen, hvilken ieg menede at skulle have extingvered det in herba, om det var noget andet ved; hvilket ieg og gierne havde tilladed, saasom ieg tilforn havde sagt Professor Rasch, at om nogen er indrede et Ordsmaal derom, skulle ieg strax stryge det ud: Tilmed veed ieg en, hvorledes Professor Ancherfen, som selv er en Adjunctus Theologus, torde approbere det, som skulle drage skadelige Conseqvencer efter sig, naar vores Danske Lov siger, at den skal svare til saadant, som approberer det til Trykken; men her var det, quod pueri in faba: kan vi en debellere ham aperta vi, skal vi tage Religionen til Dække. Affelmannus in Disput. V. de Deo, qva Trinus est: Equidem si *in partu* summus, in omnibus fere creaturis Trinitatis invenies vestigium, non modò in istis, quorum Exemplis Augustinus, Cassiodorus, Basilus, Lactantius, Tertulianus, & similes utuntur, sed etiam ut Lutherus dicebat in Colloqv. Mensal. Cap. IV. Herbis minimis & Floribus, quæ habent formam, qva Deus Pater denotatur, odorem seu saporem, qvo Filius, vim seu effectus, quibus Spiritus Sanctus.

Jeg noget nær forsikter mig, om en anden havde skrevet det, havde det bleven holden for en bedre Lignelse end disse, som af Patribus tages af Ild, Lys, Varme, Sne og Is, hvilket ieg aldrig har hørd sige at stride imod Prophetens Esaiæ Sprog. Men ieg veed vel, at ieg skal lide Modstræbelsler, indtil Gud af Naade demmer mig efter min Retfærdighed, non quidem Personæ sed Causæ. Jeg betænker, hvor mange Hæretici der ere blevne, fordi Ortodoxi have en eslimered det Sprog: Om nogen overiles med nogen Brøst, da hjælper saadan en til Rette med en sagtmodig Mand ic.

Endelig siger Pius Magnificus, at Professorens kan ikke meddele mig deres Attest, saasom ingen havde forstaaed, hvorledes enten Objectionerne havde sig eller hvorledes ieg gjorde dem Fornøysse? Derpaa saar Opponentens give deres Erklæring, som kan stilles til Majestaten, men da denne Maade er quasi meget ubedragelig, som enhver kan see og forstaae, saa falder Dommen meget upartiff, naar den ene af Partibus skal være Dommer; bedre var det uden Tvivl, De gave Deres Objectioner beskrevne, og ieg mine Responsioner, at Majestaten kunde judicere over begge, og saa selv domme: Audiatur & altera pars. Ellers vare der tilstæde tvende gode Mathematicum Studiosi, Monsr. Bochenhoffer og Monsr. Christian Agerholm, maatte de ikke sige deres Betænkende? Men det allerbeste var (det ieg yndingst begierer) at Disputagen paa nye maatte foretages i Professor Rasches Huus, eller for hans Ørne, som først recommendede mig for Majestaten med sin Attest: der kunde man forinnde at faae Sandhed for en Dag.

Hvad Mathematica i Disputagen angaar, da er ieg vissé paa, at enhver Sincerus Mathematicus skal baade elske og approbere dem, og ikke kalde dem lippis & tonsoribus nora, impia, canina, araneosa, puerilia, ad pristinum relegenda, som de bleve kaldede gratis, sine ulla addita probatione; pugnabatur enim jurgiis & convitiis, inquinatis hominibus, non liberalibus, dignis, non argumentis: derover kan det hele Auditorium bæbre Vidnesbyrd.

Dimissi auriculas ut iniquæ mentis asellus, og ieg troer nok, at Ramus en skal blive Professor for at skrive contra; men skal vi endelig compareres, kunde han skrive hvad absonum han finder i alle mine Exercitiis, som ere holdede baade nyelig og for 10 Aar siden; ieg vil derimod skrive og demonstrere invicte de absurditates satis crassas & palpabiles, som ieg luculenter refelkrede

lerede i en af hans for 2 Aar siden holden Disputas, saa maae al Verden dømme quid distent æra lupinis. Saadant var mig sagt forud af en Consiliorum particeps, at vero bone Deus te restor. & vos omnes boni

Plurima jam fieri, fieri quæ posse negabam; men for Guds Skyld, som seer dette altsammen, og tier, betænker dog, at det er langt underligere, at Peder Horrebow blev Consumptions-Bogholder, end det nu er, om en Consumptions-Bogholder skulde blive Professor. Jeg har immerfort skrevet i mine Suppliquer, at ieg sad i saadan Tieneste, det som dog ey har hindret Majestætens Naade, og om De skulde saa voldsom søge at kuldkaaste saadan Kongel. Naade, saa vil ieg træste mig ved, at der er en retfærdig Gud i Himmelen og en retfærdig Konge i Landet, som ieg haaber at skulle hæve saadan Pecatum clamans, og ansee, hvor retmæssig mine Sager ere, og hvor opinat Deres Modstand er, hvilken ieg beder ndmyggt, for Guds og Deres Samvittigheds Skyld, at De ville ændre og lade Act vederfares den, som vil altid være Deres forbundne og ærbødigste

Exhibitum Consistorialibus

Petrus Horrebow.

Hafnia, den 21de Julii Ao. 1714.

Af dette behage Læseren at estertænke, hvad den stakkels Consumptions-Bogholder havde at bestride, førend han efter Kongel. allernaadigst Befaling af 15 Nov. 1714 blev agtet værdig at tiltræde Professoratet efter sal. Lars Schive, der blev Professor

Bliver endelig Professor.

3 Maret 1716 var han øverst blandt 44 Candidater, som af Decano M. Sören Lintrup fik Magister-Graden, og da udgav han

han i Trykken hans *Demonstratio apparentis Diametri Solis*. Aar 1720 i December blev han *Academiens Notarius*, og da han havde forestaaet *Notariatet* til den 2 Febr. 1722, blev han *Affessor* i *Consistorio*. Han var Aar 1725 *Facultat. Philos. Decanus*, og samme Aar den 31 Julii blev han med behørige *Ceremonier* af *Affessor* og *Prof. Doct. Georg Frid. Frank de Frankenau* tveeret *Doctor Medicinæ*, til denne *Høytidelighed* udgav han sin *Disputas* med saadan *Titel*: *Decas Observationum Medicarum, quæ consentiente Facultate Medica Hafniensi Disputationis Inauguralis loco pro summis in Arte Salutari honoribus rite consequendis publice ventilationi exponet P. Horrebow*. Samme bestaaer af $2\frac{1}{4}$ Ark i 4to, som indeholder hans egne medicinske *Observationer*, hvilke han i *Fortalen* beretter at have udgivet uden al *Udpyntning*, ligesom han i sine *Adversariis* dem har forefunden. Han *dedicerede* samme *høfsalig Kong Friderich IV*. Men det til denne *Høytidelighed* udgivne *Programma* underretter os om, at andre vore *Lærde Danske*, førend *Hr. Doctor Horrebow* have *excoleret* begge *Videnskaber* tillige, nemlig *Mathesin* og *Medicinen*, og samme *Lærde* opregnes; men især lægger ieg *Mærke* til i samme *Programma* den egen *Lykke*, som saa hidtil skal kunde rose sig af, og dog har fulgd *Hr. Horrebow*, at udi de 6 Aar, han fra 1719 (som var hans *Alters* 40de Aar) har søgd med sin *Praxi* udi *arte Medica* at gaae *Patienter* til haande, er en eneste af dem, som havde betroed sig hans *Lægedom*, hendsød.

Udi Aaret 1725 udgav han sin *Clavis Astronomiæ, sive Astronomiæ Pars Physica*, en *Tractat* paa 17 Ark, der indeholder 21 *Capitler*. I Aaret 1727 lod han udgaae hans *Copernicus Triumphans*, sive de *paralaxi orbis annui*, *Tractatus epistolaris ad Celsissim.*

Celsissim. & Serenissim. Principem ac Dominum, Dni. Christianum Danix & Norvegiæ &c. Hæredem, hvorudi Author har afgjort af sal. Etatsraad Rømers Observationibus coelestibus, det saa længe ventilerede Problema om Jordens Bevægelse; en Tractat paa 7½ Ark, og indeholder 12 Capitler, hvor han i det første Capitel frivillig bekiender, at han lærde denne Demonstrations Grund af sal. Rømer selv, medens han var Discipel i hans Observatorio.

Desse 2de rare Skrifter oversendede han til Academiet i Petersborg til Approbation, hvor de af Prof. de l'Isle og de øvrige lærde Lemmer bleve undersøgede med deres Bisald og Høragtelse; hvilket Hr. de l'Isle udi sin saa vidtløstige som mærkværdige franske Skrivelse af St. Petersborg den 20 Julii 1728 n. St. tilkiendegiver, og med Taksigelse fremsender, saavel sin Fornøjelse over disse Bærker, som sin Høragtelse for vor store Horrebow. En Extract af samme franske Brev, er indrykket i Kiøbenhavns Ny Tidender om lærde Sager 1728, Side 300, o. f., udi hvilken Skrivelse Hr. de l'Isle længes efter at see Hr. Horrebows Basis Astronomiæ, sive Astronomiæ pars mechanica (den blev færdig 1734) og hans Adytum Astronomiæ *).

Strax efter Hr. Doct. Horrebow havde faaet dette Brev, (og det var ey det eneste; thi han underholdede en vidtløstig Brev-

D d 2

Befling

*) Denne er af den sal. Mand gandske udarbejdet og bragt til Ende, men bevares i Manuskript, fordi man har dertil manglet en Forlægger. Udi Kiøbenhavns Selskabs Skrifter T. V. p. 369, siger hans Søn sal. Etatsraad Christ. Horrebow om dette Skrive saaledes: Min Fader har i sin Adyto Astronomiæ, som endnu (1750) ligger i Manuskript uederet, med Flid og Næye udarbejdet ny Solens Tavler, hvilke ere saa accurate og rigtige, at de udi mangfoldige Observationer for Annis 1705, 6, 7, 8, ved hvilke de ere prøberede, aldrig seyle een eneste Secund m. m.

Bexling med de berømmeligste Mathematici og Astronomi udi Europa) kom den ødelæggende Ildbrand i Kiøbenhavn, hvorved han ikke allene mistede alt hvad han eyede; men endogsaa den rare Skat af astronomiske Observationer, som i hans Tid vare giorte paa det astronomiske runde Taarn, hvor de tillige med Instrumenterne af Ilden bleve fortærede. Strax efter Ildbranden oprettede høysalig Kong Friderich IV. en Bygnings-Commission, under Præsidio af Hs. Excellence Hr. Geheimeraad Vinzents Lertche, hvoriudi han, ligesom næstforrige Jubel-Lærer, hans Collega, Prof. Ramus, var Medlem, og endede han sit Bygnings-
 Arbejd, med paa ny at indrette Observatorium, og forsynne det med fornødne Instrumenter, at det Arbejd, han formedelt de i Ilden forbrændte Observationer, forgiæves hadde haad, nu igien paa ny kunde fortsættes.

Han lider Ildbrand.

Bliver Medlem i Bygnings-Commissionen.

I Aaret 1737 gif Kongel. Majestæts Skrivelse, af Dato 25 Febr., til Hr. Prof. Horrebow og Ramus med hverandre at sammentræde, for at forsærdige Præcepta Arithmetica Geometr. og andre Præcepta Mathematica, som maatte være grundige, tydelige og korte: for da efter Muelighed allerunderdanigst at fyldestgøre saadan Høykongel. Ordre, udgav han Elementa Mathematicos in usum Studiosæ Juventutis. Desse han Elementa havde han allerede længe siden i sine yngre Aar udarbejded, og med stor Nytte brugt dem til sine Auditoros, blandt hvilke han besynderlig brystede sig af at kunde nævne vor store Danske lærde Mand, Hs. Excel. Hr. Geheimeraad Grav Otto Thott, hvis Navn aldrig uddoer, saalænge mindste Spor af Lærdom i Danmark er tilbage. Men da Hr. Prof. Horrebow mærkede, at den Danske Styrmands-Konst behøvede Forbedring, saa udgav han bemeldte hans Elementa,

fordan-

fordanskede og forøgede under saadan Titel: *Dansk Stat-Kammer, bestaaende udi Grunden til Geometrien og Navigationen; hvilken Bog har danned mange brave Søefolk hos os, og er endnu i stor Pris hos de rette Kiendere.* Den er udgivet trykt Kjøbenhavn 1745, i 4to, og dediceret Prins Christian den 7 Julii, samme Dag, han blev fød.

Baade disse hans Skrifter, og flere hos Hr. Prof. Worm antegnede, viser hvor ypperlig en Mand det danske Universitet havde udi Hr. Prof. Peder Horrebow.

Men angaaende hans Ægteskab, da havde han Bryllup med en Kjøbmands Datter af Kiøbenhavn, Jomfrue Anna Margrete (udi dänische Bibliothek T. VIII. p. 718 kaldes hun Anna Maria) Rosling, udi det saa mærkelige som farlige Aar 1711. Hun blev udi 38 Aars kierligt Ægteskab en frugtbar Moder til 20 Børn, udi hvilke hun endnu lever blandt os, efterat hun forlod denne Verden 1749 i hendes 58de Aar, og sin Mand i hans 70de Aar, efter hvilken Tid Gud behagede at lægge 15 Aar til hans Alder. Hans Liv var i det øvrige en Blanding af Sorg og Glæde: Gud havde fra en fattig og ringe Stand, i hvilken han var fød, ophøjet ham til en agted og æred Stand, og der formedelst hans ypperlige Lærdom og store Sindets Gaver, der gjorde at han inden- og udenlands lever i sine Skrifter; der gjorde, at han blev optagen i Videnskabernes Selskab udi Berlin, Paris og Kiøbenhavn. Gud behagede midtertid at bedrøve ham ved den store Ildbrand, der 1728 berøvede ham alt hvad han eyede, saa at han med Hustru og 10 Børn, af hvilke de fleste bleve baaren nøgne ud af hans brændende Huus, havde slet intet tilbage; men han blev trosted af Guds og understøttet af Kon-

Hans Ægteskab og Børn.

gens Naade. Gud lod ham leve længe og forvinde hans Sorg: Gud gjorde, at han nød Ære og Naade under 3de Store Konger: Gud gav ham den Glæde at see 20 Børn og 34 Bornebørn, som hosføjede Stamtable udviser: ja! han nød og den rare Lykke at han havde 2de sine Sønner til Colleger ved Universitetet.

Endelig paamindede ham den høye Alder og det svage Legeme, at han i sit langvarige academiſke Embed ſkulde holde op; thi han blev ſkrøbelig, men hvorfor? uden at Chriſti Kraft maatte tees i hans Skrøbelighed, hvilket fornemmelig kan fiendes af det gudelige Troſteſkrivt, han udgav i ſin høye Alderdom med Tittel: Guds overvættets Naade for bange og anfægtede Siæle og Samvittigheder, trykt Kiøbenhavn 1761, 8vo; men Fortalen er datered St. Hansdag 1754. Dette ſkrivt findes ikke blandt hans ſkrivter i Hr. Prof. Worms Lexicon. Endelig blev hans Sands ſvækked, at han fiær af Himmelen ſkulde blive feed af Verden, den han mæt af Aar og mat af Arbejd forlod den 15 April 1764, da han havde leved 84 Aar, 10 Maaneder, 20 Dage, og arbejded ſom Profefſor ved Kiøbenhavns Academie over 50 Aar. Ved hans Grav er følgende Epigramma ham til Ære opſat af Andr. Lyngſøe:

Laus promerita sine adulatione

in

Defunctum Danicum Astronomum

P. HOKREBOVIUM.

Majorem nemo memoravit in arte Magistrum

Horrebov illustri, quem memorare decet.

14. Capitel. Om Mag. Peder Horrebow. 215

Hic fuit Astronomus, nomen qui jure merebat ;

Testes sunt hujus Scripta relicta bona.

Astrologus fuit Astrologis, sectandaque norma

A cunctis, Momus sponse fatetur idem.

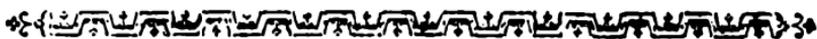
Scilicet attentos oculos dum tendit ad astra ;

Complectens, penetrat fidera, mente Deum.

Mortuus, in Scriptis celebrer, Coelisque saluber,

Heic Astris studuit, dum penetravit ea.

15. Capitel.

Om

Herr P E D E R R A S C H,

Cancellie-Assessor, samt Professor Math. & Philosophiæ i Odense.

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Han var fød Aar 1692 i December. Hans Fader, M. Hans Rasch, fød 1666 i Halsted Præstegaard i Laaland, blev i sit nittende Aar Capellan i Nyekjøbing paa Falster, hvorfra han 1696 blev Sognepræst til Peders Kirke i Næstved, og døde 1697, i Halsted Præstegaard, hvorhen han var reysd, for at besøge sine Slægt og Venner. Dennes Broder var Jörgen Rasch *) tilsidst Prof. Mathem. Superior. ved Kiøbenhavns Universitet. Hans Moder var Friderica Amalia, Dotter af Caspar Wichmann, Tolsder i bemeldte Nyekjøbing. Hans Farsfader var M. Johann Rasch, Sognepræst til Halsted i Laaland fra 1662 til 1684, da han døde

*) Efter mangfoldige udstandede Besværligheder til Sæes, blev han omsider af Sæe-Nævere saagen opbragd til Cairo, hvor han just ikke blev anseet som en Slave, men meget afholdt for hans Indsigte i Skib-Byggeriet og Styrmands-Konsten, samt Kundskab fast i alle europæiske Sprog, hvorudover han og blev aflagd med en anseelig Gage; men af Kierlighed til sit Fædreland, begav han sig, efter 14 Aars udenlands Rejse, med et gode Pæs forsyned, igien til Danmark, hvor han ved den kort derefter opbygde Navigations-Skole paa Møen, blev antagen til dens første Informatør, og der udgav den Møenske Styrmands Bog 1702, 4to, tilsidst blev han af høvialig Kong Friderich IV. kaldet til at være Prof. Mathem. Superior. ved Kiøbenhavns Universitet, hvor han døde 1714, i hans Alders 49 Aar.

de 50 Aar gl. Hans Farfaders Fader var Jörgen Rasch, Canonicus til Lund og Menfarus Vicarius til Aarhus Capitel, samt Kong Christian IV. Lautenist med aarlig Løn 160 Rdlr. og døde 1653. See Stamtavlen ved Jubel-Lærer Hr. Lars Rasches Historie. Fra disse hæderlige Forsfædre nedstammede Peder Rasch, hvis Moder kom i Ægteskab med hans Faders Successor, Mag. Johan Ernst Wandal, fød 1666, Søn af Siellands Biskop, D. Hans Hansen Wandal. Denne hans Stædfader satte ham 1701 i Næstved Skole, under Rector Mag. Christian Ring, som siden blev Conrector i Roeskilde, hvor han døde Jubel-Lærer. Men da hans Stædfader og M. Claus Mule, Sognepræst i Nyeborg, efter Kongel. Tilladelse havde vepled Rald med hinanden 1703, blev Peder Rasch sat i Nyborg Skole, under Rector M. Thomas Aabye, som 1713 gav ham Testimonium til Academiet, hvor han paa tredie Aar flittig studerede, indtil han 1716 blev af Roeskildes Skoles Rector, M. Jesper Schade, kaldet til Hører i den første Lectie, blev siden 2den Lectie Hører, hvorfra han 1721 tog Afsked, da de Herrer Directeurer for Navigations-Skolen paa Møen havde kaldet ham til at forestaae samme Skole i Hr. Professors og Justits-Raad Rami Stæd, som havde faaet Kongel. Ordre til at see Digerne i Oldenborg istandsatte. See herom Jubel-Lærer Rami Historie.

Bliver Stud.
dent,
Hører,

Forestaaer
Navigationsskole

Medens vores Rasch var Hører ved Roeskildes Skole, forfærdigede han en meget konstig Model af Roeskildes Domkirke, som blev foræret Biskop Worm; men om den 1728, da Biskopen var til Landemode, opbrændte tilligemed mange af Roeskildes Domkirkes Archiv-Documents, eller det var den Model af Roeskildes Domkirke, som en Marchandiser købte paa Hr. Conferents-Raad Sevels Auction, skal ieg ikke sige.

Da Ramus var færdig med de i Oldenborg indbrækkede Digers Reparation, antog han selv sin Skole paa Moen 1722, og Rasch drog til Nyborg, hvor hans Moder nu havde sin tredje Mand, Borgemeister Hans Holmer, som ligeledes var fød 1666. Denne hans Stædfader (hvis Datter hans Broder, Justitsraad Johann Caspar Rasch til Rønningesøegaard da havde til ægte) lod ham paa sin egen Beføstning reyse udenlands, og gav ham sig Hæret 1723, den 12 Julii paa Reysen til Amsterdam, og derfra drog at besøge adskillige Stæder, saasom Alkmar, Utrecht o. s. Men som Dyemedet af hans Reyse sigtede til Skib-Byggeriet, saa begav han sig til Sardam, hvor denne Konst mest florerede, i Henseende til den store Mængde af Skibe, som der bleve byggede, dog ikke alle efter de grundigste Regler, hvorfor han ey heller forblev der ret længe. Midlertid antraf han i Sardam 4 Lieutenanter her fra Riget, hvilke i samme Henseende som Rasch vare udreysde, nemlig Admiral Ole Jüdichers Søn, Bendstrup, der siden blev Commandeur og Skibs-Constructeur, Capitain-Lieutenant Lars Bragenes, som forærede Rasch sit Skrivt om Skibs-Constructionen (See Hr. Prof. Worms Lexicon T. I. p. 149) og Diderich Thura, vores endnu levende brave Hr. Commandeur de Thurah. Jüdicher og Bendstrup gif til Frankrig, men de andre tvende til Engeland, hvor han siden talde med dem i London.

I Hæret 1724 begav han sig fra Sardam til Amsterdam, og derfra i August Maaned til London, hvor han en Maanedes Tid forblev, og sejlede derfra til Laurvigen i Norge, hvorfra han efter 4 Uger drog hjem til Nyborg, hvorigiennem Biskop Lintrup af Bisborg drog 1725, da han var bleven Kongelig Confessionarius. Denne store Mand paa sin Viennereyse tilbød Rasch,

at naar han vilde drage til Kiøbenhavn, skulde hans Huus og Børd være til hans Tjeneste. Rasch tog imod dette hertige Tilbud, og nød Kost og Kammer hos Hr. Lintrup i 5 gandske Aar, og hvad kunde han ikke lære i denne store Mand's mageløse Bibliothek, og høre af denne ugemene Mand's lærde Mund. Men da denne hans store Belgiorer døde i Martii Maaned 1731, og hans Stædfader Borgemeester Holmer var og ved Døden ham frafalden, saa begav han sig med sin Moder ud til sin Broder paa hans Landgods, midlertid blev vores Hr. Rasch den 9de Dec. 1735 allernaadigst aflagd med virkelig Cancellie-Assessors Character.

Bliver Cancellie-Assessor,

Aar 1743 tilforhandlede han sig af sin Broder et Fordegods, Biskopstaarup kalded, og beboede samme indtil 1748, da han fik Kongel. allernaadigst Bestalling, datered Fredensborg den 11 Maii, at være Designatus Professor ved Odense Gymnasium. Derefter var han Vicarius for den gamle blinde Professor Eric Mule (See foran hans Historie) indtil 1751 den 30 Januarii, da Hr. Mule døde, og Hr. Rasch tiltraadde Professionen Mathem. & Philosophiæ, i hvilket Embed han trolig arbeidede, indtil han, efter nogle Ugers Sygdom, med fuld Bid og Forstand døde den 22 Maii 1771, i en Alder af 78 Aar, 5 Maaneder og nogle Dage, men 56 Aar, naar vi regner fra den Tid, han blev Collega Scholæ Roeskild. Angaaende hans Ægteskab, da havde han 1742 Bryllup med hans eget næstsodskende Barn, Margrete Ebsen, hvis Fader Johann Ebsen var Kniplings-Handler i Lygum Kloster, efter 22 Aars kiertlig men ufrugtbar Ægteskab, forlod hun ham ved Døden den 17 Januarii 1764.

Professor,

Hans Alder og lange Tjeneste.

16. Capitel.

Om

Mag. JOHANNES SCHRÖDER,

Professor Philosophiæ og Rector ved Friderichsborg Skole.

Da ieg var særdig til Lykken med denne brave Mand's Historie, blev mig fra hans værdige Søn, Hr. Christopher Schröder, dette tillige med Stamtavlen foræred, for hvilket ieg skildigst takker, og sandtke usorandred det her indrykter, kund nogle faa Anmærkninger ieg hiit og her tillægger.

Det er ikke blot Levetiden, men Arbejdet og Nyttten i 50 Aar, der gior Jubel-Læreren Væ. Ikke alle Menneffers Kald liige besværligt, liige nyttigt. Ikke heller alle Læreres ere heri liige. Som, naar man betragter den aarvaagne og virksomme Statsmand, man da taber Borgeren, Bonden af Synne: saa naar man bedømmer Skolelæreren's tunge Embede, høyt og vidt udbredte Nytte imod Læreren's for Alteret, saa bliver dennes Kald let, og hans Embeds Nytte (er han blot Syng-Froster, Prædikanant og Altermænd) af meget mindre Vigtighed end hiins. Det er formedelst Skolelæreren's tunge Pligter bleven et Ordsprog: Qvem Jupiter odit, facit Præceptorem: Og vil Præstemanden, naar han efter nogle Timers Underviisning for Ungdommen taber baade Legems og Sind's Kræfter, kaste et Øye hen til Skolelæreren,

læreren, som gaaer endnu utrættet i samme Arbejde, og bliver hver Dag ved fra Morgen til Aften, saa vil han tilstaae, dens Arbejdstid har vaeret mere end dobbelt saalænge som hans. Og Nyttens er heller ikke liige, naar Skolemanden danner selv Lærere, lægger Grund til Statsmænd, Embedsmænd, den vigtige Klasse blant Mennesker, hvilke en viis Regjering og kiender nu, bor til største Haab udtages af Skoler og Academier.

Saadan en Jubel-Læreres Bærd bør ikke skiules under den Tue, der giver hans trætte Stov-Hvile. Han lever vel længe i et erkjendtlighedsfuld Minde hos sine lykkelige Discipler, men hans Dyder kunde døe med disse, og det anstaaer ikke vor skionsomme Tids-Alder. Her leveres derfor Eftervedenen en saa sand, som ufuldstændig Beskrivelse over den dydige Skole-Lærere, Magister, Professor og Rector Johannes Schröder.

I Lærdom, Philosophie, Theologie og Philologie var han allerede en stor Mand; men i hans Embeds Flid og Nidkierhed, i en klog, almeeennyttig og virksom Brug af sine Studeringer var han endnu større. Begge Deele forskaffede ham de Lærdes fortroelige Venkab, de Stores endog Kongens Raadsfæls og Agt, og en uudtømmelig Tilskyndelse af Discipler, alle Menneskers Kiærlighed, og selv hans Misunderes Urefrygt.

Af sine overflødige og grunddybe Videnskaber kunde han nedlade sig til sine Disciplers Begreb. Den sunde Lærdom var altid Gienstanden for hans Læremaade. Bittighed oplivede han i Fritimerne. Ved forekommende Belgierninger og Gaver, ved Formaninger og bevægeligste Udvarseler, fielden ved Straf, som da altid mere maatte bestemme end smerte, holdt han Orden i

Skolen, og over Disciplernes Sæder; og ved de utrætteligste Underviisninger og ufriedsommelige Tgientagelser gif aldrig nogen fra ham, der jo lærte noget, og mange forlod ham med en riig Grund at bygge Videnskaberne paa ved Høyskolerne. Han saae nøye paa ethvert Subject, læste derfor ikke alleene publique paa Skolen, men og privat paa sit Kammer fra Kl. 5 om Morgenen til Skoletimen, og fra denne om Aftenen til Kloffen 8te, saalænge hans Kræfter kunde udholde det. Saa skal kunde udholde hans Arbejde, og saa kunde gjøre dette Embede med de Sinds Gaver, med den Sagtnodighed og den Iver, med den Nedladenhed og den Grundighed tillige. Og man skulde næppe troe i hans Tid, da en voren Ungdom saa talrig freqventerede Skolerne, at hans Kierlighed til Disciplerne skulde have saa stor en Nytte, som den hos de fleeste havde; og blive et Exempel for disse Tiders Skole-Disciplin. Thi Barffhed, Strænghed, Riisef, som da var det almindelige Skole-Scepter, var ham altid modbydelig, og derimod kan man skildre sig Johannes den Discipel, Jesus elskte; saa vil man i denne Jubel-Læreres Natur og Raadgaver finde et Aftryk paa den elskelige og Menneskekierlige. Selv kaldte han sig derfor uskicket til det Embede han i 50 Aar forestod, da han formeente og vel ofte med Gremmelse over de ubevægelige Discip-ler erfarede, at der til dette Slags Lære-Embede udfordres en stræng Disciplin og Orden endog i Smaating, som man desaaarsag regner hen til et Slags Pedanterie, hvorover hans medfødte Sagtnodighed og Omhed aldrig tillod ham saa nøye at holde. Han var derfor altid æret af sine Overmænd, dem, der betragtede Hovedsagen, og ikke nedslugte Kameeler for at sie Myggen, og altid ærbødighedsfuld mere elsket end frygtet, endog af den letsindigste Ungdom.

Han er paa Fædrene Side udspiret af 2de Lærde og eksempel-
plariske Mænd, hvis Liv og Levnet Læserne herved vil faae et
bevaagent Dye til, a) og paa Modrene Side nedstiger han fra en
Stamme

Hans
Herkomst.

- *) Da der have ingen ældre Efterretning om Stamme-Linien, end den
Mag. Hans Schröder, Præst i Faxe, vor Jubel-Læreres Farsfader giver
i sit korte efterladte Vita, skrevet paa Latin, som glemmes i Stammebo-
gen hos hans Søn, Præsten i Søborg; saa vides heller intet længere
borte i Fortiden om den Fædre-Linie, end hvad paa Tabellen er at see,
og det som efterfølgende Hans Schröders Vita oplyser:

Mag. Hans Schröder, var fød den 7 Sept. 1609 i Hattersløg, af Forældre Andrea Schröder, Borger, Handelsmand og Raadmand
o: Reipublicæ Senator gravissimus og Anna Cancken. Moderen døde,
da han var 1½ gammel, og Faderen, som vedblev sin Enkemandstand
til sin Død, holdt sin Søn til Studeringer i Byens Skole; men 18 Aar gl.
1627, da de Kejsrl. Tropper i Sept. Maaned gjorde Indfald i Holsten og
Jylland, blev Hattersløg brændt, saa denne Familie flugtede til Byen og ned-
satte sig i Svendborg. Faderen mismodig over denne Ulykke, tvivlede, om
han skulde lade sin Søn vedblive at studere, eller sætte ham til Haandværk eller
Konster; men Sonnens Lyst forhyverede sig Faderens Biesald, at rejse over
til det berømte Academie i Lybeck. Her lagde han sig i 3 Aar efter Sprog og
Videnskab under Rector Johanne Kirchmann, Conrectore Jochum
Dreyer, en stor Graef, Subrector Johannes Koszelius og Conrecter Jo-
hannes Coler. Derpaa var det hans Hensigt mod Kæres Slutning 1629 at
rejse med sine Med-Discipler til Nostock, hvor han blev indskrevet som
Student, Rector D. & Prof. Med. Johanne Backmeisters, & Deca-
no Prof. Log. M. Petro Sossio. Men Frygt for de Kejsrlige Tropper,
som der overvintrede, afholdt ham fra at forblive der, saa han vandre til-
bage til Lybeck. Og herfra blev han strax hjemkaldet formeddelt hans Fa-
ders Død, af hans Morbroder, Borgemeester i Hattersløg, Jochum
Canck, som deelte Arveegedset imellem ham og hans Sædskende, og raad-
te ham at fortsætte sine Studeringer paa Universitetet i Wittenberg. Fra
Lybeck har han Testimonium af Rector Kirchmann den 24 Oct. 1631
og sin Installation i Wittenberg den 3 May 1632, hvor han blev cree-
ret til Magister 1635. Han er strax derpaa reyst til Kiøbenhavn, hvor han

Hans Farsfa-
ders
Historie.

Stamme, hvis Navn ifkun behøves at nævnes, for at gjøre hver ærlig dansk Mand venskabssfuld imod ham, hver sindrig, agtpaa-

han fik Testimonium om sin Magister-Conference af Prof. Brochmand den 18 October 1636, og derpaa siden udstod Examen Theologicum under D. Joh. Joh. Resen, Laur. M. Scavenius og Joh. Svaningius og blev recommenderet med et hyppeligt Vidnesbyrd af D. Caspar Erasm. Brochmand, hveri han udmærkes som en af de grundlærdeste Candidater. Hvorfore han den 29 Junii 1646 blev af Professorerne ved Kiøbenhavns Universitet kaldet til Sognepræst i Faxe, og under samme Dato løste Testimon. Publicum, Rektore Thoma Bang, Prof. Lingvæ sanctæ, & Notario Georgio From. Aaret derpaa 1647 indtraadte han Ægteskab med Anna Jens Døtter af Roeskilde, og i sit Ægteskab blev Fader til 3 Sønner, den ældste dødsød, den anden døde efter Faderen 7 Aar gammel af Pest 1656. Den 3die Johannes blev født 11 Uger efter Faderens Død. Han selv blev syg den 23 Julii og døde den 31 næstefter 1650. anno ætatis 41, minist. 4. matrim. 3. Hvorfore hans Lægeprædiken, som er i Manuscript, er tagen Tert af Esaia 57. v. 1, 2. Han ligger begravet i Faxe Kirke, hvor Familie-Portraitet hænger i Choret.

Hans Faders Historie.

Hans Søn Hr. Johannes Schröder, som er Jubel-Lærerens Fader, blev født 11 Uger efter sin Faders Død i Faxe den 18 October 1650. Hvorfore Præste-Eken hans Moder gav ham hans Faders Navn, og for at oprette sin Mand's Minde i Sønnen, bestemte ham næsten af Moders Liv, som Hanna, til Herrens Tjeneste. Hun blev derefter gift med Efterskammeren i Kaldet Hr. Hans Røstrup, som, da han selv ikke blev Fader, bestomcere antog sig sin Stifføn. Han satte ham først under privat Information hjemme i Huset indtil hans 13 Aar, da han in Junio 1663 skikkede ham til den adelige Skole Herlufsholm under 2den Lectie-Høreret Hr. Bolle Luxdorff, siden Etats- og Cancellieraad og Geheim-Secretair, da D. Christoph Sletter, siden Prof. Theolog. i Kiøbenhavn og tilsidst Biskop i Tronhiem, var Rector Scholæ. Men Hr. Johannes Schröder angiver Herlufsholms usunde Beliggenhed, som en Aarsag til hans Sygdom, hvorfore Stif-Faderen maatte tage ham hjem, og i 2 Aar selv in-formere ham, da han saa fuldkommen restitueret, igien kom i Skolen, i øverste Lectie under Rector Mag. Johan Brunsmann. Dog blev han ikke længere end Aaret derpaa, fordi denne tredobbelte Modgang var maadt ham :

agtpaagivende, og Patrioten forbunden; thi hvo har hørt af den store og heltemedige Borgemeester i Kiøbenhavn, Hans Nansen, at de

ham: at hans Moder døde den 23 April 1669, og Matten før hendes Begravelse, blev, formedelst de da brugelige store Gæstebuder ved saadan en Lejlighed, som man da berebte sig til, Præstegaarden sødt i Brand, hvorved den, og al deres rige Formue, gik i Aske, at ikkun en Ørken og Liggisten med Litget i, blev reddet, hvortil endog Laaget blev brændt; og Aaret derpaa den 4 December bortdøde Stiffaderen fra ham. Han maatte derfor gve sig ind i Kiøbenhavns Skole, hvor han fik Plads i æverste Lectie under Rector Mag. Jørgen Eilerlsen, da Mag. Jørgen Hammer var Conrector og Præpositus Communitatis, og Doctor Henrich Bornemann, Subrector, siden Rector, derpaa Sognepræst til frue Meenighed, tilsidst Biskop i Aalborg Stift, i hvis Huus han var de 3 Aar, han frequenterede Skolen. Men 1673 i Junio blev han med 16 andre Discipler dimitteret til Academiet af Rector Bornemann, med et Testimonio fuld af Versømmelse og Godhed, (som endnu er i Besold) og derpaa den 11 Julii inscriberet som Student, Rector Academiæ D. Jano Bircherod S. S. Theol. Prof. & Decano D. Erasmo Bartholin, og fik til privat Præceptor D. Cosmus Bornemann, Prof. J. U. Han blev strax antaget af Dyefoged Peder Willumsen Dichman i Kiøbenhavn til Informator; men efter et Aar blev beglert til det samme af Rigets Secretare Morten Lauritsen Scavenius, i hvis Huus han informerede i 3 Aar, og i samme Tid absolverede sine Examina, da han den 23 Junii 1675 tog Actestax med haud illaudabili, og i næste Aar prælede for Dimissio sub censura D. Christoph. Sletter, hans forrige Rector paa Herlufsholm. 1677 begjærede han sin Afsked fra Scavenii Huus, og begyndte sin udenlands Rejse til Leiden, hvor han især hørte den vidtberømte Doct. Theol. Frid. Spanheim. Aaret derpaa in Martio besøgte han Stæderne i de forenede Nederlande, og fortsatte Rejsen over London til Orford indtil Efteraaret; begyndte saa Rejsen igjen for at besøge de varme Bæde, og endnu før Vinteren reyste over Holland igjen iglennem West- og Ost-Frisland til Leipzig i Saxon, hvor han var fra 30 Oct. til næste Aars ultimo Aprilis, og der hørte D. Scherzeri og Carpovii Collegia privata; derfra begav han sig til Dresden og endelig til Wittenberg, hvor han frequenterede Colleg. Philolog. og Theologica under D. Calov og Stolberg til 1680, da han

de jo elsker enhver, som var ham forbunden, baade ved Venſkab og Slegtſkab. Og bemelte forriente Mand's Son havde en fiodeslig

renſte tilbage til Kiøbenhavn. Endelig blev han den 20 September 1684 af høysalig Kong Chriſtian 5 kaldet til nederſt Capellan ved den danſke Kirke i Helsingør, i den forflyttede Hr. Mads Macken Schiellerups Sted, blev ordineret af Biſkop Bogger, og indſadt af Sognepræſten Mag. Gert Schumacher. Dette lidet Levebrød havde han i 8te Aar, indtil berørte Hr. Mads Schiellerup ſverſte Capellan døde, da Kong Chriſtian 5 vilde lette Byrderne for Helsingørs Indvaanere, og derfor kaldte Hr. Johannes Schröder til eeneste Capellan ved den danſke Kirke, med den Clausul, at Meenigheden herefter havde ifkun Sognepræſten og een Capellan at underholde, den 30 May 1692, da han blev indſadt af den bekiendte Provſt i Bircherød, Mag. Henrich Gerner. Dette da beſværlige Embede forrettede han eene indtil 1695 den 17 Nov., da Sognepræſten Hr. Iver Grøngaard tilligemed ham kaldte efter Kongelig Tilladelse en Capellan pro Persona. I dette hans Embeds Tid indfaldt det ulykkelige Slag paa Skaane, da hans Huus blev et Herberge for de flygtende, særdeles ſchællige, ligeledes den ynkelige Tid, da Peſten begyndte fra Helsingør, i hvilken han uforſagt og utrættelig beſøgte de mange Syge, og heele halve Dage maatte være paa Kirkegaarden for at kaſte Jord paa de Døde, iblant hvilke han ſelvredie i ſit Huus blev et Offer for Peſten. I hans Embede indfaldt for ham en bekiendt mærkelig Handſeldſe: han maatte ved Vdrigheden foreene et Par uforligelige Vægefolk, hvorfor Manden bar et hemmeligt Nag imod ham: en Dag, da Hr. Schröder kom paa Fattiges Kirkegaard for at kaſte Jord paa et Liig, ſom endnu ikke var kommen til Graven, blev han der og ſpadſerede paa en Stie, hvor den høvnefulde Mand's Huus laae ikke langt fra. I det han gif i byde Tanker, kom Manden ſpringende ham hovedfulds i Møde med en udſtrakt Kniv i hver Haand, ſom han ſatte mod hans Dryft, og ſraadende udgav diſſe Trudſelsord: Svad Kunde jeg nu giſte ved Jer Hr. Johannes: men han ſvarede ham med al Friemodighed: Giſr, hvad Gud befaler dig, hvorved Kniven ſaldt af den beſticknede Mand's Haand, ſom løb bort, og ſiden kom, og aſbad ſin Forbrydſeldſe, ſom ſagtomdig blev ham eſtergivet. Eaasnaart han var bleven nederſt Capellan, giſtede han ſig med ſin fra Barndommen forlovede Tomſtræe Sophie

lig Møster af vor Jubel-Læreres Moder, hvis Bryllup besaaresag stod i Præsident Hans Nansen, den yngeres Huus. Hvem agter Lærdom og Vittighed, at de jo ærer en Biskop Bartholomæus Deichman endog under hans Forsølgelse; og hans Frue var en kiødelig Møster til Jubel-Læreren selv, hvorfors han tillige var elsket af Biskopen som en Søn: ja hvilken Patriot takker ikke en Carl Rosenmeyer, som af sin yderste Formue og Rigdom forstrakte Kongen og Fkjert i Nødens Tid, men lod sig aldrig sin Fordring betale, og af ham var vor Jubel-Læreres Moder en kiødelig Datter *)

§ f 2

Hans

phie Rosenmeyer, og holdt sit Bryllup i Justits-Raad Hans Nansens Huus i Kjøbenhavn. Deres Egestaab blev velsignet med 10 Børn, hvoraf 6 overlevede ham; men han døde for tidlig til at see nogle af dem forsørge. Thi da Pesten havde borttaget Sognepræsten, blev Hr. Johannes Schröder kaldet til Sognepræst i hans Sted den 15 Julii 1711; men han blev strax derpaa den 3 August syg af Pesten og døde den 11 Ejusdem, anno ætatis 61, minist. 27, matrimonii 27. See I. Tom. af Jubel-Lærere pag. 535. Han havde selv udvalgt sin Kiig-Text af Aetor 20:24. v. *)

*) Kjøbenhavns haarde Besøyring midt i forrige Aarhundrede varede over 20 Maanedes, kan altsaa kaldes en af de længste og største, som forekommer i den

*) M. Hans Schröder gav det Aar, han døde, til Faxe Kirke en Guld-Altar-Kande, og derpaa satte: Johannes Schröderus, Anne Jens Døtter, 1650. Elle suis dederat monumentum & pignus amoris. Men den Kande blev fortæret da Præstegaarden blev lagd i Aske 1669; hvorefter hans Søn af Helsingør forærede en stor Altar-Kande, med denne Inscription:

Donarium Votivum Schröderianum loco Paterni
ab incendiis 1669, 13 April devotati in usum Ecclesiæ Faxovianæ
consecratum a Johannē Schrödero Johanni Filio

Ao. 1693.

Hvornær disse Mand paarorer enten de lærde Mand, af Navnet Schröder, om hvilke læses i Cimbria Litterata T. I. eller Geert Schröder, og Søn Hermann Schröder, begge Borgmestere i Nøskilde, kan ieg ikke sige. Denne sidste havde til ægte P. Grissensfelds Møster, og med hende 1 Søn, Cancellie-Raad Gerhard Schröder, og en Døtter, Geheimeraadinde Wienercrone.

Hans
Sværdre.

Hans Fader Hr. Joh. Schröder var, da hans Søn vor Jubel-
Lærer blev fød, eeneste Capellan ved den danske Kirke i Helsingør,
siden

i den europæiske Historie; men den er og allerrigest paa Prøver saavel af ugemeen Tapperhed som Trofast. Jeg vil en røre ved det fiendtlige Saar, som, Himlen ske Tak! længe siden er læged og Svien glemd; men ærlige og trofaste Mand i samme mærkværdige Tid, som vor danske Historie en har erindred, vilde ieg saa gierne fremvise, og ligesom ieg i dette Skrives 1ste Deel har funden nogle trofaste Mand i Nødens Tid, bestynderlig Lorents Tuxen, som fortæner at giemmes i Kobber og Marmor; saa har ieg her et Par trofaste Mand, Svigersfader og Svigersøn, som levede i Belevringens Tid og derefter, og disse gives mig Levlighed her at erindre:

Peder Pedersen, fød i Horsens 1608 var bleven ældste Renteskriver og Raadmand i Kiøbenhavn og en stor Negotiant, som 1655 var bleven Borgemeester, er berømmelig af den Frelse, han forskaffede det beleyrede Kiøbenhavn, som var saare trængende til Proviant, men ligesaa trængende til Penge: da den hollandske Flode under Admiral Opdams Ansørsel den 29 Oct. 1658 tappert havde slaged sig igiennem den svenske Flode for at undsætte Kiøbenhavn, og lykkelig laae nu ved Amager med Victualier; fattedes der Penge, Borgemeester Peder Pedersen, som Commissiønair for Adelen i Jylland, havde sin Vak:Kjelder fuld af overflikkede Kister med deres Guld og Sølv. Han gif som trofast Patriot Al Kongen og Raadet, og foreslog imod lovlig Behandling og Sikkerhed for Ejerne, at udlevere disse ham betroede Sager. Der blev paa hans Raad i Nøden sat en Commissiøn: hvorpaa Guld:Armbaand, Klæder og Sølv:Kander bleve i Læssvils førde til Wynthet og strax slagne i Penge. Hollanderne bleve fuldestgjorde af Metallerne, men Kiøbenhavn frelsed ved Føde:Vahrene. Peder Pedersen blev Messior i Høyeste Ret og Canonicus Capituli Roeskildensis. Jeg har funden det Canike-Gods, hvormed Kongen forlehede ham, kaldedes Præbenda Klippestrup og bestod af 107 Tdr. 4 Skpr. 11 Fkr. Hartorn. Han var af dette Præbende Ultimæ Possessor og døde 1669. En af hans 5 Døttre Anna Peders Dotter blev Mormoder til vores Jubel:Lærer, og kom i Egetskab med den rige Adelsmand, Carl Rosenmeyer, Grøshandler og Kong Friderich III. Reverandeur, Ejer af Thotterupholm (nu Rosenlund) og Lystrup. Svigersfaderen vidste at Svigersønnen havde Penge, og nu behøves de i Nødens Tid.

siden Sognepræst sammesteds, hvis Portrait findes i et Capel i den danske Kirke i Helsingør; hans Moder var Sophie Rosenmeyer, Dotter af Carl Rosenmeyer, Herve til Enstrupgaard og Thotterupholm i Sieland. Hun er endnu, som en gammel Enke, erindret i Helsingør af mange, og begge ærede af alle.

Uf disse gudfrugtige Forældre udkom vor Jubel-Lærer, som den 3die Søn, 7de Barn, ældste af sine Brødre og overlevende alle sine Syndfende, og den sidste i den Stamme-Linie: han blev Og Fødsel. født Tiirsdag Aften Klokken 3 Qvarter til 10 Den 4 Febr. Ao. 1696 i Helsingør, og døde den 10 Febr. derefter. da man kaldte ham efter hans Farsfader og Fader Johannes. Ikke før han var 6 Aar gammel, begyndte man den barnlige Information med ham, da hans Fader som havde saa mange Embeds-Forretninger, selv ikke kunde paatage sig den Omhue, hans Søn var værd, formaaede han da Collega Scholæ Helsingoranæ Mag. Peder Clod at tage ham baade under Information og Education. Og da hans Fader døde af Pesten 1711, og Mag. Clod var da bleven Rector ved Skolen, og Aaret derpaa den 7de November 1712 havde indtraadt Ægteffab med hans ælste Søster, Jomfrue Anne Schröder, saa tog denne berommelige Rector, hvis Efterlæggt sees paa Tabellen, sig saameget meere af sin Yndling, og satte ham i sin egen Lectie, saa at han ved sammes grundlærde Underviisning og daglige Omgang og Samtale bestandig forfremmedes i Sprog og Vidensfaber, ligesom han ved sin Flitrigheid og gode

S f 3 Hjerre

Tid. Carl Rosenmeyer var strax til rede at forestrække Kongen og Riget 140000 Rdt, men, mit Manuscript siger, han lod sig aldrig sin Forbring betale. En af hans 5 Døttre, Sophie Rosenmeyer, blev Moder til vores Jubel-Lærer, som høfsøende Stamtavle kan vise.

Hierte fortiente sig sin venerable Læreses besynderlige Kiærlighed og Fortroelighed; hvilket siden endog foreenede Disciplerne i Striederichsborg og Helsingørs Skoler til Venfskab, da begges Læresere vare saa intime Venner.

Da bemeldte Rector Clod spaaede sig Ære af sin Discipel, forsendte han ham til Academiet med et berømmeligt Testimonium, hvor han blev efter sin med megen applausu overstaaen Examen indscriveret iblandt Studenterne 1715 Rect. Joh. Steenbuch, Prof. Theologiae, Decano M. Sev. Lintrup, Prof. Eloquent., deinde Episcopo Viburgensi & demum Confessionario Reg. & Professor Theol., og Aaret derpaa in Martio tog han Examen Philosophicum.

Bliver
Student,

Her begyndte hans Skole-Embede, da han i berørte Martii Maaned 1716 blev kiendt dygtig til at forestaae Embedet, som 3die Lectie-Hører i Helsingøers Skole, hvor han om Dagen arbejdede paa at underviise andre paa Skolen, og om Aftenen og Natten læste for sig selv, at han blev færdig i Septem-ber Maaned næste Aar 1717 at tage Examen Theologicum med Characteren laudibili under D. Joh. Bartholin og M. Sev. Lintrup, han var for ung Student, og havde haft for liden Tid til at øve sig i den geistlige Talekonst, hvorfor han først Aaret derpaa prædikede for Dimis under M. Sev. Lintrup.

Hører.

Uagtet han nu var paa en god Trappe, og havde gjort sig beqvem til at forestaae et større Embede, tillod hans Bidselst ham dog ikke at slaae sig til Roelighed med de Videnskaber, han besad; men i Aaret 1719 udbad han sig Biskop D. Worms og Rector Clods Tilladelse, at besætte sin Hører-Plads med en Vicarius og selv

Reyser
udenlands.

felv at reyse udenlands, ligesom hans Fader og Farsfader uden Stipendio paa sin egen Befostning. Og med deres Saantytte reyste han først til Universitetet i Wittenberg, hvor han i Theologien horte en Vernsdorff, Schröder og Chladenius, under hvis Præsidio, da han flittig corresponderede med Rector Clod og raadsførte sig med Prof. Lintrup, han efter deres Tilskyndelse disputerede de Pœnitentia Infantum.

Bed samme Academie gjorde han sig perfectioneret i de orientalske Sprog, det Ebraiske, Arabiske, Syriske og Chaldaiske under Mag. Carl Petersen og den berømte Mag. Wichmanhausen L. L. O. O. Professor, i hvis Huus han logerede. Dette Academie forlod han for at besøge de øvrige, nemlig Halle, Leipzig, Helmstad og Jena, hvor han forskaffede sig en intime Ven i den elskværdige Marcus Wöldike, som siden blev Doctor og Professor Theologiæ i Kiøbenhavn; men førend han ønskede det blev han igien kaldet hjem 1720, fordi han var voceret til fjerde Lecties Hørere, som man vilde han skulde selv forestaae. Men hans Lyst til Kundskab og Erfaring fik snart et Bink, da Biskop Bartholomæus Deichman i Christiania Stift i Norge, hvis Frue var hans Moster, Maret derpaa begierede ham til Informator for hans Børn, han tog derfor sin Afsked fra Skolen, og sin gamle Moster og Benner, og 1721 reyste til Norge, hvor han i Bispens Huus blev meget velkommen, var overmaade elsket af Bispens Børn og havde om en kort Tid Bispens Fortroelighed b). Biskopen,

Tager Tjeneste hos Biskop Deichman.

b) Biskopen som en vittig og stor Mand, hvis Værd skules bag mange nedrige Pasquiller, var høyt agtet af høysalig Kong Friderich 4, og stod i en fortroelig og hemmelig Correspondence med ham (som der meentes) især om de Norske Kirkers Istandsættelse, og hvad meere en ævig Lausheds

skopen, som hver Ugc mærkede sine Børns Fremgang under deres Informator, og havde desuden megen Nytte af ham i sit Bispes Embede, da han altid var ved Haanden og maatte forrette vices Amanuensis, vilde nødigt miste ham; men kunde ikke tillige aflaae hans Ansøgning om det ringe Rectorat i Friderichshald, der var saa forfalden, at der hverken var Skole, Hørere eller Løn til Lærere, hvilket Bispfen desuden ventede ved denne saa uegennyttige og vindfibelig Mand bedst at faae i Stand. Han kaldte ham derfor til Rector paa Friderichshald 1722, hvorved Skolen vant saa meget, at den Yndest, Borgerskabets formuende Mænd bar for deres nye Rector, faldt paa hele Skole-Anstalten, at den i de 8te Aar, han var der, kom i Floer og havde en Mængde Discipuler, Skrives og Regnemester, dansk og latinisk Skolemester, foruden Rector.

Som Rector paa Friderichshald attraaede han dog helst Præstekald; men da han ikke havde den Følelseshed, Supplicantere maae besidde, om de uden Skye skal idelig kunde overhænge, og uden Undseelse ofte faae Ney; saa prøvede han at søge, men maatte staae tilbage for de meere dristige, og derfor i den Hensigt, at være skicket til hvad Gud vilde kalde ham til, tog han

Magister. Magister-Graden i Kiøbenhavn 1726 *) og bragte sig i Erindring ved

Eed har skilt. Biskopen skrev en ganske ulæselig Haand. Han kaldte derfor Johannes Schröder, som var Informator ved hans Børn, op paa sit Kammer, spurgte ham, om han kunde forlade sig paa hans Tausshed, og tog ham i Eed, da han forevillste ham Kongens Ordre, at han skulde bruge ham til sin Haandskriver i denne Correspondence. Men da han var af Naturen timide, søgte han snart at undgaae denne saa sandsynlige Besordring til sin Lykke, og vilde hellere imodtage det forfaldne Rectorat paa Friderichshald.

*) Han var iblandt de 60 Candidater, som Aar 1726 af Prof. Johann. Gram fik Magister-Graden. G.

ved at dimittere en Discipel til Academiet fra Friderichshald Skole, som ikke var steet i mange Aar, og gjorde sig æret ved de Esterretninger han lod gaae i Trykken om Friderichshald, hvorfors Holberg takker ham i Dannemarks Riges Historie Tom. 3. p. m. 415.

Imidlertid blev Rectoratet i Friderichsborg uventet leedig ved Mag. Jørgen Wöldikes Død. Professor Lintrup, da Kongel. Confessionarius og Scholarch, erindrede sig hans Fortienester, og bragte ham i Forslag for høysalig Kong Friderich 4: saa han den 15de May 1730 med Kongel. Confirmation blev kaldet dertil af Geheime-Raad og Amtmand Friderich von Gram, Confessionarius Lintrup og Slotspræst Isaac Grundtvig c).

Bliver Rector i Friderichsborg.

I Friderichshald indgik han den 4de October 1724 et af Gud velsignet Ægteſkab med Handelsmand Peder Pederſens *)
 Dotter

c) Til det vacante Rectorat var en Anspach recommenderet for Høysalig Kong Christian 6, som da var Kron-Prints, og for den øverste Scholarch Geheimer-Raad og Amtmand Friderich von Gram: men Confessionarius Lintrup reuserede for Mag. Schröder hos Kongen paa Grund af, at Geheime-Raadene var reformeert, og derfor mindre Competent til Jus proponendi; men det samme udsatte Rector Schröder for den Fare, at hans Vocation ved Christian 6. Thron-Bestigelse nær var bleven mortificeret; men den retsindige Gram trinede frem for Thronen med Bøn og det afslagde Vidnesbyrd: at bedre Rector kunde Skolen ikke faae: hvilket forskaffede ham Confirmation og Tryghed, og har gjort det Schrøderske Slægt til et udsøkkeligt Ærefrygts og Taknemmeligheds Offer for det iblant danske adelige Familier høysfortiente Gramske Huus, som paa Jubel-Læreren, og for hans Skuld, paa hans Descendenteres har altid ladet falde en naadig Attention.

*) Denne Mand var og en Lyde, fød den 9 Febr. 1666. Hans Fader var Peder Jensen, Forvalter paa Bygholm, og Herreds-Foged over Hammerum Herred, hans Moder Inger Jacobs Dotter Barsoed, begge døde

Hans Egteskab og Børn. Dotter sammesteds, Jomfrue Gunnild Peders Dotter Bendike, hvis Broder Jens Pedersen, siden har været en riig Vexelerer og lever endnu i London. Hun frembragte ham, imens han var Rector i Norge, 3de Børn, af hvilke den eene blev begravet paa Friderichshald.

Ikke allene Svogerfabet, men og Borgerfabet der, miedede ham nødig, og lod deres Børn følge ham til Friderichsborg for at staae under hans Education og Underviisning. I Friderichsborg velsignede Gud ham endnu med 11 Børn, saa han blev Fader

Af første Egteskab.

1672, hvorefter Peder Pedersen drog 1681 til sin Broder, Christen Pedersen, Handelsmand i Friderichshald, tienende ham i 14 Aar, begav sig 1700, den 24 August i Egteskab med Anna Bendike, som døde 1719, 18 Sept., Moder til 14 Børn; og blandt disse døde 5 i Barndom. Aaret 1720, 13 Aug. fik han til ægte Madame Birgitte Blix, med hende han i 4 Aar avlede 3 Døttre, af hvilke 2 levede. Denne Peder Pedersen fortæner og i vor Historie at erindres; thi da Kong Carl XII. laae for Friderichshald, satte han med de andre Borgere Jld paa sine Eyendoms Gaarde: han var og derefter Entrepreneur for den nye Emanuels Kirkes Opbyggelse, hvorudi han og, som det første Liig, bekom sit Legems Hvilested under Præstestolen, i hans Alders 59de Aar. Hans Børn vare:

- 1) Jochum Pedersen, Mynsterskriver paa Friderichshald, † : : :
- 2) Peder Pedersen, Riibmand, † : : : ung Karl.
- 3) Jens Pedersen, Grosserer og norsk Vexelerer i London.
- 4) Gunnild Peders Dotter Bendike, f. 1702 * 1724, † 1747.
* M. Johannes Schröder, Prof. Philosoph. og Rector; hvis Historie her gives med Stamtafle.
- 5) Inger Maria, * Riibmand Peter Bruun i Christiania.
- 6) Maria Elisabeth, * Provst Bendix Dyrhoff i Haae Præstegeld.
- 7) Christine Bendike, * Hr. Peder Schaltz, Præst i Hersted Øster.
- 8) Kirstine Bendike, * Chirurgus Zleuther i Arendal.
- 9) Maren Bendike, * Capitain Hans Henrich von Borch.
- 10) En Dotter, * Rector Offenbergh i Friderichshald.
- 11) En Dotter, * en Riibmand sammesteds.

Af andet Egteskab.

Fader til 9 Sonner og 5 Døttre, af hvilke itkun 4 Sonner og 3 Døttre overlevede den dyrebare Moder, som ved en for tidlig Dod i sit Alders 45 og Ægteskabs 23 Aar forlod den bedste Mand og de efterkrigende Born den 9 Novembr 1747. Hans Tab var ham for føleligt, til at kunde indlade sig i noget andet Ægteskab, uagtet itkun den ældste Døttre var forsørgt ved et liige vel-signet Ægteskab med Sognepræsten til Slaglille og Biernede Hr. Christopher Nyholm. Men Gud sørgede for hans Huus, som han selv for Embedets idelige Arbejde ikke kunde besørge, saa, uagtet det blev forestaaet af hans 2de unge Døttre, der skulde staae de 4 mindre Brødre i Moders Sted, gif, alting dog ordentlig til og lykkedes vel.

Da han var Rector i Friderichsbørg, nød han den Ære, at sal. Hr. Etats-Raad Hans Gram, som var Informator hos Kron-Prints Friderich, siden den 5te, consulerede ham i adskillige Poster om den retteste Maade, at undervise Kron-Printsen paa, og i alle Maader fulgte hans Raad, ligesom han siden var en Ven og Raadsfører af sal. Hr. Conference-Raad Kall i samme Begivenhed. I hans Embedstid herskede den Disharmonie i Religionen imellem Orthodoxie og Pietet, og da det Kongelige Hærskab opholdt sig sædvanlig om Sommeren paa Friderichsbørg, saa blev og dette Sted en Tilflugt for mange saa kaldte Pietister, som søgte Thronen: men han var altid en standhaftig og orthodox Lærere, der vel aldrig modsatte sig dem, men heller aldrig søgte dem, hvorfors han og maatte lide meget af deres Forfølgelses-Ånd, da han vaagede over, at hans talrige Skoleflokk ikke skulde blive et Rov for deres Fanatimum. Det kostede ham saameget meere, som han af Naturen var ingen stræng og myndig Mand,

at holde de flygtige unge Mennesker fra at begaae noget usømmeligt, hvilket Efterstræbelsen altid udlagde deres Rector til Last: men hans sande Gudsfrugt og stadige Troe vandt altid Geyer, og fik fra Thronen selv det foriente Bifald, som en Kongelig Ordre til Scholarcherne, der aldeles reifærdiggjor ham, viiser; hvorved adskillige formeente Gudsfrugtigheds Øvelser, som var nær ved et Dværkerie og foraarsagede stor Forargelse, blev i følge den Oplysning Rector Schröder aflagte for Thronen, hvorfor han tog ingen Deel deri, dempet. Man hørte ham gierne fra Prækestolen, hvorfra han ofte gandste ubereedt maatte tale i Præsternes Syngdom. Han holt i sin Tid solenmirer paa Skolen de 3 store indfaldne Jubel-Fæster, den for Reformationen 1736, den for den Oldenborgske Stammes Bedligholdelse 1749, og den for Souverainiteten 1760, paa hvilke han perorerede. Han blev som en Indsigtsfuld og virksom Mand consuleret af alle Lærde omkring ham, hvorfore de, der skrev, havde altid den Tillid til ham at søge, og fik hos ham baade det, de ikke vidste, og fuldkommen Oplysning om det dunkle. En Zwergius lod ikke noget Ark trykkes uden hans Bifald, og selv gav han af sit rige Bibliothek, og Samling, og sin hyperlige Hukommelse, og udbredte Kundskab meget til sammes Skrift om det siellandske Elefise. Ligesom han samlede paalidelige Efterretninger og forfærdigede det meeste, hvad Friderichsborg Egn angaaer til Noterne i Hofmanns Fundaer.

Hans besynderlige Hændelse.

Som en 40 Aars gammel Lærere havde han den besynderlige Hændelse, at blive examineret som en ung Candidat, uden at faae noget nyt Kald; da han 1756 maatte løse sit Testimonium publicum fra Kiøbenhavn's Academie, og deri Dimiss Attest fra

1718, og det fordi Ober-Secretairen Geheimeraad og Bræde af Holstein tilkiendegav ham i en Skrivelse, at han var kaldet til Domprovst i Roeskilde d) og Hr. Biskopen indkaldte ham til den nær forestaaende Ordination, hvortil han maatte berede sig ved at udstaae Bisppe-Examen, lade sig giøre Præstehabit, og holde sig færdig at prædike paa Ordinations-Dagen; men den Dag blev saa ofte bestemt og igien opsat, at han blev fied af at vente derefter, og reyste hjem til sit Skole-Embede igien, da (som han skriver selv) qvorundam interventu forandrede Kongen sin Bestutning, og istæden for Kaldsbrev gratificerede ham med Bestalling at være tillige Professor Philosophiæ ved Kiøbenhavn's Universitet den 22 October 1756.

Bliver
Professor.

Men Rangen, der vel forsikrede ham den Konges Naade, som en allene kendte ham af hans Fortieneste, men og deraf, at han allerunderdanigst havde offereret Hs. Majestæt adskillige rare Naturalier og Bøger, hvoraf han havde en god Samling; den kunde dog ikke lette Skole-Arbendet, som med privat Information paa Kammeret hver Dag gierne varede i 12 Timer og derved. Dette Arbejde og Embedets nedbøende Fortrædeligheder, som ikkun Læreren kiender, blev ham vanskeligere ved Alderens Afmagt, som endnu gjorde ham svagere ved en meget haard Eng-

§ 3

dom.

d) Brevet lyder saaledes:

Høylærde Hr. Rector!

Med dette har jeg ikke vilbet efterlade at tilkiendegive Hr. Rector, at det allernaadigst har behaget Hs. Majestæt, i Anledning af hans allerunderdanigste Ansøgning, at conferere ham Domprovstens Embede i Roeskilde efter den ved Døden afgangne Domprovst Hr. Henrich Meyer. Jeg forbliver

Cancelliet i Kiøbenhavn,
den 18de Semtember 1756.

Holstein.

dom. Han saae sig derfor nødsaged til at søge om en Adjunctum, da han næsten 30 Aar havde eene forestaaet Friderichsborg Rectorat. Men Skolens Bedste laae ham for nær paa Hjerte, til at søge allene for sig, han søgte især for den, da han i sin Ansøgning udbad Skolen og sig den foriente Mand, Mag. Poul Bendtsen (Da Collega græ Classis ved Skolen, nu en høytfortient og berømmelig Rector der, som haver ligesaa mange ærefrygtfulde og elskende, som han har, og har haft værdige Discipuler) til Conrector og sin Successor. Hvilken grundede Ansøgning og viise Valg og blev accorderet af Scholarcherne, der elskede ham og undte ham saa brav en Medhjelpere, og allernaadigst approberet af Kongen 1759.

Han søger og
faaer en Ad-
junctus.

Nu troede hans omme og utrættelige Adjunctus at vise sin Erkiendtlighed imod sin forrige Lærere e) ved at tage Byrderne af hans og lægge paa sine Skuldre; men Livet vilde blive den gamle virksomme Mand kiedsommelig, om han nu skulde have staaet sig til Roelighed. Han overlod derfor Rector Bendtsen Disciplinen paa Skolen og de halve Videnskaber og Sprog at læse over i de 3 sidste Dage om Ugen, og selv læste han de 3 første Dage, og forestod alt det øvrige liige indtil han havde talt sine 50 Aar i Skole-Embedet.

Da begierede han at nedlægge sit Embede, ikke allene, fordi det strenge Arbejde havde udmattet ham, men især fordi Alderdom-

e) M. Poul Bendtsen blev, 16 Aar gammel, efter 3 Aars Skolegang i Friderichsborg, dimitteret af Professor Schröder 1739 med et berømmende Testimonium og blev som Decanus paa Communietet, kaldet til 3die Lectie-Hørere i Friderichsborg 1747, hvorfra han blev Conrector og nu Rector sammesteds.

derdommen, der berøvede ham hans Ænder, gjorde nu hans Udtaal utydelig, at han befængtede, han med al sin Unage skulle blive uforstaaelig og unyttig for sine Discipler. Skolen var nu og forsynet med saa brav en Lærere, at han med en god Samvittighed og uden Frygt for Eftertiden nedlagde Mantestaven i sit Embeds 51 Aar og Alders 70, da hans Ansøgning i de naadigste Udtryk blev ham bevilget den 20 Junii 1766. Han havde da dimitteret til Academiet 391 Studentere, hvoraf ere udsprungne Rangs-Personer, Professores, Doctores i alle 3 Faculteter, Rectores og for nærværende Tid 121 ordinerede Mænd til Alteret f). Den Nytte, som hans Underviisning har gjort for Landet, da denne har lagt Grunden til saa mange ypperlige Mænds Kundskab, er ubeskrivelig. Og det er hans sande Roes, at ingen af alle dadler ham, men enhver af dem der ere oplærte ved hans Fodder, elsker ham som en from Fader. Man læser omkring hans Brystbillede, som een af hans Discipler i hans Alderdom har poufferet i Bop:

Faaer Lov at
nedlægge sit
Embede.

Om

f) Det er maaskee behageligt at viide den Circulation, hvorledes Genslig-
heden beforder Videnskaberne, fordi de selv ere Effere deraf, at af de
ansørde 391 Studentere ere 102 (saa nær en Trediedeel) Præsesønner.
Blandt Hr. Rector Schröders dimitterede Disciple vare Hr. Friderich
Qvist, Kongel. Confessionarius; Hr. Johannes Otto Bang, Prof. og
Doct. Theologia; Hr. Martin Hübner, Conferentis- og Etatsraad, J. U.
Philosophiæ & Historiæ Professor P. O.; Sæl. Etats-Raad Borch,
Etats-Raad Bang, M. Jürgen Leth Schiønning, Præpositus Commu-
nitatis Regiæ; Hr. Fiderich Carl Munchenberg, Doctor Juris; M.
H. Mosin Dou. Theologia; Hr. Provst Garde i Oddes Herred, o. s.
Men det er maaskee og behageligt for dem af hans Disciple, som endnu
leve, at see en Fortegnelse paa dem alle; siden ieg da har faaet denne, i
sit Slags, store Karitet af Jubel-Lærens Søn i Sæborg, som har den
sæl. Mænds egenhændig Fortegnelse, med ligesaa mange originale Testimo-
nia, vil ieg hoesøye samme ved Enden af denne Historie.

Om en Discipel tør sin Lærers Bærd bedømme
Da kan et Hundrede og Ti i Præstestand *)

Som og Tre Hundrede, Halvfems og een berømme
Professor Schröder for en lærd og dydig Mand **)

og beholde
hans fulde
Løn.

Belfortient blev han derfor med megen Godhed betakket af sine Superieurer for den Tjeneste han havde gjort i Embedet, og ved hans Afseer regaleret af Hs. Majestæt med hans fulde Løn, Kostpenge og Ildbrand til Pension saalænge han levede; ligesom det og er et Beviis, hvormeget han var elsket, at Hs. Majestæt paa Scholarchernes favorable Forestilling og hans allerundverdantigste Ansøgning tillagde hans ældste Datter, Præste-Enke efter Hr. Nyholm, at maatte efter hans Død nyde aarlig 50 Rdr. af hans Pension. For at nyde Roelighed, da hans Børn alle enten vare i Brød eller i Tjeneste, indlogerede han sig for det første

*) Den Tid vare der ikke flere blevne Præster.

***) En anden af hans Disciple, Hr. Doct. Hans Moslin i Bergen, (inter solennia Academica celebrata in memoriam inauguratæ ante trecentos hos annos Universitatis Regiæ Havniensis Ao. 1779) da han blev Doct. Theologiæ, har pouffered ham p. 25 saaledes: Ut singulare Dei Providentiæ specimen adhuc sæpius recordor, me talem Virum unquam cognovisse, inter doctissimos sapientissimos & maxime probos homines erat, quos unquam cognovi, vere Christianus erat, intimo me amore amplexus est, colloquio solo me plus docuit, quam unquam ab alio didici, conversatio ipsius quotidiana Scientiarum ac Pietatis Academia erat, sed id quod maxime in illo admiratus sum, singularem Methodum formandi tam animum quam studia juvenis, in ipsis Exercitiis Academicis me adhuc admodum juvenem exercuit, Consilia Studiorum dabat, Methodum discendi docuit, & ipsa Principia tam Theologiæ quam Philosophiæ sanioris solo Colloquio inspiravit, ab ipso nunquam nisi doctior ac melior discedere licebat.

første i Hersted-Øster hos Præsten, hans Svoger Hr. Schalez *) hvor han blev i 2 Aar indtil 1768, da hans yngste Son af Kongen blev kaldet til Sognepræst i Slaglille, da han drog til ham, hvor han tillige havde 2 andre Børn i Nærheden, og til daglig Omgængelse, og jevnlig blev besøgt af de hyppelige Mænd, Professorerne paa Sorøe Ridderlig Academie. Han fornøiede sig endnu ved at informere i Ebraisk og Grædsk sin Soms Discipel et haabefuldt ungt

*) Da hans Svoger, veierverdige Hr. Peder Schaltz, Sognepræst i Hersted-Øster, den 26 Nov. 1769 forærede mig (Giesling) nogle Anmærkninger til den sal. Nands Levnets Historie, lod han følge med disse Stropher:

Lev længe og lid vel Du brave Lære: Fader
 For mig og mange fler', der aldrig aldrig lades
 Dig af vor Minde gaae, mens Skoler ere. tff,
 Din Kiærlighed og Glid vi are bær og vil.

Jeg syv Aar Lærling var, og elleve Collega,
 Du lærde til og fra mig Alpha og Omega:
 De atten Aar for mig var kun en liden Tid
 Hos Dig, der søvde af Kiærlighed og! Glid.

Guds Kirke, Staten med, for Embedsmænd Dig talfer,
 Som nu til Graven og ad Eviigheden laffer,
 Som Jubel: Lærere Du blandt os skinne skal,
 Men klarere det seer blandt de Udvalgdes Tal,
 Hver Du blandt dem, som her har underviset andre,
 Fra en til anden skal i idel Fryd omvandre,
 Da hver vil takke Dig, som samles med Dig der,
 For Vsen Du har lærd, at de did komne er.

Desse Vers og Taknemmeligheds Linier
 ere Prof. og M. Joh. Schröder
 til Ære fremsatte af en gammel Discipel
 og
 allerkyldigste Tiener
 P. S.

ungt Menneſſe, Jörgen Wedderkinch, nu Candidat. Miniſt. og Prædikanſt paa det Harboiſke Enke-Brue-Kloſter i Kiøbenhavn, og i øvrigt at opofre ſig til beſtandig Gudſtrygtigheds Øvelse, var munter og friſk indtil et Aars Tid for hans Død, da hans Kræfter formedelſt en ſtærk Blodſpytning ſaa mærkelig aſtog, at han ikke uden Hielp kunde gaae; dog blev han ikke ſengetiggende, men var efter ſin Bane i Skolen daglig iſort ſine Klæder, indtil den ſidſte Dag, det ſaldt ham beſværligt at komme af ſin Seng, hvorfore han med et glad Aaſyn og fuld af den fuldkomneſte Frieſmodighed og Haab taledede med ſine Børn om den nær foreſtaaende Død og Evighed, hvortil Gud uden Smerte kaldte ham Kl. 8te Aftenen den 16 May 1774, i hans Alders 79de Aar, da han i Heliſingør, Friderichshald og Friderichsborg, havde tient langt over 50 Aar.

Hans
Alder og lan-
ge Tieneste.

Han blev derpaa den 21 May nedſat i Slagville Kirke af de omboende Degne og Skoleholdere, ſom vare næſten alle hans Diſcipler: der findes hans Epitaphium, ſom begynder med hans Symbolum og lyder ſaaledes:

— — — Nil non mortale tenemus
Pectoris exceptis ingeniiqve bonis.

Ovid.

Siælden tillade Leen og Uvæiret Frøer at mones,
Solen ſkiules, ſom ofteſt, af Skyerne for Nedgangen,
Og kun ſaae Menneſker forundes det heele Tal af Dagen!

Deſto herligere er Syner
Af det graae Sölv, ſom kroner Alderdommen
Efter en velbrugt Ungdom og Manddom.
De verdſlige Syſler rörer nu alt mindre,

Ligeſom

16. Capitel. Om M. Johannes Schröder. 243

Ligesom Siælen meere föler sin Maskine at blive aflægs
Indtil den gaaer i Staa.

Fred med Gud og et fast Haab om et tilkommende Liv
Opmuntre den viise Christen i de sidste dunkle Tider.

Han agter paa intet, uden dette: naar Ævighedens Dørre oplades.

Næppe mærker han den Slum, som förer ham derind,

Og skiller ham fra Legemet,

Der strax begynder at undergaae Forvandlingen,

Indtil det paa hiin store Dag opreyses herliggiort

Til den nye Forening,

Fred være saalænge her

Over det Forgiængelige

Af den velförtiente og elskte fromme gamle

Herr Magister JOHANNES SCHRÖDER

Prof. Philof. extraord. Havn. & Rector emeritus Scholæ Fridericoburg.

Föd i Helsingöer 1696 den 4de Februarii, död i Slaglille

den 16 May 1774,

Hvor han i Roelighed hos sine Börn tilbragte sine sidste Dage,

Da han efter 50 Aars Tieneste ved Skolerne i Helsingöer,

Friderichshald og Friderichsborg

forlangede derfra at blive befriet 1766.

I sit Ægteskab med GUNNILD PEDERS DATTER BENDIKE

Fra den 24 October 1724 til den 9 Nov. 1747, da hun döde,

Havde han 9 Sønner og 5 Döttr

Hvoraf 4 Sønner, 2 Döttr og 20 Börne-Börn efterleve.

I Skole-Embedet befordrede han 392 til Studentere

Af hvilke 110 ere ordinerede til offentlig Guds-Ords Lærere.

Han var en ufortröden Lærer, en venlig og from Mand,

Fader og Menneke-Ven;

En god Christen, altid fornøyet med Guds Veye,
 og tryk under hans Varetagt
 Sov her hen i et fast Haab om det Tilkomme.
 Jeg veed at min Frelser lever Job. XIX, 25.

Hans Skrifter ere:

- edita. 1) Dissertatio de Pœnitentia Infantum, Wittebergæ 1719;
 2) Friderichshalds Beskrivelse, Havniæ 1727, 4to.
 3) Friderichshalds Kirkevielse, Havniæ 1729, 4to.
- inedita. 392 lærde Testimonia.
 Oratio de Necessitate Scholarum Fridericohallæ 1723, ved Indsættelsen der.
 Oratio de Analogia lingvarum Fridericoburgi 1730, ved Indsættelsen her.
 Oratio de tribus Rectoribus eodem anno extinctis, scilicet Ecclesiæ Romanæ Papa. Benedicto XIII. Rege Daniæ Friderico IVto & Scholæ Fridericoburgensis Rectore Dno Georgio Wöldike, in Inaugurationem Novi Anni 1731.
 Oratio Panegyrica in Inaugurationem Christiani VIthi d. 7 Junii 1731.
 — — de Strenis 1732.
 — — de Jubilæo Scholastico, cum ante C. annos Schola Regia Fridericob. instituta esset 1733.
 — — de Incendio Urbis facta 1733.
 — — de Anomaliis lingvarum.
 — — de Dicto Macrobiani Saturnal. I. II. c. 4 utrum Macrobius recte Augusti verba de Herode retulerit.
 — — de Frequentatione Scholastica cum peregrinatione comparata.
 — — Jubilæa de Infelicitate scholarum & Discipulorum sub Papatu d. 31 Octobr. 1736.
 — — de Adminiculis & impedimentis Restaurationis doctrinæ evangelicæ.

- Oratio de Ecloga quarta Virgiliū, an vaticinium habet de Christo, quod negatur.
- — Utrum Oracula ad nativitatem Christi tacuerunt, quod negatur.
- — de carminibus Sybellinis vaticinia de Christo profertibus.
- — de pietate Scholastica.
- — de judiciis divinis in Bruta.
- — de obitu Christiani Viti.
- — de effato Salomonæ, quod dies æternalis præstat Natali.
- — de Stabulo, ubi natus est Christus, ut schola considerato.
- — de versiculis Bibliorum danic. ex occasione, quod ante C. annos prima Biblia danica integra edita fuerint 1750.
- — de Jano bifronte.
- — de Honesto, utili & jucundo scholastico.
- — utrum magistrorum scholasticorum fors per Restaurationem doctrinæ evangelicæ sit facta melior an pejor.
- — Jubilæa de felicitate scholarum patriæ sub imperio Oldenburgico 1749.
- — de potestate alios judicandi scholastica.
- — de frequentatione Christi scholastica.
- — Jubilæa de emolumento, quod ad Principum felicitatem ex studio liberaliarum arrium redundat in memoriam absolutæ potestatis Regiæ 1760.
- — de dicto Quintiliani: sumat igitur ante omnia parentis erga suos discipulos animum, & succedere se in eorum locum, a quibus liberi filii traduntur, in Inaugurationem Conrectoris Mag. Pauli Benedicti 1759.
- — de Magis ad cunas Christi abeuntibus.
- — de forte ligenda.
- — de voce Juul.
- — de seculo obscuro.
- — de præsepi Christi contra Baronium.

246 16. Capitel. Om M. Johannes Schröder.

Oratio de Musis.

— — de tribus Gratiis.

— — de fundamento distinctionis IX & X præcepti.

— — de fasciis Christi.

— — de Jubilæo leuitico 1766.

Han haver og indsendt en Oversættelse paa dansk over Mæthæum, i Følge Ordre, da Bibel-Commissionen var og i samme Hensigt sin Forklaring over adskillige vanskelige Stæder i det gamle og nye Testamente. Han har og i Manuscript efterladt sig kort historisk Efterretning om den Kongel. Skole udi Friderichsborg.

De af
Professor og Rector Schröder
til
Academiet dimitterede Disciple.

Fra Friderichshald Skole.

1724.

1. Hans Hack,

Fra Friderichsborg.

1730.

1. Berthel Luja.

2. Otto Luja.

3. Peder Lind.

4. Johannes Saun.

5. Johannes Otto Friis.

6. Caspar Kölichen.

7. Johannes Christopher Polemand.

8. Johannes Kiöbke.

1731.

9. Ludvig Stud.

10. Lorentz Berg.

11. Christopher Nyeholm.

12. Johannes Otto Bang.

13. Andreas Lundhoff.

14. Thomas Reinholt Luja.

1732.

15. Peder Fersløv.

16. Friderich Qvist.

17. Gløer Glørfen.

18. Niels Randrup.

19. Jens Leiden.

1733.

- 20. Hans Mosfin.
- 21. Svend Weyner.
- 22. Michael Brandt.
- 23. Jörgen Brandt.
- 24. Jens How Schive.
- 25. Johannes Wille.
- 26. Sven Svendsen.
- 27. Peter Scheffer.
- 28. Hans Jörgen Garde.

1734.

- 29. Lorentz Storm.
- 30. Johan Daniel Wilken.
- 31. Lorentz Helt.
- 32. Jörgen Walløe.
- 33. Lorentz Keerslør.
- 34. Henrich Berg.

1735.

- 35. Wilhelm Henrich Patberg.
- 36. Eric Colstrup.
- 37. Peder Schaltz.
- 38. Christian Valentin Frauen.
- 39. Henrich Joachim Stolpe.
- 40. Friderich Scheffer.
- 41. Peder Schou.
- 42. Nicolai Reich.
- 43. Peter Nicolai Schiötte.

1736.

- 44. Mandrup Toxen.
- 45. Henrich Reuter.
- 46. Johan Henrich Dau.
- 47. Christian Henrich Luja.

48. Ped. Kröger.

1737.

- 49. Ludvig Christopher Luja.
- 50. Peder Bauchorst.
- 51. Broder Brodersen.
- 52. Peder Nicolai Gryner.
- 53. Otto Christian Welding.
- 54. Samuel Conrad Ludvig Smaltz.
- 55. Peder Brøndt.
- 56. Nicolai Nyholm.
- 57. Niels Gaed.
- 58. Andreas Bruun.
- 59. Peder Tostberg.
- 60. Thomas Evens.

1738.

- 61. Johannes Olivarius.
- 62. Johannes Christ, Sigfrid Sanny.
- 63. Morten Trane Rothenborg.
- 64. Friderich Klarup.
- 65. Morten Braad.
- 66. Ole Sonbye.
- 67. Malthe Bech.
- 68. Niels Wahl.
- 69. Christian Gantzel.
- 70. Sven Jacob Selboe.
- 71. Thomas Bendsen Meyer.
- 72. Jörgen Hatting Toxsværd.
- 73. Johannes Teestrup.

1739.

- 74. Ulrich Sontum.
- 75. Poul Bendsen.
- 76. Christian Rhode.

248 16. Capitel. Om M. Johannes Schröder.

77. Ludvig Wilhelm Friis.
 78. Cay Anthon Top.
 79. Peder Johannes Lemming.
 80. Andreas Juul.
 81. Ulric Friderich Torm.
 82. Joachim Henrich Schweder.
 83. Severin Mörch.

1740.

84. Friderich Colbiörnfen.
 85. Niels Windekilde.
 86. Arnold Haar.
 87. Lorentz Frobös.
 88. Hans Kruse.
 89. Tycho Brandt.
 90. Jens Withusen.
 91. Johannes Wolf.
 92. Frideric Carl Muncheberg.
 93. Christopher Windekilde.
 94. Ulric Adolph Jæger.
 95. Frideric Conrad Jæger.
 96. Christian Ditlef Leyt.
 97. Laurids Grandberg.

1741.

98. Folmer Danchel.
 99. Jürgen Hofum.
 100. Morten Hybner.
 101. Albert August Roggenkamp.
 102. Peder Friis.
 103. Lars Brönlund.
 104. Jochum Bændike.
 105. Thomas Edvard Sylow.
 106. Mathias Birch.
 107. Haino Gerhard Brönlund.

108. Morten Meyer.

1742.

109. Christian Lüdvig Boye.
 110. Peter Flesborg.
 111. Niels Prah.
 112. Hans Dons.
 113. Christopher Gertz.
 114. Christopher Hiort.
 115. Jens Frost Stud.
 116. Johannes Georg Smaltz.
 117. Carl Frideric Sanny.
 118. Mogens Sandberg.
 119. Peder Maar.
 120. Lauritz Heiberg.
 121. Bent Freslöv.
 122. Hans Bugge.
 123. Joh. Christian Zuschlag.
 124. Johannes Zuschlag.
 125. Niels Harden.
 126. Sven Schaulund.
 127. Sören Trane.
 128. Lars Lind.

1743.

129. Christen Hiermin.
 130. Ivar Sundbye.
 131. Poul Wedel.
 132. Clemen Thue Samling.
 133. Jens Möller.
 134. Jacob Lindam.
 135. Peder Berg Jacobsen.
 136. Morten Berg Erlandten.
 137. Ole Røse.
 138. Peder Pedersen Moslin.

139. Hans Windekilde.
 140. Jens Christian Mörch.
 141. Sören Hanfen.
 142. Johannes Wilsgaard.

1744.

143. Lars Blichert.
 144. Johan Jacob Lund.
 145. Christopher Diderich Friederich.
 146. Peder Friis Bager.
 147. Peder Andreas Lehmeyer.
 148. Johan Arendt Dyffel.
 149. Mathias Ulric Lund.
 150. Christian Ording.
 151. Andreas Hofgaard.
 152. Henrich Nicolaus Ovenberg.
 153. Maurids Bircherod Bendtsen.

1745.

154. Friderich Trellund.
 155. Niels Muus.
 156. Jürgen Paulin Bagger.
 157. Herlow Dalhoff.
 158. Gotfred Peder Rasmussen.
 159. Jürgen Morsleth.
 160. Jens Bircherod.
 161. Georg Leth Schjönning.
 162. Paul Gerhard Schumacher.
 163. Johannes Peder Weffel.

1746.

164. Jürgen Pederlen.
 165. Christian Lygaard.

166. Albert Lund.
 167. Johannes Balling.
 168. Jürgen Berg.
 169. Jens Kirkerup.
 170. Sören Kirkerup.
 171. Christian Flensborg.
 172. Frid. Christ. Grundtvig.
 173. Jens Peter Abel.
 174. Adam Anthon Wegge.
 175. Jens Christian Prahl.
 176. Friderich Juul.
 177. Tycho Jespersen.
 178. Christian Annerup.
 179. Hans Nicolai Larsen.
 180. Johan Jacob Dumreicher.
 181. Andreas Lund.

1747.

182. Johannes Herfort.
 183. Hans Reiff.
 184. Johannes Borch.
 185. Rasmus Tisvilde.
 186. Johannes Christian Eller.
 187. Jacob Sivertsen.
 188. Johannes Christian Albini.
 189. Gotlob Becker.
 190. Andreas Schwartzkopff.
 191. Jens Wall.
 192. Christopher Piil.
 193. Herman Treschow Wegner.
 194. Lars Palludan.
 195. Jacob Lund.
 196. Stephan Weißendunck.

250 16. Capitel. Om M. Johannes Schröder.

- 197. Christian Juul.
- 198. Jürgen Andreas Bang.
- 199. Ole Lund Bang.
- 200. Mathias Christian Böhme.

1748.

- 201. Christian Welding.
- 202. Johan Adolph Stage.
- 203. Peter Hiermiu.
- 204. Jels Warnitz.
- 205. Thomas Hansen Schwermann.
- 206. Frideric Wilhelm Wind.
- 207. Frideric Carl Qvist.
- 208. Johan Ulric Jonstrup.
- 209. Adam Schmith.
- 210. Niels Schou.
- 211. Jürgen Kofod.
- 212. Christian Urfin.
- 213. Nicolai Henric Urfin.
- 214. Peder Qvinsling.
- 215. Jürgen Sandbye Toxverd.
- 216. Lassenius Lassen.

1749.

- 217. Poul Hansen Thestrup.
- 218. Sören Flesborg.
- 219. Mauritz Mejer Jespersen.
- 220. Hans Sandberg.
- 221. Peder Schougaard.
- 222. Balthasar Engel.
- 223. Hans Piil.
- 224. Hermann Michel Ponik.
- 225. Christian Schalesin.
- 226. Johannes Dyring.
- 227. Peder Gutfeldt.

- 228. Rasmus Lykke.
- 229. Andreas Lauritz Petersen.
- 230. Lorentz Christian Clauen.
- 231. Ivar Finde.
- 232. Mads Kofod.
- 233. Ifeac Leonhardt.
- 234. Abraham Qvisling.
- 235. Christian Frideric Neve.
- 236. Christian Halting.
- 237. Nifenius Wedel.
- 238. Jens Daniel Wedel.

1750.

- 239. Johan Peter Maar.
- 240. Jens Stage.
- 241. Frideric Adolph Carlsen.
- 242. Niels Severin Muhle Trøstrup.
- 243. Mauritz Friedenreich.
- 244. Paul Grill.
- 245. Johannes Wellejus.
- 246. Nicolaus Ole Stolpe.
- 247. Samuel Prahl.
- 248. Jacob Henrich Smaltz.
- 249. Morten Qvistgaard.
- 250. Lars Gregersen.
- 251. Boje Rasch.
- 252. Ivar Herstæd.
- 253. Jacob Lemming.
- 254. Andreas Giøe.

1751.

- 255. Niels Falck Gløersen.
- 256. Jacob Schougaard.
- 257. Hans Sigismund Neve.
- 258. Johannes Wicher.

16. Capitel. Om M. Johannes Schröder. 251

259. Jacob Maar.

260. Balthasar Weicher.

1752.

261. Peter Christian Stage.

262. Johann Christian Haar.

263. Christian Frideric Morsleth.

264. Johan Adolph Toftegaard.

265. Sven Lund.

266. Jacob Adolph.

267. Hans Bedsted.

268. Andreas Christian Henne.

269. Jacob Schröder.

270. Johan Henrich Prahl.

271. Marcus Oberkampf.

272. Peter Schwartzkopff.

273. Peder Nörregaard.

274. Carl Rosenmeyer Schröder.

1753.

275. Johan Friderich Geis.

276. Peter Helt.

277. Niels Sars.

278. Ole Muus.

279. Bartholomeus Schwermann.

1754.

280. Johan Jacob Milche.

281. Jürgen Nicolaus Kock.

282. Hans Jacob Rosfing.

283. Johan Nicolaus Lesberg.

284. Johan Wilhelm Jacobi.

285. Niels Riis.

286. Mathias Salling.

287. Christen Lessøe.

1755.

288. Frideric Gram.

289. Frideric Stephanus Aasmussen.

290. Lars Bruun.

291. Richard Berg.

292. Niels Lange.

293. Frid. Christian Høy.

294. Christian Carl Krøyer.

295. Johannes Hartmann Bendtsen.

296. Keyer Borgerfen.

297. Jürgen Strøegaard.

298. Jürgen Berg.

1756.

299. Christian Carl Lampe.

300. Johan Peter Hammer.

301. Christian Carsten Busch.

302. Johan Peter Wolbye.

303. Paul Rose.

304. Frideric Hartmann.

305. Frans Aarestrup.

306. Christen Ejerup.

307. Johan Gotfred Neander.

308. Johan Georg Neander.

309. Lars Breslau.

1757.

310. Biörn Norstjerne.

311. Frideric Daniel Crocau.

312. Christian Bendix Rötting.

313. Jens Tulle.

314. Just Storm.

315. Johan Wilhelm Cardes.

316. Peder Wöldike.

252 16. Capitel. Om M. Johannes Schröder.

1758.

- 317. Peder Grønbek.
- 318. Albrecht Rehfeldt.
- 319. Hans Ejerup.
- 320. Jacob Hansen.
- 321. Henric Christian Gude.
- 322. Christopher Tikiöb.

1759.

- 323. Jonas Weibye.
- 324. Mauritz Marchmann.
- 325. Joh. Henric Eßchildsen.
- 326. Frideric Ludvig Severin.
- 327. Carl Schröder.
- 328. Wolff Christopher Muller.
- 329. Hans Salling.
- 330. Christian Frideric Elling.

1760.

- 331. Joseph Marchmann.
- 332. Peder Burchard Zwergius.
- 333. Andreas Gunnersen.
- 334. Niels Usling.
- 335. Henric Usling.
- 336. Jens Nimb.
- 337. Andreas Lyngsøe.
- 338. Lars Nørregaard.

1761.

- 339. Lars Birchedahl.
- 340. Peder Schröder.
- 341. Mathias Schwartzkopff.
- 342. Hans Christian Adolph.
- 343. Ole Kofengaard.

- 344. Ole Røsted.
- 345. Nicolaus Jensen.
- 346. Niels Angel.
- 347. Holger Tryde.

1762.

- 348. Henning Junghans Hierrild.
- 349. Christopher Schröder.
- 350. Jacob Schwartzkopff.
- 351. Georg Andreas Fabricius.
- 352. Johan Christian Fabricius.
- 353. Johan Henric Lund.
- 354. Niels Wulf.
- 355. Peter Berg.
- 356. Børge Peterfen.

1763.

- 357. Christian Schipper.
- 358. Jochum Zarth Adolph.
- 359. Ole Gildberg.
- 360. Rasmus Top.
- 361. Wilhelm Marchmann.
- 362. Johan Wilhelm Guldbrand.
- 363. Peder Georg Boll.
- 364. Niels Schindler.

1764.

- 365. Mathias Georg Mathiesen.
- 366. Simon Jørgensen.
- 367. Carl Wilhelm Spærck.
- 368. Claus Plum.
- 369. Jens Terchel Langemach.
- 370. Jens Christian Lottrup.
- 371. Carl Christian Bendfen.

16. Capitel. Om M. Johannes Schröder. 253

372. Johannes Peter Weischer,

1765.

373. Peder Schive.
374. Johannes Nyholm,
375. Lars Angel Holst.
376. Claus Henrich Holm,
377. Peter Samuel Dorn.
378. Johan Dideric Rosbech,
379. Johan Michael Keiser,
380. Jörgen Petersen.
381. Frideric Henric Martner.
382. Joh. Alberth Hvistendahl,
383. Bonde Löndahl,

384. Johan Henric Broe.

1766.

385. Christian Heiberg Kahrs.
386. Peter Manderup Tuxen.
387. Johannes Christian Vofs.
388. Mathias Muncheboe,
389. Hans Hermann Dahl.
390. Jens Rasch Licht.
Med Hans Kock fra Friderichshald
391.
Hvoraf ere 102 Præste-Sønner, og
121 ordinered Præster til den 8 Augusti
1781.

17. Capitel.

Om

Mag. SÖREN ANCHERSEN,

Professor Eloqvendiæ, Senior Gymnasi og Rektor

Scholæ i Odense.

Hans Fødsel og Herkomst.

Denne i det Latinske Skole-*Arbend* udødelige Mand var Broder til den ved Kiøbenhavn's Universitet forhen saa højt elsked og æred Prof. Ancherfen. Desse berømmelige Mand have vi fra Borch-Præstegaard i Ribes-Stift. Samme Stæd har fordm gived os den udødelige Doct. Ole Borch, og efter ham disse og flere brave Mænd.

Hans Fader var M. Ancher Sørensen Ancherfen, forhen Rector ved Skolerne i Ringkjøbing og Eolding, siden Provst og Sogne-Præst til Sønder og Nør-Borch. Hans Moder Maria Hans Dotter *) Borgemester Hans Pederfens Dotter af Col-

*) Hun kom siden i Ægteskab med Estermanden i Kaldet, Provsten Mag. Lauge Pederfen, og opnaede samme Alder, som hendes Fader, 88 Aar, da hun havde været i Borch-Præstegaard fulde 70 Aar. Hun var Moder til 18 Børn: af første Ægteskab 13, hvoraf de 6 som levede, sees paa hofsnyede Slægt-Register; af 2det Ægteskab havde hun disse 5, om hvitte ieg en har fuldstændig Kundskab:

1) Mag. Peder Borch, Præst til Greis og Sinding i Ribes Stift, † : : :
 2) Hr. Ancher Borch, Præst til Ringive, Gæbberg og Lindballe.

3) Cz-

Eolding, hvor han døde 88 Aar gl. Hun fødte ham til Verden i Aaret 1698, 4 Nov. Faderen som tilforn havde undervist og forskiftet saa mange til Kiøbenhavns Universitet, gjorde Borchs Præstegaard til et Seminarium og Mantz-Hauge for sine Børn, som han med utrettet Flid selv underviste, og med Tre forskiftede til Akademiet denne sin lille Sören, da han neppe var 15 Aar gammel 1713. I Aaret 1716 tog han Exam. Philos. cum Laude. Samme Aar gav han begge sine yngre Brødere (ham som siden blev Professor i Kiøbenhavn og ham som blev Doctor Medicinæ i Ribe) Testimania Academica, og gav hermed en tilig Prøve, paa hvilken en stor Skole-Mand han skulde blive i sine Dage: Samme Aar blev han Alumnus i Walkendorfs Collegio, og siden Inspector i samme. I Aaret 1719 blev han udvalgd til Decanus Regiæ Communitatis, og ved det 5te Bord den 16de Julii gjorde Begyndelse i dette academiske Embed. Aaret 1722 underkastede han sig Examen Theologicum, og fik af D. Hans Bartholin og M. Sören Lintrup den bedste Character, prædikede saa derefter Domin. Judica samme Aar til Aftensang i Trinitatis Kirke for Dimiss, og fik af Doct. Hans Bartholin ligeledes bedste Character. Nu har han i 6 saamsfulde Aar studeret ved Akademiet, og erhverved sig Navn af en dygtig Decanus, men og af en dydig Student, en rar Character! Biskop Lodberg gjorde derfor et godt Valg, da han vælgede Decanus Ancherfen, som med Kongel. Confirmation af 3 April 1722 blev Vice-Rector i Odense Skole.

Bliver
Student.Demitterer
begge sine
Brødre.Bliver
Decanus.

Vice-Rector.

Aar

3) Cæcilia Borch f. Hr. Præst Hans Sidelman i Eolding, † 1770.

4) Karen Borch * Hr. Sören Borch, Præst til Borch, † 1712.

5) Christina Maria Borch * Hr. Joh. Mule, Præst til Nørre-Brødre i Thyen. See her forand de Mulers Slægt-Register.

256 17. Capitel. Om Mag. Sören Ancherfen.

Aar 1726 blev han Prof. Designatus i Odense Gymnasio, og da han med megen Glid og Nytte havde været 6 Aar Vice-Rector for den svage Rector Mag. Thomas Bircherod, blev han den 19 Jan. 1731 Con-Rectoratet betroed efter Mag. Thomas Aabye. Aar 1740 tog han Magister-Graden, og havde den Glæde at blive creeret af sin egen Broder Hr. Prof. Ancherfen, som han til Academiet 24 Aar tilforn havde dimittered. Det var i Aaret 1731, han blev virkelig Prof. Eloquentiæ i Odense Gymnasio, og 1748 virkelig Rector. Udi disse møjsommelige Eembeder har han med megen Nytte trolig arbejded. Foruden andre Beviser herpaa, har vi hans grundige og vel indrettede Skole-Grammatica, for hvilken han bør megen Tak og Ære.

Den Højsalige Konge Christian den VI, Høylørlig Izhukommelse, der gjorde alt det, mueligt var til Religionens og Lærdommens Fremvegt i sine Lande, forbedrede Universitetet og forglemde ikke Skolerne, men udi Skole-Forordningen iagttog endog de mindste Ting, gav og som en Forskrift paa hvorledes de Boger, der skulde bruges i Skolerne, burde og skulde indrettes til Lærernes Lettelse og Disciplernes Fordeel og Bequemmelighed. Hans Kongel. Majestæt befalede da og, foruden andre Skole-Præcepta, at Grammatica for det Latinske Sprog skulde skrives paa Dansk. En vis fornem og gammel Skole-Lærer blev dertil udsæet og anordnet; Men, som Alderdom, Svaghed, og andre Forreminger hindrede dette Værk og forhalede Arbejdet, saa blev den gode Mand endelig nødsaget at sige sig derfra.

Efter Universitetets paa den Tid fornemteste Læreres Erindring og Raad skrev sal. Justits-Raad og Professor Ancher-

cherfen denne sin Broder til, om han vilde efter den i Skole-Forordningen allernaadigst befalede Plan paatage sig at skrive denne latinske Grammatica paa Dansk. Bores Jubel-Lærer fand sig dertil gandske villig, dersom de samme gode Mand, som havde raaded dertil, vilde paatage sig Bærket at giennemsee, rette, forandre, fratage og tilfætte, hvad dennem godt synes.

Saaledes begynder han da med Arbejdet, og efter Haanden, som han blev færdig med 6 a 7 Ark, skikkede det til Kiøbenhavn, hvor Hans Højærværdighed sal. Hr. Doctor og Professor Wöldike tog sig denne Grammatica saa nær, at det ikke er noget Ord eller Linie i Bogen, som han jo 3 a 4 Gange igiennemlæste, overvejede, og efter den stærke Indsigt, han havde i Sprogene, gjorde enten fortere eller tydeligere: Hr. Doct. Wöldike skrev og selv med egen Haand Titel-Bladet til det renskrevne og indbundne Exemplar, som til Cancelliet allerunderdanigst blev indlevered. Bores Hr. Prof. og Rector Ancherfen gjorde derpaa allerunderdanigst Ansøgning om Privilegium paa 30 Aar, ene at lade den trykke og selge; Men førend Hans Majestæt vilde meddele dette Privileg, til en billig Belønning for saa mange Aars Arbeid, blev Bogen skikked til de ved Kiøbenhavns Universitet da værende Professores Eftersyn og Erklæring, hvor da Consistorium, for des nøjere at efterleve Hans Kongel. Majestæts allernaadigste Ordre, udnævuede de Herrer Professorer Ancherfen og Munthe paa det aller-nøjest at igiennemgaae og undersøge Bogens Indhold.

Forfærdiger
Grammatica
Latina
paa Dansk.

Efter Universitetes derpaa fulgte Erklæring gav Hans Majestæt allernaadigst Privilegium, datered Kiøbenhavn den

Faar Privi- 23 April 1751, saaledes, at Prof. Sören Ancherfen blev aller-
 legium paa naadigst bevilged og tilladed, at han eller hvem af hans Arving-
 samme i ger, som han maatte finde for godt dertil at beskikke, maae i 30
 30 Mar. Aar lade trykke forskrevne Danske Grammatica, og maae in-
 gen understaae sig udi værende Tid, det Kongel. allernaadigst
 Privilegium varer, samme at esterrykke eller anden Stæds fra
 i disse Riger trykd at indføre, under Exemplariernes Confisca-
 tion, og at betale 1000 Rdlrs. Mulct, Halvparten til Waisen-
 huset, og den halve Part til Hr. Prof. Ancherfen eller Arvinger.
 Saaledes er denne nyttige Bog ved Høy Kongelig Befaling
 indførd at bruges ved de latinske Skoler i begge Riger.

Kommer i Han kom Ao. 1725 i Ægteskab med Vinhandler i Odens-
 Ægteskab. se Jacob Thomsen Flensborgs Enke, Madame Christina Möller,
 Dotter af Provsten Hr. Christian Møller, Sogne-Pæst for Åher-
 balg paa Als, som i 30 Aars kiærligt Ægteskab blev Moder
 til en Søn og 8 Døttre, af hvilke Sønnen og 2de Døttre dø-
 de i spæde Alder. Hun forlod ham ved Døden den 3 Nov.
 1755, men han efterlod ikke at besørge hendes Skilsmisse i en-
 lig Stand 26 Aar.

Da han nu havde opleved sine Embeders Salvtreds-
 helligholder sindstyre Aar i Sundhed og Velgaaende, helligholdede han
 sine Embe- sit Jubilæum den 23 Apr. 1772, udi sit Alders 74de Aar ved
 dets Jubi- en latinse Tale i en anseelig Forsamling af alle Byens Gæstlige
 laum. og andre Lærde, Militaire og Civile; som Dagen tilførn ved et
 latinse Programma af Skolens Conrector Hr. Prof. Holm va-
 re indbudne. Indgangen til Talen handlede de Jubilæis, og
 Talens Indhold var: Veram Animi tranquillitatem cum bona
 Corporis constitutione conjunctam, senectutis longævæ & felicis
 causam

causam esse non ultimam. For og efter Tiden blev af Skolens Cantor Sr. Joh. Sibbern opført en smuk Musik, hvortil Cantata vare besørgede af de øvrige Skolens Lærere. Derved blev og uddeled adskillige Vers og Lyknskninger af Msr. Helm, 3die Lectie-Hører, Discipler og andre gode Benner *). Efter

R f 2

For:

*) En af hans fordums Disciple, den høfdige Digter, Hr. Christian G. Biering, gav ved denne Hørdelighed saaledes tilkiende sine Tanker:

Hønlærde, værdig Jubel-Lærer!
 Tillad, ieg ofrer Jubel-Sang,
 Discipelen dog billig ærer
 Sin Læremester for hver Gang,
 Han hørde sin Gamaliel
 At sørge for sin Ungdoms Vel.
 Støtzt i de Nax kun lidet skionnes
 Paa eget Vel, paa Lærers Glid.
 En Ungdom veed, vel anvendt Tid
 I Alderdommen selv

Paa Solvgraa Iffe grønnes.
 Lad Dagenifter tælle Dage
 Som Nestor, ja, end mange fleer;
 De skal dem ikke dag behage,
 Naar de iblandt tilbage seer.
 Ney! mange vel anvendte Nax
 Eora Evighedens Strømme gaee.
 De glæder den, som dem har leved,
 De glæder og Medmennesker,
 Som kiender Dyden og dens Værd.
 Ja, de en Være er,

Og evig staaer opskreved.
 Hr. Jubel-Lærer! Du tilbage
 Kan see paa Nax og Tieneste.
 Her intet er, Dig skal anklage,
 Og blive til Behørendelse.
 Du nu i et halvt Sæculo
 Har viid dig vittig, flittig, troe.

Halvtredstindstive Nax at tiene
 I et saa moysomt Skole-Kald
 Utratted, uden Fejl og Fald
 Forsætlig. Det er stort,
 Og Herrens Gave ene.

Som Skole-Styrer, ja som Hyrde
 Du førde an Din unge Hjord.
 Det ikke var for Dig en Vyrde
 At lede dem med Viisdoms Ord.
 Du saae og Fruget af Din Gæd;
 Thi af Dit Plante-Skole-Bed
 Opvorde nu og da dog Qviste,
 Som er til Lærdoms Ziir og Flor,
 Saa længe Viisdom blandt os boer.
 Det for vidtloftigt er
 Paa dem at give Liste.

Til Lykke da, Hr. Jubel-Lærer!
 Med Lyft Du i Cathedret saaes.
 Dit Vld, Din Alder alle ærer.
 Et Jubel-Nax saa sielden naaes.
 Tak for hvert Ord og ald din Glid.
 Gud kroner selv utratted Lid.
 Dit Nax fertioner nu at lettes.
 Hør saa tilsidst: Vel an, Du troe!
 Du skal i Herrens Glæde boe;
 Du mange haver lærd,
 Blandt Stierner du skal settes.

Forretningen spisede Hans Honorværdighed Biskopen og alle, baade Professore Gymnasii og Skolens Lærere til Middag og nogle til Aften hos Hr. Prof. Ancherfen. Det var nu høy Tid at denne flittige og stræbsomme Lærer fik Hielp og Medhielp i det møysomme Embed. Hr. Mag. Hans Jörgen Gottschalck blev, hans Vicarius og Sviger-Søn. Utrættelig blev dog denne kærtlige Lærer, denne nypperlige Skole-Mand, som var kun liden og mager, men fed og slydig nok for hans Studerekammer, hvor han troelig arbendede indtil han mæt og mat af Aar og Arbeid gik ind i sin Herrens Glæde til en en evig varende Paaste-Fæst Aar 1781, da han havde leved over 82 Aar og 5 Maaneder, og arbended i offentlige Embeder over 61 Aar. Men hvor blev hans mange Hundrede *) Discipler? Der var ingen tilstæde at erindre hans Dødsfald, uden en gammel Ven, som tilkiens degav sine Tanker:

Hans Albet
og lange
Tieneste.

Eaa

*) Da han holdte sit Embeds Jubilæum, havde han dimitteret til Academiet hen ved 800 Discipler, og blandt dem vare Hr. Jacob Ramus, nu værende Biskop i Odense, sal. Hr. Jörgen Karstens Blok, Biskop i Ribe, Hr. Jörgen Hee, Biskop i Aarhus, Hr. Conferents-Raad Peter Aagaard i det Danske Cancellie Collegio, sal. Hr. Prof. Sören Hee ved Gymnasiet i Odense og Doct. Medicinæ, sal. Hr. Justits-Raad Jonas Ramus, Justitiarius i Hof-Dietten i Norge, sal. Hr. Herman Gudme, Doct. Theol. og Stifts-Propst i Aalborg, sal. Hr. Prof. Andr. Schytte i Sorø, Hr. Prof. og Rector Berndts ved Herlufsholm, sal. Hr. Prof. Designat. Kofod og sal. Prof. Niels von Haven ved Gymnasiet i Odense, sal. Hr. Prof. Peter von Haven i Sorø, sal. Hr. Prof. Frid. Chr. von Haven, som døde i Arabien, sal. Hr. Prof. Zeuthen i Odense, sal. Cammerraad, Borgemeester og Krigs-Commissair Erichsen i Odense, Hr. Mag. Poul Holm, Professor og Conrector i Odense, sal. Hr. Prof. Tycho Holm, og en heel Deel baade Provster og Præster, foruden hans egne 3de Brødre, som han dimitterede til Universitetet, og findes paa hofsføycde Slægt-Register.

Saa er Professor Ancherfen,
 Min ældste og min bedste Ven,
 Nu endelig i Herren soved hen,
 Hvor snart ieg følge skal, det staae til Himmelen.
 Her vaaged Han med største Flid
 I al sin hele Enebeds Tid
 Endog til sidste Øyeblik,
 Da han fra Verden gif.
 Hans Navn skal derfor blive ved,
 Og ey uddøe paa dette Stød,
 Hvor Skolen Ham var anbetroed,
 Den Han med Ære forestod
 I mer' end et halvhundred Aar,
 Kunns faa Ham heri overgaaer.
 Kom hver, Han Undervisning gav,
 Og strøe en Haandfuld paa hans Grav,
 Den vil da vist naae Skjerne,
 Og vise hans Fortieneste.

Odense, den 16 April 1781.

Sedegaard,
 skreved i mit 82de Aar.

Held Dig! held Ham! som Du saa værdig parenterer
 Med sliig en Aandens Kraft ubi saa høye Aar;
 Tillad! at ieg Dit Vers ubeded resencerer,
 Og til Jer Ære giv det libet ieg formaar;
 Saa vist som Ancherfen, af Aar og Flid Din Lige,
 Fortiener, at hans Grav med Blomster bliver bestrød,
 Saa vist ieg spaaer, og tør med Sandhed dette sige,
 At sliig en Laurbær-Krands vil krone og Din Død.

Peter von Westen.

Udi Hr. Justits-Raad og Professor Worms Lexicon findes ey alle
 hans Skrivter, hvorfors de her anføres.

Hans trykte Skrivter ere:

Exercitatio de suspecto Oraculi Delphici sub natalis Christi contici- Hans trykte
 nio. Havnia 1717, 4to. Skrivter.

Vindicatæ loci Corneliani de Usu Scenæ apud Lacones, Disp. duabus propositæ ibid. 1720, 4to.

Schediasmata II. de Epistola ad Laodicenses falso Paulo tributa ex Col. IV, 16. ibid. 1721. 1722.

Et Latinsk Vers, giord til Kong Friderich den Femte, da han tog Gymnastii Bygning i høye Dyessyn, som endnu en var fuldfærdiged. Det blev trykt i Odense paa hans store Vens og Velynders Biskopens Hr. Christ. Rami egen Befæstning, og af ham levered i Kongens egen Haand: Det er siden bleven indtrykt 1755 udi de Kiøbenh. lærde Tidender med det Pusse, at det maatte blive oversat paa Dansk af en vore beste Poeter: Det blev og meget vel oversat af Hr. Palle Saabye, siden Præst til Egense. Grammaticæ Latinx Præcepta in Compendio, eller kort og tydelig Undervisning i det latinske Sprog til at bruges i Skolerne, Kiøbenh. 1751. 1753, 1761 og 1771. Desse 4 Oplag har han besørget i den Tid, han paa 30 Aar havde Kongel. Privilegium, og mærkeligt! nu var de 30 Aar til Ende med hans Levetid.

Rex ædificator optimus, sive Oratio habita in Natalem Friderici V. Regis qua itidem dedicabatur ædificium Gymnastii Otheniensis denuo extructum. Impressa Othenis 1757, impensis Episcopi Dni Chr. Rami.

Oratio Funebr. in Obitum Episc. Fionens. Christ. Rami, s. Nobile & illustre Probitatis genuinæ & vere liberalitatis Exemplum. 1765, 4to. Sumtribus Filii & Successoris, Episcopi Dni Jacobi Rami.

Programmata varia diversi argumenti ab Anno 1768, ad 1774, bina quotannis, quibus sit invitatio ad audienda Scholasticorum præexercitamenta, impressa sunt Soræ. I nogle Programmatiss fuldførde han Materien de eo, quod in veterum, præcipue Romanorum, educatione vitandum, quodve imitandum. Han udgav og et Programma: Quodnam scilicet ex temperamentis, ut Litteris & scientiis maxime idoneum, sit seligendum? og endelig udgav han

Programma: de Ratione studiorum in schola utiliter instituenda, qua quis existere possit veri nominis Discipulus, som han agtede i et og flere at udføre.

Hans utrykte Skrifter ere:

Oratio Inauguralis habita Othenis 1722 de isto Stoicorum: Natura sequenda est Dux.

Oratio in Coronationem Regis Christ. VI. sive de isto Plinii, Paneg. Cap. 74, v. 3. Crede nobis, Crede Tibi!

Oratio

Oratio in Obitum Episcopi Fionensis, Jacobi Lodbergii 1731, ubi
 sistitur absolutum omnis veræ eruditionis & virtutis exemplar.

Oratio Jubilæa jussu Regio habita 1736, s. Reformatio temporum me-
 liorum Instauratio.

— — In memoriam Consiliiarii Intimi Diac. Fionens, Christiani Sche-
 sted 1740.

Oratio Secularis 1749 in memoriam Regiminis Oldenburgicæ Stirpis
 per integra tria Secula.

Alloqvium ad universos Scholæ Otheniensis Collegas & discipulos
 defuncto Vtæ Classis Collega Sev. Blichfeldt 1752.

Oratio in Inaugurationem Con-Rectoris M. Pauli Holm, & memoriam
 Prædecessoris M. Melchioris Rami, Professoris nuper Gymnasii &
 Scholæ Con-Rectoris 1757.

Oratio in Natalem Regis Friderici Vti 1758, s. Rex Stator Musarum
 in Arto, qua insimul dedicata est Gymnasii Otheniensis Bibliotheca.

Oratio Secularis s. Felicitas imperii singularis, pleni et perpetui &c.
 in memoriam anno 1660 introducti imperii hæreditarii & incir-
 cumscripti &c. ab eo, ut Seniore Gymnasii, jussu Regio habita.

Cura rerum minimarum minime indigna Principe, s. Oratio qua Fri-
 derico Vto natalem suum 39, anno 1762. nomine Scholæ Othe-
 niensis, munificentia Regis splendidissime denuo exstructæ, & eodem
 ipso die dicatæ publice gratulatus est Autor. Ved denne Tale blev
 Autor ønsket til Lykke af Hr. Biskop Jacob Ramus med et meget smukt
 dansk Vers, og med et net latinſk Brev af Prof. og Conrector M. Poul
 Holm.

Oratio in Natalem Regis Christiani VII. habita d. 29 Jan. 1767, sive
 Incepta proxime superioris anni ineuntis moestitia, excepta ejusdem
 precedentis atq. exeuntis Lætitia summa.

Oratio in Natalem ejusdem 1770, s. Peregrinatio non minus Principi
 quam privato utilis.

Oratio altera ejusdem Argumenti in Natalem ejusdem 1771, quæ
 agit de peregrinationibus Regum Dan. inprimis de nupero itinere
 hujus Regis nostri.

En stæve Latinſke Grammatica paa Danſk, hvoraf den i Skolerne brugelige
 er et Udtog. Der er ikke en Linie, som jo er giennemseet af sal. Hr.
 Prof. Wölkke, hvilket hans hoslagde Annotationer bevise: Derved er
 og et Afskud om det latinſke Sprogfs Jirlighed. Den har lagd særdig
 til Trosken t mange Aar.

En Dansk Oversættelse af Ciceronis 3de Bøger om Menneſkets Pligter.

En Dansk Oversættelse af Lactantii 6 første Bøger.

Orationes variz in promotione & introductione Collegarum Scholæ.

Nof adskillige latinske Vers til adskillige store og høye Herrer.

Slægt = Register

over

F a m i l i e r n e

af

Borch, Borgen, Bresdorph, Bromont, Dorfschæus,
Eilertz, Faber, Folsach, Friis, Garboe, Gott-
schalck, Hoffman, Mecken, Müller,
Secker, Using, og flere,
saavidt de henhøre til Familien

af

A n c h e r f e n.

Ivarus Ancharius, var den første Sogne-Præst til Starup i det Haderslevske Amt efter Reformationen.

• Botilla hun var Moder til hans Eftermand. Udi Pastor Rhodes historiske Beretninger om Haderslev Amt, siger han, at Hr. Ivar Kaun o: Corvinus var ham i Embedet længe adjungered, og var død for Aar 1569.

• 1. M. Johannes Ancharius, f. omtrent 1527. Han blev sin Faders Successor, og velbemelde Hr. Rhode har fundet ham Præst Aar 1554, † 1602, 20 Junii. Hvordan Hr. Pastor Rhode gjør ham til Jubel-Lærev, begriber ieg ikke, naar han siger l. c. p. 294, at han var langt over 50 Aar i Lære-Embedet.

- Rachael, Dotter af ovennævnte Hr. Ivar Kaun. Moder til 2 Sønner.
 - a. 2. Mag. Marcus Ancharius, Corrector i Haderslev 1584, † 1606.
 - b. 2. Mag. Paulus Ancharius, var sin Fader adjungered 1595, i Starup, succedered 1602, † 1634.
- Cath. Friderichs Dotter, hols Fader var Under-Slotsforvalter og Husfoged i Haderslev.
- Maria, Dotter af Biskop Peder Hegelund i Ribe. Han blev Fader af 15 Børn, og Autor til det Skrivt kalded den Romerske Goliath, det er Fornustens Triumpf og Seyervinding, og for dette Manuskript staar han i Jöchers Gelehrte Lexicon, i Cimbrica Litterata, i Resenii Catalog. Biblior. p. 353.
 - a. 3. Rachel • Hr. Peder Baktersen, hendes Faders Successor i Starup 1634 til 1655, han blev Herreds-Provst og Confist. Ræffessor, • Hr. Jacob Casbergaard fra 1656 til 1693, Successor i Starup. Hun døde samme Aar den 3 Febr. gandske blind.
 - b. 3. Hr. Sören Povelsen Ancharius, blev Sogne-Præst i Egtved 1588, (efter Hr. Niels Madsen Buch, som succederede sin Fader i Egtved, Hr. Mads Buch, der havde været der paa Stedet Sogne-Præst i 52, og døde 1583.) Han blev siden Provst, † 1640, Jubel-Lærer.
- 1590 Mette Stephans Dotter, † 1617.
- 1618 Inger Niels Dotter, † 1639. Af første Ægteskab var 8 Børn, hvoraf vides 1 Søn.
 - a. 4. M. Ancher Sörensen, blev Sogne-Præst i Eolding 47 Aar, var og Provst i Herredet 1661, thi da underskrev han efter Kongel. Befaling tillige med Biskop Kraglund deres Betænkning, om hvad der burde forandres i Kirke-Ordnungen og de Ribes-Artikle, † 1682.
- 1637 • Maren Niels Dotter Bøgvad, en Borgemeester Dotter af Eolding, f. 1619, † 1639, 1 Søn.
- 1641 • Maren Jeremias Dotter Wulf, f. 1625, † 1700. Ægteskabers 10 Børn, † 3 unge.
 - a. 5. Hr. Sören Ancherfens, f. 1638 i Eolding, og derfor skrev han med Silhavn Eolding i Ringkjøbing, hvor han blev Sogne-Præst 1660 efter Hr. Bertel Taulow, (see forand p. . . Tauloviana) Hr. Sören var en from og god Mand, og en tree Ven af Borgemeester Jep Jepsen Tarrin,

Af første Ægteskab.

hvilke begge standhaftig ved Process indrev en anseelig Capital til Ringkjøbing Byes Fattige fra Hr. Axel Schæsted til Tilmgaard, som først havde skienked Pengene, men siden vi'de vakte. Hans Slægt og Descendenter blev siden ved Tilnavnet Ancherfen og forlede Navnet Colding, som Hr. Sören dog skrev sig, † d. 3 Febr. 1670. Paa hans Lig-Kiste staaer disse Bogstaver af Jern, nesten forrustede S. A. C.

- * Maren Kiær, Enke efter Formanden Hr. Berthel Thaulow, og med ham avlede hun 3 Søønner og 1 Dotter, ved hvilke hun blev en stor Stamme-Moder. Hendes Fader var Hr. Hans Hansen Kiær, Sogne-Præst i Ringkjøbing og Rindum Menigheder i 26 Aar, Provst 23 Aar. En smuk hoy og anseelig Mand af Person, som hans Skilberie i fuld Corpus oppe i Choret udviser. Han havde i sine unge Aar reysd udenlands og skrev sig Johannes Paludanus efter de Tidens Maante. Han og M. Sören Bornemann i Lønborg bleve skientviiis kalded Jydske Visper, for deres myndige og mandige Væsen, Lærdom og Veltalenhed. Maren Kiær var Moder ved Hr. Sören Ancherfen til 1 Søn og 2 Døttre, ved hvilken hun i denne Slægt er ligesom i Thaulows Stamme bleven en stor Stammemoder.

a. 6. Maren Sörens Dotter Ancherfen, † . . .

- * M. Hans Christopher Eilertz, fød i Kjøbenhavn af Naadsmand Jacob Eilertz og Birgite Lodberg, Præst 1690 i Ringkjøbing og siden Provst, † 1721, 26 Nov. Hr. Pastor Rhodes Laalandske Historie sætter urigtig 1707. De efterlede 3 Søønner. Han blev atter gift med Mette Jens Dotter Paggens af Nibe, og avlede 7 Børn, om hvilke jeg ey har Kundskab.

a. 7. Jacob Eilertz, Skriver-Karl paa Hente-Kammeret 1718, † . . . uden Børn.

b. 7. Hr. Sören Eilertz, Director i Kierteminde, og 1720 Vice-Rectør i Odense, 1722 Sogne-Præst til Nødbye i Laaland, † 1753.

- * Jomfrue Lehmejer fra Wegerløse Præstegaard i Falslev. De vare uden Børn, men ikke uden gode Gjerninger: 100 Rdlr. testamenterede han til Ringsbølle Fattige, og atter

atter 100 Rdlr. til Hegerløse Sogns Sattlye. See Pastor Rhodes Laaland. p. 588.

c. 7. Christen Lodberg Eilertz * i Kiøbenhavn, † uden Børn.

b. 6. Karen Sörens Dotter Ancherfen, var Maren Kizrs første Dotter ved M. Sören Ancherfen.

* Hr. Peder Lauridten Wandborg, Sogne-Præst til Weirum i Nibe Stift, † 1669, havde 4 Børn.

* M. Henric Garboe, s. i Bergen, blev Sogne-Præst til Weirum efter Hr. Wandborg, og blev først giud med Anna Cathrine Bruun, som blev Moder 1699 til den endnu levende lærde Jubel-Lærer, M. Henric Garboe, hvis Historie læses herefter, saa og til Eilert Garboe, som døde paa sin udenlands Rejse. Efter denne Søn døde Moderens Anna Catharina Brun, med hende dette mærkelige hændes: Da hun gif frugtommelig med sidste Værn, staa hun en Dag for Speilet at pynte sig, hvad skeer? hendes eget Ansigt bliver borte i Speilet, og i det Stød saae hun Enkens bemelde Karen Sörens Dotter Ancherfens Ansigt. Dette selsom Syn anlediger hende at tænke, at Karen Sörens Dotter var død, derefter falder hun paa at tænke, at det maatte betyde hende selv, og derfor beder hendes Mand M. Garboe efter hendes Død, at tage Enken Karen Sörens Dotter til ægte, og det skeede saa, og hun fødte ham 2 Børn, og alle hendes 6 Børn følger her.

a. 7. Sophia Wandborg * 1715 Hr. Peder Biering, s. 1683 i Viborg, blev fra Odense Student 1704, blev Capellan til Stoffemærk, † 1732, 24 Dec. Af deres 5 Børn levede 1 Dotter.

Af første Ægtefæb.

a. 8. Birgithe Cathrine Biering.

* Hr. Henrich Garboe Sahl, residerende Capellan til Waage, Sel og Hedal i Gulbrandsdalens Provstie. Han levede 1778.

b. 7. Maria Catharina Wandborg, af 4 levede 3 Børn.

* Hr. Laur. Tobiasen Birck i Nør-Messum i Nibe Stift.

a. 9. Peder Ancher Birck, er Medicus Practicus i Rusland.

- b. 8. Anna Kirstine Birck * Lorentz-Junge, Sergiant ved Holmen i Kjøbenhavn.
- c. 9. Koren Birck * Matthias Jepsen i Ringkjøbing.
- c. 7. Birgitte Wandborg * Morten Handberg, Christen Haiboe, begge af Lemvig, og uden Børn.
- d. 7. Petronelle Wandborg * Jacob Faber i Lemvig, havde 4 Børn.
- a. 8. Peder Faber, † Skibs-Præst paa China, ugiød.
- b. 8. Jens Faber, Proviant-Forvalter ved gl. Holm, er giød og har Børn.
- c. 8. Hans Jacob Faber, forhen Raadmand i Bergen, nu Raadmand og Landstings Procurator i Viborg.
- d. 8. Catharina Faber * en Uhrmager i Viborg.
- e. 7. Anna Catharina Kirstine Garboe.
- * Christen Simonsen Sahl, Candidat. Minist., † voceret Præst paa Morsøe. Havde 2 Børn.
- * Jacob Lorentzen Breum, var Klokker i Lemvig, derefter Degn i Lunde i Nibe Stift. Af deres 5 Børn lever 1 Søn.
- a. 8. Hr. Henrich Garboe, Sahl, residierende Capellan til Baage, som før er nævnt.
- * Birgitta Catharina Biering.
- b. 8. Henriche Cathrine Sahl * Christian Benedict Wester, succederende Degn til Lunde og Dustrup i Nibe Stift.
- c. 8. Ancher Breum, studerer i Fridericia.
- f. 7. Peter Severin Garboe, var først Vice-Vorgemester i Bergen, siden Hof-Raad hos Fyrsten af Anhalt-Dernburg, derefter Doct. Medicinæ og Prædicus i Kjøbenhavn, efterat han havde 1762 taget Doctor-Graden til Halle, † - - -
- * Godtke, en Præste-Dotter * Cancelleraad og Politimester Matthiæns Dotter af Bergen. See hans Skriver i Prof. Worms Lexicon.
- c. 6. M. Ancher Sörensen Ancherfen, først Rector i Ringkjøbing, dernæst Rector i Colding i 6 Aar, siden Præst til Sønder- og Nør-Dorf og Provst over Nørre-Herred.

- Maria, Borgemejer og Tolder Hans Pedersten Curtzes, Dotter af Colbing, og med hende avlede 13 Børn, af hvilke levede 6. Med Successor i Kaldet M. Lange Pedersten avlede hun 5 Børn, som forand ere ansjorde. Hun blev 88 Aar gammel, og havde været 70 Aar i Borgh-Præstegaard.
- a. 7. M. Sören Ancherfen, f. 1698, mellem 3 og 4 Nov. var Prof. Eloqventiæ og Rector ved Odense Skole, † 1781, 16 Apr. Jubel-Lærer.
- 1725 Christina Möller, † 1755, af hendes 8 Børn levede 6 Døttre,
 - a. 8. Maria Ancherfen, f. 1727 * 1755, † 1756.
 - * Hr. Marcus Borgen, Sogne-Præst for Tørring og Høldum, nu Præst paa Høimø Land i Nibe Stift. See Jubel-Lærer Monrads Slægt Register. De havde 1 Søn, efter hvilken hun døde paa Varselseng.
 - a. 9. Claus Borgen, f. 1756, blev Student 1775.
 - b. 8. Christiana Magdalene Ancherfen, f. 1728, † 1777.
 - * 1775, 13 Oct. Hr. Eric Helm, resid. Capellan til Studsiøbing.
 - e. 8. Sophia Christiana Ancherfen, f. 1736.
 - * M. Hans Jörgen Gottskalck, hendes Faders Vicarius, Præst til Hospitalet og Paarup.
 - a. 9. Christiana Catharina Gottschalck, f. 1773.
 - b. 9. Severina Matthia Sophia Gottsch., f. 1775.
 - d. 8. Jacobina Ancherfen, f. 1726, † 1779, ugift.
 - e. 8. Margreta Catharina Ancherfen, f. 1730, † 1779 ugift.
 - f. 8. Johanna Augusta Ancherfen, f. 1735.
- b. 7. D. Hans Peter Ancherfen, f. 1700, blev 1716 dimitteret til Academiet af ovennævnte hans Broder, blev Alumnus Colleg. Walkendorffii, og Inspector efter hans Broder, Decanus 1719, reisde udenlands 1723, blev Magister 1726, reisde atter ud med 2 adelige Bitter, af hvilke den yngste er Geheimeraad og Stiftamtmand i Fyen, blev Rector 1732 ved Kiøbenh. Skole, og kort derefter Vicarius

til at læse og disputere for Prof. Thom. Bartholin. Aar 1733 den første Bibliothecarius ved Universitetet, 1736 6 Apr. Prof. Phil'os. og Assessor i Consistorio, samme Aar den 6 Nov. Doctor Juris, 1737, 12 Apr. tillige Prof. Eloquentiæ. 1752 virkelig Justits Raad, † 1765, 22 Apr. Et immensum sui desiderium Moriens reliquit.

- 1737 * Catharina Wiel, Enke af den Riibenhavnske Commerce-Raad og Raadmand Hermann Hoyer, som † 1725, 14 Octob. Hun † 1762, 27 Jan. uden Børn, men i Worms Lexicon findes 35 No. af hans Skrifter.
- c. 7. D. Ancher Ancherfen, f. 1701, (Worms Lexicon sætter 1702) 8 Jan. dimittered tillige med hans Brøder 1716, lagde sig efter Medicinen, og fik Sted paa Collegio Mediceo. Reisde 1728 udenlands paa Finkes og Fuirens Selpendier. Da han laae i Strasborg blev han af Høysalig Kong Frid. IV. bestilket til Stads-Physicus og Land-Medicus i Riiber Crift og Bne. Efter Hiemkomst 1730, blev han creeret Doctor Medicinæ af Franckennu, † 1760, 28 Febr. Var i sin Tid en af de berømmeligste og største Practicis i Dannemark.
- * Ingeborg Kirskine, Dotter af Riibmand Fridsk i Riibe, og Stads-Dotter af Commerce-Raad Eenholm. Han efterlod sig ingen Børn, men testamenterede 2000 Rdlr. hvoraf Renten anvendes til at lønne en habil Regnemester og Skoleholder i Riibe.
- d. 7. Augustinus Ancherfen, f. 1705, blev først under-vijed hjemme i Borch-Præstegaard, siden i Worsades rens Huus i Colbing, hvorfra han blev recommendered til Hr. Ober-Kammerherre von Pleffen, som i sin Sulte tog ham med, og ved Recommendation til Kong Frid. IV. skaffede ham Plads blandt Land-Cadetterne, hvor han saa vel tiltog, at han tilsidst kunde give Information, og fik af sine Officerer Frihed at gaae ud i Wyen for at informere fornemme Folks Børn, hvoriblandt og Grev Sponecks. Han blev fra

fra Cadet-Academiet først sat til Fandrik under et Dragon-Regiment, som i Begyndelsen af Christ. VI. Regiering blev reducered, og blev han derefter Stof-Sunker ved Artilleriet, siden Lieutenant, † 1752 ubi Christiani. V. iis, ugiud, afen Hæmoptyli, som han forarsagede sig i Kiøbenhavns Istebrand, da han med andre Cadetter maatte holde Vagt under aaben Himmel i det kolde og sugtige Veyrligt. Han havde bragt det vidt i Ingenieur-Videnskaben. Han levede ordentlig og exemplarisk, lagde sig aldrig nogen Afsten til Søvn, før han i Ydmungelse for Gud havde eftertænkt ald hvad han om Dagen havde giord og taled.

- e. 7. Hans Christian Ancherfen, f. 1708, dimittered 1729 af sin ældste Broder, blev ved Universitetet Famulus Bibliothecæ Academiæ, indtil han købte en Brygger-Gaard, som han endnu beboer, er og Laugs-Skriver paa Bryggeres Laugs-Huus, og tillige Frue-Kirkes Værg.
- * 1749 Anna Margretha (Dotter af sal. Rasmus Broch, Ridsmand i Randers) denne Dydige og Gudsfrygtige lever med et saare svagt Helbred. Af deres 7 Børn lever 6.
- a. 8. Ancher Ancherfen, f. 1754, 22 Dec., dimittet af hans Farbroder fra Odense 1772, efter Exam. Philos. studerer Medicinen.
- b. 8. Maria Ancherfen, f. 1751, 19 Julii.
- * 1774, 7 Dec. Nicolai Using, Commissions-Skriver ved Stokhuus-Commissionsen, nu Cancellie-Raad.
- a. 9. Anna Catharina Using.
- c. 8. Margaretha Christina Ancherfen, f. 1752, 3 December.
- d. 8. Anna Maria Ancherfen, f. 1757, 3 Febr.
- e. 8. Augusta Catharina Ancherfen, f. 1758, 25 Mart.
- f. 8. Else Ancherfen, f. 1761, 19 Julii.
- f. 7. Margretha Catharina Ancherfen, f. 1709, † 1744.
- * Hr. Poul Faber af Døeskilde, hvorfra han deponerede.

Blev Sognepræst for Boer Xenlighed i Aarhus Stift, † 1751. Efterlod 4 Børn.

a. 8. M. Matthias Ancher Faber, er Sognepræst til Eggeslevmagle og Provst.

* Anna Elisabeth Rhud. De have ikke Børn.

b. 8. Hr. Augustinus Christian Faber, blev 1766 Sognepræst til Joens-Hoved i Sieland. See hans Skrifter i Hr. Worms Lexicon.

* Jacobe Staal, en Riismands Datter af Bordingborg. De have 1 Søn.

a. 9. Poul Faber, f. 176 :

c. 8. Sophia Faber.

* Hr. Henric Wetzel, Sognepræst til Steuring.

* Hr. Stephan Heegaard, resid. Capellan til Vedjer og Onsborg paa Samsø.

d. 8. Maria Faber, var ugift hos Doctorinde Ancherfen i Ribe.

b. 5. Anna Catharina, Hr. Ancher Sörensens Datter, f. 1656.

* Hr. Jochum Brorson, f. 1659 i Nasum Præstegaard i Skåne, hvorhen hans Fader Laurids Brorson til Dybvad, Kongel. Commissarius i Jylland, for Svenskens Skyld var bortflygted. Hans Fader satte ham siden i Viborg Skole, hvorfra han efter 3 Aar deponerede 1676, og logerede i Doctor Christian Nolds Huus. Han blev 1682 af sin Fader, som havde jus Vocandi, kaldet til Præst for Mandlef og Bierreagger, Provst 1709 over Hals Herred, † 1719.

c. 5. Abignael Ancherfen, f. 1648, var 4 Gange gift.

* 1670 Hr. Johannes Burlerus Barmodt, Præst til Sejerø.

* 1675 Johan Julius von Strakken, Apotheker i Slagelse.

* 1682 Hans Jørgensen, Borgemeester i Corsøer.

* 1689 Doctor Ebbeling i Nestved. Børn med alle 4 Brødre.

a. 6. Anna Kirstina Burserus, † ugift.

b. 6. Joachimus Burserus, Dyefoged i Naschou. Efterlod 2 Sønner.

a. 7. Claus Burserus, Riismand i Naschou, † : : :

b. 7. Johannes Burserus, Præst i Wegersløse paa Falster.

a. 8.

Af andet
Egteskab.

- a. 8. En Dotter * Hans Christian Aagaard, Byfoged i Maribo, har 2 Børn:
 - a. 9. Joh. Burferus Aagaard.
 - b. 9. N. Hans Dotter Aagaard.
- c. 6. Maria von Strakken, † ugift.
- d. 6. Johan Julius von Strakken, Apotheker i Tronhiem. Havde 3 Børn.
 - a. 7. Abigael von Strakken.
 - * Oberstlieutenant von Hammond. Deres 7 Børn veed ieg en.
 - b. 7 Anna Maria v. Strakken * Lieutenant Westerwald.
 - a. 8. Margr. Mar. Nobel Westerwald.
 - * Capitain-Lieutenant von Motzfeld.
 - c. 9. Joh. Jul. Str. Westerwald, Student.
 - d. 9. Hans Christian Westerwald.
 - e. 9. Janus Michael Westerwald, Kisbmand i Norge.
 - f. 9. Jörgen Urne Westerwald.
 - c. 7. Rebecca von Strakken. Moder til 9 Børn.
 - * Hr. Christian Qvislin, Præst paa Tingvald i Tronhiems Stift, † 1755.
 - a. 8. Johan Julius Qvislin, Lieutenant.
 - b. 8. Laurids Ibsen Qvislin.
 - c. 8. Christian Bugge Qvislin. d. 8. Jacob Peter Qvislin.
 - e. 8. Frider. Nannestad Qvislin. g. 8. Abraham Qvislin.
 - f. 8. Peter Munthe Qvislin.
 - h. 8. Hylleborg Maria Qvislin.
 - i. 8. Maria Rebecca Qvislin.
 - e. 6. Juliana von Strakken. Moder til 2 Børn.
 - * Commerce-Raad Brummond, Kongel. Kisbmand over Færø.
 - a. 7. En Søn, † ugift.
 - b. 7. Helena Maria Brummond.
 - * Knud Ahalverus Bekker til Bekkeskov, Landsdommer over Lolland, f. 1681, † 1738, 12 Aug., da han af sine egne Bønder blev ihjelslagen. Han ligger begravet i Everdrup Kirke, hvor hans Epitaph er opsat af hans Enke,

- Enke, som folgte Gaarden til Justits-Raad Hredo Munthe af Morgenstjerne, da hun blev giord med Etatsraad Hans Folsch til Giesinggaard.
- f. 6. Ancher Hansen, Amtsforvalter i Randers.
 * Ursulla Rasch, Moder til 1 Dotter.
 a. 7. Johanna Margretha Ancherfen, † uden Børn.
 * M. Sören Wedege, Præst i Randers og Provst i Støvring Herred. Hans første Hustru var en Thestrup, og derfor findes han paa Jubel-Lærer Biskop Thestrups Stamtafle.
- g. 6. Anna Ebbeling.
 * Oberstlieutenant Mecken, Broder til Biskop Matthias Ancherfens Frue, som sees herefter.
- d. 5. Mette Ancherfen, Hr. Provst Ancher Sörensens 3die Dotter, f. 1653.
 * Hieronymus Langemach, Tolder i Middelfart.
- e. 5. Hans Ancherfen, f. 1655, var Hr. Provst Ancher Sörensens 1ode Børn og yngste Søn. Havde 1 Søn.
 a. 6. Ancher Hansen, Amtsforvalter, efterlod
 a. 7. En Dotter * Provst Wedege i Randers.
- f. 5. Karen Ancherfen * Hr. Rasmus Bager, Capellan i Colbing. Videre Underretning om disse giver ikke mit Manuscript, bedre Underretning haves om de følgende 2 Sønner af Hr. Provst Ancher Sörensens Børn i 2det Ægte-
 skab.
- g. 5. M. Ancher Ancherfen, f. 1644, den 17 Jan. i Kiøbenhavn, hvorfra fra Colbing hans Forældre for det fiendtlige Indfald i Jylland vare flygtede. Han blev demitteret fra Odense 1661, reisde udenlands 1665, blev ved Hjemkomst Rector i Colbing 1668, Magister 1671, succederede sin Fader, som Provst og Sognepræst i Colbing 1682. Blev 1692 udvalgt til Kronprinds Friderichs Reise-Præst og Confessionarius, og reisde med hannem 15 Maanedeg igiennem Tydsland, Italien, Frankrig og Nederlandene, og kort efter Hjemkomsten blev Biskop i Ribe 1693, † 1701, 19 Junii. Udi hans Lig-Program. heder han blandt andet Homo prisici moris & hoc uno novus, quod prisca vitia nesciret.

- Maria Peders Dotter, som blev Moder til 4 Sønner og 4 Døtre, og af disse døde 3 i Ungdom.
- Anna Obling til Lønge. Hun var Enke efter Jens Jörgensen Jelling til Lønge, hvis Fader var Hr. Jörgen, Præst til Jelling. (See Holmers og Hvalfers Slægt-Register) hun havde ikke Børn.
- a. 6. M. Peder Ancherfen, f. 1674 i Elding. Han var i Følge med sin Fader paa Reisen med Prinds Friderich, og ved Hjemkomst blev han 1693 Student, blev siden Hovmester for Baron Högh, derefter Sognepræst for Earlebye og Woldbye i Aarhus Stift 1704, han † 1723, 9 Aug. Subita morte correptus, Vir pius & sincerus, siger Mag. Poulsons-Catalog. Pastor. Aarhus. p. 47.
- 1705 Mette Maria Peders Dotter Hofmann til Hammergaard. (See Justitsraad Lassons Stamtavle), f. 1685, hun fik siden Eftermanden i Earlebye, Hr. Kield Bøgh. See herefter Jubel-Lærer Bøghs Slægt-Register. Afhendes 5 Børn med Hr. Ancherfen, † 2 i spæde Aar.
- a. 7. Anna Helena Ancherfen, var 2 gange gift.
- • Hr. Jens Broe, Hr. Christen Hüft, Sognepræst til Nimsøe og Kastberg, † 1779 uden Børn.
- b. 7. Dorthé Marie Ancherfen, f. 1711, * 1737, † 1748.
- Hr. Jeremias Möller, Præst til Earlebye og Woldbye. See herefter deres 6 Børn.
- c. 7. Johanna Margrethe Ancherfen, f. 1706.
- Hr. Niels Secker, Sogne-Præst til Udbyneder og Kastberg. Han efterlod stor Rigdom, og havde arved henimod 150000 Rdlr., var altsaa nok den rigeste Præst i Danmark. Havde 5 Sønner og 2 Døtre.
- a. 8. Clementine Secker, f. 1733.
- Niels Kirketerp, Ridsmand i Hobroe, og Proprietair til Dvegaard, † 1779. De avlede sammen en Søn, som er død.
- b. 8. Mette Maria Secker, f. 1734, † ugift.

- c. 8. Peter Nicolai Secker til Skarupgaard, Justits-Raad, f. 1739.
- * Kirsten Jörgens Datter Mörch fra Herregaarden Nørslund. Deres Børn ere:
 - a. 9. Niels Jörgen Secker, f. 1771.
 - b. 9. Jörgen Mörch, f. 1772.
 - c. 9. Johanna Margaretha Secker, f. 1768.
 - d. 9. Margretha Secker, f. 1774.
 - e. 9. Maria Kirstina Secker, f. 1777.
 - f. 9. Peder Mörch, f. : : og † 1778.
- d. 8. Ole Christian Secker til Lynderupgaard, f. 1740. † 1778.
- * * Magr. Wisling. Mette Maria Friis. Uden Børn.
- e. 8. Ancher Jörgen Secker til Kiærbygaard og Vesters-Enge, f. 1742.
- * Anna Maria Mörch af Nørslund. Deres Børn ere:
 - a. 9. Jörgen Mörch Secker, f. 1774.
 - b. 9. Ole Secker, f. 1775.
 - c. 9. Niels Secker, f. 1777.
 - d. 9. Johanna Maria Secker, f. 1773.
 - e. 9. Niels Secker, f. og † 1779.
 - f. 9. Peder Mörch Secker, f. og † 1779.
- f. 8. Matthias Poullson Secker til Sødringholm og Demstrup, f. 1743.
- * Adolphine Sophie Möller, see herefter hendes Fader Hr. Jeremias Möller. Deres Børn ere følgende:
 - a. 9. Christen Hølt Secker.
 - b. 9. Jeremias Secker.
 - c. 9. Johanna Mariana Secker.
 - d. 9. Nille Dorthe Secker.
 - e. 9. Mette Maria Hofmann.
- g. 8. Thomas Secker til Hiortshøjlund, f. 1744.
- * Johanna Maria Mörch fra Nørslund.
 - a. 9. Margrethe Grotum Secker, f. 1772.
 - b. 9. Niels Secker, f. 1773.
 - c. 9. Johanne Marie Secker, f. 1774.
 - d. 9. Jörgen Mörch, f. 1776, † 1778.

- e. 9. Maren Budz, f. 1778.
 f. 9. Maria Kirslina Secker, f. 1779.
- b. 6. Ancher Ancherfen, Biskopens 2den Søn, f. 1677, blev Tradslateur ved Brestuncks Toidkammer, † ugivd.
- c. 6. Hr. Mathias Ancherfen, f. 1682, 16 Martii i Col- ding. Student 1698 fra Hiøber Skole. Rector i Fri- dericia 1701, nedlagde Rectoratet 1706, og drog uden- lands. Kom hjem 1709 og blev Prof. Mathem. infer. Aar 1711 in Junio tiltraadt han i den haarde Pestens Tid Secretariatum Academicum, og forblev i ald den be- drøvelige Tid stille ved sin Station paa Academiet. Samme Secretariat forestod han indtil 1720, den 14 Febr., da han blev Præst til Taarnebye paa gammel Amager. 1726 Sognepræst til Trinitatis Menighed i Kjøbenhavn. 1728 lagde Tiden hans Velfærd i Afse. 1731 tog han Plads in Facultate Theologica, som 4tus Theologus Ordinarius, efter sal. Confessionarius Lintrup. Men samme Aar blev han udvalgd til Bi- skop i Ribe, og dertil indvied den 13de Søndag efter Trinitatis. † 1741, 26 Febr., begravet paa hans Fødselsdag d. 16 Martii, men siden forflyttet til Col- ding, hvor hans Søn har indrettet et pragtig Begrav- velse, og der opfat hans kostbare Marmor-Monument, hvorpaa blandt andet læses: Variis eruditionis generi- bus inprimis Literatura Hebraica Rabinica, Syria- ca, Arabica, Persica, Turcica Instructissimus.
- * 1711, 29 Maii Theodora Bygbal (Cancellie-Raad Sören Bygbals Dotter af Tronhiem) hun døde 10 Uger derefter af Pesten.
- 1712, 16 Nov. Maria Elisabeth Mechen æ: Mecken, (Zwergii Siellandske Clerike p. 752, skriver Meiken) Dotter af Doct. Johan Joachim Mechen, Hans Kungel. Høsheds Prinds Georgs Hofspradikant og Confessionarius i London, og Frue Catharina Margretha Drøge (Raad- mand Hans Drogges Dotter i Kjøbenhavn, og Halvsøster til D. Hector Gottfr. Masli anden Friw) hun blev ved Biskop Ancherfen Moder til 13 Børn, af hvilke 7 døde i spæde Aar.

- a. 7. Johan Joachim Ancherfen, f. 1721, 3 Nov., deponerede 1737, blev derefter Alumnus Colleg. Medicæ 1739, siden Højeste-Rets Advocat, hvilken Station han i mange Aar med Berømmelse har beklædet, men derfra taget Afsked, er nu Etatsraad og Assessor i Højeste-Ret. Han har bestoet sit Begravelse i Eolbing Kirke, og ligesom hans Fader Bisshop Mathias Ancherfen med sine da levende 2de Søstre bestoede og opreisde deres sal. Faders Bisshop Ancher Ancherfens prægtige Epitaphium, saa har Hr. Etatsraaden ligeledes i Eolbing Kirke, som mælded er, bestoet hans sal. Hr. Faders prægtige Marmor-Monument, og agter hos samme, naar Tiden er omme, at samles til sine Fædre.
- b. 7. Ancher Ancherfen deponerede 1737 tilligemed sin Broder, blev derefter Alumnus Collegii Medicæi og Decanus, 1744 Magister, siden øverste Collega i Helsingørs Skole, og endelig Rector i Naschov, † 1757 ugift.
- c. 7. Peder Ancherfen, † 1748, Alumn. Coll. Medicæ.
- d. 7. Theodora Ancherfen, † 1742, efterlod en Datter
* Hr. Andreas Fog, Præst til Steerbeck, † 1759. Han var fra Guldager Præstegaard.
- a. 8. Margretha Elisabeth Fog, er ugift hos sin Fæster Anna Fog, Præste-Kone i Stepping til Hr. Jürgen Kalstrup. See Hr. Pastor Rhodes Hæderstedt-Amts Historie, hvor han urigtig skriver Navnet Fogh, hvilket herester anføres af Jubel-Lærer Foghs Slægt-Register.
- e. 7. Cath. Margaretha Ancherfen, Moder til 4 Døttre.
* M. Albert Thura, (Søn af Jubel-Lærer Bisshop Thura, see hans Stamtavle) f. 1700, 6 Oct. i Risbøbenhavn, Rector i Eolbing 1724, Præst til Leirskov 1726, † 1740.
- a. 8. Maria Elisabeth Thura.
- b. 8. Catharina Margaretha Thura.
- c. 8. Helena Catharina Thura.
- Alle ugifte, saavidt ieg veed.

- d. 8. Barbara Margaretha Thura.
 * Hr. Peder Johan Vieth, Præst til Cappel, † 1775.
 Af 5 Børn levede 1 Søn:
 a. 9. Johan Albert Vieth.
- f. 7. Dorothea Ancherfens, † uden Børn.
 * Peder Bresdorff, Forvalter ved Valvichs Jernværk.
- d. 6. Dorthe, Biskop Ancher Ancherfens ældste Dotter,
 f. 1675, † 1743. Moder til 6 Børn.
 * Mag. Johannes Dorschæus, Stiftsprovst og Sognepræst
 til Kiøbenhavns Frue Kirke, † 1707. See herester Jubel-
 Lærer Dorschæi Stamtavle.
 a. 7. Ancher Dorschæus, f. 1694. Cancellie-Secretair,
 † uden Børn.
 b. 7. Anna Catharina Dorschæus, f. 1696, * 1713.
 * Hr. Michel Clausen Mule, Præst efter sin Fader til
 Nørrebroye i Fyen, † 1743, 2 Børn.
 a. 8. Mette Mule, * Andreas Larsen Pilegaard, til
 Pilegaard i Fyen. 3 Børn.
 a. 9. Michael Pilegaard.
 b. 9. Dorthea Conradine Pilegaard.
 * Peder Hellefen.
 c. 9. Mette Pilegaard, * . . .
- b. 8. Hr. Johannes Mule, f. 1714, Faderens Capellan,
 og succederede ham 1743, er Provst i Herredet.
 * Conradine Ehlers, * 1743, † efter 6 Maanedes
 Egtekab. Døde samme Dag Hr. Michel Mule
 blev begravet.
 * Christina Maria Borch, (Dotter af Mag. Lauge Pe-
 dersen Borch og Maren Kiær, som tilforn er nævnt)
 † 1771. Af hendes 10 Børn levede 3 Døttre.
 * Margrethe Kirstine (Dotter af Postmester Melbye i
 Odense) har 6 Børn.
 a. 9. Maria Mule, f. 1754, † 1780, 14 Febr.
 * M. Hans Jörgen Gottschalck, Hospitals Præst i
 Odense, hun efterlod 1 Søn.
 a. 10. Johannes Mule Gottschalck.
 b. 9. Conradine Mule, f. 1756.
 * Bemeldte Mag. H. J. Gottschalck.
 c. 9. Sophia Hedevig Mule, f. 1761.

Af 2det
 Egtekab.

- d. 9. Kirstine Birgitte Mule, f. 1772.
 e. 9. Birgitte Albertine Mule, † 1774.
 f. 9. Ulrich Christian Mule, f. 1775.
 g. 9. Johanne Margrete Mule, f. 1778.
 h. 9. Karen Landorph Mule, f. 1779.
 i. 9. Anna Catharina Mule, f. 1780.
- c. 7. Hr. Christian Dorschæus, f. 1698, blev Capellarr til Trinitatis Kirke i Kiøbenhavn.
- Drude Margrete, Raadmand Hermann Høyers Dotter af Kiøbenhavn, hun blev siden gift med Hr. Ancher Borch, Præst i Bordingborg.
- d. 7. M. Peder Dorschæus, f. 1699, efter udenlands Reysen Sognepræst til Wallerup og Raalov, var tilsidst Præpositus Honorarius, † 1772, han sandtes død om Morgenen i Sengen.
- Anna Albertin, Dotter af Cancellieraad Brostrup Albertin, † 1764, uden Børn.
- e. 7. Hr. Jens Dorschæus, f. 1702, Præst til Segeberg i Udde Herred, † 1736.
- Risborg, Brostrup Albertins Dotter, uden Børn.
- f. 7. Maren Dorschæus, f. 1703, † 1735, 4 Dec. paa første Barjelseng.
- M. Gerhard Treschow, Sognepræst i Birkerød, siden i Kiøbenhavn, † 1765, 20 Nov. æt. 62. Offic. 35.
- e. 6. Anna Margrete, Biskop Ancher Ancherfens anden Dotter, f. 1677, † 1746. Af hendes 10 levede 6 Børn.
- M. Christen Sørensen Borch, f. 1654, i Borch Præstegaard, hvor hans Fader Hr. Sören Christensen Borris og Maren Jonas Dotter Bröndum vare Præstefolk, hvilke af Sienderne bleve 1658 ilde medhandlede, fordi han en kunde skaffe tilsyce saa meget Guld og Sølv og andre Ting, som de fordrede; hvorover han med sin frugtommelige Hustrue og 2 smaa Børn maatte flygte om Natten fra Borch, og i Nattens mørke til Fods, ja undertiden krybende paa Hænder og Fødder begive sig til Kiøbstæden Warde, 3 Mile fra Borch, og der døde sivar efter sin Ankomst. Sonnen Christen Borch, som i 4de Aar fulgte sine flygtende Forældre, deponerede 1670, han

han udd frie Hiins og Vorb. og megen Understøttelse af Dr. Ole Borch, som paa Møderne Side var ham beslægtet. Aar 1671 blev han af Dr. Theol. Christen Lodberg antagen til at affkrive og reenskrive det af ham holdede Dag-Register over Hs. Kongel. Høyheds Prinds Georgs udenlands Rejse. Ved dette Arbejd, som han renskrreven overleverede Prindsen, fik han allernaadigst Lovte om Præstestald i Sieland. Midlertid blev han i Dr. Lodbergs Huus baade her i Koeskilde og i Ribe hvor han 1681 blev Biskop, indtil Sognepræsten ved Danske Menighed i Fridericia Hr. Peder Dorschæus døde 1685, da han dertil blev kaldet 1686, tog han blandt 23 Candidater Magister-Graden af hans Belgierer Dr. Ole Borch. Eftet hans Forslag og under hans Opsyn blev den danske Kirke i Fridericia, som før var kun af Bindingsværk, og laae paa et meget sugtigt Stæd, forflyttet, og af Grundmur opbygd der, hvor den nu staar, den blev af Biskop Lodberg 1690 indviet, og kaldet Trinitatis Kirke. For Mag. Borchs Flid og Omhu ved denne Kirkes Opbyggelse fik han, efter Kongel. Befaling, Stiftsamtmand von Spekhans og Biskop Lodbergs Brev, dat. 12 Julii 1691 paa et mured aaben Begravelse udi fornævnte Kirke for sig og Arvinger, uden at han eller de skal svare og betale noget deraf til Kirken, † 1717, Jule-Aften. Biskop Thura prædikede over ham. Et Programmata Academicum er og trykt udgivet over ham. Var 2 gange * Johanne, en nær Paarsvrende af Bispinde Lodberg, hun var hans første Hustru og Moder til 3 Børn.

- a. 7. Hr. Sören Christensen Borch, var Præst til Eyre- gaard og Vester i Riber Stift, † uden Børn. Af M. Christen Borchs
- b. 7. Christen Borch, † Student paa Walkendorfs Col- lege. 1ste Egte- skab.
- c. 7. Jens Borch, Viinhandler i Fridericia.
- * Viinhandler Biörns Enke fra Abenraae. Deres Søn:
- a. 8. Lorentz Biörn, † uden Børn.
- a. 7. Johanne Borch, f. 1696, † 1756. Af 6 levende 5 Børn.
- * Mag. Morten Thomsen, Præst til Lunde og Coustrup og Provst i Vester Herred i Riber Stift. Af andet Egtef. skab.

282 Mag. Søren Ancherfens Slægt-Register.

- a. 8. Hr. Christen Bredsdorff, f. 1716, † 1775,
Præst til Wridsted i Viborg Stift.
- Elle Kirstine Friis, Har 1. Datter.
 - a. 9. Johanne Bredsdorff, f. 1755, *Hr. Nicolai
Christian Nyebøe, Præst til Wridsted og Flye.
- b. 8. Mette Bredsdorff, f. 1718.
 - Hr. Christian Johann Lunde, Præst til Bredstrup
i Ribe Stift.
 - a. 9. Barbara Maria Lunde, f. 1738, † 1760,
paa Varselseng.
 - Hr. David Fog, Præst til Bredstrup, nu i Ribe.
 - a. 10. Barbara Maria Fog, † 3 Aar gl.
- c. 8. Hr. Thomas Bredsdorff, f. 1720, var Præst til
Okerup og Kirkebye, siden til Øster Schierninge,
nu til Vester Schierninge og Ulbølle. Det er den
ne brave Mand, som har giord sig Fornøvelse af at
meddele mange Genealogiske Efterretninger, for
hvilke jeg tiuustkyldigt talter under hiertelig Ønske,
at Gud vil styrke hans sønne Søn, og at han maae
leve længe lykkelig og vel.
- Catharine Stoud Balslev, Datter af M. Jens Bals-
lev og Maria Sophia Luj, (see forand Jubel-Lærer
Lujas Slægt-Register), f. 1726, † 1780, 11 Nov.
Af 5 lever 4. Børn.
 - a. 9. Helena Johanna Bredsdorff, f. 1755.
 - b. 9. Morten Thomsen Bredsdorff, f. 1757, atter
sterede 1779.
 - c. 9. Jens Balslöv Bredsdorff, f. 1761.
 - d. 9. Christian Johann Bredsdorff, f. 1765.
- d. 8. Peder Bredsdorff, f. 1728, er Forvalter ved
Eidsfød Jernverk i Norge.
- • Dorothea Ancherfen, Maren Halvoisen, og
Beate Henrike Resch. Af disse er 5 Børn.
 - a. 9. Johanne Dorothea Maria Bredsdorff, †
 - b. 9. Morten Thomsen Bredsdorff.
 - c. 9. Bartholmæus Bredsdorff.
 - d. 9. Johanna Dorothea Maria Bredsdorff.
 - e. 9. Margrete Catharine Deichmann Bredsdorff.

- a. 8. Hr. Ancher Bredsdorff, f. 1734, er Præst til Haslund og Dist og Provst i Salthen Herred.
- Christina Augusta Bachmann. Af hendes 5 lever 3 Børn.
 - a. 9. Helena Johanna Bredsdorff, f. 1765.
 - b. 9. Martinette Hanline Bredsdorff, f. 1770.
 - c. 9. Friderich Bager Bredsdorff, f. 1772.
- b. 7. Anna Borch, † 1727. Moder til 2 Børn.
 - Hr. Hans Krag, Præst til Gamborg i Høen.
 - a. 8 Christen Krag, en gammel lærd Student.
 - b. 8. Johanna Maria Krag, * Hr. Severin Brasch, Præst til Tiim og Madum i Niber Stift.
 - a. 9. Hans Brasch, Student.
 - b. 9. Christen Brasch.
 - c. 9. Lars Brasch.
 - d. 9. Elisabeth Brasch.
- c. 7. Maren Borch, † 1759. Af 8 levede 4 Børn.
 - Niels Iversen, Kjøbmand i Fridericia.
 - a. 8. Hagar Catharine Iversen. Moder til 3 Børn.
 - Henric Ammidshöll, Proprietair.
 - a. 9. Lars Ammidshöll.
 - b. 9. Hans Ammidshöll.
 - c. 9. Niels Ammidshöll.
 - b. 8. Anna Margrete Iversen, † uden Børn.
 - * — — Billefkov, Proprietair.
 - c. 8. Anna Dorothea Ivarsen, Moder til 2 Børn.
 - Raadmand Folcmar Holm, Apotheker i Odense.
 - a. 9. Jacob Holm.
 - b. 9. Niels Holm, Student.
- d. 8. Karen Iversen, * Jörgen Basse Lund, Byesoged og Byeskriver i Middelfart.
 - Af deres 7 Børn lever 5.
 - a. 9. Niels Basse Lund.
 - b. 9. Tyge Jesper Lund.
 - c. 9. Ivar Lund.
 - d. 9. Anna Maria Lund.
 - e. 9. Dorothea Lund.

- d. 7. Hr. Ancher Borch, Præst til Fannesfjord, siden til Bordingborg, † 1768.
- Drude Margrete Höyer, Datter af Commerce-Raad og Raadmand Hermann Höyer i Kiøbenhavn, og Enke efter Hr. Christian Dorschæus, som foran er nævnd. Af 4 Børn † 2 i Ungdom.
 - a. 8. Anna Catharina Borch, † . . . * M. Søren Seerup Monrad, Conrector i Christiania. See herester Jubel-Læser Monrads Slægt-Register.
 - b. 8. Dorthie Borch, Moder til 5 Børn:
 - Hr. Henning Hansen, Præst til Schtelbye og Gundsø.
 - a. 9. Ancher Borch Hansen, f. 1759.
 - b. 9. Hans Hansen.
 - c. 9. Drude Margrete Hansen.
 - d. 9. Ellen Catharine Hansen.
 - e. 9. Caspar Friderich Hansen.
 - e. 7. Christiana Borch, * M. Claus Skougaard, Præst til Hunsbøye og Sønder-Nissum. Har 3 Børn.
 - a. 8. Hr. Christen Borch Skougaard, Faderens Adjunctus og Successor.
 - * * Hr. Nyeløe Hlged.
 - b. 8. Maren Skougaard.
 - c. 8. Svend Schougaard.
 - f. 7. Elisabeth Borch † 1770.
 - Hans Grönvold, Tolder og Strøm-Inspecteur i Fridericia, †
 - Wilhelm Helt, Forvalter ved Udstrup under Baroniet Dyssensteen.
 - a. 8. Hr. Christen Hansen Grönvold, Præst til Thorsted.
 - * Hans Formand? Enke, uden Børn.
 - b. 8. Elisabeth Grönvold, * Forpagter Horn.
 - c. 8. Hans Helt, Birkdommer.
 - d. 8. Elias Helt.
 - h. 5. Mag. Jeremias Ancherfen, f. 1650, 12 Martii i Esobing, blev Præst til Tyrsted og Udt 1682, 9 Junii, Provst i Hætting

i Hattning Herred 1709, i Mall. Stiftsprovst og Eogneprest til Aarhus Domkirke, † 1719, i Mall.

- Zidsel Friis, Datter af M. Christen Nielsen Friis, Præst til Frue Kirke i Aarhus. (See Jubel-Læser Friis's Slægt-Register herfter) De efterlade 1 Datter.

a. 6. Aurelia Ancherfen, † 1754.

- 1709 Peter Müller, Forvalter paa Volter, † 1749. De efterlade 1 Datter, 4 Sønner:

a. 7. Adolphine Müller, f. 1712, † 1753, uden Børn.

- Jochum de Lichtenhielm til Werring- og Ulfing-Saarber, Cancellie-Raad, f. 1701. Til gubelig Brug har de givet 800 Rdlr., som sees paa deres pragtige Marmorer af Prof. Stanley forfærdiget, i Horsens Kirke. Han fik atter til ægte 1754 Bodil de Lichtenberg, f. 1735, Datter af Etatsraad Gerh. de Lichtenberg.

b. 7. Ulrich Christian Müller, blev Student 1729, Borsgemester, By- og Raadstueskriver i Aarhus, † 1758.

- 1737, Dorthe Kiersgaard, (Datter af Ridsmand Thøger Kiersgaard i Aarhus) Moder til 6 Børn.

- 1757, Anna Maria Schiönaw, Datter af Tolber Schiönaw i Aarhus, hun blev siden gift med Apotheker Schmith i Horsens. Af første Ægteskab levede 3 Børn.

a. 8. Maria Müller, † 1777 uden Børn.

- Ole Gylling, Ridsmand i Aarhus.

b. 8. Thøger Müller, f. 1743 1 Nov., er Secretair i Danske Cancellie.

c. 8. Peter Müller, f. 1745, er Premier-Lieutenant i det sleslandske Infanterie Regiment.

- c. 7. Hr. Jeremias Müller, blev 1729 Student, Præst til Henge, siden til Carlbye og Waldbye, † 1756 af Kopper.

- Dorthe Maria Peders Datter Ancherfen, † : : Moder til 6 Børn.

- Johanna Dorothea Kierulf, lever, Moder til 3 Børn.

a. 8. Peter Müller, er Doctor Medicinæ i Randers.

- Anna Hedevig Tegder, Datter af Consistorial-Raad Tegder.

b. 8. Hr. Clemen Poulsen Müller, Præst til Westervelling og Provst i Middelfom Herred.

Af første Ægteskab.

- Birgitte Cathrine, Dotter af hans Formand. See Jubel-Lærer von Havens Stamtavle.
- c. 8. Maren Hofmann Müller, † 1777.
- Hr. Sören Sevel, Præst til Eggeslevmagle, † : :
- Joh. Christopher Weyse, Etatsraad.
 - a. 9. Clemen Sevel, er Studiosus Juris. See Jubel-Lærer Sevels Stamtavle.
- d. 8. Aurelia Müller.
- Hr. Niels de Leth, Præst til Earlebye og Koldbye.
- e. 8. Merte Maria Müller.
- Hr. Anders Hansum, Præst til Bierild, † : :
- f. 8. Adolphine Sophie Müller.
- Mathias Secker til Sødringholm og Demstrup, Kammeraad, som foran med sine Sødsfende findes.
- g. 8. Maria Jeremiz Dotter Müller.
- Forpagter Rhode paa Ruugaard.
- h. 8. Kirstine Birgitte Müller, ugift 1780.
- i. 8. Lucas Müller, Candidatus Theologia.
- d. 7. Hr. Peter Müller, Præst til Skjolde i Karhuus Stift, † 1746.
- Dorothea Fogh fra Jensgaard. De havde 1 Søn:
 - a. 8. Peter Müller, f. 1745, har studeret Jura, været udenlands i nogle Aar, er nu Secretair i det Danske Cancellie.
- e. 7. Friderich Adam Müller, f. 1725, 28 Maii, han har skrevet sig allerlidst ubi de mig meddelede genealogiske Efterretninger, for hvilke ieg herved yder ham min ærbødige Taksigelse. Deponerede fra Horsens Skole Aar 1743. Er nu Etatsraad og Stemplede-Papirens Forvalter i Danmark og Norge.
- 1763 Martha Sophia Garhoe, (Dotter af den lærde Jubel-Lærer i Lifsig, Hr. Consistorial-Raad Garhoe, hvis Historie herester læses.) hun † 1780 og efterlod 3 Børn.
 - a. 8. Charlotte Sophia Müller, f. 1764, 28 Junii.
 - b. 8. Adam Gottlob Müller, f. 1769, 6 August.
 - c. 8. Peder Erasmus Müller, f. 1776, 27 Maii.

I. Capitel.

Om

Mag. JACOB MUUS,

Sognepræst til Steenløse og Vexø Meenigheder, Præpositus Honorarius.

Da denne brave Mand har behæget for 15 Aar siden at meddele mig sin Levnets Historie, for samme ieg betved aflægger ham min offentlige Taksigelse; saa har ieg igien ham til Ære her villed indføre den Ord til andet, og ifkun tillagd nogle saa Numerkninger, saaledes lydende:

I. N. J. C.

Misere senescit, qvi se nescit.

Nu ieg Jacob Muus, allerede æternitatis Candidatus, kommen iblandt de Ældste, ja! bleven i Christo en af de Guds Ældste, Ef. 24, 23. dem Johannes kalder Fædre; saa skulde ieg meest see frem ad og til det Forestaaende; men da en høytæred Ben i det samme forlanger en Biographie, og mine ringe personalia, maa ieg ogsaa derfor see mig noget vel tilbage. Den gamle Mand kommer endelig til at tænke paa den unge Dreng, saa vel at komme de første, de længe siden forbigangne, som de nærværende og de sidste, de tilkommende Ting ihu: forud kan sættes: Levnersbeskrivelse, eller vort Liv og Levnet er kun at ligne ved en Skrivelse, hvor denne Linie følger saa længe paa den anden, indtil der sluttes med den: Mors ultima linca rerum: og ved at efterkomme

komme sig en Venne-Begiering maatte man til at forfatte en Lyde-gid og en Dyde-Vog, eller og en Fortegnelse, om mueligt, paa Guds beviste og oppebaarne Belgierninger, samt en Bekjendelse om utalligbegangne Fejl og Misgierninger, eller og at forfærdige en Riæde af allehaande Tildragelser, hvis første Led maatte være Fødselen, det sidste vil blive Døden, alle de mellemste adskillig Skiebne, Arbejd og Møye. Kun attene vil nu siges: hvorledes ieg er kommen paa, hvorledes stige op, og saa ned igen paa Leve-Trappen. Moders Liv aabnede ieg, holdt min første Græde-Messe og gik ind i dette Livs Tronborg udi Kierte-minde Kiøbstæd i Fyen, og det paa samme Tid og Time, som min sal. Fader i sin Tid, den 25 Dec. om Aftenen Kl. 10, Aar 1691; her kom mit Fødsels-Hjul som i Gang og Laug med Juule-Festen, at den Nyfødte Jesus, min ældste Broder, den Førstefødte blandt mange Brodre, Rom. 8. skulde saa hellige og hædre min urene Fødsel, hvad Under da? at denne min første Dag i Verden skulde ogsaa siden ynkle af sig saa manifoldige Dage. Og blev ieg nu Forældres Barn, dog ikke som Abia kaldet det gode Barn i en ond Familie, 1 Kong. 14. Thi min Fader var sal. Niels Jacobsen Muus, 38 Aars troe Med-Tiener i Ordet for Kierte-minde og Drigstrup Menigheder, om hannem ieg kan sige som Salomon om sin Fader: han vandrede i Sandhed og Retfærdighed og i et retsindigt Hjerter for Herren, 1 Kong. 3., og min sal. Moder Magdalena Knuds Dotter Bruun, sal. Biskop Dr. Th. Kingo, hans Frues Søster Dotter var mig en Euniche og Monica. Disse gudfrygtige Forældre lode mig strax indskrive i vor Herres Matricul, da den Tre-Eenige Gud tog imod mig usle Kræe og antog mig til sit eget Barn i den hellige Daab. Saa snart ieg kunde tale, blev ieg vant til Guds Ord, saasnart ieg

vel

hans Fødsel

og
Forældre.

vel kunde gaae, til Guds Huus, de spæde Fodder strax satte paa Guds Stier til Kirken og Skolen: I siette Aar begyndtes paa Latin, og de sal. Forældre formaade ikke at holde en Student i Huuset, opvakte Gud saadan Yndest for mig, at sal. Hr. Hans Pederfen West, Sognepræst i Mesinge paa Hindsholm, tog mig et par Aar i sit Huus med sine Børn at informeres af en meget duelig Præceptor, Peder Brentius, som nest Gud gav Begyndelsens Elementer i den saliggjørende Kundskab og boglige Konster, paa denne Grund opfordtes siden den videre Forfremmelse som Overbygningen, der onskedes helst i Føde-Byes. publik Skole; men som da værende Director, Mathias Henrichsen Schacht, var ligesaa meget streng som lærd, vovede faa sig did, hvor Plagen hver Morgen var ny. Ved min Hiemkomst blev ieg og holden under Faders Opsyn og privat Forelæsning af en Student nogle gange om Ugen, atter at sige med Salomon: Jeg var min Faders Son, om og eneste for min Moder og han lærde mig, Ordsp. 4. Det siden vacante Rectorat blev forsynet igien med en ypperlig Mand, Jacob Bagger, han lod sætte over Skole-Døren:

Syrac VI, 19.

Kiere Barn udvælg Lærdom af din Ungdom op,
og indtil graa Haar skal du finde Viisdom.

Et facit ad mores Ars nostra quoque bonos. Ovid.

Docentis est: Amo, Moneo;

Discentis est: Lego, Adio.

Han var og for at opdrage sine Disciple i Troens og al god Lærdoms Ord, lagde saavel fundamenta pietatis som eruditionis, corrigerede saavel Sæderne som Stilene, talde inden og uden Skolen meest Latin med Disciplerne for at faae dem dristige, og Sproget, til megen Hielp ved Academiet, desbedre mægtige.

Denne velsignede Rector tog mig strax i sin Lectie, og som Fader til sig paa Skole-Bærelserne, lagde mig og ved sin Side, var mig og, nest Gud og min egen Fader, ret en Foster-Fader til det Siæle-Liv hos mig. Ved saadan lærerig og livsalig Omgang kom Skolen i desmere Flor, og den var mig, som den Rosens Skole nu ved Jena, da ieg neppe har havd det bedre end i min Skolegang, takkende endnu Gud, at ieg var fød i hans Tid, lykkeligere end Plato i Socratis, ogsaa den sal. Rector i sin Grav, sigende end med Sirach: den som giver mig Wiisdom vil ieg give Ære, Cap. 51.

I denne Plante-Hauge som i en god Grund og under saa grundig en Lærer, voxte ieg og groede saavel til ved Herrens Belsignelse, at ieg i mit 15de Aar skulde væred til Academiet; men som min naturlige Bæft var liden, Forældres Ævne endda mindre, forblev det indtil 1708, da ieg som et lidet Fartøi glead af Stabelen, og under Decano D. Caspar Bartholin, efter udstanden Prøve blev indskrevet i det hæderlige Studenter-Sal. Her kom ieg ret som i det Academia Rosarum, og siger En: Academia est fretum quoddam multorum Juvenum, naufragiis infame, da blev det mig felicissima pietatis & bonarum Artium Officina. Sal. Etats-Raad Prof. Povel Vinding blev min privat Preceptor, og som sal. Prof. Joh. Steenbuch og sal. Prof. Söfren Lintrup, min Patron, ligesaa Dr. Johan Bartholin, under ham som Ephorus for Communiteret ieg componerede for Kosten, og ved den Venlighed fandt han Behag i at overhøre mig de 4 Monarchiis &c. Mig bleve og Collegia Ebr. & Philos. tilfagde gratis & in Dativo & Adverbialiter; Saa ieg resolverede mig til at forblive ved Academiet, for desbedre at sustinere Exam. Philos. hvortil den habile

Acade-

Bliver
Student.

Academicus Mag. Berndt Schnabel, siden Rector i Koeffiske var mig i adskillige Videnskaber sær behjælpelig; Men som den haardeste Vinter, man afveed, samme Tid paakom, ogsaa mens vor Nordens Sol Høysal. Kong Frid. IV. var forreist til Italien, saa hindredes ieg derved meget, og døyede meget, dog gav Gud Lykke til beste Caracteer, og gratis forundte Baccal. Grad, at ieg med vel forrettet Sag kunde for lidet at respirere, vende hient igien til det kiere Forældres Huus. Nogen Tid efter vilde min sal. Fader have mig endelig til Kiøbenhavn paa nye, mig synes end, han sagde: Der er fedes Musarum, Nidus Studiorum, Civitas lingvata, Sapientiæ & Facundiæ Caupones; Den unge Jacob var og særdivig at opløste sine Fødder som i Moseb. 29, men villig til at tage Fod i Haand havde han nep' en Stav, hvormed at gaae over Jordan. I det samme skaffede Gud Raad: Hr. Niels Foeborg i Østrup forlangte, ieg vilde følge med hans Sted-Søn til Kiøbenhavn og der logere hos ham, nyde saa frie Reyse. Slig Himmelgiven Lyelighed blev antagen som et Guds Kald, som et Vink fra vor Herre, der vilde og veylede mig did, hvor ieg i min beste Sommer-Tid kunde samle Hierne-Kubben og Hiertet med des fuldere. Vel ankommen did, foer ieg omkring som i en Blomster-Eng, lærde baade af Levende og Døde, hørte flittig paa de gamle Nachtergaler baade i Guds Huse og paa den høye Skole, lagde mig efter Philologien, anseet som Hud og Riød, og Philosophien som Been og Seener, efter Theologien som Siælen i det academiske Væsen: O! her var ieg som hin Johannes ante Portam Latinum, mig blev og given som en aaben Dør og frie Udgang til de berommeligste Professorer; men havde man ikke da Dr. Frid. Platners Aunærkninger om de academiske Mars rette Brug og Anvendelse, Leipzig 1759, saa gav den lærde Mag. Mads

Weyle; da Sognepræst paa Samsøe til Erandberg, mig Andviisning paa Dan. Morhofii Polyhistor., og her blev ieg ret som en Petrus Comestor. Ellers holdt den daglig Mangel og immer Om-
sorg for Opholdning meget tilbage; dog misted ieg heller god Undervisning og mångt et godt Maaltid her og der, for at naae Studeringers Maal. Men 1711 hiemsogde Gud med den svare Pest, da Fordervelsens Koste bortsejede over 22000de allene i Hovedstaden, hvor ieg som andre maatte flytte fra et Kammer, et Huus, et Gode efter andet, tilsidst mødte mig og flere baade λιμός og λοιμός, fames & pestis, og i Savn af al menneskelig Hielp maatte saa forlade det, ieg nødigtst ville, kom og ud, just da Portene Dagen efter bleve tillukte og lykkelig undkom til Fyen, var og nogen Tid imens paa Samsøe hos det store Bisdoms Par i det lidet Land, den sal. Mag. Dithmar Bölch i Bøker, og sal. Mag. Mads Weyle i Erandberg, begge som Eman og Echan 1 Kong. 4, 31, hvis Com-
missioner i Kiøbenhavn mig for og siden bleve betroede. Saa snart den forsonede Gud havde gjort Staden og Landet sundt, for-
sejede ieg mig did, for igien at tage fat, hvor man saa ugerne for maatte slippe, og Guds Forsyn lavede det saa, at ieg fik Logement i et Huus, hvor den saa gudstrygtige som lærde Mag. Jens Wardberg fra Laaland, men vel bereyst, nyelig udenlands fra, var indlogered, ved ham, som et villigt og velsignet Middel, tendte Gud saadan et Lys hos mig in Biblicis & Systematicis, at ieg siden kunde være andre til Oplysning. Midlertid vilde sal. Etats-Raad og Prof. Reitzer have mig til en anseelig Condition hos sal. Justits-Raad Lorentz Kreyer, paa Østergade, at informere 2de Sønner som agtedes udenlands. Her havde ieg 2 skionne Kam-
re, hver Dags Kost, aarlig 60 Rdlr. og ingen Marsag til at undertrage mig; dog var ieg, i hvad ieg skulde lide, aldrig for
Con-

Conditioner, fordi den kostbare Tid blev betagen fra andre mig mere fornødne Ting, onskede derfor paa en god Maade at komme fra saa godt et Sted. Collegium Medicum, det honestissimum Literarum Domicilium, Aedes Sacris opportuna Camænis, stod mig alt i Hu, det kom mig for, som jeg var fødte og baaren dertil, at det, som af Gud saa og af den store Stifter, den uddødelige Fader til saa mange Sonner, som Collegianter, sal. Doct. Ole Borch, var ogsaa mig tiltænkt, siden det just var indrettet og indvied mit Fødsels-Aar 1691. Der blev og en ledig Plads ansøgt ved Memorial i Consistorio, som høvgunstig udnævned mig uværdig til Alumnus siden og til Inspector. Noget Tid hen maatte jeg efter Begiering alligevel opagte bemeldte Condition.

Bliver In-
spector Coll.
Borr.

Mens jeg var i Collegio frekventeredes nogle Professorum Lectiones, de publice og andre Bibliotheker, adskillige skionne Collegia opponeredes ofte i dette og andre Collegiis in inferiori & Superiori Auditorio, holdtes og 4 Disputationer: de Caduceo Mercurii & Baculo Mosis. Den sal. Prof. Lintrup min uforglemmelige sær fortrøelige Belyndere og Forfremmer, der 1714 brugte mig som i en Ambassade at gratulere og invitere den da til Kiøbenhavn in Febr. ankommende Hr. Prof. Kortholt fra Kiel, havde og Anret før indsat mig til Decanum paa Communitetet, der jeg avancerede fra 2det til 7de Bord, som den Tid var ved Døren, hvor af jeg saa efter 3 Aars moysommelig Tieneste endelig og gik ud. Tog saa i Herrens Navn min Attestas med god Held, og, Laus Deo! med laudabilem under sal. Dr. Johan Bartholin og sal. Prof. Joh. Steenbuch.

Holder 4 Di-
putationer.

Bliver Deca-
nus 1713.

Bliver Ma-
gister 1716.

Derneft var i Agt at drage til nogle fremmede Academier, forlangte saa for al min Arv 100 Eldr. af min sal. Fader, men da en var at faae, forblev ieg hvor ieg var, og mod al min Agt og Værd blev 1716 in Junio udnævnt af den store Brabeute og Decano Prof. Lintrup, som Fiscarius Candidatus til da fore-
staaende Magister-Grad. Noget derefter i samme Aar forlangede den mig saa høyt bevaagne, som da og siden af Publico høytfor-
tiente sal. Prof. Joh. Trellund mig til Defendens ved holdne Dis-
putat. de Potestate Judiciaria Christi &c. ex Joh. V, 27. coll. 22.

Nu saaledes over 7 Aar laae ieg, som man siger, ved Aca-
demiet, dog ikke som Sysovere eller paa den lade Side; men
tænkte ieg iblandt: ja! du studerer nok saa længe, til du bliver
en Stodder, du sukker dig inde, for at blive udeluft, du sidder
hjemme ved dine Papirer, bliver fremmed og forglemt, mens an-
dre søge Patroner, giøre sig allevegne bekiendte; saa kronede dog
Gud sin egen Gave; og lønede min Flid af Naade. Disse
Steenløse og Bepøe Sogners Rald, ved min Formands sal. Hr.
Hans Windekildes Afgang kom til at vacere 1716 in Sept. Jeg
gjorde allerunderdanigst Ansøgning, blev allernaadigst beordret at
prædike i Slotskirken en Onsdag, tog til Text, Ps. 84, 12.
Den Herre Gud er Sol og Skiold, Herren giver Naade og
Ære, han skal intet Godt vægre dem som vandre frommes-
ligen. Den høysalig Kong Friderich IV. forhindred fra Kirken,
behagede dog at ville høre mig neste Uges Onsdag, og da det sag-
des: jeg endnu var saa liden og ung, blev Texten Phil. 4, 13.
Jeg formaaer alle Ting i Christo. — Men som Hs. Czariske
Majestæt Peter Alexiowitz var ankommen til Staden samme Aar
den 17de Julii, forlangte hos Kongen at see en Præste-Ordina-
tions

tions Holdelse, *) kom ogsaa Dagen efter derover Kongel. Raads Brev med Ordre neste Søndag Dom. XX post Trinit. at skulde ordineres. I den glædelige Skynding var des mere at sfiotte, og da ieg, medens ieg var ved Academiet, var ikke for at prædike, efter det: Melius arare, minus serere; saa var ogsaa nu i Benen, at jeg stod tilbage med Dimis-Prædiken; dog til al Lykke var ieg seneste forrige Faste-Bededag anmodet om at prædike i vor Frue Kirke, hvor min Censor Prof. Trelund just havde da været, gav mig derpaa og fornøvelig Attest. Blev saa examine-red og i Herrens Navn ordineret af Biskopen Dr. Christen Worm, som den Tid i deslige Forretninger betiente sig til Texter af Joh. 17. Efter sliq velsigned og saavel regnende Begyndelse blev ieg indsat af Herreds-Propsten sal. Hr. Malthe Radier, og kommen saa om

Bord

Bliver
Præst.

*) Hr. M. Muus har af sin sædvanlige Ydmngthed ikke vilbed giøre noget stort af denne usædvanlige Høytidelighed, ja ikke engang mælede, at det var en Bispe-Vielse Hs. Czarske Majestæt forlangede at see; men som ingen paa den Tid var for Haanden, befalede høysalig Kong Friderich IV, at M. Muus skulde ordineres med samme Høytidelighed som en Biskop pleyer. Til den Ende blev Dagen før Ordinationen Kirken og Kongens Stol udstaffered og med kostbare Tapetzerier betrukken, samt Stole med Hynder overalt omsatte. Tolv Vagtere og to Fattig-Fogeder beordrede ved Kirken for Worden at hemme. Derpaa gif Ordinationen for sig i Hs. Czarske Majestæts samt mange Kongel. Ministre og andre fornemme Personers, som Dagen tilforn vare indbudne, deres Overværelse. Hs. Czarske Majestæt, som vilde ikke forblive paa Kongens Stol, men indsendt sig i Choret med de Kongel. Ministre, var særdeles opmærksom, især da Hr. Biskop Worm kom langsom op af Trappen bag fra Alteret og traade for Alteret, gav Czaren sin høye Beundring tydelig tilkiende over den Pragt og Anseelse Biskopen kom frem med. Da de tilstædeværende Præster gif frem og lagde Haand paa M. Muus, traade Czaren og til, og lagde sin Haand paa med, og derefter da M. Muus gif om og gav dem Haand, rakte Czaren ham og Haanden; men M. Muus med en dyb Compliment undskyldede sig stiltiende.

Bord i Christi Kirke-Skib, fastedede ieg paa hans Ord mit første Lære-Varn ud Dom. I. Adv. 1716, med Exord. Rom. 15, 29. Men ieg kommer til Alder med Christi Evangelii Velsignelses Sylde — og at min Tieneste — kan blive de Hellige behagelig. Og saa har den været, lovet være Herren! for alle gudstrugtige Tilhørere, saa har den og i Guds Kraft været ved nu snart i 50 Aar, understøttet imens og ved tvende meget vel begavede og intentionerede kiere Med-Brodre, Belærværdige Hr. Gregers Heerfoørdt, min høytærede Svoger, nu Sognepræst i Sengeløs og Belærværdige Hr. Rasmus Giellerup, min høytællte Svisgersøn og Successor.

Bliver
Provst.

I de mange Embeds Aar maatte ieg 1746 end paatage mig Provstiet for min nu sal. Sviger-Fader, Mag. Ole Bagger i Faarum, til hvilket ieg uværdig blev og 1748 ordineret af Biskopen Mag. Peder Hersleb, tillige med tre andre længe siden hensovede. Her lagdes da paa de gamle svage Skuldre end en nye og svær Byrde, baaren ved Himmels Bistand indtil mit 73 Aar.

Hans
Egteskaber.

Mens ligesom ieg saa et kommen af en Alder i en anden, fra et Land til et andet, i et Embede efter et andet, saa har ieg imens ved Guds Forsyn ogsaa indtrædet i et Egteskab efter andet, og alle tre i Guds Tieneres Huuse. Det første 1717 med Jomfrue Maria Hedeveg Ulrichs, i den Kongel. Hof-Præstes Dr. Thomas Clausens Huus, og hun hans Frues Søster *). Det andet 1723 med Jomfrue Christence Qvist, Sognepræstens Mag. Peder Qvist i Hiørlund, hans ældste Dotter. Det tredje 1731 den 3 August med Jomfrue Marthe Christine Bagger, Herreds-Propstens Mag. Ole Baggers mellemste Dotter.

Hver

*) See Provst Zwergii Siøllandske Clerike p. 773.

Hver af disse saa kaldede Forandringer haver ieg saaledes og ikke anderledes, end at det kunde hede: Exorato Coelo, uxoratus est, og mine 3de Hustruere have ikke heller været som de trende Ribbeen i den Grummes Mund, Dan. 7, 5. Men! et skøbeligt Leerkar og de skøbelige Redskaber kunde saa tilsammen, at det en skulde komme: Si collidimur, frangimur; men at det heller skulde sees, 1 Theff. 4, 9. I ere selv lærde af Gud at elske hverandre, at baade Soel og Maane paa vor liden Huushimmel ogsaa maatte love Herren, Ps. 148, 3.

Den Huus=Glæde af flere Børn har Herren og forlened udi hvert Egteskab: I det Første 4, af dem en Dotter end i Live, Jans Dorn. Anna Magdalene Muus, sal. Hr. Christopher Heerfordts, forrige Sognepræstes til Højerhaastrup. I det andet 5, af dem en Son overbleven, Studiosus Niels Muus, nu ældste Præceptor paa det Kongel. Weysenhuus i Kiøbenh., Sognepræst i Sæbye. I det Tredie end varende 11, af hvilke end levende 2de Sønner; Studiosus Ole Muus, Fuldmægtig hos Belædle Notarium Publicum Regium Christian Schmidt udi Kiøbenhavn, og Johannes Jacob Muus, nu i 5te Lectie i Kjøstilde Cathedralskole. Saa og 4 Døtre: Anna Kirstine Muus, min Successor Hr. Rasmus Giel-lerups Hustru. Maria Christence Muus, Anna Sophia Muus og Elisabeth Rebecca Muus endnu inden Døtre. Disse 8 levende Børn, opofrede til Gud og Dyd, have alle traad deres Børneskoe, men aldrig fra deres Børne=Pligt: sætte, Gud skee Lov! hverken Graad i mine Øyne eller graae Haar i mit Hoved. Ligesaamange Børne=Børn seer ieg, lovet være Herren! med Fred over Israel. De alle som min Krone, gid ieg igien altid deres Ære, Ordsp. 17, 6.

Hvis endnu nogen vilde ellers vide noget videre om min Ring-
 hed, hvordan ieg hidindtil har været, og hvortil saalænge i Em-
 bede og i Verden? da hvad Opførsel i Levnet, hvad Embeds
 Førelse angaaer, kan ieg vel ikke rose mig selv for Mennesken,
 allermindst for min Gud. Har det ene været nogenledes ulaste-
 ligt, det andet nogenlunde upaafrageligt for andre; begge dog
 desværre! for Gud saa ugyldige, ufuldkomne. Den Barn-
 doms Taabelighed, Ungdoms Daarlighed, Manddoms Mis-
 gierning, Alderdoms Meen og Skrobelighed saa megen: Synder
 uden Tak, de første med de sidste, de største med de mindste, de
 gamle med de nye, baade i Kald og Christendom! Alligevel min
 fromme Gud allene til evig Ære og Tak kan ieg nælde dette: at
 han naandelig bevarede dog min Blomster-Tid fra de farligste Af-
 veje, gav mig en sindig Udstandighed, sømmelig Blufærdighed og
 christelig Alvorlighed, fielden var ieg for nogen, mindst for vidt-
 løstlig Leeg og Lyst, drev en heller med Strømmen til skændig og
 skiden Bellyst, Guds Aand var og er min Lugtemester, han
 hjalp mig og hielper endnu allerfornuelligst at holde mig efter min
 Guds Ord, saa har ieg og altid holdet meget af det Ambrosii Fe-
 ramus fructus ab ipsa pueritia, augeamus in adolescentia, coloremus
 in Juventute & compleamus in Senectute. Væred og paa det af
 Pythagoræ gysdne Vers: Giv agt paa disse 4 Ting: at aldrig vil-
 de søye din Bug, din Sovn, et hastigt Sind, og lersfærdigt
 Dye. I mine Skole- og Studenter-Dage bad ieg ofte vor Her-
 re om nogen Ghufommelse, at ieg kunde huske (ligesom rumme og
 huse) alt hvad godt ieg læste og horte, ligesaa meget som ieg gierne
 vilde, Gud negted mig ikke da, ikke heller endnu, hans Navn skee
 Lov og Pries! den Gave til Fornødenhed: og blev Ghufommelsens
 Kraft en saa meget stor og stærk; saa, der i Stæden, kom han
 mig

mig paa fra først af at giøre mig adskillige Tegnebooger, har og gierne vildet være som Manden, der havde det Skrivertøj ved sin Side Ezech. 9, 2. Charta succurrit memoriæ. Mig blev og giv-
ven, uroeft, en ugemeen Flittighed, hvorved ieg naaede endeel andre og ligesaa langt, som Gud vilde. Siden i mine Embeds-
Dage har saame himmelgivne Flid vedvaret, og ved deslige For-
retninger af Nødvendighed tiltaged, saa ieg, for med et roligt
Sind at kunde blive ved min Gud og min Bog, har vel taged
mangen Skade ved det saa befostelige som besværlige Landvæsen.
Mit ringe Studere-Kammer har været min fornøieligste Hauge,
Mark og Skov, mit daglige Gieste-Herberg. Efter den første
Jacobs Exempel er ieg bleven helst ved Paulunet, staaed efter at
være stille og taged vare paa mine egne Ting, 1 Theff. 4, 11.
Rabbinerne, der mente, at vide alting, sige, at Patriarthen
var hjemme og studerde: Jeg har og der ladet sætte:

Mit Hierte mit Studere-Kammer,	De kun, et Børelse skal være
De begge smaa, Gud aabne staae,	For Gud og Bærkstæd for Guds Aand;
Men luft for Uroe, Synd og Klanimer,	Om Uheld uden for i Giære,
Som Viisets Dør ey huuse maa.	Det vendes fra ved Engle-Haand.

Ellers efter al den Formue, der Gud giver, og al den Naade, ieg kunde udbede mig fra Gud, haver ieg prædiket Christum rettelig, og altid selv holdet alle aarlige Faste-Prædikener. Efter Tidernes og Tilhørernes Omstændigheder indretted mine Fore-
drag: ved alle Lejligheder har Gud mindet mig om, og hiulpet at forfatte offentlige Bønner og Forbønner. Jeg har og stræbt i Gud altid at foregaae med gode Exempler: som at troe, hvad christeligt, saa at tale hvad sandt, at giøre hvad Ret, at tiene min Gud, hielse min Næste, elske de Gode, fordrage de Onde, ingen Skade; men maa dog slutte med Augustino: Væ etiam lauda-

bili-viæ, si, remota Misericordia Dei, discurias eam! Samme vor Guds hiertelige Barmhiertighed har da ey allene taaled sin unnyttige Tjener, baared over med Fensl og Forseelser, men hans forbarmende Langmodighed haver end dertilmed saa længe baared mig, bevared, styrked og opholdet mig i sin Tjeneste, at ieg er bleven end saa gammel i Gaarde. Hans Navn hoyloved i Ævighed! ved hans Hielp haver ieg og dismidlertid udgivet et lidet Skrift: *Mausoleum Davidis, Klage-Prædiken over hoytsalig Kong Christian VI, 1747, og Beskrivelse paa Vers om Jordskælv i Lissabon 1755.*

Hans
Skrifter.

I min Dødeligheds daglige Betragtning forfatted denne Grav-Skrift:

Conduntur hoc Tumulo
Reliquiæ Viri Religiōsi
Mag. JACOBI NIC. MUSENII
Cartemundæ-Fioni,
qvi
Post bene locatam Adolescentiam
Superarum, Laus Deo! laudabiliter Cursum Academ.
Et
Præstitam, Divina Ope, in Vinca Domini 50 Annor. Operam,
Honorifico simul Præpositi Munere
Per 4 lustra perfunctus est,
Præpositus jam Honorarius,
immò
Sanctorum Hæreditas per Christum sanctus Hæres.
Ter Maritus, Viçes Pater, æternum beatus
Pie ut vixit annos LXXV - - vivere desit 176 - - d. - -

Han lærte Christum ret, ret trykte Christnes Byld,
 Og leved christelig for Verden uden Skyld,
 Han hviler, hvor han sad, ved møjsom Skrifte-Stoel
 Sig træde saa tids; hans Siæl hos Gud og Glædens Soel,
 Nu sover han saa sødt, som alle gier det Lov:
 I Live han sig en foraad, fordrak, forsov.

I øvrigt siden de Biographier, som have besynderlige Bespynderlige
 Hændelser, holdes tillige saa nyttige, som de, der indeholde sære Handelser.
 Bedrifter; saa skulde dette mit Levnets Løb ikke heller være saa for-
 giæves beskrevet, naar det, som man siger om Esthers Bog, erag-
 tes saa fuldt af adskillige Tilfælde, dog ikke Blinde eller Stoiffe;
 thi Herren har ligesom staaed bag de Gardiner og seet til for mig.
 Derfor hans Forsyn til Priis og Hæder, hos de allerede anførte
 føyes endnu disse:

1) Aar 1698, da ieg var i Skole paa Landet med fire andre,
 havde vor Præceptor heel uforsigtig lagt sin ladre Bøsse midt paa
 Bordet, og gaaend saa ud, blev han noget borte, hver af os
 vilde saa til at anrøre den, endelig traf ieg saa ulykkelig til at sky-
 de den af: Skudet gik ind i en Slag-Bænk fuld med Haln, 2de
 af Disciplerne sadde ved samme Bænk at skrive, bleve dog, ære
 være Gud! gandske Skudfrie, og ingen videre Ulykke.

2) Har man mange Exempler derpaa, at hvad gudfrygtige
 Forældre have ønsket deres Børn, hvad brave Skolelærere have
 spaaed deres Disciple, det har gelinged dem og gaaed for sig,
 da kan ieg ogsaa derpaa være et nyt og levende Exempel: min sal.
 Fader ønskede mig, da ieg havde deponeret, al den Fremgang,
 ieg siden opnaaede ved Academier, og vel 7 Aar tilforn ønskede han

mig til dette Steentøse, hannem forhen bekiendte, hvor han og med fælles Blæde og Tak til Gud besøgte mig to gange. Min sal. Rector satte og i mit Testimonio: Si strenuo illo, quo perrexit, pede operosum Appollinis Studium, emeriri non destiterit, in Discipulo breve videam Magistrum.

3) Aar 1709 den haardeste Vinter læsede ieg mig om Aftenen i Søvn udi Sengen ved en Vopstabel uden Jern, som paa Stablen brændte halv ud, og sluktes uden videre Skade. En anden Gang ud paa Natten kom Ild i min Bog, Guds Engle vakte mig betids, og alting bevared.

4) 1712, da ieg var i Condition i Kiøbenhavn, sendte min Principal mig og hans 2de Sønnen uden Porten for at modtage en forventet fornemme Mand's Ankomst, og indhente ham, der siden skulle blive, næst Gud, min Forfremmer, og just min egen Svoger, *)

5) 1722 laae min Hustrue sig paa et fremmed Stæd i Kiøbenhavn over 14 Uger for at kunde betienes af Læger, der døde hun og, hvorved meget ogsaa medgik; men usformodentlig bekom ieg et Brev paa 100 Rdlr. strax at oppebære af en gandske uventelig Arv.

6) 1726 besøgte ieg af en Naboer-Ben. Jeg sagde ham af en Bygning, ieg havde i Sinde, paa min Præstegaard. Den sal. Ben ret loe deraf, og raaded mig, først nogle Aar at samle paa Tommeret; men Aaret efter døde han fra god Forraad deraf, som siden blev mig foræred.

7) 1731,

*) 1712 blev Dr. Thomas Clausen, som tydske Hof-Prædikant bragt til Kiøbenhavn, som blev siden M. Muuses Svoger. See hans Historie i Zwergii siellandske Elerise p. 771 seq.

7) 1731, da ieg var i Enkestand, skrev ieg 8te Dage forhen til en Naboe, at ieg vilde tilstundende 3die Paaske-Dag besøge ham; men mod Tiden skrev om igien, og vidste ikke selv hvorfor. Gud vilde ieg den Dag skulde være tilstæde, da Vaade-Tid paa-kom efter Prædiken i mit Huus udi en meget stor Storm, dog lovet være Gud! Kun siden ubetydelig Skade, ved betimelig Opagt.

8) 1732 paa-kom mig en hæftig Feber, -saa at sige som util-pas i Ugen før Pindse. Efter en og anden Dag, som ieg stod op af Sengen for at skrive til Kiøbenhavn, næst Gud om Raad, raabte en ind ad Døren: han havde skionne Olieterer for den Kolde. Jeg gif ud, købte Stillas nigras, distillerede til mig i Leipzic, ved dem hialp Gud mig strax.

9) 1735 3die Pindsedag. Saa-som ieg i redelig Hensigt har altid vildet i begge disse Meenigheder, saa høyrideligen holde Hæsternes sidste-Dag saavel-som den første, drog ieg om Morgenen til Anneret, mødte strax en med et Læs Langhalm, ham ieg alvorlig til-talede. Lidet efter væltede min Bogn ved Ruds-kens Ufor-sigtighed, ieg slog mig noget ilde, og maatte vende tilbage. Manden tænkte vel som Jeroboam, da Propheten, som straffede ham, kom selv til Skade paa Benen, at han gjorde ret og meget vel, 1 Kong. 13. Men Satan molesterer ikke gierne Synde-re helst i det første. Min Hustrue sagde siden, at hun dromte Natten før, hvor han var efter at forfølge mig, dog ham til Trods prædikede ieg Søndagen efter.

10) 1740 blev ieg overiled af et saare hæftigt og hastigt Spring, ieg ilede strax til Gud, bad inderlig, han dog vilde hiel-pe,

pe, for det svare String vor Løbsfæstede Frelsere Verden til Gode modtog i sin egen allerhelligste Side! og Gud være Tak! ieg har ikke havd det siden, saa det var, som Herren endnu maatte have sagt: jeg vil lade dig i Kloften paa Klippen, og ieg vil holde min Haand over dig, 2 Moseb. 33, 22.

11) 1748 var ieg et Stæd, hvor en fornemme Mand, Kommen af Kysen, sagde i Samtale med en anden saa latterlig: han undervens havde seet mange Rug-Ågre, der vare Popelsiesflagne. Dette gjorde mig forbigaaende meget Ondt at høre; men nogle Aar efter spurgtes saa ugieerne hannem i begge Sider at være gandske hentagen.

12) 1752 besøgte ieg gode Venner noget langvejs, der blev ieg heel svag, og gruede for Hiem-Kysen; men ret imod den bestemte Kysetid, ære være Gud! gandske frisk igien, kom og vel tilbage.

13) 1762 paaikom i Januariis her i Steentøse Ildbrand om Åstuen uden for Præstegaarden. Evende store Huuse lagdes i Aske, men i den saa uensynlige Fare var Guds Dye mit i Ilden, den store Storm, som forrige Dage havde været, vendte sig herfra, og Veyret var gandske stille: saa den gode Gud, som i mange Stormvinde har holder paa min gamle Gaard, som paa Disciplernes Garn, at det ikke brast i Stykker, Joh. 21., han haver og i min Tid særdeles 6 gange fiendelig bevaret og reddet den fra inden og uden til paaikomne nyderste Ildsvaade.

Om hver en Vind og Splind i Huuset var en Tunge,
De skulle Herrens Pris dog aldrig nok udsunge,

Om Døre, Binduer, som idel Munde staae,
 Til Frelsermandens Tak de intet dog forslaae.
 Om Sparrer, Lægter, Straae var Harpe-Læg og Strenge,
 De loved Gud, fra Tid som sparer dem saa længe,
 Hver Stolpe, Bieske med som Cither og Basun;
 Men hvad skal ieg da selv med Hierte Haand og Mund.

Nu heraf sees, at der skeer meget i mange Dage, og endda faar ieg at sige med Job: see disse ere ikkun nogle Stykker af Herrens Beye, og hvor liden en Ting er det som vi have hørt om hannem, Job. 26, 14., eller med Sirach Cap. 18. Naar et Menneffe end haver gjort sit Beste, saa er det endda neppe lig begyndt, og naar han agter at han haver fuldkommet det, saa fattes endda meget.

Og hermed i Herrens Navn sluttes da dette som den gamle Pauli Godenats-Brev, skrevet ogsaa mod Enden af mit Embeds 50de, og mod Slutningen af min Alders 75de Aar. Min Leve-Soel har og været nu saa længe i Vester, at ieg veed mig heller ingen Dag, og veed ey af, før den neddaler; Takker dog Gud, at ieg i Aarene haver endda naaet Patriarchen Abraham saa nær som mod Aar og Lænderne, ey misundende ham de hundrede Aar derover; thi hvad haver en elendig, som er forstandig, at han vil fare frem i Livet, Præd. 6. Men ønskende heller, at ieg, kommen alt saa yderlig ud mod de sidste Trin af Leve-Trappen, maatte nu ved Guds Naade i vor Herres Jesu Christi Troe, for medelst den hellig Aands Kraft vel bered giøre et saligt og snarligt Overtrin af Tiden ind i Ewiggheden. Amen!

Qui mihi Dux fueras Puero, Juveniqve Viroqve
 Sis Idem tremulo, CHRISTE Benigne! Seni!

In majorem Dei Gloriam
per meum vivere & mori meum.
Steenløse, d. 25 Aug. 1766.

Saavidt er Mandens den Fære Guds Mands egenhændige Levnets-Historie; hvortil ieg allene vil lægge dette: at Hr. Provst Muus overleverede 1766 Provste-Embedet til velærværdige Hr. Joch. Frid. Zarth, Sognepræst til Districte og i samme Aar den 30te Nov., som var første Advent Søndag helligholdte han sit Embeds Jubel-Aar, han forrettede selv Prædiken, og i Anledning af det saa navnkundigt og stort for disse Riger saa mærkeligt og extraordinair for begge hans Menigheder, dette Aarhundredes 66de Aar, tog til Exord. disse Ord af Davids 66de Ps.: Kommer og hører til, alle I som frygte Herren! Jeg vil opregne alt hvad han haver gjort imod min Siel. Af Evangelio udvalgte han til Text de Ord. Løser dem og fører dem til mig. Efter Prædiken traade Provsten Hr. Joch. Frid. Zarth frem og paa Kirke-Gulvet holdte en Jubel-Tale over Ps. 92, v. 14. 15. 16. Disse 2de saa lærde og læseværdige som opbyggelige og mærkværdige Jubel-Taler har vi trykt Kiøbenhavn i 8vo, under den Titel: Aloe Semi-Secularis.

Han hellig
holder sit
Jubel-Aar.

Men Ao. 1769 den 14de Aug. døde vor Jubel-Læreres Successor i Provstiet, velbemælte Hr. Provst Zarth, og blev da Mag. Muus af Enken og Familien, saa godt som mod hans Villie overtalede at holde Liig-Tale, maatte saa tillige beqvemme sig til at prædike over den af sal. Hr. Provst Zarth i levende Live udvalgte Liig-Text, Luc. 17, 10. Naar I have gjort alt det som I der er befalede, da siget. Men Exord. til denne Liig-Tale udvalgte Hr. Mag. Muus,

Muus, i Anledning af den sal. Guds Mands hastige Skilsmisse og uformodentlige Dødsfald, de Ord af 2 Kong. 4, 1. Og der raabte en Kvinde iblandt Propheternes Børns Instruer til Elisæum, og sagde: Din Tienere, min Mand er død, saa veedst du, at han din Tienere frygtede Herren. Denne Liig-Tale varede i to fulde Timer til alle Tilstædeværendes Fornøjelse, og med saadan Færdighed og Sinds Kræfter, som maatte opvække Forundring hos hver Tilhører, og det i hans Alders 78 Aar. Syv Uger derefter havde Hr. Mag. Muus den Glæde at hans Svigersøn Hr. Rasmus Giellerup, som med Succession er hos ham Capellan pro Persona, blev ved Herreds Præsternes eenstemmige Bøte udvalgd til Provst i Østykke Herred, og dertil i St. Hans Landemodet 1770 indvied. Gid han maae i Fred og Herrens Belsignelse blive den tredie Jubel-Lærer i Steensløse! og med sin dydige Anna opleve og opnaae Egteskabs Jubel-Aar!

Bores Jubel-Lærer er ellers af udvortes Person kun en liden Mand af Bæft, men en stor Mand af Værdom og Forstand, begavet med rare Mands og Raadens Gaver. Den alderfalden Sneepaa hans lærde Tisse med et Ansigt som Melk og Blod, og et Udsyn der spaaer om Ærlighed, og Ydmyghed, samlet med Alvorlighed og Myndighed, gjør denne lille Mand end mere stor og ærbørdig. Han er mager og sperlemmed, men feed og fylbig nok for hans Studere-Kammer, hvor han Ugen igiennem er at finde, han overlader alting til sin huslige Martha, besattende sig hverken med Baar eller Høst, og er han den tredie Jubel-Lærer i min Samling, der udi stille Eensomhed har passed deres Bog og Bibel.

Det er ellers mærkeligt, at han har leved i fem Kongers Tid i disse Riger, i fem Biskopers Tid i dette Stift, i fem Provsters

Tid i dette Herred: har og holded fem Jubel-Fæster, tre for Religionen og to for Regieringen, og er af Gud underlig opholded i fem Landeplager. Herren som har været hans Klippe, hans Fjellid og Haab fra hans Ungdom af, han bortkaste ham ikke i hans Alderdom, han forlode ham ikke naar hans Strykke formindskes. Godt og Misfærdighed folge ham alle hans Livsdage, og lade ham endnu blive i Herrens Huus mange Dage!

Hans Bøger og Skrifter ere som foran meldt følgende:

1. *Mausoleum Davidis, Klage-Prædiken over Kong Christian VI,* trykt 1747.
2. *Aloe Semisecularis, Jubel-Prædiken Ao. 1766 den 30 Nov.* trykt Kjøbenhavn 1768 i 8vo.
3. *Beskrivelse paa Vers om Jordffæls i Lissabon 1755.* Derforuden haves en anseelig Samling af hans Vers paa Latin og Dansk, baade trykte og utrykte, som alt saa lærdt og godt nok som viser M. Muus at være en god og lykkelig Poet.

Endelig erindres, at denne smukke Mand, som endnu lever, skiont i megen Legems Skrøbelighed, til førstkommende Jubeldag indtræder i sit 91de Alders Aar, og til førstkommende XX Sondag efter Trinitatis har han været i Præste-Embedet 65 Aar, men regner vi fra det Aar, han blev Decanus Regiæ Communitatis, saa har han været i offentlige Embeder i 68 Aar. Han har i Aaret 1741 foræred til Steenløse Kirke en Lysekrone, som der er ophængt med dette nette Vers:

Vespera nunc venit, nobiscum, Christe! maneto!

Exstingvi Lucem ne patiare Tuam!

Quid Candelabrum prodest? Sine Lumine Verbi

Perpetuis tenebris tota Corona jacet.

Jacob Muus.

Martha Christina Bagger.

Genea-

Genealogia Museana.

Hr. Niels Jacobsen Muus,
Capellan for Kierteminde i 38 Aar
* Magdalens Knuds Dotter Bruun.

1. *Sfr.* Maria Hødevig * M. JACOB MUUS, f. 1691, 3° *Sfr.* Marthe Christine Bagger. Af 4 le^{de} 25 Dec. Præpositus Honorarius, Sognepræst for 11 levede 6 Dørn. ver 1 Dotter. Steenløse og Wixøe. Jubel Lærer.
2. * *Sfr.* Christence Qvist. Af 5 lever 1 Søn.

1. Anna Magdalena Muus. * <i>Hr.</i> Christopher Herforde, Sognepræst til Hønetostrup, † 1767. Af 7 Dørn, † 2 unge.	2. <i>Hr.</i> Niels Muus, var Præceptor paa Bøysenhuset, derefter Sognepræst til Sabne i Halsborg Stift.	3. 1. Ole Muus, var Student, nu Guldmægtig hos Notarius Public. i Kjøbenhavn. 3. 2. Johannes Jacob Muus, deponered fra Koeskild, er nu Forvalter. 3. 3. Maria Christence Muus, f. 1742, † 1772 ugift. 3. 4. Anna Kirstine Muus. * <i>Hr.</i> Rasmus Giellerup, hendes Faders abjungered Successor, og Provst i Blislyche Herred.

- Maria Christiana Giellerup, Jacob Giellerup. Poul Giellerup.
Sophia Giellerup.
- Sören Tuxen Giellerup, f. 1ste Juledag 1772, Marthe Christine Giellerup, f. 2den Juledag 1772.
3. 5. Anna Sophia Muus.
* Laurids Helbeck, ordi^{neret} Degn til Nøm-Dr.
6. Elisabeth Rebecca Muus.
* *Hr.* Forvalter Hølding, som eyer og beboer Haldløse Mølle.

2. Capitel.

Om

Mag. RASMUS GARBOE,

Consistorial-Raad, Provst og Sognepræst til Tziøb og Hornbøl i Sælland.

Han er fød 1699, sidst i May Maaned udi Weirum Præstegaard i Riber Stift. Hans Fader Mag. Henrich Garboe succederede Hr. Peder Wanborg, Sognepræst i Weirum. Hans Moder var Anna Cathrina Bruun, hvis Moder var Sophia Catharina von Truchses, af den høye Truchsessernes Familie i Würtenberg Land. Under Faderens og Skolemesterens Information gjorde han saa god Fremgang i sine Studeringer, at han i sit 14de Aar med Faderens Testimonio blev sendt til Academiet 1713. Han havde den Lykke og Naade at ligge 3½ Aar paa Kiøbenhavns Slot, hvor han ved Mormoderens store Kiærlighed nød alle Ting til hans Forfremmelse. Midlertid ved flittig Studering tog han sine Examina med Berømmelse, og attesterede 1716 under Professorerne Sreenbuch og Trellund, prædikede derpaa for Dimis med beste Character. Aar 1717 fik han Borches Collegium, hvor han strax foretog sig at holde Collegia i Theologien, Philosophien og Philosophien, og midlertid gjorde han 10 Disputater, nemlig 4 de Idolo Thamuz, 2de de Tropeis Veterum, og 4 Thefes miscellanæ.

Hans
Fødsel og
Herkomst.

Bliver
Student.

Aar 1722 var han iblandt 28 Candidater, som af vor store Prof. Lingvæ Græcæ Joh. Gram blev creeret Magister Philosophiæ. Han var Aaret tilforn bleven antaged af sal. Confessionario Mag. Sören Lemvig at være Hofmester for hans Børn, af hvilke han i Aaret 1723 dimitterede 2de til Academiet, nemlig M. Albrecht Lemvig, som siden blev Provst i Ramsøe Herred, og M. Sören Lemvig, som tilsidst var dansk Sognepræst ved Guarnisons Kirken i Kiøbenhavn.

Magister.

Samme Aar blev han af høysalig Kong Friderich IV. kaldet til at være Sognepræst til benævnde Kald, hvorhen velbemældte Hr. Confessionarius Lemvig sendede begge hans Sønner, som under Mag. Garboes Manuduction, sustinerede begge deres Examina med bedste Character. Og som han selv bestandig havde Lust til Studeringer, fik han Leyslighed videre at udøve dem, i det han i sit Huus paatog sig fremdeles at informere adskillige brave Mænds Børn, saavel i de lærde Sprog som Theologien, hvilke han alle forskikkede til Academiet med Berømmelse, ligesom han og derefter privatim dimitterede hans egen Søn, som til begge Examina fortiende beste Character.

Præst.

Aar 1724 indgik han Ægteskab med hans Formands Mag. Jens Bircherods Enke, Else Maria Sevel, Datter af Stiftsprovsten i Kiøbenhavn; M. Sören Sevel, som efter 4 Aars kiærlig Omgang forlod ham ved Døden 1728, da hun havde været Moder til 2 Døttre, af hvilke den ene døde i sin Barndom, den anden var Friderica Sophia Charlotta Garboe, som 1745 i Martii kom i Ægteskab med Jubel-Læreren i Carlsboe, velærværdige Hr. Peder Top, hvis Historie og Slægt-Register herneft følger. Denne salige blev vel forløsod 1746 den 20 Oct. med 2de Tvilling-

Indgaar Ægteskab.

ling-

ling-Børn som levede, men hun gif i Evigheden 8te Dage derefter, til megen Hierte-Sorg for hendes fiære Fader og Mand, som nu i 35 Aar efter hende lever Enkemand. Aar 1729 blev M. Garboe af Himmelen beskikket sin anden Brud, den dydige Jomfrue Charlotta Sophia Lindemann, som var hans Sødfkendebarn, og en Dotter af Hr. Assistentens-Forvalter Lindemann i Kiøbenhavn, hvis Søn M. Christian Lindemann, Præst til Harlev og Præpositus Honorarius har og faaet Stæd blandt Jubel-Lærere: med hende levede han lykkelig og fornøjet i 33 Aar førend hun gif i Evigheden 1762. Hun blev Moder til 2de Sønner og en Dotter. Den ene Søn døde i spæde Aar, den anden Søn Jacob Lindemann Garboe dimitterede Faderen selv, og fik til begge Examina beste Character, blev derefter Kongel. Legations-Secretair i Constantinopel, hvor Døden forraskede denne haabefulde Søn i sin Ungdoms Maii-Aar 1771. Dette Tab gif den gamle Fader nærmere til Hierte end alle de Penge, der blev kostet paa hans prægtige Begravelse. Men ikke nok: det behagede Livets og Dødens Herre end mere at bedrove denne brave Mand, da hans eneste Dotter, Martha Sophia Garboe, Frue Etatsraadinde Müller, sagde sin ærværdige Fader og elskværdige Mand Farvel den 19de Febr. 1780 efterladende sig et dydigt Navn og 3 deylige Børn, som tillige med deres Hr. Fader, Gud spare ham længe i Live! haver faaet Stæd paa Jubel-Lærer Ancherlens Slægt-Register her foran p. 264. I Aaret 1737 blev Hr. Mag. Garboe af Bisfopen Hr. Doct. Worm udvalgd, men 1738 af Hr. Bisfop Hersleb indsat og creeret til Provst i Liunge-Eronborg Herred. Udi Bispe-Bacancen har han efter Kongel. Ordre indvied den nye opbygde Hørnbechs Kirke, efter at han ved dens Grundvoolds Anleggelse havde udi Hs. Kongel. Høyheds Prinds Friderichs Navn nedslagd den 3die Medalie.

Han

Han haver 3de gange holdet latinske Taler i Helsingøers Skole: forste Gang efter Hans Høyærværdigheds Hr. Biskop Herslebs Anmodning, da sal. Rector Abildgaard af ham blev indsat; anden gang, da han paa Hans Høyærværdigheds Hr. Biskop Harboes Begne efter Begiering indsatte som Rector i Helsingør den nu værende Hr. Prof. Baden ved Kiøbenhavns Universitet; og nu tredje gang, da han i dette Aar den 25 Januarii indsatte Hr. Rector M. Nicolaus Treschow med en latinsk Oratio memorata de Præstantia Litterarum in Omni vitæ Genere. En rar Sielendhed! et behageligt Syn! at see en 82 Aars gammel Mand under den alderfalden Snee paa hans sølvgraae lærde Iffe med Sinds og Legems Kræfter og Munterhed at holde en langvarig latinsk Tale uden Papiret. See her et ret Vivum omnis eruditionis & reconditoris doctrinæ Sacrarium. Ja! ja, det høje Kirke-Inspectionens-Collegium vidste vel hvor den Lærdoms Skat var giemt, da det i Aaret 1739 tilskrev ham at rette den ved Weysenhuset udgangne Missions-Bibel, conferere med Hoved-Sprogene i begge Testamenter tilligemed alle i Europa udgangne Versioner; da hans Pensum var i det gamle Testamente: Josua, Esaias og Høysangen, og i det nye Testamente: Epistelen til de Epheser og Aabenbaringen, hvilket han absolverede og indsendede til ~~ham~~ højbemeldte Collegium. Aar 1773, da Gud havde forund den Naade at opleve 50 Aar i sit Embede, celebrerede han 3die Søndag i Advent sit Jubilæum i Nærværelse af endeel fornemme Personer og hans Menighed, som inderlig elsker og ærer ham, ligesom han staar i besynderlig Naade ved Hoffet, hvorfra han en Dag forgangen Aar fik et rart Brev, som et klart Beviis paa Majestæternes Ynde og Naade. Uden paa Brevet var skreven med Hendes Majestæts egen Haand: Til Hr. Consistorial-Raad

Garboe i Eikiøb, og da han læste Brevet forfatted i de rareste og naadigste Udtryk, finder han deri Kongel. Bestalling, ved hvilken Hs. Majestæt Kongen allermildest bærer ham som sin Consistorial-Naad.

Det er ellers mærkeligt at Hr. Consistorial-Naad Garboe er siden Reformationen den 7de Præst, men den 4de Jubel-Lærer ved Eikiøbs Menighed, og til at bevise dette, maae ieg rette en Misregning hos sal. Hr. Treschows Jubel-Lærer p. 318. Den første Præst i Eikiøb efter Reformationen var den Jubel-Lærer, som nævnes Hr. Bendt, og om ham har man intet mere; han maae altsaa have tiend i 53 Aar indtil omtrent 1590; thi da kom Hr. Hans Munthe (en Søn af den for Religionen herind fordrevne Kysersk. General Adam Mynthe, hvis Efterkommere forandrede Stamme-Navnet Mynthe til Munthe) han var Fader til den bergenske Biskop, M. Ludvig Munthe, der var fød i Eikiøb Aar 1593. Altsaa ikke i Ebyek, som der staar i Alber. Bartholini de Script. Dan. p. 98. Hr. Hans Munthe var i Eikiøb indtil 1601, da han tilligemed sin Hustrue Cathrine Arnolds Datter de Fine, (Faster til Biskop de Fine i Trunhiem) døde af Pesten. Nu veed ieg endru ikke, hvem den 3die Præst var efter Hr. Munthe fra 1601 til 19; thi i dette Aar finder ieg den 4de Præst, men 2den Jubel-Lærer, Hr. Ped. Christensen Lundtoft, at være kommen til Eikiøb, hvor han var i Embed 50 Aar, og døde den 4 Maii 1669, og blev 80 Aar gammel. See Hr. Treschow p. 290, hvor hans Gravskrift findes.

Efter ham kom den 5te Præst, men 3die Jubel-Lærer, Hr. Wichmand Oluffen Hasebard. Velhem. Hr. Treschow siger p. 318, at han var fød i Kiøbenhavn, og nævner hans Fader Oluf Hasebard,

bard, Deconomus og Forstander ved Bartou, men siger tillige, at denne Oluf Hasebard var en Broder til den berømmelige Hof-Medico i Frid. III's Tid Jacob Hasebard og begge uden Tvivl Sønner af M. Wichmand Hasebard, som blev Biskop i Viborg 1642. Dette er urigtigt: der var i Friderici III. Tid ingen Jacob Hasebard Hof-Medicus, men han var Christiani IV's Liv-Medicus, og døde 1607, 55 Aar gammel. Han og Forstanderen Oluf Hasebard kunne vel være Brødre, men ikke Sønner af Biskop Hasebard, som døde i Viborg 1642, 9 Sept.; thi denne var Søn af Liv-Medicus Jacob Hasebard, og fød i Kiøbenhavn omtrent 1601.

Hr. Wichmand Olufsen er da ikke en Broder men en Sønnesøn af Liv-Medico Jacob Hasebard. Han blev i Aaret 1666 antaged at være Capellan i Eikøb ikke hos Hr. Bendte (som Hr. Treschow beretter) men hos bemeldte Jubel-Lærer Hr. Peder Christ. Lundtoff, og blev siden Sognepræst, da Lundtoff døde 1669, og levede derefter indtil 1719, havde altsaa været Præst her paa Stædet i 53 Aar. Efter ham kom Mag. Jens Bircherod, som døde 1723. Ham succederede vores 4de Jubel-Lærer, Hr. Consistorial-Raad Garboe, som nu lever i sit 83de Alders, og 59de Embeds Aar. Gud styrke hans høje Alder! Gud bevare ham i sin Naade! til han mætted af megen Ulyksalighed og mætted af Aar og Arbejd omsider bortslænger sin forslidte Hyrde-Stav ved Graven.

3. Capitel.

Om

Herr KNUD CHRISTIAN SEVEL,

Sognepræst til Hammer og Lundbye i Sjælland.

**Hans Fødsel
og
Herkomst.**

Sjællands Viborg saae han først Verdens Lys den første Dag i Aaret 1697. Stiftsprovsten M. Sören Sevel var hans Fader. *) Hans Moder Maria Trane blev Moder til 15 Børn, og blandt dem er vores Jubel-Lærer den eneste, som nu lever. Den sidste Rector ved Sorø Skole Mag. Joh. Sneedorph forskilte ham til Academiet Aar 1716. Ved Siden af hans lærde ^{adl.} Fæder fuldendede han snart sit academiske Løb, fik derefter den Naade at prædike paa Friderichsberg Slot for høysalig Kong Friderich den 4de, som i Aaret 1721, allernaadigst kaldede ham til Pastor Adjunctus for ovenmeldte Menigheder. Efter 15 Aar succederede han sin Svigerfader, Provsten i Hammer Hr. Lars Judichær, hvis Datter Susanna Kirstine han havde til ægte, og

**Hvis
Capellan
og
Sognepræst.**

hvis

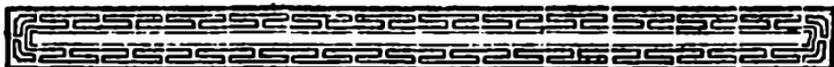
*) M. Sören Sevel, en lærd Mand og ypperlig Prædikant, blev Stiftsprovst i Viborg 1686, Provst ved Holmens Kirke i Kiøbenhavn 1711, Stiftsprovst og Sognepræst til Frue Kirke 1718, hvor han døde, ikke 1719 (som Hofm. Fundat. T. III. p. 255 beretter) men 1720, og begravet den 17 Januarit, da alle Stadens Klokker ringede. Han med sin første Hustru Maria, hans Fjernands i Viborg M. Lars Tranes Datter, legerede ved Fundat., dat. Viborg den 1ste Martii 1687, 100 Eldr., hvis aarlig Rente skal gives 2de Præste-Enker af Nørre Liung Herred i Viborg Stift.

Hvis Moder Elisabeth Cathrine Spang, var en naturlig Datter af Admiral Spang, men blev lysed i Kuld og Kion, da hun skulde have Hr. Judichær (hun skal have været en Halvsøster til M. Jørgen Karstens, Stiftsprovst i Odense, altsaa en Datter af Anna Hans Datter Lyng fra Vsted i Skaane).

Åar 1766 nedlagde Hr. Sevel Kaldet, og med Tilladelse afstod det til sal. Hr. Hiermin, og ham succederede Belærverdige Hr. Frid. Chr. Nestius, som nu er Sognepræst, gid længe og vel! Midlertid blev Hr. Sevel Enkemand 1772, uden Livs Arving. Han har imidlertid været af saa gode Sindes og Legems Kræfter, at han i Nødsfald (endog afvigde Åar) har i Kirken kunded forrette nogle Ministerialia. Men nu sidste Åar har Sindets Kræfter kiendelig aftaged. Legemet er skrøbelig, dog ikke sengeliggende. Han spiser vel, desaaarsag er han i sin høje Alderdom af 84 Åar og Embeds gode Åar jevntlig ved god Humeur.

Hans Alder
og lange
Tjeneste.

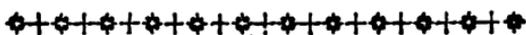

4. Capitel.

Om

Herr PETER CHRISTIAN TOP,

Sogne-Præst til Karleboe i Slelland.

Om denne brave Mand kan man sige, som ieg engang skrev da ieg lyfkonfede en Jubel-Lærer, der succederede sin Fader, som og havde været Jubel-Lærer paa samme Stæd:

Den er lykfsalig jo, som i sin Faders Hytte.

Er bleven Barne svøbd og klæd med sølvgraa Haar,

Som, nu en gammel Mand, sig paa sin Kiæp kan stytte.

Der, hvor han red paa Kiæp i spæde Ungdoms Aar.

Hans Fødsel og Herkomst. Han kom til Verden den 16 April 1706, i Carleboe Præstegaard, hvor hans Fader Hr. Peder Top *) var Sognepræst, og døde Jubel-Lærer.

Aar

*) Det er vel ikke til Hinder om han ey faar et Capitel for sig selv. Fader og Søn som Jubel-Lærere kan jo vel staae sammen paa et Blad, saa saae vi her hans korte Historie:

Hr. Peder Top, var fød den 25 Junii 1666 paa Vester-Carlebye Gaard i Laaland, hvor hans Fader boede, Velbaarne Hr. Peder Jacobsen Top, Major i Kongel. dansk Tieneste, og døde i Januarii 1666. Han var den første, som brugde det Navn Top, der blev til Stam-Navn for Ester-Slægten. Navnet Top, blev ham tillagd af hans Regiments-Chef ved den da værende Indretning, (Aar 1609 bleve ordenlige Compagnier og Fahner først oprettede her i Riget) og samme Navn skal han ha-

ve

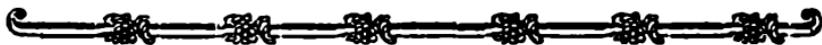
Aar 1716 blev den unge Peter Top antagen i Friderichsborgs Skole, hvorfra Rector, M. Torchil Grænow skikkede ham 1723 til Academier, hvor han efter Depositionen bekom Frihed til at nyde Kosten ved det Kongl. Communitet. Aar 1724 i Martio tog han Examen Philos. og fik derpaa Baccalaur-Graden og Aaret derefter i November gif han op til Attestas under Sreenbuch og Linerup, som værdigede ham efter Fortieneste med beste Character og ligesaa for Dimiss-Prædiken. Endnu har vores Top ikke naaet en Snees Aar, og er allerede færdig med sit acade-

Bliver
Student.

milse

ve faaet ved saadan Eeplighed. Da Major Peder Jacobsen vilde søge Til-
labelse at reyse udenlands under Lovte at komme hjem igien, og Chesen
foreholder ham dette Lovte ligesom tvivlende om hans Tilbagekomst, saa
sagde Majoren, i det han efter de Tidens Maade satte Tømmefingeren
paa Bordet til Bekræftelse: Top! det skal holdes, at jeg kommer
tilbage. Da han kom hjem sagde Chesen: Han har ærlig holdt sit Lovte,
han skal og nu kaldes med Tilsnavn Top. Han havde til ægte Bodil
Michels Dotter, Raadmand Michel Madsens Dotter af Nassov, som
efter 16 Aars Ægteskab levede i Enke-stand over 42 Aar, opdrog sine
5 Børn, der alle i hendes levende Live bleve befordrede til Ære og Vel-
stand. Hun blev en mærkelig Stamme-Moder, saae Børne-Børn og
Børne-Børns Børn, inden hun hensov den 4 Junii 1708. De ligge
begge begravede i Herreds Kirken i Laaland, hvor hans Epitaphium fin-
des og en Fahne over Graven. Man mærker nu altsaa, at vores Peder Top
kom til Verden 6 Maaneder efter hans Faders Død; men vor Herre og
Fader i Himmelen har her vildeet vise at han var de Faderløses Fader, og
at denne retfærdige Høveds Mands Sød ikke skulde forlades. Peder Top
tilligemed hans ældre Broder Jacob satte Moderen til Bogen, og opofrede
dem til Herrens Tieneste, de bleve og omsider troe Lærere og Arbejdere
i Herrens Wiingaard. Peder Top, blev efter 7 Aars Tieneste som Hører i
Hoeskilde Skole under den berømmelige Rector og Jubel-Lærer, M. Peder
Schade, befordred til Sognepræst for Carleboe Menighed den 25 Febr.
1696. Han blev siden Provst i Herredet, og døde i Herren den 6 Marts
1741, da han havde leved næsten 75 Aar, og havde været i offentlige
Embeder 52 Aar. I trende Ægteskaber haver han været Fader til 16
Børn, om hvilke dette hofsøjede Elægt-Register uddretter.

misse Løb. Samme Aar drog han efter sin Faders Raad til
 Sjælland, hvor han 4 Aars Tid præceptorerede indtil han i Na-
 skole: Collee- ret 1727 blev beskikket at være Collega ved den Kongl. Skole i
 9^a, Frederichsborg, hvorfra han efter 9 Aars Skole-Arbeyd blev
 1736 kaldet at være Sognepræst for Græse og Sierstov-
 Præst, Wester Menigheder i Sieland, indtil han 1741 havde den Lykke af
 Hendes Mayestæt Høyselig Dronning Sophia Magdalena at blive
 kaldet til hans Fødestæd Carleboe at succedere hans Fader. Han
 Alder og lan- lever nu i sin Alders 75 Aar og Embeders 54 Aar. Trende
 ge Tieneste. Hustruener haver han mistet paa Barselseng; Af dem var den sid-
 Hans ste en Dotter af forommelded Jubel-Lærer, Hr. Consistorial-
 Egtefæber, Raad Garboe, og derfor har ieg paa dette Stæd sat Hr. Top,
 som Sviger-Søn, der nu i fulde 35 Aar har leved i Enke- og
 Enlig-Stand.

Slægt = Register

over

F a m i l i e r n e

af

Benniche, Broberg, Brygmann, Brylow, Detmer,
 Frost, Garboe, Hansen, Holck, Kalden, Renne-
 mann, Trojel, Ullerup, Wandal, Windekilde,
 Zeuthen, og flere,

saavidt de vedkomme Familien

af

Topp, eller og Top, som nogle det skrive.

Peder Jacobsen Top, Major i Kongel. dansk Tieneste, † 1666.

* Bodil Michels Dotter, fød Enke 42 Aar, † 1708, 4 Junii. Udi 16
 Aars Egtefæls Møder til 5 Børn. A. 1.

A. 1. Mag. Jacob Pedersen Top, f. 1661, blev Sognepræst til Riabelov og Windebye i Laaland 1681, † 1706. Han er tidnok kommen at staae i Fr. P. Rhodes Samling til Laalands og Falsters Historie, hvor han bliver afmaled saaledes: Han forstod den Kunst at faae frem hvad han vilde ved de Dægtige. Han var en Hofmand, han forstod at krumme Nyggen; dog var han saa udmag, at han giftebe sig med sin Formands Enke — — og saadant andet Sniksnak, som man gjerne kunde udelukke, uden at overtræde en Historie-Skrivers Pligt, men hellere inagttage en Christens Pligt: at mene og tale vel om alle. Fr. Rhode maatte dog tvinge sin Pen til at skrive tilsidst om ham: Fr. Jacob Top uddyntede Riabelov Kirke.

* Else Jens Datter, hans Formands Fr. Povel Danchels Enke, som blev Moder til 3 Sønner.

a. 2. Fr. Peder Jacobsen Top, f. 1686, først Klokker i Næskov 5 Aar, siden residerende Capellan 10 Aar, † 24 Febr. 1720, ikke 1721, som Fr. P. Rhode sætter, en heller var han Søn af Thomas Henningsen, Klokker og Bedemand i Næskov, som Fr. Rhode urigtig fortæller.

* Maren Riibmand Peder Pedersens Datter, f. 1680. Hun blev Enke 1720, † 1767, 1 Febr. 87 Aar gammel.

Af hendes 8 Børn levede kun 1 Søn.

a. 3. Peder Pedersen Topp, Bedemand i Næskov.

* Birgitte Marie (Datter af Riibmand Joh. Bennike af Næskov) Fr. P. Rhode kalder ham Brennike, men urigtig) * 1752. Af hendes Børn lever 1 Søn.

a. 4. Johan Peder Topp, f. 1756, 25 Junii.

b. 2. Jens Jacobsen Top, blev efter sin Broder 1710 Klokker og Bedemand i Næskov, af hans Egteskab var 1 Søn.

a. 3. Jochum Fers Top, blev og Klokker i Næskov, † 1767, en Børn.

c. 2. Jacob Jacobsen Top, var ved Urtefram i Riibenhavn, † : :

B. 1. Hans Pedersen Top, Majorens 2den Søn, f. 1662, 18 April i Næskov, hvor han blev Riibmand.

* Cathrine Margrete, (Datter af Sorensskriver paa Færøe, Peder Broberg og Birgitte Svane) f. 1668, 14 Junii. * 29 Dec. 1692, † 13 Junii 1696. Moder til 1 Søn.

* Gunild Lund, (Datter af Næskovs Borgemeester Peder Hansen og Karen Christophers Datter) f. 1666, 20 Aug. * 1697, 15 Junii, † : : : Moder til 1 Datter.

- a. 2. Peder Housen Top, Riibmand i Nachkov, f. 6 Mart. 1695, † 20 Junii 1755.
- * 1719 Cathrine Sophie, (Dotter af Riibmand Marcus Diderichsen) † 1760. Neder til 2 Sønner:
- a. 3. Hans Pedersen Top, virkelig Etatsraad, Deputered i Admiraltetets- og Commissariats-Collegio, samt Bogholder ved Ope-Erauten, f. 1720, 24 Junii, † 19 Nov. 1776.
- * Fr. Maria Dorothea, Dotter af Etats-Raad Brygmann, gift 1755, lever Enke med 3 Børn.
- a. 4. Johannes Peter Top, f. 1763, 5 Febr.
- b. 4. Anna Sophie Top, f. 1765, 24 Martii.
- c. 4. Anna Cathrina Eleonora Dorothea Top, f. 1767, 1 Febr.
- b. 3. Hr. Diderich Top, Præst til Vraestebing, siden til St. Mikkel's Kirke i Slagelse, f. 1723, 24 October.
- * 1761, 23 Julii, Anna Cathr. Eleon. Dorothea, (Dotter af Hr. Augustinus Henrichsen, Præst til Niese paa Væde) f. 1744, 14 October. Af deres 3 Børn lever 2de:
- a. 4. Henriette Top, f. 1762, 23 October.
- b. 4. Maria Dorothea Top, f. 1764, 9 Dec.
- b. 2. Bodil Cathrine Hans Dotter Top, f. 30 Oct. 1698, † 1751.
- * 1720, 11 Dec., Johann Detmer, Riibmand i Nachkov.
- a. 3. Hans Top Detmer, f. 1722, 2 Febr., † 1751, 19 April, efterlod sig 2 Sønner, som en vides, hvor er.
- b. 3. Claus Flint Detmer, f. 1728, 15 Febr., farer paa China.
- c. 3. Jocham Christian Detmer, f. 1729, 8 Julii, har Børn, hvilke ieg en har Kundskab.
- d. 3. Henrich Detmer, f. 1733, 14 April, Riibmand i Nachkov, har iffe Børn i sit Ægteskab.
- C. 1. Gunnild Top, Majorens ældste Dotter, f. 23 Dec. 1663, † 1743.
- * 1689, Sören Madsen Ullerup, f. i Fridericia 1657, 24 October, † :
- a. 2. Peder Sörensen Ullerup, Raadmand i Nachkov, f. 1691, † ugift.
- b. 2. Mette Sörens Dotter Ullerup, f. 1690, 19 Febr., † 1749, 9 Januarii.
- * 1722 Hans Hansen, f. 1694, 8 Nov., blev Kongel. Stentekriver 1738, Rammerraad 1754, † 12 Januarii 1769. Af 6 levede 3 Børn.
- a. 3. Gunnild Kirstine Hansen, f. 1723, 6 Mart., er ug. 1781.
- b. 3.

Af første
Ægteskab.

Af andet
Ægteskab.

- b. 3. Sören Hansen, f. 1725, 23 Julii, var Fuldmægtig paa Antvorchov Amtstue — — † 1778 i Kiøbenhavn.
- * Susanna Maria Steenholm, g. 1759, 4 April. Hun lever Enke i Kiøbenhavn med 5 af 8 Børn.
- a. 4. Bartholine Christiane Hansen, f. 1760, 15 Dec.
- b. 4. Mette Kirstine Hansen, f. 1764, 1 Martii.
- c. 4. Hans Christian Hansen, f. 1767, 9 Aug.
- d. 4. David Gregorius Hansen, f. 1768, 16 Oct.
- c. 4. Anna Birgitta Hansen, f. 1770, 3 Oct.
- c. 3. David Hansen, f. 1727, 16 Oct. Fuldmægtig i Rentekammeret 1760, Renteskriver 1769, Kammerraad 1776, Justits-Raad 1779, og Committeret i Rentekammeret.
- * Else Margrethe, Justitsraad og Amtsforvalter Jochum Schougaards Dotter, f. 1735, † 1769 paa Barselseng. Af hendes 5 lever 4 Børn.
- * Christina Magdalena Lytcken, Dotter af Forvalter Lytcken paa Skibdenesholm. Af hendes 3 Børn lever 2.
- a. 4. Margrete Hedevig Hansen, f. 1762, 16 Oct.
- b. 4. Hans Jochum Hansen, f. 1763, 7 October, studerer i Kjøbenhavn.
- c. 4. Peder Jacob Hansen, f. 1765, 22 October, studerer i Kjøbenhavn.
- d. 4. Mette Lovise Hansen, f. 1769, 8 Oct.
- e. 4. Kirstine Frideriche Petronelle Hansen, f. 1771, 18 Dec.
- f. 4. Davidine Christiane Hansen, f. 1775, 14 Aug.

D 1. Ester Top, Majorens yngste Dotter, f. 1665, 19 Mai, * 1692 20 Aug. 1735, 10 April i Strøbye i Siccland.

- * Christian Albret Kennemann, Krigs-Raad, Commissarius og Amtsforvalter over Tryggevelde Amt i Siccland, f. 1653, † 1729, 1 Oct. 79 Aar. Af 7 levede 5 Børn.
- a. 2. Conrad Kennemann, Kjøbmand og Consumtions-Forpagter i Nachskov, f. 1697, 27 Junii, † 1744, * 1721 Karen Buslerus (Dotter af Kjøbmand Claus Samuel. Buslerus i Nachskov), † 1748. Af deres 7 Børn levede 1 Dotter.
- a. 3. Ester Christiane Kenneman, * 1753, 9 Martii, † 1754, 15 Martii paa Barselseng, Børnet levede.
- * Fr. Christian Ramus, f. 1725, 20 Dec., Sognepræst til Sandbye 1752, til Mariboe 1760, til Stochemærk 1770, var Provst.

Af 3 Husfruer var hun hans første, og han en Søn af Jubel-Lærer Biskop Ramus, hvis Historie og Stamtafle findes i dette Skrivets 1ste Deel p. 520

a. 4. Else Christline Ramus, f. 1754, † 1769.

b. 2. Thomas Christian Rennemann, var Kammer-Diener og Amtsforvalter, f. 1700, 27 Junii.

1 * 1730. Anna Giertrud, (Dotter af hans Formand, Amtsforvalter Peder Rødsteen), f. 1706, † 1744, 1 Nov paa Varselseng. Af hendes 11 Børn levede 4.

2 * 1745. Anna Elisabeth Trojel, Enke efter Hr. Pastor Lindberg og Hr. Pastor Jacob Tvede i Hålsted, 1753, uden Børn.

3 * 1754. Mette Kirstine Flint, (Dotter af Riismand og Garver Flint i Nyekjøbing paa Falster), 2 Børn † † smaa.

a. 3. Ester Margrete Rennemann, f. 1731, * 1752.

* Jacob Madsen, Byskriver i Nachskov, † 1764. Af 7 lever 5 Børn.

a. 4. Anna Margrete Madsen, f. 1753.

b. 4. Thomas Christian, f. 1755.

c. 4. Abigael Christiane, f. 1758.

d. 4. Carolina Cicilia Georgina, f. 1757.

e. 4. Anna Giertrud, f. 1760.

b. 3. Peter Christian Rennemann, f. 1734, Student.

c. 3. Christian Albret Rennemann, f. 1738, Skriver: Karl.

d. 3. Marianna Rennemann, f. 1740, * 1758.

* M. Peter Kaasbøll, Rector i Nachskov. Har 1 Søn.

a. 4. Eiler Christopher Kaasbøll, f. 1762, opfaldet efter Faderen M. Kaasbøll til Helliggjestes Kirke i Kiøbenhavn.

c. 2. Sophia Amalia Rennemann, f. 1698, levede 1776.

* 1720 Hans Holm Riismand i Nachskov, † 1762. Af 10 levede 3 Børn.

a. 3. Gunnar Maria Holm, f. 1736.

b. 3. Ester Christiana Holm, f. 1738.

c. 3. Henric Holm, f. 1734, * 1753 Anna Giertrud, Byskriver Trolles Enke, uden Børn.

d. 2. Bodil Maria Rennemann, f. 1701, 24 October, * 1721.

* Mathiss Corfix Frost, Amtsforvalter over Tryggevelde Amt, f. 1693, † 1757, 6 Junii. Af 7 levede 4 Børn.

a. 3. Ester Ide Frost, f. 1722, 16 Nov., † 1767, havde 3 Børn.

* Hans Krog, Soldat paa Vornholm, hos Kong Christ. VI, var han Kammer-Husar.

- a. 4. Bodil Maria Krog.
- b. 4. Jacobine Krog.
- c. 4. Mathins Corfix Krog.
- b. 3. Peter Frost, † Bovermester paa St. Cruc, hans Hustru, af General-Gouverneur Clausens Familie, har 2 Børn.
- c. 3. Jens Frost, f. 28 Januar 1731, blev Controlløur ved Kiøbenhavns Sold-Kammer 1764.
 - 1764 Jomfr. Friderica Lund, Døtter af sal. Controlløur Lund, f. . . . Af 4 lever 2 Børn.
 - a. 4. Hans Henric Frost, f. 25 Febr. 1766.
 - b. 4. Ester Sophia Maria Frost, f. 10 Junii 1772.
 - d. 3. Carl Adolph Frost, f. 1733, 24 Aug., var Forpagter paa Gaanø, nu Proprietair paa Hggerøvd.
 - Charlotte Amalia Jensen fød Borchsenius, Af deres 3 Børn lever 2.
 - a. 4. Bolette Maria Frost, f. 22 Jan. 1770.
 - b. 4. Rasmus Jensen Frost, f. 30 Jun. 1772.
- e. 2. Maria Schilla Rennemann, f. 1705, 15 April, † 1773.
- Jørgen Poullsen Copmann, Kiøbmand i Kiøge, † 1743. Af deres 7 Børn lever 5.
 - a. 3. Hr. Christian Albrecht Copmann, Sognepræst til Nygind i Aarhus Stift.
 - Birgitta Dorothea Colstrup, Datter af sal. Forvalter Colstrup paa Rosenholm, uden Børn. See herester Jubel-Lærer Colstrups Stamtafle.
 - b. 3. Peder Copmann, Herredø- og Virekstr. paa Langeland.
 - c. 3. Ester Copmann.
 - d. 3. Hedevig Eleonora Copmann.
 - e. 3. Georgine Copmann.
- E. 1. Peder Top, Major Tops yngste Søn, Præst til Karleboe, f. 1666, 25 Junii, † 6 Marts 1741. Jubel-Lærer. Ved tredje Ægtefæder fader til 16 Børn.
 - 1 • 1696. Anna Maria Kalden, Kammer-Jomfrue hos Prinds Wilhelm, † 1700, 26 April. Moder til 3 Børn.
 - 2 • 1700. Ingeborg Pauline Madsen, (Døtter af Kiøbmand Poul Madsen i Landskrone, som i sin Tid laaned Kronen i Lande Guld til Proviant og Ammunition), † 1717, 14 Dec. Moder til 6 Børn.
 - 3 • 1718. Maria Magdalena Baakhusen, (Døtter af Raadmand Baakhusen

i Haderølev og Anna Maria Klinge), blev Enke 174 . † 1771.
 Moder til 7 Børn.

Af første
 Ægteskab.

- a. 2. Charlotte Wilhelmine Top, f. 1697, † ung.
 b. 2. Bodil Margrete Top, f. 1698, † ung.
 c. 2. Hr. Wilhelm Top, f. 1700, 9 April, blev Capellan 1727 til
 Dansk Menighed i Helsingør, hvorfra han resignerede og omsider †
 1766 i Hospitalet. Var i 2de Ægteskaber uden Børn.

Af andet
 Ægteskab.

- d. 2. Henric Paulin Top, f. 1701, 22 Dec., † 31 Jan. 1756, var
 Farver og Overskærer i Svendborg.
- Dorothea Elisabeth, Raadmand Baahnsens Datter af Haderølev,
 † 24 Jan. 1768. Moder til 1 Datter.
 - a. 3. Anna Sophia Top, f. 1730, * 1749, † 1774, 26 Julii.
 - Hr. Niels Zeuthen, Sognepræst til Schambye i Fyen. Hun var
 hans anden Hustru. Af hendes 10 Børn døde 3 i Ungdom. Hans
 første Hustru sees paa Jubel-Lærer Bisfop Thestrups Stamtafle
 - a. 4. Anna Fahrenhorst Zeuthen, f. 1753, 18 Jan.
 • 1777, Laur. Engberg, Forpagter paa Nordruplund.
 - b. 4. Dorothea Elisab. Zeuthen, f. 1755, 15 Mair.
 • 1775, Skipper Hans Bang i Kløbenhavn. See Jubel-Lærer
 Bangs Slægt-Register.
 - a. 5. Pauline Bang, f. 1776, 1 Mair.
 - b. 5. Anna Sophia Bang, f. 1777.
 - c. 5. Ole Christian Bang, f. 1779.
 - d. 5. — — Hansen Bang, f. 1781.
 - c. 4. Henric Paulin Top Zeuthen, f. 1756, 22 Junii. Er ved
 Pennen.
 - d. 4. Teodosius Ernst Frideric Zeuthen, f. 1760, 15 Febr.
 er i Militair-Étaten.
 - e. 4. Poul Moch Thestrup Zeuthen, f. 1766, 16 Martii.
 - f. 4. Schach Thestrup Zeuthen, f. 1762, 28 April. Er ved
 Pennen.
 - g. 4. Frideric Bagger Zeuthen, f. 1768, 10 Nov.
 - e. 2. Ingeborg Maria Top, f. 1703, 19 Febr., † : : 2 Døttre.
 - Poul Bendtsen, Raadmand i Helsingør, † : : :
 - a. 3. Giertrud Marie Bendtsen, f. 1739.
 - b. 3. Ingeborg Pauline Bendtsen, f. 1741. Har 2 Døttre.
 - 1768, Hr. Mazach, Controllleur og Strand-Rider paa Amager.
 - a. 4. Christiana Henriette Lovisa Mazach.

b. 4. Anna Maria Mazach.

f. 2. Bodil Margrete Top, f. og † 1704.

g. 2. Hr. Peder Christian Top, f. 1706, 16 April, succederede sin Fader i Karleboe, lever 1781 Jubel-Lærer.

1 ° Anna Dorothea Platen, (Dotter af Johan Platen Tolder i Eckernsørd, og Elisabeth Klinge), † 1741 paa Varselseng. Af hendes 3 Børn, † 2 spøde i Kopper.

2 ° Elisabeth Cathrine Provst Windekildes Datter i Liunge. (See Jubel-Lærer Windekildes Slægt. Register.), 1744, † 1745, 1 Febr. paa Varselseng efter 1 Søn.

3 ° Friderica Charlotta Sophia Garboe, (Dotter af nest foregaaende Jubel-Lærer, Hr. Consistorial-Raad Garboe), °, 1745 i Martio, † 1746, 28 Aug. paa Varselseng med Tvilling.

Af Jubel-Lærers første Ægteskab.

a. 3. Ingeborg Peders Datter Top, f. 1738, 12 Aug., ° 1755.

• Ebbe Scheel, f. 1714 i Schielshør, og deraf tog sig dette Navn, blev Brygger og Forpagter af Sandholm, † 1762, 15 Dec. Af deres 2 Børn lever 1 Søn. Han var først i Ægteskab med Anne Kirstine Schött, f. 1718, † 1754, 6 Febr. Af 5 levede 2 Børn.

a. 4. Dorthe Margrete Bolette Scheel, f. 1751, 3 Junii, ° 1772, 6 April, † 1781, 12 Januar. Af 5 lever 4 Børn.

• Peder Schade Brylow, f. 1738, deponerede fra Ribe 1759, blev Riismand i Koeskilde 1772, er tillige Lotto-Collecteur.

a. 5. Cicilia Margrete Brylow, f. 20 Maii 1773.

b. 5. Ebbe Scheel, f. 1776, 7 Julii.

c. 5. Anna Kirstine Brylow, f. 1777, 16 Sept.

d. 5. Laurids Brylow, f. 1779, 20 Januar.

b. 4. Henric Ebbessen Scheel, f. 1752, 3 April, var Zjenframmer-Svend, og kort Tid Riismand i Koeskilde.

e. 4. Peder Ebbessen Scheel, f. 1757, 13 April, er ved et Handels-Contoir i Helsingøer.

Ovenmeldte Ingeborg Top, efter 20 Aars Enkesæde hos hendes Hr. Fader i Karleboe, havde Bryllup i Kongens Lynabye 1780, 13 Sept. med Ivar Dam, Kongel. Post-Transporteur i Corsøer.

b. 3. Peder Peterlen Top, f. 1744, 1 Febr., var Studiosus Juris, men tog i Aaret 1773, som Secretair med Hans Høygrevelige Excellence Hr. Geheim-Conferens-Raad Adolph Siegfried v. d. Osten, som da blev Stift-Amtmand i Aalborg, og conditionerer der endnu, som hans Fuldmægtig er tillige Vice-Raadmand.

Af et Ægteskab.

Eredie
Egteskab.

- c. 3. Rasmus Peterfen Top, f. 1746, 20 Aug., deponerede fra Friderichsborg 1758, blev Studiosus Medicinæ, og † 16 Malt 1770, ugift.
- d. 3. Charlotte Sophia Top, f. 1746, 20 Aug. Tulling.
 * 1764, Hans Holck, indrettede tilligemed Hr. Klobmand Andersen 1759 Adresse-Contoires Anstalter, og blev Kongel. Agent, har og indretted flere gode Anstalter i Kiøbenhavn, hvor han nu holder Avis-Contoires, er bekiende for hans mange gode Vers og andre Skrifter, men staar i Hr. Prof. Worms Lærde Lexicon, fordi han 1752, i 4to udgav De Kloges og Daarliges Spiel. Af deres 5 lever 3 Børn.
- a. 4. Johannes Holck, f. 5 Julii 1757.
 b. 4. Friderica Christiana Holck, f. 15 Julii 1768.
 c. 4. Eberhard David Holck, f. 20 September 1770.
- h. 2. Anna Charlotte Peders Dotter Top, f. 1710, 11 Dec., † 1750.
 * Jacob Wandal, Stads- og Amts-Musicant i Nyeborg, f. 1692, † 1757. Af deres 13 levede 4 Børn.
- a. 3. Lars Wandal, f. 1734, * 1761 Maria Christina Lundorph.
 b. 3. Peter Top Wandal, f. 1737, blev Student 1756, og Alumn. Collegii Regii, blev 1771 Sub-Bibliothecarius ved det Kongel. Haand-Bibliothec. See hans mange Skrifter i Hr. Prof. Worms Lexicon.
- c. 3. Wilhelm Wandal, f. 1744, er Musicus.
 d. 3. Alhed Maria Wandal, f. 1745.
- i. 2. Johann Jacob Top, var Jubel-Lærer Peder Tops yngste Søn af andet Egteskab, f. 1712, † 1722.
- k. 2. Johann Christian Top, Apoteker i Bordingborg, f. 1720, 20 Junii, † : : efterlod sig 5 Børn.
- a. 3. Peder Jochum Top, f. 1748, er nu ved Søefarten.
 b. 3. Maria Magdalena Top, f. 1750, 20 Dec., er nu i Tronhiem.
 c. 3. Gottfried Top, f. 1753, 16 Julii, er nu Friseur hos Hans Excellence Hr. Geheim-Raad von Gram.
 d. 3. Tycho Frideric Top, f. 1755, 25 Malt, er ved Søe-Staten i Kiøbenhavn.
 e. 3. Christiana Sophia Top, f. 1759, 19 Nov.
- l. 2. Cay Anthonius Top, f. 1721, 14 Julii, deponerede fra Friderichsborg 1739, Degn til Karleboe 1745.

Eredie
Egteskab.

* Anna

- Anna Dorothea Nycholm, f. 1715, Søster til sal. Rector Nycholm i Slagelse, hun lever 1781. Moder til 3 Børn.
 - a. 3. Jochum Top, Garver i Kiøbenhavn, f. 2 Nov. 1748.
 - Mette Cathrine Tønneffen, f. 1756, † 24 Aug. 1776, efterlod 1 Søn.
 - 1777, 19 Febr. Anna Maria Nielsen. Har 2 Børn.
 - a. 4. Peder Tønneffen Top, f. 1776, 8 Junii.
 - b. 4. Niels Anthon Top, f. 1778, 6 December.
 - c. 4. Sören Rasmus Top, f. 1780, 6 November.
 - b. 3. Peder Top, Garver:Evend, † ugivd.
 - c. 3. Holger Top, Garver i Kiøbenhavn, f. 1753, 2 Julii.
 - 1781, Dorthe Marie Wilberg, f. 1763.
- m. 2. Tycho Frideric Top, f. 1722, 30 Dec., var først Garver i Nachskov, nu i Svendborg.
 - 1 • Kirstine Grøse af Svendborg, † : : Af 2 Børn lever 1 Dotter.
 - 2 • Maren Knuds Dotter Möller af Nachskov, † 1755, ingen Børn.
 - 3 • Margrete Elisabeth Stregel, Dotter af Tolder Stregel i Svendborg. Ved dette Hæteskabs Begyndelse købde han Garveriet i Svendborg. Af hendes 10 Børn lever 8.
 - a. 3. Maria Magdalens Topp, f. 1748, 7 Febr., • 1775.
 - Martin Arnd Clevenoe, Borger og Brændeviinsmand i Kiøbenhavn, † 1776, 28 Januar, uden Børn.
 - 1776, 16 October, Frantz Abraham Heylen, Bager og Borger i Kiøbenhavn. De have nu 2 Børn.
 - a. 4. Frideric Abraham Heylen, f. 1777, 19 Sept.
 - b. 4. Martin Arnd Heylen, f. 1779, 1 Sept.
 - b. 3. Karen Topp, f. 1758, 7 August.
 - c. 3. Knud Hartvig Topp, f. 1759, 9 Nov., er hjemme hos Faberen.
 - d. 3. Henric Pauli Topp, f. 1760, 19 Dec. ved Apoteket i Høle svingør.
 - c. 3. Peder Topp, f. 1762, 26 Maii.
 - f. 3. Maren Kirstine Topp, f. 1765, 8 September.
 - g. 3. Dorothea Elisabeth Topp, f. 1767, 21 September.
 - h. 3. Charlotte Augusta Topp, f. 1770, 2 Febr.
 - i. 3. Johann Friderich Topp, f. 1774, 25 Febr.
 - n. 2. Christiana Sophia Peders Dotter Topp, f. 1724, 14 Sept.
 - 1743 Hr. Johann Christian Becher, Præst til Grøse og Eiersløv: Bester i Sieland, † 1755, 30 April. Moder til 1 Dotter.

- a. 3. Cotharina Becher, f. 1744, 17 Febr., * 1764, Christian Danholm, Kongel. Biskemester, † 1775, hun 1775, 10 Jan.
- a. 4. Anna Kirstine Danholm, f. 1765, 22 Sept.
- b. 4. Gottfried Danholm, f. 1768, 7 Januar.
- c. 4. Oligra Danholm, f. 1770, 17 October.
- d. 4. Peder Top Danholm, f. 1774, 31 Dec.
- o. 2. Jacob Topp, f. 1731, 7 April, blev Skriver-Karl 1751 i Kjøbenhavn, derefter Fuldmægtig 8 Aar hos Fogeden Weidege i Tronhiems Stift, hos Fogeden Eeg i Romsdalen 5 Aar. Derefter Forvalter 1767 hos Greve Wedel paa Grevskabet Jarlsberg, blev beskikket Procurator 1769 ved Over- og Under-Retterne i samme Jarlsbergs Grevskab. Derefter 1773, 1 Martii Assistent ved det Kongel. Tal-Lotteries Vogholder Contoir i Kjøbenhavn.
- * 1768, 27 Januar Dorothea Maria Örn, Dotter af Kjøbmand Hans Örn i Strömsföe ved Drammen. Har 7 Børn.
- a. 3. Maria Magdalena Topp, f. 1769, 30 Januar.
- b. 3. Mette Andrine Topp, f. 1770, 30 Sept.
- c. 3. Hans Peter Topp, f. 1771, 28 Nov.
- d. 3. Peder Jacob Topp, f. 1773, 16 Aug.
- e. 3. Johan Christian Becher Topp, f. 1775, 3 Aug.
- f. 3. Wilhelm Topp, f. 1778, 21 April.
- g. 3. Adolphine Topp, f. 1781, 3 Martii.
- p. 2. Hans Michael Topp, f. 1733, 6 Junii. Han forgik paa Reysen til Ostindien med Capt. Niels Due 1779.
- q. 2. Thomas Nicolai Topp, f. 1736, 17 Sept, var Skoleholder i Borsholm fra 1762, Dean i Liunge 1778.
- * Mette Cathrine, Deguen Kloghs Dotter i Tilsjö. Af dets 7 Børn lever 3de 1781.
- a. 3. Anna Catharina Topp, f. 1766, 21 October.
- b. 3. Maria Magdalena Topp, f. 1771, 16 Martii.
- c. 3. Peder Severin Topp, f. 1775, 15 Martii.

Af Brev-Verfing med denne Familie f. er ieg Stamme-Navnet skrives Topp og Top; Jeg veed ey, hvilket rettest er, ligesom ieg ey heller veed om følgende høre til Familien:

Hr. Benedictus Petri Top, Cognevräst til Kirteminde, døde 1698, 16 April v. Nov. Litt. Mar. Balt. 1698, p. 81.

Hr. Sigismund Wilhelm Topp, var Medtjener ved St. Petri Kirke i Kjøbenhavn et Aars Tid, og Sponte forlod Kalder 1722 v. Nov. Litter. Maris Balt. 1722, p. 239.

Hr. Albert Top, var 1724 Missionarius i Grønland, over ham har Hr. Lauritz Balthow, Præst til Nazarnes udgivet sig Prædiken, tr. Tronhiem 1747.

5. Capitel.

Om

HR. NIELS TERPAGER SEERUP,

Sogne-Præst til Hoornøe.

Denne lærde Mand er en værdig Descendent fra den første ^{Hans Fødsel} Biskop i Ribe, Mag. Hans Tausan, og er fød i den sam- ^{og} me navnkundige Stad Aar 1692, 18 Martii, Kl. 11 Formid- ^{Herkomst.} dag. Hans berømmelige Fader Mag. Sören Nielsen Seerup *)

Et 2. Sog-

*) Det er rart at finde paa et Stad en levende Jubel-Lærers Historie, som Søn ved Siden af en død Jubel-Lærers som Fader, og betr for kunde denne brave Faders Historie her læses fortelig saaledes:

M. Sören Nielsen Seerup er fød den 27 Maii 1654, i Ribe, hvor hans ^{Hans Fader} Fader M. Niels Jørgensen Seerup, var Sogne-Præst til Domkirken. ^{Jubel-Lærer.} Moderen Else Sörens Dotter Wedel var en Dotter af Erist-Propsten i Ribe M. Söfren Anderssen Wedel, hvis berømmelige Fader M. Anders Söfrensen Wedel, fordem Hof-Prædikant og derefter Kengel. Historie-Skriver i Ribe (See herefter i 3die Bind Jubel-Lærer Wedels Historie og Slægt-Register) han blev i hans 17de Aar fra Ribes Skole stiftet til Kiøbenhavns Academie. Der blev han i 3 Aar, i hvilken Tid han tog sine Examina, disputerede ofte, og blev 1673 Decanus paa Klosteret, hvorfra han drog hjem 1674, og stittig øvede sig i Prædikestolen. Efter 3 Aars Forsøb drog han iglen til Kiøbenhavn, hvor han 1677 tillige med 30 andre blev creeret Philosophiæ Magister af vores uadødelige Ole Borch. Hans 60 Aars gamle og svage Fader gjorde derefter allerunderdanigst Ansøgning Aar 1681, at denne hans Søn maatte ham med Succession adjungeres, hvilket Højsalig Kong Christian V. allernaadigst

Sogne-Præst til Domkirken, Provst og Canonicus i Ribe.
 Hans Moder, Dorthe Margrethe, var Raadmand Niels Ter-
 pagers

digst bevilgede (altsaa var han ikke Faderen adjungered 1677, som Hr. Prof. Worms Lexicon sætter.) Men som Riber Biskop D. Krogelund den Tid blev syg, og døde den 13 Sept. 1681, saa maatte han reise til Viborg, hvor Biskopen D. Söfren Glud ordinerede ham. Fire Aar derefter døde hans Fader 1685, og da blev han Sognepræst til Domkirken og Canonicus. Aaret efter blev han Provst og fik siden Titel af Stifts-
 Provst (siger sal. Hr. Treschow p. 210.) Udi Aaret 1693, den 12 Junii døde i Herren Riber Biskop D. Christen Lodberg, og over ham parenterede vor M. Seerup. Denne Lig-Tale er i Tryk udgIVEN tillige med en Dærl Disputaxer, som findes i Hr. Prof. Worms Lexicon, men mange Homøletiske Skrifter efterlod han sig i Manuscript, hvor iblandt var adskillige med Flid udarbejdede Taler over berømmelige Mænd, og blandt dem over Geheimeraad og Selstamtmænd i Ribe, Hr. Franz Eberhard von Speckhan, som døde 1697, og over hans Søn Carl Wilhelm v. Speckhan, som døde 1686. Indtil den høye Alder forrettede Stifts-
 Provst Seerup selv sit Embed hvor Søndag og Fredag, endog den Søndag førend han døde, nemlig 4 Martii, som var 3die Søndag i Fasten, og i samme Age betienede de Syge med Alterens Sacramente; saa han var neppe een Dag syg og sengeliggende, førend han Fredagen den 9 Martii 1736 forlod dette Timelige efterat han havde leved moren 82 Aar, stude i offentlige Embeder 55 Aar, været Sognepræst i 51 Aar og Provst i 50 Aar. I trende Egteskaber blev han Fader til 3 gange 3 Børn, som sees paa hofsnyede Slægt-Register. Opkrivten paa en Plade efter Kougel. Tillæbelse paa den sal. Mand's Ligliste, forfatted af hans 3die Hustrues Broder, Hr. Justitsraad og Præsident Casten Worm, lyder saaledes:

Den gamle Ærlighed
 Her under er lagd ned
 med

Nu salig Velædle Velærværdige og Hüylærde

Mag. Sören Nielsen Seerup

LI. Aar Stifts-Proust og Sogne-Præst til Riber Domkirke.

Tren-

pagers Døtter, Søster til den lærde Doct. Theologiæ og Jubel-
Lærer Peder Terpager. See herefter hans Historie og Stam-
tavle. Hans Farsfader var Mag. Niels Jørgensen Seerup * *) ;

Et 3

Sogne

Trende Hustruers Høytelskelige Mand,
og

IX. Börns velsignede Fader,
Hvis Lives Lys blev tændt her i Ribe
Ao. 1654, den XXVII Maii,
Men igien 1736 den LX Martii udslukd,
Efter at det havde udbredt sit Skin
udi 81 Aar og IX Maaneder.
Levede som Han lærde

Andre Guds Ords Tienere til Exempel:
Oprigtig i sin Omgængelse, nidkær i sit Embede,
Elskede Gud, og var elsket af alle,
Kort sagt:

Vel fød, vel givd, vel leved, vel død,
Himlen ejer Sielen,
Jorden Legemet,
Som venter en glædelig Opstandelse.

Saa fær du ævig vel! Vi som er her tilhøge
Med Længsel efter Dig, med Dig vil Affked tage,
Og hver oprigtig Siel skal det bekiende, at
Du et velsigned Navn Dig haver efterladt.

* *) Mag. Niels Jørgensen Seerup kom til Verden den 9 Martii 1621, i Seerup-Præstegaard, han bar Tilnavn efter sin Gode-Stød, og samme er bleven Stamme-Navnet indtil denne Dag. Hans Fader var den fjerde Præst i Seerup efter Reformationen, Hr. Jørgen Nielsen Brandstrup, en Præsteføn fra Brandstrup Præstegaard i Widdelsom Herred, Viborg Stift. Til Seerup og Lemming Menigheber i Aarhus Stift, ifke i Viborg Stift, som Cimbris Literata sætter, blev han ordineret i Aaret 1602 og døde, som foraud er meldt 1662. Var altsaa Præst paa et Stæd i 60 Aar, som Hr. Treschow efter M. Poullsons Catalog. Pastor. Aach. p. 28. har meldt. Hans Moder var Else Christens Døtter Haderup, fra Haderup Præstegaard i Ribes Stift, hun blev

Hans
Farsfaders
Historie.

Sognepræst til Domkirken i Ribe, og Canonicus i Capitelet. Hans Farsfader var Hr. Jørgen Nielsen Brandstrup, som Aarhuus Biskop 1602 ordinerede til Sognepræst for Seerup og Lemming Sogner, hvor han var Præst i fulde 60 Aar, og havde

blev en mærkelig Stamme-Moder i denne sin Søn, Niels, som i sit 6te Aar blev sat i Mariager Skole, hvor hans ældste Broder M. Christen Seerup da var Rector, og siden Præst til Glenstrup. Under denne sin Broders Undervisning blev han i 3 Aar, og kom 9 Aar gammel til Bisborg Skole, hvorfra Rector M. Niels Jensen Aarhus forskikkede ham 1640 til Kiøbenhavns Academie, hvor han til privat Præceptor udvalgte D. Thomas Bang, i hvis Huus han informerede i 3 Aar, og var i Aaret 1643, en iblandt 32 Candidater, der bleve af Prof. Jacob Finke antagne til Magister-Graden. Samme Aar blev han af Biskopen D. Jesper Brochmann bestilket til Rector i Helsingørs Skole, hvilket Embed han med Børømmelse trolig forestod i 3de Aar (non sine summa molestia, invidia & zimulatione skriver Hr. Doctor Terpager i hans Rippæ Cimbricæ p. 643) indtil han af Høysalig Kong Frider. III. ved Cancellær Christen Thomesen Sehested blev bestilket til Rector for den Kongel. Skole i Sorø, hvor han indlagde sig Koes og Væ i 7 Aar under Academiets begge Ober-Hofmestere, Velbr. Henric Kamel og Falk Giøe, hvis Søn Marcus Giøe han midlertid informerede. Under dette hans Skole-Embed og Skole- Arbejd skrev han blandt andet en Tractat de reſta informandæ Javentutis. ratione contra Caspar Schoppium, Gabriel. Naudæum & alios. Aar 1652 (Cimbria Literata T. 1. p. 831. sætter 1653.) blev han af Allerhøystbemælde Konge kaldet til Ribe, at være Sognepræst til Domkirken og Canonicus Capituli, hvilket Embed han med stor Børømmelse forestod i 32 Aar, blev og af Biskop Kraglund bestilket til Provst i Hvidding Herred. Udi dette langvarige Embed skrev og prædikede han over Propheten Esaiam, forklarede adskillige dybe Sprog af Daniel og andre Skriftens Stæder, i sær over Johannis Åbenbaring, som han i sine Prædikener afhandlede, og havde besluttet at glve samme i Trykken, men blev i Haandskrivt efterladet, hans Søn og Successor forand meldede M. Søren Seerup, som han 1682 fik til sin Adjunctus, fordi han i sine sidste Aar var overmaade svag og skrøbelig, og derfor paa hans syge Leye ofte igientog disse Ord: Solve Domi

5. Capitel. Om Niels Terpøger Seerup. 335

havde de sidste 5 Aar til Medhjælper Hr. Manderup Christophersen Houlberg, som succederede ham 1662. Man mærker da i denne berømmelige og lærde Familie, at Fader, Sønnesøn, og Sønnesøns Søn have alle 3 været Jubel-Lærere. Vor lille Niels Terpøger Seerup mistede tilig sin fædre Moder, da han neppe var 3 Aar gammel, men Gud lod hans fædre Fæder leve, som antog først en Student til ham hjemme i Husset, derefter blev han sat i Niber Skole, hvor han forblev indtil han kom i 5te Lectie, blev saa derfra forflyttet til Sommersted videre at oplyses af den utrettede og særdeles flittige Lærer

Domine, solve Vincula. Hans Alder var 64 Aar og 9 Dage, da det behagede hans milde Forløser at afløse ham den 18 Martii 1685.

Om denne lærde Mand taler Doct. Hans Wandal med Berømmelse 1698, altsaa 13 Aar efter Mandens Død, ubi Pia Memoria Dni Martii Giøe, at nemlig: han var Rector, li quis unquam, solertissimus, fidelissimus simul & Lynceus Moderator — item: Dubium fuit plusne debuere (Marcus Giøe) Parenti, ut Filius, an Præceptori ut Discipulus. Sic ille — p. 40. 41. seqv. D. Ped. Terpøger i sin Skrivelse til Joh. Müller, den berømmelige Rector i Jlenøborg, kaldede ham Virum doctissimum, insignemq. Philosophum & Philologum, nomen magnum, memorabile & nunquam intermoriturum, in Rectoratu adeptum Sorano.

Han havde til ægte Elfe Sörens Dotter Wedel, hans Formands M. Sören Andersen Wedels Dotter, som overlevede ham i 12 Aar og forlod dette Tjemlige i Aaret 1697, hun blev 73 Aar, Moder til 10 Børn, af hvilke der vare 3 Professores Designati ved Kiebenhavns Universitet, og en Søn sin Faders Successor, se herom det hedsyede Slægt-Register, for hvilket med mere ieg skylder hans Sonne-Søn, den brave Jubel-Lærer i Hooruse megen Taksigelse.

Hans Skrifter findes anførte i Hr. Moleri Cimbr. Literat. T. II. p. 831, men de have ikke faaet Sted i Hr. Prof. Worms Lexicon hos andre lærde Mænd af samme Navn og samme Stamme.

336 5. Capitel. Om Hr. Niels Terpager Seerup.

Deponeret
fra Sommer-
sted.

Lærer Hr. Peder Wöldike, hvor han forblev indtil 1711, da han fra Sommersted med Hr. Wöldikes Testimonio blev skikket til Kiøbenhavn's Academie. Han fik Logement i Hr. Prof. Lintrups Huus, indstillede sig til Exam. Artium & styli., fik derpaa Inscription og til Honores, Stæd iblandt Nobiles. Pesten som da grasserede i Kiøbenhavn drev ham hjem til hans Faders Huus, hvorfra han ved St. Hansdag 1712 kom atter til Academiet, fik sit forrige Logement, indstillede sig til Exam. Philos. og derefter tog Baccalurei-Graden. Strax fik han Stæd iblandt exercitarios ved Provstens Bord paa Communitetet, og øvede sig i de Ting, der bleve forhandlede. Hr. Prof. Lintrups idelige private Collegier i hans Huus tillodes ham at frequentere: han havde og desuden den Nytte af at være i Hr. Lintrups Huus, at han lod ham og andre hans Bord-Giester efter Maaltid læse et Capitel af det Nye Testamente, i sær af Apostlernes Gierninger; hvilket Hr. Lintrup grundig forklarede for dem med adskillige Anmærkninger, og visede dem dicta probantia til Articulos Fidci. Aaret derefter 1713 gik han til Attestag under Steenbuck og Trellund, prædikede for Diiniss i Trinitatis Kirke til Aftensang Domin. 16. post. F. Trinit., drog derpaa hjem til sin Faders Huus, og ved givne Lejligheder øvede sig i at prædike. Tre Brødre vare nu samlede hjemme, men det varede ikke længe; thi den ældste Baggo Seerup, som havde Bentebrev paa Hoornø Kald, drog 1714 til Hamborg at cureres for en tærende Syge, men døde i Hamborg d. 16 Aug. Den anden og ældre Broder Niels Seerup, som og havde Expectance paa Hoornø Kald, efter at han vel og lykkelig havde fuldendt sit Academiske Løb, kom hjem til Ribe med ham, og der døde af en Svinde-Sot 1715. Begge disse Brødre, den ene efter den anden, havde af

5. Capitel. Om Hr. Niels Terpager Seerup. 337

af Velbr. Etatsraad Jørgen Brahe til Hvedholm og Gaunøe, Assessor i Høyeste-Ret, Landsdommer i Fyen, havd Bentebrev. Deres Død blev tilmælded den gode Herre, som uombeded tilbød sig at vilde bære Omsorg for den tredie Broder, brugende desse Ord: Omne trinum perfectum, i det han gav Tilsagn om Hoornøe Kald, og forlangede at høre ham prædike, hvilket og skede samme Aar 1715 Domin. Exaudi. Derpaa blev ham straf gived Bentebrev. Haabet herom synes da at være ude; thi Patronus Loci døde i Begyndelsen af Aaret 1716. Men hans givne Lovte blev rigtig stadfæstet af hans Enke-Fru Helvig Thott, og den sal. Herres Broder Hr. Capitain Henric Brahe.

Som en Expectant hengik han da, og som han var Kun af skrobelig Helbred, søgte han ved Luftens Forandring at finde Forbedring; drog derfor til Altona, og derfra over Søen til Holland, hvor han i Aaret 1719 saae sig om, og talede med adskillige lærde Mænd, særdeles i Leiden, hvorfra han drog til Hamborg, tovede der nogen Tid, og kom saa strift og vel hjem til Kiøbenhavn. Endelig døde hans Formand i Hoornøe, sal. Hr. Jørgen Pougdall, første Vinke-Dag 1721, hvorefter Fru Etats-Raadinden kaldede ham derover, og gav ham det udlovede Kalds-Brev, som derefter af Kongen blev allernaadigst stadfæstet. Han blev da derefter til Embedet af Biskop Jacob Lodberg indvied Fredagen for Domin. X post Trinit., og Søndagen derefter indsat af Prousten M. Christopher Wieland.

Styfer
udenlands.

Bliver
Præst.

I Aaret 1763 behagede den største Deel af hans Høyst-ærede Herreds Brodre at udvælge ham til deres Proust; men

338 5. Capitel. Om Hr. Niels Terpager Seerup.

formedelst hans Alderdom af 71 Aar, og hans Præste-Embeds Førelse, som fordrer totum hominem (skrev han mig til) maatte han undskyde sig og bede fra dette Embed og denne Værdighed sig at være forstaaend.

Han kom først i Ægteskab med hans Formands Datter Jomfrue Dorthe Cathrine Pougdal, som forlod ham den 2 Julii No. 1755, Moder til 6 Sønner og 1 Datter, af hvilke 4 Sønner døde, de igien levende 2 Sønner og 1 Datter, veed ieg en at nævne.

Hans
Ægteskab.

Derefter traade han atter for Brudekammelen 1756, 29 October med Hr. Ritmester Zimmermanns Datter, Fr. Dorthe Elisabeth, uden Livs-Ærvinger. Da denne brave Mand beærede mig i Aaret 1772 med hans Lednets-Historie havde han sluttet samme med disse Ord:

Ved den Kraft, som gives mig her oven fra, forretter ieg endnu den Tieneste, som ieg haver annammed af den Allers højste, efterat ieg haver født det Embede, ikke uden megen stor Besværlighed og større Fortrædeligheder udi 50 Aar og derover, og opoffrer mig aldeles til hans Tieneste, som har værdiget mig uværdige den store Naade at gaae ind og ud for hans Folk, med dette Puske:

Qvi me servasti puerum, juvenemqve, virumqve,
Me miserum serva nunc quoqve, Christe, senem!

Udi Skrivelse fra Belærværdige Hr. Provst Mule af Nørre-Brobøye den 11 Julii 1772, mældes mig saaledes: Den ærværdige gamle Guds Mand Hr. Niels Seerup i Horne har i Aar fyldt sit Embeds Jubilæum. Jeg har bedet ham om hans
Vita,

5. Capitel. Om Hr. Niels Terpager Seerup. 339

Vita, faar ieg det, saa skal ieg sende det: Han er en lærd og i alle Maade retsindig og god Mand. Ege saa mælder velbemælte Hr. Provst Mule i sin Skrivelse den 16 samme Maaned, da hans Vita blev mig stiftet, for hvilket ieg herved allerkyldigst takker, følgende Eloge: Mandens Characteer veed vi alle her. Jeg har sagt lidt derom i mit sidste Brev. Vid alle Ordens Tienere i vor Provintz og hele Riget havde hans Hoved og Hjerte, skøndt han er blandt de stille i Landet! Jeg, som, da han, der var Provst-Embedet meest og fast ene værdig af os alle, har refuteret det 2de Gange, blev mod min Villie hartad nødt dertil, kiender og elsker ham som min Fader.

Denne smukke Mand lever nu i hans Alders 89de og Embeds 59de Aar.

Alder
og lange
Tieneste.

Genealogia Seerupiana.

Hr. Jørgen Nielsen Brandstrup, blev Sogne-Præst til Seerup og Lemming 1602, † 1662. Subel-Lærer.

• Else Christens Datter af Haderup Præstegaard i Ribe Stift. Af deres 13 Børn levede 2 Sønner, som toge Navnet af deres fædrene.

a. I. Mag. Christen Jørgensen Seerup, f. 1603, blev Rector i Marbjerg 1626, Sognepræst til Glenstrup 1637, † 1653. Om hans Ægteskab og Børn veed ieg intet.

b. I. M. Niels Jørgensen Seerup, f. 1621, 9 Martii blev tilsidst Pastor Primarius og Canonicus ved Domkirken i Ribe, † 1685, 18 Martii, ikke 1695, som er en Trykfejl i Cimbria Literata T. I. p. 670. Hans Historie er herhos fortellig beskrevet, see tillige Petr. Terpagii Inscriptiones Ripenses p. 17. 107. 108. og hans Seculum

illustre p. 17. item Præfationem Lintrupii in Supplement. Lingv. Lat. Falsterian. p. 32.

- Else Sörens Dotter Wedel (See herester Jubel-Læter Wedels Slægt-Register) f. 1624 * 1653, † 1697. Af hendes 10 Børn † 4 i spæde Aar.
 - a. 2. Hr. Anders Nielsen Seerup, f. 1657, 16 Aug. † 1720, 21 Apr. Provst i Schads-Herred og Præst til Brøndum og Nebel.
 - Karen Peders Dotter Grünholt. Af hendes 7 Børn levede 5.
 - a. 3. Peder Andersen Seerup, var nogle Aar Catechet til Kiøbenhavns Frue Kirke.
 - b. 3. Niels And. Seerup, var Student, † : : :
 - c. 3. Sören And. Seerup, var Fuldmægtig paa en Amtstue i Laaland.
 - d. 3. Niels Christian Seerup, † Student.
 - e. 3. John Andersen Seerup, † Student.
 - b. 2. Hr. Christen Nielsen Seerup, f. 1659, 29 Julii, blev Sogne-Præst for Worris og Fæster i Ribe Stift. Hans Disputat. de Pompa triumphali er trykt Hafn. 1675, 4to.
- Kirsten Hvid. Om deres Børn og Afkom veed ieg intet.
- c. 2. D. Jörgen Nielsen Seerup, f. 1660, 13 Sept., blev Hører i Ribe Skole 1680, Rector i Fridericia og Magister 1686. Rector i Ribe 1693. Prof. Philosophiæ & Medicinæ designatus 1699. Doctor Medicinæ 1700. † 1701, 22 Maii. See Prof. Ole Rømes Programma ved Doctor-Graden, hvor han nævner ham Virum, qvi in omni literarum elegantia se non ver-fatum tantum, sed ejusdem etiam Possessorem, plurimis monstravit argumentis ac Sanitatis conservandæ & restituendæ artem ita suam fecit, ut Koscios inter numerari potulerit. See hans Skrifter i Cimbria Literata og Hr. Worms Lexicon.
- Anna Christina Bie, Hr. Peder Bies Dotter af Deuling. De havde 1 Søn.
 - a. 3. Niels Jörgensen Seerup, var Collega i Ribe Skole, † 1711 af Pesten.
- d. 2. M. Niels Nielsen Seerup, f. 1664, 10 April, studerede først i Kiøbenhavn, reisdde udenlands, og efter Hjemkomst blev Prof. Philol. designatus, drog atter udenlands 1688, † 1691 i Paris. Hans Symbol. var: Prudenti diffidentia nihil utilius.
- e. 2. Christen Nielsen Seerup, f. 1668, 27 Maii, deponerede 1684, † i Kiøbenhavn ved Mortensdag.

- f. 2. M; Söfren Nielsen Seerup var den ældste af dem alle, og Forstefødde, f. 1654, 27 Mall, blev 1671 Student, 1673 Decanus paa Communitetet. 1677 Magister Philos. 1681 Faderens Adjunctus. 1685 Faderens Successor ved Domkirken i Ribe. 1686 blev han Provst og Canonicus Capituli, fik siden Titel af Stifts-Propst, † 1736, 9 Martii. Regnes fra den Tid han blev Decanus, saa har han tiend i offentlige Embeder i 64 Aar.
1. * Ingeborg, Dotter af Baggo Baggelsen, en rig Riobmand i Ribe, f. 1662, 9 Dec. * 1681, 15 Dec., † 1685 Jule-Nat, af en Svindefot. Hun fødte 3 Børn.
2. * Dorthe Margrete Terpager, Dotter af Raadmand Niels Terpager i Ribe, see Jubel-Lærer Terpagers Stamtafle, f. 1657, 3 Octob. * 1687, 27 Julii, † 1695. Hun fødte 3 Børn.
3. * Susanna Catharina Worm (Efter han havde været 12 Aar Enkemand. Han havde selv dødd hende, f. 1685, 9 Apr., * 1707, 18 Jan., † 1720, 5 Jan., hun og 3 Børn. Hun var en Dotter af Matthias Worm, Justitsraad, Assessor i Højeste-Ret og Præsident i Ribe, som døde 3 Uger efter hendes Bryllup.
- a. 3. Kiersten Sörens Dotter Seerup, f. 1682, 10 Octob., † Af første Ægteffab. Enke i Ribe 1725.
- * M. Jeremias Wulf (som med Succession var abjureret sin Fader M. Hans Wulf, Sognepræst i Weile) Provst i Nørvangs Herred. De havde 3 Børn.
- a. 4. Gunild Wulf, Moder til 4 Børn.
- * Hr. Peder Marcussen Monrad, f. 1698, Sognepræst paa Xuernachse 1722, * 1730, † 1736. See Jubel-Lærer Monrads Slægt-Register.
- a. 5. Magdale Kirkline Monrad, lever Enke, med 2 Søsnner.
- * M. Marcus Stuhr Matthiesen Raunsøe, Præst til Nordborg paa Samsøe, † 1771.
- a. 6. Marcus Wöldike, blev Student 1776.
- b. 6. Johann Sigismund Raunsøe, Student 1777.
- b. 5. M. Sören Seerup Monrad, var Alumnus paa Walkendorfs Colleg., blev 1752 Magister, siden Con-Rector i Christiania, nu Rector i Christiansand.
- * Anna Catharina Anchers Dotter Borch af Berdingborg, † paa

- † paa første Varselseng. See Jubel-Læser Ancherens Slægt-Register.
- Ridsmand Daries Dotter af Christiania, og Broer-Dotter af den berømte Hof-Raad Daries.
 - c. 5. Hr. Jeremias Wulf Monrad, Præst til Rorup og Ullm ved Roskilde, † 1774.
 - Apollone Aagaard, Eyster til Hr. Conferents-Raad Aagaard i Kiøbenhavn, † 1767. Hendes 2 Børn † smaae.
 - Ulric Eleonora, Dotter af Hr. Frands Christian Holbeck, Præst til Haraldsted, hun kom siden i Egestkab med Provst Sletting i Eibye, og lever Enke efter ham.
 - d. 5. Marcus Monrad, Skipper, har havd adskillige Gata, som sees paa de Monraders Slægt-Register.
 - b. 4. Ingeborg Wulf, † 1770. Af hendes 9 Børn † 5 smaae.
 - D. Marcus Wöldike, f. 1699, † 1750, Prof. og Doctor Theologiae. Det Danske Universitets store Prydelse. See hans mange Skrifter i Hr. Prof. Worms Lexion. See Jubel-Læser Wöldikes Stamtafle.
 - a. 5. M. Jeremias Wöldike, f. 1736 er Prof. Philos. ved Sørsø Ridderlige Academie.
 - Sabina Margareta, Dotter af Prof. og Doct. Theol. Peter Rosenstand Goiske. Af 3 lever 2 Børn.
 - a. 6. Marcus Peder Rosenstand Wöldike, f. 1774.
 - b. 6. Maria Benedicta Wöldike, f. 1775.
 - b. 5. Sören Wöldike, † 1770, 27 Mar. Studios. Medicinae.
 - c. 5. Mag. Peder Wöldike, Rector i Slagelse, f. 1741.
 - d. 5. Cotharina Magdalena Wöldike, f. 1744 * 1772.
 - M. Knud Bredenberg, Sognepræst til Rorup og Ullm, f. 1743.
 - a. 6. Ingeborg Bredenberg, f. 1773.
 - c. 4. Jeremiae Dotter Wulf, † ugiød i Dolum Præstegaard.
 - b. 3. Else Seerup, f. 1685, 14 Febr. Moder til 2 Børn.
 - M. Lars Fog, Sognepræst for Cathrinae Meenighed i Ribe. See Jubel-Læser Fogs Stamtafle.
 - a. 4. Sören Seerup Fog gif sine Studia Academica igiennem med Wee, blev Decanus, kom hjem og † . . .
 - b. 4. Magdalena Sophia Fog, er Enke efter Regiment-Quarters-Mester Rasmus Rasmussen i Weise.

- c. 3. Baggo Sörensen Seerup, f. 1684, 10 Januar., havde reisd udenlands i Tydsland, Holland og Engeland, havde Expectance paa Hoornøe Kald, † 1714, 16 Aug. i Hamborg.
- d. 3. Baggo Sörensen Seerup, f. 1688, † 1689.
- e. 3. Niels Sörensen Seerup den ældre, f. 1691, 8 Jan. da han med Ære havde attersted, og faaed Expectance paa Hoornøe Kald efter sin Hals-Drober, drog han hjem til Ribe med en Svindesot, som bliver Lønnen for mange stille og gudfrygtige og flittige Studentere, † 1715. Et haabefuld ungt Menneske.
- f. 3. Hr. Niels Sörensen Seerup, f. 1692, 18 Martii. Det var til denne brave Mand, hvis Historie her læses, Hoornøe Kald var giemd, hvortil han blev ordineret 1721. Har 2de Gange været paa Valgd til Provste-Embedet i Hvensalling Herred, men begge Gange frabeded sig denne Værdighed. Han lever nu i Alders 89de og Embeds 59de Aar.
- * Dorthe Cathrine, yngste Dotter af hans Formand i Hoornøe, Hr. Jörgen Pougdall. Hun † 1755, 2 Julii. Moder til 6 Søner og 1 Dotter, hvoraf 4 Søner døde.
- a. 4. — — —
- b. 4. — — —
- c. 4. — — —
- g. 3. Matthias Worm Seerup, f. 1708, 15 Nov. beponerede 1728, Baccalaurus 1729. Attestatus 1730, drog derpaa udenlands, hvor han til Leipzig 1733 disputerede de Vindiciis Scripturæ Sacræ. Blev Catechet ved Holmens Kirke 1736. Capellan ved Waisenhuset 1739. Sognepræst i Faaborg 1741: 1742, † 1753, 8 Octob. En anden Efterretning siger 1756.
- * Birgitta Maria, Dotter af Jubel-Lærer Hr. Peder Kraglund i Gram (ses hans Stamtable i dette Skrives 1ste Deels p. 328.) Af 6 Børn lever 3 Døttre.
- a. 4. Sophia Catharina Seerup.
- b. 4. Anna Margareta Seerup.
- c. 4. Petrine Christine Seerup.
- h. 3. Jörgen Sörensen Seerup, f. 1710, 5 Sept. gik nogle Aar i Ribes latinske Skole, kom derfra til Hamborg at lære Medice, blev siden Proprietair.
- * 1737 Elisabeth Kinast, † 1739, 2 Sept. i Hoornøe Præstegaard, hvor han var for at besøge sin Drober. De havde en Døtt.
- i. 3. Margarethe de Hemmer Seerup, f. 1712, 13 Junii.
- * Hr. Johannes Kinast, som i 36 Aar var Præst til Friderichsberg og Hvidboure, † . . . 68 Aar al.

Af 3die
Ægteffab.

6. Capitel.

Om

Hr. JENS PALUDAN,

Sognepræst til Thorslundemagle og Jishøj.

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Han er den syvende af tolv Børn, og den yngste af syv Brødre, fød den 16 Julii 1697 i Hal Præstegaard, hvor hans Fader Hr. Hans Nielsen Paludan, var Sognepræst og Provst i Vester Herred i Ribes Stift. Hans Moder var Anna Niels Datter Heeboe, hendes Fader var Niels Heeboe, som beboede sin Gaard Heeboe nær ved Jandrup, hendes Moder var den lærde og gudsfrygtige Lisbeth Peders Datter *). Neppe var han 3 Aar

*) Siden hun er Mormoder til vores Jubel-Lærer, og har erhvervet sig Rang blandt danske lærde Fruentimmer (v. Alb. Thure Gynæc. Dan. Litterat. p. 89) saa maas jeg endelig mælde et par Ord om hende og hendes udgivne Skrifter.

Lisbeth Peders Datter Heeboe, er fød 1643 i Hal Præstegaard, hvor hendes Fader Hr. Peder Clausen var Præst. Med bemeldte Niels Heeboe kom hun i Ægteskab, men var Enke 1687 og døde 1703 (v. Thure Gynæc. Danic. Litterat. p. 89). Udi hendes Enkesæde har hun forfattet 2de guddelige poetiske Skrifter, nemlig: 1) Enkers Suk og Sang: Off: r, trykt Kiøbenhavn 1687, 8vo. Dette Skrift indeholder: a) Sukke, gjorde paa Vers, b) Trøst i Modgang, c) Psalmer og guddelige Sange. 2) Aandelig Brude: Harmonie, som indeholder en sød og venlig Samtale imellem Christum, som Brudgommen, og den Christen Kirke, som hans aandelige Brud, uddraget af Kong Salomons Høysang,

Aar førend hans Moder ved Doden forlod ham. Kun 12 Aar
 nød han sin Faders Omsorg; thi han hensov med sine Fædre 1709,
 den 3 Januarii, og efterlod 10 levende Børn, som hosføjede
 Stamtavle viser. Hos hans Formynder Hr. Hans Söfrensen
 Winther, Præst til Jandrup og Billum, nød han siden Pleye
 og Underviisning i 3 Aar, indtil han 1712, den 7 Sept. blev sat
 i Riber latinske Skoles 4de Lectie, og efter 4 Aar forskikket med
 et godt Testimonio fra Rector M. Hans Sirich (han blev 1723
 Sognepræst til Osse og Nesberg i Riber Stift) til Academiet 1716,
 hvor han gif til Privat-Præceptor Justitsraad og Prof. Christian
 Reitzer, og efter ham, da han var bleven Etatsraad og Stifts-
 amtmand i Tronhiem, siden i Aalborg, Hr. Etatsraad og Prof.
 Hans Gram. Syv gandske Aar forblev han ved Academiet, og
 med utrættet Flid arbendede paa at blive duelig til sit Fædrenelands
 Tjeneste. Gud velsignede og hans Studeringer, at han 1717,
 19 April tog Examen Philosophicum med beste Character, og
 strax derpaa Baccalauri-Graden den 12 Maii. 1718, den 10
 Sept., fik han Borches Collegium, hvor han 5 fulde Aar dyrkede
 hans Studeringer, og var det sidste Aar Inspector Collegii. Hvor-
 ledes han der anlagde sin Tid, visede han Publico, da han i de
 5 Aar holdede 5 Disputaſer: den første 1719, den 10 Junii
 de Quæstoribus Romanis, og de 4 sidste *) om Roeskilde Dom-
 kirke 3: De Templo St. Lucii Roskildensi.

Deponeres
fra Ribe.

Bliver
Inspector
Collegii Mi-
dicæi.

Fra

sang, trykt Kjøbenhavn 1689, 8vo. Det er meget mærkeligt, at saa
 mange har bearbejdet hendes Skrifter med latinske, tydske og danske Ue-
 vers, 29 i Tallet, foruden hyperlige Censurer af Riber Bispep Doct.
 Christ. Lodberg, og Prof. Dr. Hans Wandal. See Schönaus lær-
 de Fruent. p. 1151.

*) Udi Hr. Prof. Worms Lexicon tales kun om 3 Disputaſer om Roeskilde
 Domkirke, Hafn. 1722 & seqv. Desse Disputaſer ere nu saa rare at

Fra sin Ungdom havde han ved idelig Studering i den hellige Skrift opofred sig til at prædike Guds og Jesu Christi Naades Ord

komme over, som de ere det eneste vi har trykt som Beskrivelse over denne mærkvoerdige Kirke. Det er ikke vanskeligt at giette, hvorfor den gode Hr. Paludan foretog sig at skrive over Roeskilde Domkirke, naar vi kun veed, at hans ældste Broder var Borgemeester i Roeskilde og Forvalter ved Domkirken eller Kirkeværger, og altsaa kunde hos ham faae Nøgler til Kirkens Arkiv, som den Tid var i god Stand; men kom nu at give os en Beskrivelse over Kirken.

Den Tid Hr. Paludan gav os Kirkens Beskrivelse, (for hvilken han har fortiend megen Tak og Ære) da var der skjønn Documenter i Arkivet, men siden bleve de udpillede: Biskop Worm tog endeel til sig, Stiftsprovsten M. Morten Keenberg tog endeel til sig; begge Elskere af Oldsager, gjorde det i en god Mening; men da de saa begge vare til Landemøde i Roeskilde 1728 efter Mikkelstdag, skee den store Ildbrand i Kjøbenhavn, da alt hvad de egede gik op i Røg og i Brand, og Roeskilde Domkirkes Arkiv-Documenter med. See! det er foruden anden Skiebne, Arkivet siden den Tid har fristet.

Men ieg nævnedes før Hr. Paludans ældste Broder, og om denne rare Mand gives mig her Lejlighed at malde Ildet: Han var fød 1680 Christi Himmelfartsdag, deponerede fra Ribe, og laudabiliter fuldsørde sine academiske Løb, hvorefter Biskop sal. Dr. Worm udvalgte ham til sin Amanuensis, og fra hans Tjeneste blev han 1714 Borgemeester i Roeskilde, Stifts-Skriver og Domkirkens Værge. Her maatte han friste med andre den 13 April 1731 Roeskilde Ildbrand, da hans Gaard og alt hvad han egede blev af Luen fortæred. Men Gud hjalp ham paa Fode igien, saa han opbyggede en prægtig Gaard, som endnu er til Ziir for Byen og nu eyes af Hr. Etatsraad Ström, selv levede han derefter neppe saa længe, at han fik den i fuldkommen Stand; thi han døde den 9 Jul. 1734. Biskop Worm, som kiendte hans Fertienerer og inder'ig elskede ham, har skrevet paa hans Grav: Steen her i Domkirken, og deraf vil ieg laane denne Eloge: „ Til hans magtpaaliggende Embed bragde han „ en sund Fornuft, et rebeligt Hjerte: Kirkens og Fattiges Midler triv „ vedes under hans Forvaltning; thi han levedes med rene Hænder: Net: „ sat:

Ord, og for derom at forviffe sin Øvrighed og Medborgere, underkastede han sig den 7 Maii 1722 Examen Theologicum, under S. T. Steenbuck og Trellund, og fik Characteren Laudabilem: Næret efter den 18 Maii, som var 3die Pindsedag, prædikede han til Aftensang i Frue Kirke for Dimis under bemeldte Hr. Steenbuck, som ligeledes beærede ham med beste Character.

Saaledes endedede han sit academiske Løb; men dette samme Aar var og af Guds milde Forsyn bestemt til hans Lære-Embeds første Aar, da han den 2den Nov. 1723 blev kaldet af Biskop Worm til at være Rector ved den latinske Skole i Ringsted, hvor-

Bliver
Rector.

Æ 1 2

blev

„ færdighed sad jevnfides hos ham i Raadstuen, og Stadens Vels-
 „ stand, hvis Øvrighed han var, laae ham mere paa Hierte end hans
 „ egen.“ See! saadan en Borgemester havde Koeskilde den Tid: han
 saae paa Byens og Indvaanernes Gavn og Fordeel, han havde Vittighed
 og Forstand, geleybed af Gudsfrugt og rare Studeringer: han talede
 med Wyndighed, og skrev for sig som en heel Mand, det seer man af den
 mærkelige Brev:Verling, han raged i med sal. Hr. Pastor B*, som paa
 Almindelig Vededag den 20 April (ottende Dagen efter bemalzte Ild-
 brand) omtalede i sin Prædiken for det Kongel. Herfskab iblandt andet:
 hvorledes Guds Hevn og Straf hænger over Stæder og Byer, og det
 især for Sabbathens Overtrædelse. — Derom har vi et tydelig Be-
 viis i Koeskilde, som nyelig er afbrænd.

Iffe saasnart havde Borgemester Lunde faaed herom at vide, førend
 han tilskrev Hr. B* et latinsk Brev: mishager hans Foredrag om Koeskil-
 des Bye, som for Sabbath's Overtrædelse skulde have lidet saa stor en Ild-
 vaad: anker paa, at han saaledes vilde dierecommendere den fattige af-
 brændte Bye hos det Kongel. Herfskab, som kunde maaskee fatte Troe til
 hans Tale, og spørger: om Hr. Pastor troer, at disse vare Syndere frem
 for andre? Luc. 13, 4. 5. Denne latinske Brev:Verling er værd at læse,
 og viser at Lunde skrev en net og flydende Latin, viser og tillige at han
 havde Nidkierhed med Forstand.

blev indsat den 23 Nov., ved hvilken Venlighed Hr. Paludan hofdede en *Cale de Utilitate Scholarum ex Reformatione*.

Hans Arbejd ved Skolen, hvor han lærde paa 11te Aar, velsignede Gud, saa han aarlig Tid efter anden stikfede duelige unge Mennesker til Academiet, og har opleved den Glæde at see nogle af dem beklæde Embeder i Kirken og Staten.

Præst,

Aar 1734, 12 Febr., blev han af høfslig Kong Christian den Sierte allernaadigst kaldet til Sognepræst ved ovennævdede Meenigheder, hvortil Biskop Worm den 2 April indviede ham i Nicolai Kirke, siden Frue Kirke efter den store Ildbrand ey endnu var opbygd. For disse Meenigheder har han ved Guds Krafftige Naade været en opbyggelig Lærere i næsten 48 Aar, men tiened i offentlige Embeder i 58 Aar, og lever nu i sin Alders 85 Aar.

Hans Alder
og lange
Tieneste.

Hans
Egteskaber.
og
Børn.

Efter Guds Bestyrelse kom han den 26 Aug. 1726 i Egteskab med Zomfrue Charlotte Helene Wichman Hasebarth, en Stedsdotter af Krigsraad Jörgen Lanfeldt, som da eyedede Ringsted Klostet, med hende han avlede 8 Børn, af hvilke de 4 ældste hendedøde i spæde Aar. Han mistede hende den 28 Julii 1753 efter en langvarig Sygdom i hendes 44de Aar. Efter 2de Aars Forsøb gav Gud ham atter en god Hustru i den dydige Zomfrue, Mette Christence Lönborg, ældste Dotter af Hr. Johan Lönborg, forhen overste Capellan ved Domkirken i Aarhus, da hans Brodersøn og forrige Discipel, nu værende Provst i Callundborg, Hr. Hans Jacob Paludan, den 4 Febr. 1755 ægteviede dem i hans eget

eget Huis. Dette Ægteskab har Gud velsigned med 5 Børn, af hvilke lever fire, som sees paa hosføiede Stamtafle.

Denne ærværdige gamle Guds Mand, som for otte Aar siden forærede mig sin Historie, for hvilken ieg herved aflægger min Taksigelse, slutter samme med disse Ord: Herrens store og hellige Navn være evindelig høytlovet og velsigned for at den Naade og alt det Gode, han i saa mange Aar har gived mig og mine rigelig at nyde! han være og blive endnu for Jesu Skyld min og mines Gud evindelig og altid.

7. Capitel.

Om

Herr HANS LEMMING.

Sognepræst til Nicolai Kirke i Kiøbenhavn.

Han kom til Verden den 12 Januarii 1707 i Nyborg, hvor hans Fader Søren Poulsen, var Transport-Forvalter, hans Moder Regina Hensky, var Dotter af en polsk Officier, som i forrige Aarhundred i Krigens Tid kom her ind i Riget med de polske Hjelpe-Tropper, forblev her i Tienesten, blev ansat som Officier ved Nationalen, og fik til ægte Postmester Jacob Lerckes Søster af Kiøbenhavn. Af hendes tolv Børn var vores Jubel-Lærer den 4de i Tallet, han blev sat i Nyborg Skole 1720, og derfra efter 3 Aar af Rector Mag. Wellejus forskikked til Academiet 1723, og inden 2 Aar var forløben, havde han Attestats under Bartholin og Lintrup. Derefter fik han Condition hos Forvalter Müller paa Boller i Jylland, hvor han forblev i 3 Aar, og midlertid dimitterede til Academiet hans 2de ældste Søner, Ulrich Christian Müller og Jeremias Müller. (See Prof. Ancherfens Genealogie.)

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Bliver
Student.
Attestater.

Dimitterede
2 Discipler
til Academ.

Hans 1ste
Vocation.

Aaret 1729 blev han af høysalig Kong Friderich IV. kalded til Capellan i Nyborg, og dertil ordinered af Biskop Lodberg i Odense; men som han ikke havde den Alder, som Loven tilholder, maatte han i 2 Aar hosde Capellan ic. til at forrette Ministerialia.

Fra

Fra Nyeborg blev han Aar 1737 af højsalig Kong Christian VI. kaldet til Sognepræst for Ude og Oppe Sundbye Menigheder i Sieland, herfra blev han af højsalig Kong Friderich den V. kaldet til vor Frelseres Kirke paa Christianshavn og 1759 forflyttet til Nicolai Kirke som Sognepræst; han har altsaa ved Herrens Naade nu i 52 Aar arbejdet i Herrens Biingaard som ordineret Lærer, og lever i sit 75de Alders Aar.

og

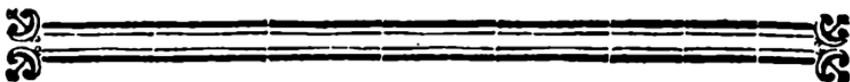
Forflyttelser.

Alder og lange Tjeneste.

Hans første Ægteven var Anna Beate Scheel, Datter af Henning Scheel til Tiffelholt i Snen, Enke af Amtsforvalter Dinelsen Gulderg, med hende han havde Bryllup 1730. Hun forlod ham ved Døden 1740 i hendes Alders 35te Aar, Moder til 1 Søn og 3 Døttre. Med hans anden Ægteven Anna Eleonora Schaarup, havde han Bryllup 1742. Hendes sal. Faders Fader var Hr. Peder Schonning Lund, Præst til Schaarup og Tvede Meenighed i Snen. Hendes sal. Fader var Hr. Jens Pederfen Schaarup, Capellan til Frue Kirke i Odense, f. 1656, døde 1730. Hendes Moder var Anna Sabinæ Risbricht, en Præste Datter af Odense, som først havde til ægte, men kun i 7 Maanedes Hr. Jens Zeuthen, Præst til St. Hans Kirke i Odense. Hendes Broder var den sal. Guds Mand Hr. Jens Zeuthen Schaarup, Præst til Ude og Oppe Sundbye, som døde i eenlig Stand 1737 den 7 Sept., 33 Aar gammel, og for sin dydige og Gudhengivne Bændel fortjener al den Roes og Berømmelse som kan tillægges ham. Efter denne dydige Mand er opnævned hendes eneste Søn, Jens Zeuthen Lemming, Capitain ved Kronprindsens Regiment. Af hendes 5 Sødsfende er hun ene tilbage i hendes 81de Alders Aar, og med sin dydige Mand vor berømmelige Jubel-Lærer, belover sig daglig paa Reysen til Evigheden.

Hans

Ægteskaber.

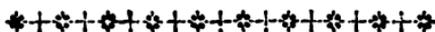

8. Capitel.

D III

Herr PREBIÖRN SCHYTT,

Øverst Capellan ved Risbenhavns Frue Kirkes Menighed.

Han er fød i Corsør den 29 Martii 1703, hvor hans Fader Andreas Schytt var Rector ved den latinske Skole. Hans Moder Maria Elisabeth Wandal, var en Datter af M. Prebiörn Nielsen Wandal, forhen Slotspræst paa Antvorskov og siden Sognepræst ved Corsørs Menighed. Han er altsaa en Descendent fra Siellands Biskop, Dr. Hans Hansen Wandal, hvis Stamtafle hos Hr. Provst Zwergius herved kan foregås. Aar 1706 kom han med sine Forældre fra Corsør til Nyeborg, hvorhen hans Fader da var kaldet til residerende Capellan. Her blev han 1709 sat i den latinske Skole, under da værende Rector, M. Thomas Aabye, hvor han frequenterede til Aar 1722, da han i Martio privatim under Prof. Joh. Gram deponerede fra Nyeborg Skole, hvorfra han af Rector Barthold Wellejus blev dimitteret. Samme Aar ved Paaske kom han i Condition hos M. Sechmann, Provst og Sognepræst i Nyeborg, at informere hans 2de Sønnen, tog midlertid 1723 i Majo Examen Philosophicum, og 1725, midlertid han informerede Provst Sechmanns Børn, forskikket af ham at catechisere i Nyeborg Kirke for den fattige Skole. 1726 blev han Hører i Nyeborg Skole, og arbejdede der troelig over

10 Aar,

Hans Fødsel
og
Herkomst.

Bliver
Student.

Hører i Ny-
borg.

10 Aar, tog imidlertid Examen Theologicum i Oct. 1730, under de Herrer Professorer Bartholin og Steenbuch, i samme Maaned den 29 Oct. prædikede han i Wartous Kirke til Aftensang for Dimis under Prof. Steenbuch over den af ham forelagde Text af Epist. paa samme Dag, som var Dom. XXI. post Trinitat.

Midlertid Hr. Schytt var Collega ved Nyeborg Skole blev han af Baron Eiler Holch paa Holchenhavn forlanged til at informere hans Frosken Døtre i deres Christendom. Dette forrettede han med Rector Welleji Tilladelse 1734 fra den 14de Jan. til den 10 Sept. og da velbemeldte Hr. Baron Holch blev samme Aar beskikket til Stiftammand i Aarhus, blev Schytt atter anmodet den 17 Maa 1735 at komme derover, for paa nogen Tid at undervise hans ældste Frosken, som skulde til Herrens Børd, fik han Rectors Tilladelse at reyse did, og da Froskenen var af Stædets Sognepræst overhøret og til Herrens Nadvere antaged, drog Schytt tilbage og forblev i sit Skole-Embed indtil Aaret 1736, da han blev befaldt at prædike for Hs. Majestæt Kong Christian VI. paa Fredensborg Slot Dom. XIII. p. Trinit. til Aftensang, som var den 26 August. Dette havde den gode Følge, at han den 7 Sept. næst efter af Hs. Majestæt blev allernaadigst kaldet til at være første Catechet ved Holmens Meenighed i Kiøbenhavn.

Prædiker for
det Kongel.
Herskab.

Oliver Cate-
chet ved Hol-
men.

Aar 1738, den 29de April blev han uden nogen sin Ansøgning af høystbemeldte Kong Christian VI. allernaadigst kaldet, og strax derpaa i Maa Maaned af Bisfop Hersleb ordineret til at være anden Capellan ved Kiøbenhavns Frue Kirkes Meenighed, i afgangne Mag. Anders Bredensbergs Stæd, som blev Sognepræst i Holbæk, og da M. Christian Kiölichen ved Døden afgik 1747, blev Hr. Schytt efter Ansøgning af Rectore Magnifico og Univer-

Anden
Capellan.

Første
Capellan.

sitetets samtlige Professorer den 21de Febr. kalded til at være første Capellan ved samme Meenighed, hvor denne Gudhengivne Mand har prædiket og lærd Guds Bøyn rettelig nu over 43 Aar.

Hans
Egteskaber

og

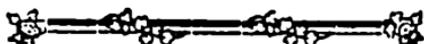
Børn.

Aar 1739 kom han i Ægteskab med hans første Hustru Anna Willers, en Dotter af forhen Borgemester Hermann Willers i Middelfart. De bleve, med Tilladelse af Stædets Sognepræst, i August Maaned ægteviede af sal. Hr. Peder Stochemarch, da Sognepræst til Balsløw i Fyen, siden Stiftsprovst i Ribe. (hvor han døde 1766, i hans 71de Aar). Dette Ægteskab velsignede Herren med 4 Børn: en Søn Andreas Schytt, der blev Præceptor paa det Kongel. Weysenhuus, hvor han død: 1 Sept. 1771, i sit 29de Aar, en Dotter Mariana Christiana Schytt, i Ægteskab med Hr. Mag. Rudolph Heide, residierende Capellan ved Nyeborg Meenighed: en Dotter, Maria Catharina Schytt, i Ægteskab med Hr. Peder Saxtorph, første Capellan til Nicolai Meenighed i Kiøbenhavn, den tredie Dotter er endnu hjemme i sin kiære Faders Huus.

Efter 12 Aars og derover kierligt Ægteskab, tog Herren ved en salig Død denne hans kiære Hustru fra ham den 24 April 1752; men Aaret derefter ledede ham ved sit Raad til den anden Hustru, Johanna Ottelsen den 22 Junii 1753, hun var Dotter af forhen Kiøbmand Laurids Ottelsen i Laanlands Rødbye. Hun blev Moder til 3 Sønner og 3 Døttre, og i næsten 23 Aar altid glædede ham, men aldrig bedrøvede ham, før hun den 6 Maii 1776 ved Døden forlod ham, og fandt i den evige Salighed 2de hendes spæde Sønner.

Udover og
lange Tieneste.

Han lever nu i sit Alders 79 Aar, og haver i offentlige Embeder ved Herrens Kraft og Raade arbejded 55 Aar.

T r y k f e n l.

Side, Linie.

- 2 — 14 og 16. Jöcher Henrich Finch og Jöcher Herman Finke læs Jöcher. Henrich og Jöcher. Herman; thi her er glemd et Punctum.
- 29 — 14. blant Biffopen, i. blandt hvilke Biffopen.
- 43 — 18. f. 1729, i. f. 1752.
- 61 — 34. Planterø i. Planeterø.
- 64 — paa Bartholins Stam-Tavle Thomas Bartholin til Raad, f. 1783, i. 1683.
- 77 — 18. hvor haver du, i. hvor haver du ver Xrv?
- 94 — 17. Obrionibus, i. Optionibus.
- 129 — 6. af denne Famllie, i. af Navnet Mule.
- 133 — 7. Jubel-Lærer, i. Juvelerer.
- 135 — 9 Bentzon, i. Benzon.
- 154 — 28. derfor, i. dersfra.
- 155 — 9. Drochard, i. Drachard.
- 157 — 19. noget, i. noget.
- 162 — 9. beholde, i. beholdebe.
- 164 — 8. Canonica, i. Canonico, og Linie 10 propemodum, i. propendendum, og Linie 28 han, i. ham.
- 166 — 15. Optimus, i. Optimis.
- 167 — 17. morit? i. mori.
- 172 — 12. Men da dette, i. Men dette.
- 176 — 18. Dicariat, i. Vicariat.
- 181 — 37. Deres Sønnen, i. Deres Søn er :
- 183 — 32. Marii Meibomii, i. Marci Meibomii.
- 187 — 10. han, i. ham.
- 190 — 31. 1703, i. 1743.
- 198 — 20 og 21. staae 2 gange 1740, som er urigtig.
- 199 — in margine staaer Erord. 4, 11. skal være Lobix 5, 13.
- 209 — 15. clamens, i. clamans.
- 212 — 20. han, i. hans.
- 214 — 23. Defunctum, i. Defunctum.
- 224 — 24. Rastrup, i. Rofstrup.
- 225 — 20. Dichman, i. Deichmann.
- 227 — 26 og 28. Schröderiarum, i. Schröderianum, og Johannæ, i. Johanne.

Side,

Side, Linie.

233 — 23. udslukkestigt, l. undslukkestigt

237 — 9. forandrede Kongen, l. Kongen forandrede.

289 — 3. og de fal. Forældre, l. og da de fal. Forældre.

292 — 4. læs: dog misted jeg heller mangt et godt Maaltid her og der, end god Underviisning, for at naae Studeringens Maal.

300 — 27. vices Pater, l. vicies Pater.

313 — 22. til ham hørbem. l. til hørbemeldte.

314 — 22. Lundroff, l. Lundtoft.

316 — 10. hans lærde Fædre, l. lærde Fæder.

Feyler i Distinctions-Tegn og Skriveligtigheden vilde Læseren behøve selv at rette.

Giesling

Palle.

Jesper Pallelsen af Vigum i Jylland.

Hr. Bertel Jespersen (Bartholomæus Caspari Bigumius) han blev fra Helliggeistes Hus i Kiøbenhavn 1577 Slotspræst i Malmøe, † 1613. Anna, Dotter af Hr. Rasmus Tinkelsen, Drott i Bemmehøvs Herred i Steane.

Doct. Caspar Bertelsens Bartholin, Professor, f. 1585, 12 Febr., † 13 Julii 1629. Anna Thoma Dotter Finke, f. 1594, 8 Febr., † 17 October 1677. Ved 1 Dotter og 6 berømmelige Sønnier blev hun en mærk- værdig Stamme-Moder, og tællede for hun døde 79 af hendes Børn, Børne-Børn, og Børne-Børns-Børn. See denne Stamme- ansættelige Donationer i dette Skrivt p. 86.

M. Bertel Bartholin, Prof. Eloqv. Antiquar, Frid. III. Senior Aca- dem., f. 1614, 21 Sept., † 29 Januarii 1690. Sille Marie Glob, Moder til 13 Børn, af hvilke 6 † unge. 1. Caspar Bartholin, Landsdommer i Laaland, f. 1652, 13 Januar. 2. Christian Bartholin, Oberst, f. 1654, † 1704. Marm. Danica. 3. Jacob Bartholin, Jæntref, f. 1657, Rudt for Malmøe 1677. 4. Frid. Bartholin, † i Norge. 5. Johan Bartholin, f. 1652, † 1679. 6. Bertel Bartholin, f. 1675, † i Gabels Slaag. 7. Johanna Catharina Bartholin, f. 1664, 4 Sept., † 1751. Var den første Priorinde i Støv- ringgaard's Kloster. D. Thomas Bartholin, Doctor Medic., Kongel. Liv- Medicus, Assessor i Høieste Ret, og Pro- fessor, f. 20 October 1616, * 1649 * 1678, † 4 Dec. 1680. Høysalig Kong Christian VI. lod allernaadigst ham, hans Børn og deres Afsom i Adels- stand optage 1731. * Else, eneste Dotter af Christopher Hansen, Borgemeester i Kiøben- havn, f. 1632, † 1670. Moder til 9 Børn. * Magdalene Rhode, Sø- ster til Kofsgaards 3die Brue, † 1706 uden Børn. Doct. Caspar Bartholin til Kornerup, D. J. U., f. 19 Julii 1618, nobilitet 1674 med Navn von Bartlin, † 2 Nov. 1670. * Anna Catharina Möller, af 6 levede 4 Børn. 1. Caspar von Bartlin, til Døstrupgaard, Wa- jør, † 1730. 2. Anna Sophia v. Bartlin, 1 Søn. * Jörgen Walkendorf til Naglse og Hesselhelm, Amtmand i Jylland 1695. Caspar Walkendorf. 3. Anna Cathrine von Bartlin, * Christ. Bylow. 4. Henriette Margar. von Bartlin, f. 1670, efter Gaderens Død. * Ehrenberg, til Sandahl, og Oberst Lunde- hlat i Steane. Albert Meulengracht, Lorentz Meulengracht, Hans Meulengracht Hummer. Birgitte Cathrine Meulengracht, Jens Karmarck, Borgemeester i Randers. Søster Jacobza, * Peder Scavenius, Etatsraad, General-Procurer, f. 1623 i Kjøstilde, † 1685. Af 6 levede 5 Børn. Jacob Scavenius, Professor, brændte i Ainal. 1689. Christian Scavenius, Justitiarius, Etatsraad. * Ingeborg Peders Dotter Hiort, Peder Scavenius, General-Major. Else Scavenius, indbrændt i Amalensborg 1689. * Niels Benzon, Scheimeraad og Ridder. Anna Christ, Scavenius, * Hans Ehm, Landsd. Ingeborg Jacobza, f. 1635, * 1653, † 1702. * Rasmus Winding, Etats-Raad og Professor, † 1684. Povel Vinding, f. 1658, Etats- raad, Prof., † 1712. * 1682 Margrete Sophie Bøgvad. Ingeborg Hiort, Rasmus Hiort, * Christ. Scave- nius, Etatsraad. Rasmus Hiort. Ingeborg Hiort. * Christ. Scavenius, Etatsraad. Kas. Vinding, Justitsraad, † 1727. Ingeborg Vinding, † 1738. * Povel Lövenörn, Andreas Vinding, Oberst, † 1744. General, Ridder af Elephanten.

I. Anna Marg. Bartholin, † 1698. Doct. Holger Jacobæus, Justits- Raad, Professor, † 1701. II. Else Cathr. Bartholin, * M. Joh. Ad. Borneman, Stiftsprovst i Kiøbenhavn. Thomas Bornemann, Secretair i Cancelliet. Phil. Jul. Borneman, Præst i London, † 1725. * Ambrosia Michaelsen. III. Anna Magdalene Bartholin, † af Blod- gang. IV. Margr. Bartholin, f. 1652, † . * Christian Möller til Katterup, Justitsraad, 1688 Amtmand paa Island, † 1720. Henric Möller. Sophia Regina Möller. V. Doct. CASPAR BARTHOLIN, Professor, General-Procurer, Con- ferents-Raad, Deputered for Fi- nanserne, Ridder; f. 10 Sept. 1655, † 1738. Jubel-Lærer. * Anna Fabricia, f. 1643, * 1679, † 1713. VI. Christoph Bartholin, f. 1657 i Dec. fik 1676, 4 April Kong Christian V. Drev at være Prof. Math. Design., 1684 blev hans Landsdommer i Jylland, imidlertid Cancellier og Justits-Raad og 1709 Etats-Raad, † 14 April 1714. Ham var det givet at ved- ligeholde til vore Tider Bartholinernes Stam- me. 1682, 16 Julii Mariane Grove, (Dotter af Anhølt's For-Forvalter Peder Grove) de eyede Raas i Jylland, hvor han † 1733. Hvilke begge i Lime Kirke. Af deres 13 Børn, † 8 unge. VII. Thomas Bartholin, Professor, An- tiqvarius ic., f. 1659 i Kjøstilde, † 1690. * Anna Thistorp, † . Af 3 Børn le- vede 1 Søn. Thomas Bartholin, Professor ic., † 1737, 1 April. * Else Bartholin, afgangne Ole Rømers. VIII. Doct. HANS BARTHOLIN, Professor Theol. Primar., f. 1665, † 1739. Jubel-Lærer. * Anna Maria Keitzer, † 9 Martii 1733. Moder til 1 Dotter. Else Hans Dotter Bartholin, f. 1701, 26 Martii, * Severin de Junge, Conferentsraad, Deputered i Land-Statens General-Krigs-Commissariat. Hun var hans 2den Brue, Moder til 5 Børn. Mariane Cathrine de Junge, f. 1729, Else Malene de Junge, f. 1736, Sønnierne vare alle 3 Officerer † unge. * Peter v. Schidnemann, nobil. Gyl. * Nicolai v. Bryggemann, Oberst. denkiold, Kammerherre og Major. IX. Albert Bartholin, Borgeme- ster i Kiøbenhavn, † 1703. 35, af Smaaopper. * Johanna Maria Thoma Dotter Dobbeltsteen, siden fik Assessor Laurentzen, Directeur for Kon- gens og Academiet's Bogtrykkerie. Else Cathr. Bartholin, † . Thomas Bartholin, † .

Thomas Bartholin til Raas, Cap- itain, f. 1683, 19 Martii, † 1717, 21 Januarii. Magdalene Bartholin, f. 1685, * 1704, † 1716, 4 Martii. * Selio Möller, til Lønberggaard, Etats-Raad, Amtmand, † 1750, 81. Caspar Christopher Bartholin, f. 1700, 11 Nov., virkelig Secretair i det Danske Cancellie, Assessor i Høieste Ret, Conferentsraad og tilsidst Justitiarius, † i Januarii 1765. * 1735, 26 Martii, Else, Biskop Worms Dotter, † 1740, 19 Martii, 2 Børn. * 1744, 20 Martii, Elisabeth Hedevig, Dotter af Etatsraad Just Valentin Eichel, til Aastrup, første Stambjerre) f. 1729, † 1755. Af hendes 8 Børn † 2 spæde. Christiane Charlotte Bartholin, f. 1691, 3 Sept., † . * Peter Furst, Capitain. Else Sophie Bartholin, f. 1698, 12 Jan., † 1754. * Capitain Falkenkiold, † . af deres 3 lever 2 Døttre. Conferentsraadinde Carilius, Enke. Frøken Falkenkiold, ugift. I. Christopher Bartholin til Trudsholm, f. 5 August 1736, † i Kiøbh. 1780, ugift. Else Bartholin, f. 1747, † 1777. Moder til 2 Sønnier. * Christian Friderich Hansen, Etatsraad, Amtmand i Jylland. Stephan Christopher Hansen, f. 1773. Johan Wilhelm Hansen, f. 1776. Just Valentin Bartholin, Cabet i Ege- Etaten, † 1769, 19. Christiana Bar- tholin, f. 1753, 3 Martii. Er nu i Wimmestofte Kloster, hvor Frøkenen rangere med Oberstinder. Johan Bartholin Eichel, Possessor af Stamhuset Aastrup, Etatsraad og Assessor i Høieste Ret, f. 12 Nov. 1748. * 1774, 17 Junii, Bolette Marie Graae, † 28 Dec. 1778. Moder til 2 Børn. * 1779, Maria Elisabeth de Laffon, Dotter af Major de Laffon, i Egen. Mariana Magdalene Bartholin, f. 1752, 12 Martii, * 22 Jan. 1779. Hans de Brink Seidelin, Possessor af Stamhuset Eridsholm, Etatsraad og Landsdommer i Sieland, f. 1750. See Jubel-Lærer Seidelins Genealogie. Thomas Bartholin, f. 1755, 17 April, deponerede fra Kjøstilde, tog Examen Juri- dicum, blev 1781 Bysfoged og Postmeester, Beyer og Raaler i Nykøbing, Bire- fedommer til Drarholms Birk, vice Landsdommer i Sieland, og Justits-Raad. * 1781, 20 April, Catharina Margareta Helt, f. .

I. Peter Bartholin, f. 09 † 1777. Elisabeth Petronelle Bartholin, f. 18 Sept. 1775. Johan Bartholin Eichel, f. 1780. Hans de Brink Seidelin, f. 1780. Caspar Christopher de Brink Seidelin, f. 1781.

Niels Pedersen, Borger i Lydfvær.

* Else Christens Datter, Moder til 2 Sønder, af lige Navn men ulige Eftnavn.

M. PEDER HORREBOV,

Doctor Medicinæ, Prof. Publ. Philosphiæ Mathem. & Astronomiæ, Assessor Consistor., Senior Universitatis, Medlem i Videnskabernes Societet i Kjøbenhavn, Paris og Berlin, f. 1679, * 1711, † 1764. Jubel-Læret. f. 1710.
* Anna Margaretha Rosling, † 1749. Af hendes 20 Børn † 8 unge og spæde.

Peder Mølle, Skipper og Ridsmand i Hjøstved, † : : 54 Aar gl.

* Helene af Børse i Jylland, af 7 Børn i 28 Aars Ægteskab, levede 5, hvilke toge Eftnavn efter deres Farbroder.

I. Niels Horrebow, Bedemand i Christianssand, af 2de Ægteskaber 9 Børn, som ikke vides.

II. Jens Horrebow, Skovmand paa China, vides ey om er i Live.

III. Maren Horrebow, * Niels Pedersen Røyter, Skibs-Tømmermester, † : : 84 Aar gl.

IV. Hr. Thomas Horrebow, Præst til Vester Lørdal.

* En Ridsmands Datter af Lemvig, † 1777.

* Probst Timmersmans Datter af Høbroe.

V. Boye Pedersen Horrebow, Degn i Hvidovre, † : : *

* Cathrine Margrethe Toldorf, † : : * Moder til 1 Søn.

Peder Horrebow, f. 1740, er Dogteffter i Kjøbenhavn.

* Bodil Kirstine Rörvig af Kjøbenhavn, f. 1747.

Thomas Peter Horrebow, f. 1774. Cicilia Cathrina Horrebow, f. og † 1777. Ole Peter Horrebow, f. 1778.

I. Niels Horrebow, Doct. J. U. & Philosoph., Assessor i Høyeste Ret, f. 17 Sept. 1712, † 1760.

* Karen Sophia, Datter af Major Falck Fursmann) † 1761. Af 8 Børn, † 2 spæde.

A. Peder Horrebow, f. 1746, har faret paa China over 16 Aar, nu Styrmand.

B. Adam Gottlob Horrebow, deponeret fra Kjøbstads Skole, blev Koncel. Fuldmægtig i Vestindien, hvor han drukned 1778.

C. Falck Fursman Horrebow, f. 1758, deponeret fra Kjøbstads Skole 1776.

D. Anna Margrete Horrebow, f. 1752.

* 1781, 11 April, Bredo Möller, Vester Skraeder i Kjøbenhavn.

a. Olina Cicilia Möller, f. 1781.

E. Anna Dorothea Horrebow, f. 1754. Er hos Hr. Borrebye paa Vornholm.

F. Nicoline Horrebow, f. 1760.

a. Sara Catharina Olrik, f. 1766.

II. Else Christiana Horrebow, f. 1715, † 1756.

* Gothard Fursman, Cancelli-Raad, Assessor i Høyeste Ret, siden Advocatus Regius i Vestindien, hvor han † tilligemed 9 af 20 Børn.

A. Anna Dorothea Margaretha Fursman, f. 1745.
* Mag. Jens Bech, Præst til Ballskilde.

a. Andreas Friderich Bech, f. 1774.

b. Nicoline Charlottes Bech, f. 1775.

c. Christian Bech, f. 1777.

d.

e.

f.

g.

h.

i.

k.

l.

m.

n.

o.

p.

q.

r.

s.

t.

u.

v.

w.

x.

y.

z.

aa.

bb.

cc.

dd.

ee.

ff.

gg.

hh.

ii.

jj.

kk.

ll.

mm.

nn.

oo.

pp.

qq.

rr.

ss.

tt.

uu.

vv.

ww.

xx.

yy.

zz.

aaa.

bbb.

III. M. Christian Horrebow, f. 15 April 1718. Decanus Regis Communitatis 1736, Professor Astronomiæ & Philosphiæ 1753, Justitsraad 1761, Etatsraad 1769, Assessor i Høyeste Ret, Medlem i Videnskabernes Societet, † 19de Sept. 1776.

* Anna Barbara Langhorn, Datter af Magnus Langhorn, Oberstlieutenant og Commandant paa Rosenborg Slot. Af 6 Børn † 2 spæde.

A. Peder Horrebow, f. 9 Januarii 1756, Studiosus Medicinæ, † 1778 i Paris.

B. Magnine Horrebow, f. 22 Junii 1759. * 1780, Hr. Jacob Hoemann, Præst i Ballskilde.

a. Anna Barbara Hoemann, f. 1781.

C. Magnus Horrebow, f. 21de Martii 1763, Student 1781. Hof-Råd. † 1796.

D. Otto Horrebow, f. 25 Febr. 1769, Studeret.

A. Anna Margrethe Jegind, f. 1746, * 1765. * Christian Magnus Olrik, f. 1728, er Rammerraad, Raadmand og Hospitals Forstander i Helsingør. Af deres 13 Børn † 3 unge.

B. Paulina Sophia Jegind, f. 1751, * 1778.

* Anthon Heinrich von Jakhelln, Major ved det fæsteste Regiment.

a. Juliana Catharina von Jakhelln, f. 1779.

b. Carl Frideric von Jakhelln, f. 1781.

IV. M. Peder Horrebow, f. 1728. Professor Astronomiæ Extraordinarius.

V. Friderich Horrebow, f. 1729, † 1761, Præst til Eggstjernmagle.

* Ulrica Eleonora Langhorn, fædte i Ægteskab med Etatsraad Ole Ström.

a. Peder Horrebow, f. 1760, † ung.

b. Et dødfødt Drengbarn.

X. Helena Cicilia Horrebow, f. 1737, 6 Aug., * 11 Januarii 1758.

* M. Oluf Andreas Borrebye, Præst til Vester-Marie paa Vornholm, uden Børn.

XII. Sara Cathrine Horrebow, f. 1723, 7 Martii.

* M. Christen Jegind, Præst til Faxe, † 1761. Af 6 Børn † 4 unge.

* Catharina Elisabeth Sophia Langhøj, f. af Hørdum d. 4. 1729. Jylland.

* M. Esen Haste, Præst i Faxe. Af 8 Børn † 5 unge.

A: Martha Haste, f. 1760.

B. Anna Margrete Haste, f. 1761.

C. Peder Horrebow Haste, f. 1765, Studeret.

VI. Andreas Horrebow, f. 1722, Student, forgiit 1745 med China-Skibet, Dronningen.

VII. Johannes Horrebow, † 1758, Student.

VIII. Dorothea Maria Horrebow, f. 17 Julii 1727, er ugift.

IX. Anna Margaretha Horrebow, f. 16 Dec. 1730.

* M. Jürgen Albrecht Rathenburg, Præst til Lyderløv.

A. Peder Horrebow, f. 1766, Studeret.

XI. Sophie Magdalena Horrebow, f. 1729, 15 Martii, * 11 Jan. 1758.

* M. Esen Haste, Præst i Faxe. Af 8 Børn † 5 unge.

A: Martha Haste, f. 1760.

B. Anna Margrete Haste, f. 1761.

C. Peder Horrebow Haste, f. 1765, Studeret.

a. Sara Catharina Olrik, f. 1766. b. Anna Maria Olrik, f. 1768. c. Pauline Sophie Olrik, f. 1771. d. Helene Cicilie Olrik, f. 1773. e. Christiane Magnine Olrik, f. 1774. f. Anna Margreta Olrik, f. 1777. g. Petronelle Olsik, f. 1779. h. Holger Ludvig Olsik, f. 1769, Studeret. i. Michael Olrik, f. 1772. k. Wilhelm Matthias Olrik, f. 1780.

Andreas Schröder, Raadmand og Riismand i Haderslev, † 1630.

Anna, Borgemeester Christ, Canckens Dotter af Haderslev, † 1611.

Mag. Hans Schröder, f. 1609, Præst til Farøe i Siælland 1646, † 1650.

1647 Anna Jens Dotter, fil Successor Hr. Hans Rosstrup, han † 1670, hun † 1669.

Hr. Johannes Schröder, f. 1650, nederste Capellan ved den danske Kirke i Helsingør 1684, neseffte Capellan 1692, Sognepræst 1711, 15 Julii, † af Pesten 11 Aug.

1685 Sophia Rosenmeyer, Søster til Bispede Veichmann, Dotter af Carl Rosenmeyer, Svoger til Præsident Nansen den yngre, † 1732. Moder til 10 Børn, af hvilke 4 † smaae og af Pesten.

A. Anna Schröder, f. 1686, * 1712, † 1748. M. Peder Clod, Høret og Rector i Helsingørs Skole i 45 Aar, f. 1683, † 1747. Af deres 8 Børn levede 4.

B. Margrethe Schröder, f. 1691, † 1757. 3 Børn, † : : : Hr. Johannes Wicher, Præst til Hylke, † 1752. C. Elisabeth Schröder, f. 1694, † 1760 uden Børn. Hr. Frid. Christ. Birch, † 1729. Hr. Lars Lend, † 1753, begge Præster til Enderlev i Siælland.

D. Mag. JOHANNES SCHRÖDER,

f. 1696, 4 Febr. Collega Scholæ Helsing. 1716, Rector i Friderichsborg 1730, Professor Philosophia 1756, neblaade Embedet 1766, † 1774, den 16 Maii Jubel-Læser.

Gunnild Peders Dotter Bendike, f. 1702, * 24 Oct. 1724, † 29 Nov. 1747. Af hendes 14 Børn levede 3 Døtre og 4 Søner.

E. Christopher Schröder, f. 1697, Kammeraad og Amtsforvalter paa Bornholm efter mange Aars Bøde som Kongelig Guldmægtig paa Sahl-Kammeret, † 1753. 1736 Frøken Catharina West, Dotter af Generalmajor og Commandant Niels West paa Bornholm. Moder til 1 Dotter.

a. Michelle Othilia Schröder. Christian Andresen, General-Auditeur og Amtsforvalter : Amtmand paa Bornholm, † 1772, efterlod 3 Børn.

- 1. Christopher Schröder Andersen, Student. 2. Niels West, Skolelæder. 3. Andreas Andresen, Jurist. 4. Christian Andresen, er endnu Barn. 5. Maria Andresen, * Assessor Willumsen, Byskriver i Tronhiem. 6. Catharina Sophia Andresen. * Lieutenant Schiødt, Eyer af Selsborg paa Bornholm. 7. Mette Margrethe Andresen. 8. Michelle Othilia Andresen.

F. Hr. Peder Schröder, f. 1700. Provst og Præst paa Schudsnæs 1725, † 1757, * 1725. Bolette Kiøbke, † 1755.

a. Johannes Schröder, Esemand, † : : : b. Jacob Schröder, Skolehøveder i Siælland, † : : : af sit Egestab efterlod 1 Dotter.

- c. Carl Rosenmeyer, † : : : 1 Dotter. d. Sophie Rosenmeyer, † : : : e. Margrethe Gaarmann Schröder. * Hr. Christian Kyberg, Præst i Norge † f. f. Anna Margr. * Bisteur Krag. g. Bolette Schröder. * Andreas Lambert, Birkedommer og Sørenskriver i Norge, † : : : * Lieutenant Nicol i Norge. h. Peder Schröder, Esemand, † : : : i. Christopher Schröder, Esemand, boer i Bergen. * Rebekke Christine Abildgaard af Hølstien.

I. Hr. Johannes Clod, f. 1713, tydsk Præst ved Bismmetofte adelige Frøentkloster 1743, nu dansk Præst. Magnille, Dotter af Assessor Peder Høyels, der var Rector i Nykøbing paa Falster, uden Børn.

II. Hr. Marcus Clod, f. 1715, blev 1745 dansk Præst til Trinitatis Kirke i Fridericia. 1746 Mette Elisabeth Wichmann, (Dotter af Valentin Eric Wichmann og Elle Peders Dotter Deichmann) 13 Børn.

III. Catharina Sophia Clod, f. 1720. * Hr. Jens Bergendal, tydsk Præst i Fridericia, uden Børn.

IV. Anna Clod, f. 1722, * 1747 M. Marcus Buch, Rector Scholæ Herlovianæ, † 1753, † 1755.

- a. Peder Buch, Student i Vestindien. b. Hans Buch, Missionair i Grønland.

- a. Elisa Christiana Clod, † : : : b. Peder Valentin Clod, † : : : c. Margrethe Elisabeth, † : : : d. Johannes Clod, † Collega Scholæ Fridericianæ. e. Peder Clod, Student 1770, er Collega Scholæ Frid. f. Anna Sophia Clod, † : : : efterlod 1 Søn. * Borgemeester Thomsen i Fridericia, fil Søsteren g. Mette Cathrine Clod til sin anden Hustrue. h. Johanna Maria Clod, i. Hans Adolph Clod, er Student. k. Marcus Clod, l. Christopher Clod. m. Karen Soph. Clod. n. Christian Clod.

Marcus Thomassen.

I. Elle Birgitte Schröder, f. 1727 paa Reisen til Helsingør.

Hr. Christopher Nyholm, f. 1712, Præst 1746 til Slaglille og Bierne, † 1768. Af 14 Børn † 4 smaae.

II. Frideriche Charlotte Schröder, f. 1730, † 1759.

Adam Anthon Wegge, Staldstr. ved Friderichsborg, † 1768. Anna Maria Wegge, f. 13 Jan. 1759.

III. Anna Sophia Schröder, f. 1734.

Ole Wegge, Skovrider i Holstern 1763. Chri. Frid. Wegge, f. 1764.

IV. Johannes Schröder, f. 1735. Skoleholder i Slaglille, Blidstrup og Grænb.

1769, Anna Christians Dotter af Holstern. Af 6 lever 4 Børn. Gunnild Christine Schröder, f. 19de Aug. 1769.

V. Carl Wilhelm Schröder, f. 1736, er Inspecteur over Flyvevæsenen i Danmark.

1772, Ermutte Charlotte Spærck, Slotsforvalterens Dotter paa Friderichsborg. Af 3 lever 2 Børn.

VI. Peder Schröder, f. 1741. Kongelig Skovfoged i Holsten. 1766, Anna Ankiær, har 7 Børn.

- a. Johannes Schröder. b. Gunnild Schröder. c. Anders Schröder. d. Cathrine Schröder. e. Anna Sophia Schröder. f. Christ. Wilhelm Schröder. g. — — — Schröder.

VII. Hr. Christopher Schröder, f. 1743. Præst til Slaglille 1768, til Søborg 1777.

1777, Sophie Hedevig Spærck, Slotsforvalterens Dotter paa Friderichsborg. Af 5 lever 3 Søner.

- a. Adam Anthon Friderich Schröder, f. 22 Nov. 1774. b. Johannes Wilhelm Schröder, f. 3 Julii 1777. c. Frideric Carl Gram Schröder, f. 18 Sept. 1781.

- a. Johannes Nyholm, f. 1747, er Hovmester paa Lethrøborg. c. Christian Frideric Nyholm, f. 1751, er Landmaaler. d. Lars Christian Nyholm, f. 1758, er Landmaaler.

- b. Hr. Christopher Nyholm, f. 1750. Capellan i Søbye 1777, Sognepræst paa Odden i Siælland 1780. Beate Jacobine Würnfeld, af Søbye. I. Frid. Würnfeld Nyholm, f. 1780. a. Christopher Nyholm, f. 1781. g. Anna Elisabeth Nyholm, f. 1760. h. Bolette Frideriche Nyholm, f. 1761. i. Nicolette Oligere Nyholm, f. 1763. k. Regitze Sophie, Nyholm, f. 1766.

- e. Gunnild Dorothea Nyholm, f. 1754. 1776, Hr. Carl Christian Bendsen, Sognepræst til St. Jørgens og St. Jøse ved Roskilde. f. Charlotte Sophie Nyholm, f. 1757. * Hr. Frid. Holmsted Palludan, Præst til Strøbye i Siælland 1777.

- a. Elisabeth Sophie Schröder, f. 28 Januarii 1773. c. Johanne Henriette Schröder, f. 19 Februarii 1776. d. Johannes Christian Schröder, f. 29 Junii 1781.

- a. Johanna Henrietta Gunnild Schröder, f. 6 Nov. 1773. b. Friderich Carl Gram Schröder, f. 26 Julii 1779.

Tab. II.

Henrich Hanlen,

blev nobilitet af Kong Friderich III. med Navnet Rosenmeyer, og fil Vaaben med 3 Roser og en Lee derover.

Carl Rosenmeyer, Groschandler og Leverandør ved Kong Friderich III. Hof. Var Eyer af Løttrupholm (nu Rosenlund) og Løttrupgaard; forstræde i Deleiringen Kongen og Regieringen 140000 Rdlr. Anna (Dotter af den mærkværdige Borgemeester i Riisenhavn, Peder Pederfen) af hendes 6 Børn † 1 Dotter ung.

Peder Rosenmeyer, var Handelsmand i Jylland. Elise Rosenmeyer. * Bisop Bartholomæus Deichmann, havde 1 Søn, Carl Rosenmeyer, † ung. f. i Riisenhavn 1671, † 1731 i Christiania, fil Kong med Conferentsraader. Af deres Børn veed ieg 6.

Twilling: Søsteren Mette Rosenmeyer. * Peter Sophia Rosenmeyer, * 1685, † 1732. * Hr. Johannes Schröder, Præst i Helsingør. Moder til 10 Børn og af dem. Mag. Johannes Schröder, Jubel-Læser.

Maria Rosenmeyer. * Mr. Lorentz Meulengracht. Salomo Meulengracht. * Hr. Hans Henrich Lange-mach, Præst til Schiøvinge i Strøe Herred.

- 1. Peder Deichmann, General-Major, † : : : 2. Carl Deichmann, Cancellieraad og Medlem i det Kongel. Videnskabs danske Selskab, † ugift. 3. Wilhelm Deichmann, Commerce-Raad, † ugift. 4. Margrete Deichmann. * Leopoldus den yngre, Etatsraad, nobilitet Lövenskiold. 5. Anna Deichmann, * Jacob Rasch, Cancellie-Raad og Rector i Christiania, † 1738, 69, forgift med Anna Dorothea Weyer, Børn af begge.

6. Elle Deichmann, † : : : Peter Matthias Tanch, Consistorial-Assessor, Sognepræst til Domkirken i Bergen, og vice Bisop til Tronhiem Stift, † 1747, 66 Aar. Atter gift med Elle Marie Garman, † 1739.

Elle Peders Dotter Deichmann, * Valentin Erich Wichmann, Anna Peders Dotter Deichmann, * Christian Ditlev Hedegaard, Krigsraad, Doctor i Vidensk. f. 1700, 3 Jan., † 1781 i Junie. Hans anden Fru var Johanna Maria Krysling. Mette Elisabeth Wichmann. * 1746, Hr. Marcus Clod, dansk Præst i Fridericia. Deres 13 Børn sees paa Tab. I.

I. Bartholomæus Tanch, † som Ingenieur i Vestindien.

I. Peter Matthias Tanch, Carl Tanch, Student. Christian Tanch. Elle Tanch. * Danielsen i Bergen.

I. Karen Elisabeth Tanch. * Børge Rosenkilde i Stavanger.

I. Sophia Amalia Tanch. * D. Danckertsen, Tønder i Bergen. 2. Johan Garman Tanch, † 1739 tilfældig Moderen.

Genealogia NANSENIANA.

Evert Nansen og Frederik Hans Nansen, † 1613, 22 December, Borgere og Rådmand i Helsingborg.
 * Maren Peders Datter.

Hans Nansen, f. 1598, 28 Nov., reysede mange Aar paa Island og Rusland, blev 1639 Raadmand i Kiøbenhavn og Directeur ved den Islandske Handel. 1644, 5 Martii, Borgemeester i Kiøbenhavn, hvor han meget befordrede Souverainitets-Akten, blev Kongel. Raad 1660 og Assessor i Stats-Collegio, samt første Præsident i Kiøbenhavn. 1661 Assessor i Højeste Ret, † 12 Nov. 1667.
 * Sophia, Borgemeester Hans Pedersens Datter af Slangstrup, af 9 levende 5 Dørn.

<p>Hans Nansen, Etats-Justits- og Kammer-Raad, blev 1688 den 4de Præsident i Kiøbenhavn og Assessor i Højeste Ret, † 9 Julii 1713. * 1664 Elisabeth, Datter af den Kiøbenhavnske Borgemeester P. Pedersen, havde 2 Sønner og 2 Døttre.</p> <p>1. Hans Nansen, Amtmand over Dronningborg, Silleberg og Mariager Amter, Herre til Schjernmunde-gaard, † 1716. * Maren Tyges Datter af Rattrup, som siden fik Rasmus Raaclaf. a Elisabeth Hans Datter Nansen, † 1754 ugift. h Ingeborg Christine Nansen, f. 1715. * Peder Münch, f. 1707, var Deputeret i Generalitetet, Conferents-Raad.</p> <p>Hans Peter Münch, f. 1758, 14 Sept., har taget Examen Theologicum & Juridicum, er 1781 Secretair i Generalitetet. 2. Michel Nansen, Cancelleraad og Landsdommer paa Bornholm, † : : : * En Möller fra Kiøbenhavn. * En Kofod Ancher af Bornholm, af 6 † 3 ugifte. a Elisabeth Magdalene Nansen, † : : : * Christian Möller, Landsdommer paa Bornholm, efterlod 2 Sønner.</p> <p>Michael Nansen Möller, Procurator. — — — Möller, Selvejer paa Bornholm.</p>	<p>Dorothea Nansen, * Find Nielsen, Borgemeester i Kiøbenhavn, f. 1593, † 1663. * Peder Pedersen Lerche, nobilitet, Justitsraad, Assessor i Højeste Ret, f. 1614 i Nørborg, † 1683, han fik til sin 3die frue, Sophia, Borgemeester Peder Pedersens Datter af Kiøbenhavn.</p> <p>Wincentz Lerche, Geheim-Conferents-Raad, Ober-Ceremoniemeester, Ridder af Elephanten, f. 1666, * 1690, † 1742. * Cathrine Hedevig, Datter af Geheim-Raad Mikkel Wibe, † 1731, 72.</p> <p>Christian Lerche, Græve af Lerchenborg, Ridder af Elephanten, Ober-Krigs-Secretair, f. 1691, † 1757. * 1744 Amalia Magd. Christ. Caroline, Grævinde af Leiningen Westerborg.</p> <p>3. Sophia Hans Datter Nansen, * Dverg Friis, Borgemeester i Kiøbenhavn. * Johanna Schrader, Etatsraad og 6te Præsident i Kiøbenhavn, † 1736, 20 Sept.</p> <p>Margareta Friis, Moder til 2 Døttre. * Georg Christopher Stryrup, Ridder af Dannebrog, General-Lieutenant af Infanteriet, † 1762, 14 April. 2 Døttre. Sara Hedevig Schrader, † 1754. * 1737 Michael Worm, Justitsraad og Borgemeester i Kiøbenhavn, † 15 Aug. 1743, 39. * Johan Frederich Friis, Conferentsraad, † 1771. Hans første frue en Eddinger, havde 2 Døttre, Margr. Friis, † ugift.</p> <p>b Hans Michelsen Nansen, Oberstlieutenant og Commandant paa Bornholm. * Datter af Oberstlieutenant Berbant, † 1765 paa Barfjelms, af mange lever 4 Døttre:</p> <p>Christiana Antonette Nansen, Lovise Cathrine Nansen, Sophie Birgitte Nansen, Ingeborg Christine Nansen, f. 1765. * — — — von Leth, Oberstlieutenant.</p>	<p>Catharine Nansen, f. 1656, 1 Martii, * 1672, 2 Nov., † 1670, 17 Martii. * Peder, Græve af Griffenfeld, han fik med hende 60000 Rdlr. Courant.</p> <p>Charlotte Amalia Griffenfeld, f. 1672, 17 Martii, * 1688, † 1703. Af hendes 8 Dørn, † 3 smaae.</p> <p>Baron Frederic Krag til Steensballegaard, Ridder, Statthalder i Norge, Geheimeraad, Stiftamtmand i Viborg, f. 1655, † 1728.</p> <p>Eric Krag, f. 1693, 18 Julii, † 1716, 7 Februarii. Capitain Børge Krag, f. 1695, † 1751. Wibekke Krag, i Prest-Kloster. Charlotte Krag, f. 1702, † i Balløe Stift. Ide Helle Margrete Krag, f. 1698, † 1738. * 1722 Baron Jens Juel Wind. * 1727 Frantz Mund, Jagt-Junker.</p> <p>Jens Kragh Juel Wind, Ge. En Datter i Hemmetost Kloster. heimeraad, Justitiarius i Højeste Ret, Herre til Steensballegaard. * Sophia Hedevig Gram, Datter af Geheimeraad og Ober-Jægermeester Gram.</p> <p>1. Kammerherre Juel Wind til Baroniet Juellinge, Assessor i Højeste Ret. * Comtesse Holstein, fra Fedreborg. 2. Juel Wind, * Kammerherre og Oberst Baron Ranzau. 3. Jens Kragh Juel Wind, Kal arve Steensballegaard.</p> <p>4. Margrete Hans Datter Nansen, * 1691 Christian Mule, Assessor i Højeste Ret, f. 1651, † 1705. Af 8 Dørn † 2 smaae. See Jubel-Læse Mules Slægt-Register.</p> <p>Peder Mule, Kammeraad, * Claus-Mule, Ose-Capitain, Jens Mule, f. 1699, Oberst og Commandant Michael Mule, Lieutenant, † 1730 i f. 1693, † 1749. pad Bornholm. Elisabeth Margr. Mule, † 1758, 58 ugift. Sophia Regitze Mule, f. 1701, † paa Bornholm hos sin Broder.</p> <p>Sophia Stryrup, * Andrea von Hauch, General, Ridder, Commandant paa Cronborg ic. har 5 Sønner og 1 Datter. * Charlotte Amalia Friis, * General-Krigs-Commissair Wodruph.</p> <p>N. N. Stryrup, † : : : * Kammerherre von der Maas, uden Dørn.</p>	<p>Maria Nansen, * 1655, 13 Martii. * Dethmar Böfcke til Jørslevgaard, Raadmand i Kiøbenhavn, han var først gift med Sidlel Claus Datter, og derefter med Anna Motterpas, og fader til 3 Sønner.</p> <p>1. Dideric Böfcke, † Student. 2. Jürgen Böfcke, Raadmand i Kiøbenhavn, † 1709. * David Mohrs Enke. 3. Hans Böfcke til Jørslevgaard, Etatsraad, Befalingsmand paa Bornholm, blev adled 1682, 13 Martii. * Anna Maria von Ehrenschilde, Datter af Conrad Bierman, adled 1681 v. Ehrenschilde til Teichoff, Ridder, Geheimeraad, og frue Anna Knopff, Datter af Daniel Knopff, General-Directeur over Tolden i Norge.</p> <p>Christian Böfcke, Conrad Böfcke, Assessor Sophie Marie Böfcke, † 1741, i Hof-Retten og Lands- 48 Aar. * Caspar Martin dommer i Laaland. * Magdalena Kreyer, Schüller, Conferentsraad og Amtmand over Hørdingsborg Amt, † 1746, 75 Aar. Datter af Justitsraad Lorentz Kreyer. havde 14 Sønner og 1 Datter.</p> <p>— — — * Cancelleraad Brüer. Frøken — — Böfcke.</p> <p>Ancker Anthoni Nansen, Sorenstriver i Otter Sogn, † 13 Martii 1765. * Petrike Johanne Lejerdahl af Geelmoydens Stamme, f. 1744. Hans Lejerdahl Nansen, er den eneste af Nanslens Stamme paa Evedsiden, som nu lever, f. 1764, 17de September, suberet i Kjøstilde.</p>
--	---	---	---

Tab. IV.

Peder Pedersen, Handelsmand i Horsens.
 * Anna Niels Datter.

Peder Pedersen, f. 1608 i Horsens, har været ældre Rentestriver, Raadmand i Kiøbenhavn 1655, derefter Borgemeester, Assessor i Højeste Ret, og Canonicus i Kjøstilde Capitel, † 1669. Rartværdig af den Hæise han gjorde Kiøbenhavn i Delepringen.

* Margrete Clapp Datter, Moder til 3 Døttre.

<p>Elisabeth Peders Datter, † : : : Moder til 2 Sønner og 2 Døttre. * 1664 Hans Nansen, den yngre, Etats-Justits- og Commerce-Raad, Præsident i Kiøbenhavn og Assessor i Højeste Ret, † 9 Julii 1713. Hans Descendenter sees paa Tab. III.</p> <p>Wincentz Lerche, Geheim-Conferents-Raad, Ober-Ceremoniemeester, Ridder af Elephanten, † 1742, 76. * Cathrine Hedevig, Geheimeraad Mikkel Wibes Datter, † 1731, 72. Moder til 1 Søn.</p> <p>Christian Lerche, Græve af Lerchenborg, Ridder af Elephanten, Ober-Krigs-Secretair, f. 1691, † 1757. * 1744 Amalia Magdalena Christiana Carolina, Grævinde af Leiningen Westerborg, uden Dørn.</p> <p>M. Jürgen Harboe, Conrector ved Bergens Skole, og siden Sogneprest til Bøst. * Maria Elisabeth — — —</p> <p>Sufanna Harboe, † ugift. Elisabeth Harboe, * Major da Wahl,</p>	<p>Sophia Peders Datter, † : : : * Peder Pedersen Lerche, Justits-Raad og Assessor i Højeste Ret, optagen i Adelsstanden af Kong Christian V., Evert af Høegaard i Høen, som han gjorde til Gramhuus, f. 1614 i Nørborg, † 1683, han var 3 gange gift, 1) med Anna Høegaard, 2) Dorte Nansen, som 1663 blev Enke efter Find Nielsen, Borgemeester i Kiøbenhavn, og hun var Moder til denne Søn.</p> <p>Claus Harboe, Lieutenant, Elle Maria Harboe, ugift. Peder Harboe, Præst til Aaforden. * — — — Bagge.</p>	<p>Niels Harboe, Collega Scholæ Bergenhi, brugte i Gildet. Dorte Harboe, * Soldatent. Krom. Margrete Harboe, ugift.</p>	<p>Anna Peders Datter. * Carl Hansen Kofenmeyer til Lættumholm og Løstrup, Morfader til Jubel-Læser, Provst Johannes Schröder.</p> <p>1. Elisabeth Randulf, † 1734, 72. * M. Søren Glad, Stiftsprovst i Bergen, † 1696, 34, uden Dørn, var Bisshop Glads og Ide Moths Søn. * M. Laza Leeb, Provst i Gødsing, † 1746.</p> <p>4. Anna Sophie Randulf, * Hr. Samuel Bugge, Provst og Præst til Leganger. Deres Datter Bente Maria Bugge, * Hr. Jacob Hersleb, Provst og Præst til Drønsø, vor Jubel-Læser. 5. Margrete Randulf, * M. Peder Harboe, Præst til Sælle, M. Peder Finde, Præst til Eidsfjord. Dørn af begge ere disse: M. Harboe, først gift med Sufanna Ols Datter Torp, Moder til Conrectorjn.</p> <p>Dorothea Cathrine Harboe, * Hr. Niels Hertzberg, først Capellan hos hendes Fader, siden Sogneprest i Viborg, derefter til Hinaas, af deres Dørn lever: Hr. Peder Harboe Hertzberg, Faderens Successor til Hinaas.</p> <p>Mette Peders Datter, † 1679. * 1661, 10 Nov. D. Niels Randulf, Bisshop i Bergen, † 1711, 14 Martii, Jubel-Læser. De havde 5 Dørn.</p> <p>1. Elisabeth Randulf, † 1734, 72. 2. Maria Randulf, † 1754. M. Søren Lintrup, Bisshop i Viborg, af mange Dørn levende 2. 3. Envold Randulf, Student, † udenlands.</p> <p>Mette Lintrup, * General-Major Nørk. Birgitte Lintrup, * Provst Buch i Kjøstilde.</p> <p>Johannes Harboe, Sorenstriver over Christianfund. * Sybilla Margrete Dals, Anna Peders Datter Finde. * Hr. Sigvard Brorup, var Sogneprest til Rind i Bergens Stift.</p>	<p>Elle Peders Datter. * 1655 Rasmus Nansen Brochmann, Prof. Theol., f. 1626, † 1664. Af deres 6 Dørn levende 1 Søn. * Niels Smidt af Hølsingør, Commerce-Raad, Kiøbde Bøyslegaard og Lundegaard i Høen, † : : : 2 Dørn. * Peder Klingenberg til Bøyle og Lundegaard. 1 Datter.</p> <p>1. Hans Brochmann, Borgemeester i Christiania, † : : : * Charlotta Kürtz. 2. Peder Smidt til Bøyle og Lundegaard, hvilke han gav de fattige, † ugift. 3. Elle Cathrine Smidt, * Lorentz Pedersen til Bøyle og Lundegaard. havde 1 Datter.</p> <p>Anna Pedersen, * Adolph v. Neuberg, General-Lieutenant, † 1752 uden Dørn. 4. Margrete P. Klingenberg, † 8 April 1723. * Eric de Mule, Prof. i Odense og Assessor i Højeste Ret, † 1751, ætat. 82. Jubel-Læser. See hans Historie p. 126. og de Mulers Slægt-Register.</p> <p>Mogens de Mule, Cancelleraad, f. 1714. * Giertrud Gjørdien, f. 1713, † : : : uden Dørn.</p>
---	---	--	---	---

PALUDANS Stamme.

Hr. Hans Nielsen Paludan, Provst i Vester Herred og Præst til Aal i Riber Stift, † 3 Januarii 1709. • Anna Niels Døtter Hæboe, † 17 Julii 1700. Moder til 7 Sønner og 5 Døttre.

Genealogical table for the Paludan family, listing names, birth/death dates, and family connections across multiple generations.

Tab. II.

REJERSENS Stamme.

Jens Rejersen Justits-Raad og Bogholder ved Ose-Statens General-Commissariat, f. 1670. † 1733. • Catharina Winneken, (Syster til den Kongel. Myntmester Christian Winneken) f. 1688. † 1737. De havde 6 Sønner og 5 Døttre, af hvilke 1 † spæd.

Genealogical table for the Rejersen family, listing names, birth/death dates, and family connections across multiple generations.

M. Sören Sevel, Stiftsprovst og Sognepræst til Frue Kirke i Kiøbenhavn, † 17 Januarii 1720.
 • Maria Trane, af hendes 15 Børn, † 9 unge.
 • M. Michael Henrichsen Tistorfs Dotter.

Lars Trane, Student, † 1711 i Pesten.
 Else Maria Sevel, † 1728.

• M. Jens Bircherod, † 1723.
 • M. Rasmus Garboe, begge Præster i Liliø, Consistorial-Raad, lever Jubel-Præter.

Sören Bircherod, — Garboe, Friderica Sophia Charlotta Garboe, * 1745, † 1746, 28 Aug. † Student. † Barn. paa Barselseng.
 • Hr. Peter Christian Top, Præst i Carleboe, Jubel-Præter. See her hans Historie.

Rasmus Top, Studiosus Medicinæ, f. 1746, Charlotta Sophia Top, f. 1746, 20 Aug., * 1764, 20 Aug., † 1770, 16 Maii. • Hans Holck, Agent. See Tops Genealogie.

Hr. Sören Sevel, Præst til Eggitslesmagle, † = = = Johanna Maria Sevel, f. 1725, 13 October, * 1751, 17 Nov., Moder til 1 Dotter.
 • Maren Hofmann Möller. Fil siden Etats-Raad Weise, hun † Hans første Frue, Sophia Amalia Bildsøe, † 1746 paa Barselseng efter 1 Søn.

Clemen Poulson Sevel, Student.

Anna Sophia Amalia Ancher, f. 1752, 5 Nov., Lorentz Ancher, f. 1746, 4 October, Professor Theologiæ 1773, Stiftsprovst 1775 i Odense.
 • 1781, 24 Aug.
 • Hans Holst de Klöcker, Justits-Raad, Bysfoged, Postmester, Magazin-Forvalter i Fri-derichshald, f. 1754.
 • 1774 Ursulla Elisabeth Wodruff.
 Petronelle Christiana Ancher, f. 1779.

Anna Maria Sevel, f. 1732, Barbara Sevel, f. 1733. Kirsten Hofmann Sevel, f. 1738. M. Sören Sevel, f. 1740, blev Decanus, Magnus Sevel, f. 1741, studeret ved udenlandske Universiteter. Ivar Sevel, Bysfoged i Vestindien, f. 1742, † 1778. Peter Sevel, f. 1745, † 1775, i Batavia.
 • Sören Block, Raadmand og Byskriver i Aalborg.
 • 1778 Hr. Hans Hammer, resid. Capellan i Corsøer.
 Maria Sevel, f. 1741.
 M. Sören Sevel, f. 1740, blev Decanus, Conrector i Ribe 1770, i Kjøebilde 1775.
 Magnus Sevel, f. 1741, studeret ved udenlandske Universiteter.
 Ivar Sevel, Bysfoged i Vestindien, f. 1742, † 1778.
 Peter Sevel, f. 1745, † 1775, i Batavia.

Maria Sevel, † = = =
 • Forstander Möller i Wartau, † = = =
 Christian og Sören Möller, † † Studenter.

Hr. Johannes Just Sevel, f. 1ste December 1694, deponerede fra Viborg 1709, reyste 1713 udenlands, blev 1718 Professor Philosophiæ & Theologiæ Designatus i Kiøbenhavn, 1721 Slotspræst til Fredensborg Slot, og Sognepræst til Asminde-rød og Grønholt, † 7 Maii 1728.
 • Anna Drejer, Dotter af Commerce-Raad Hans Drejer, f. 1691, † 1771, af 5 Børn † 2 smaae.

Herr KNUD CHRISTIAN SEVEL,

f. 1697, Præst til Hammer 1724, hvor han endnu lever Jubel-Præter.
 • Susanna Kirstine Judichær, † 1772 uden Børn.

Hun var en Dotter af Hr. Lars Judichær, Provst og Præst i Hammer, Broder til Admiral Judichær.

Niels Hofmann Sevel, f. 1699, deponerede fra Sorøe, efter Examen Philosophicum drog til Ostindien, kom hjem 1721, blev derefter Bys- og Raadstueskriver i Aalborg, † 1759.

• Cathrine Langhorn, † 1765, hun var Søster til Oberstlieutenant Magnus Langhorn, Commandant paa Rosenborg Slot. Af hendes 14 Børn † 6 unge.

Dr. Frideric Christian Sevel, f. 1723, 24 Maii, reyste udenlands 1743, blev Licentiatus Juris til Jena 1745, Dr. Juris 1749, Notarius ved det Juridiske Facultet 1751, Kammer-Justits-Secretair og Søe-Krigs Procureur 1754, Professor Juris Extraordinair 1756, General-Auditeur ved Søe-Staten og Assessor i Ober-Admiralitets-Retten 1764, Conferents-Raad ic., † 10 October 1778.

• Anna Cathrine, Kammer-Raad Svanes Dotter, † = = =
 • Sophia Elisabeth, Etats-Raad Frideric Weises Søster, † 1777.

Hans Just Sevel, f. 1761, er Lieutenant.

Birgitte Claus Dotter Wulff, Dotter af Postmester Claus Wulff i Nyborg. Af 3 Børn + 2 spæde.

* Sören Povelsen, Transport-Forvalter i Nyborg, f. 1667, † 1736.

* Regina Hensky, en Voff Officers Dotter, f. 1680, † 1732. Moder til 6 Sønner og 6 Døttre.

Povel Lemming, Transport-Forvalter efter sin Fader, f. 1698, † 1778.
* Anna Maria Eggers, Moder til 3 Børn.

I. Birthe Cathrine Lemming, f. 1703, † = = =
* Boe Bojesen i Nyborg, havde 6 Børn.

II. Jacob Lerke til Ørslev Kloster, f. 1704, Cancellie-Raad og Borgemeester i Nyborg, † 1772. Har 3 Børn.
* Appolone, Raadmand Hans Langes Dotter af Roeskilde.

Birgitte Lemming. Sören Povelsen. Ditlev Lemming.

I. Sören Bojesen, Bøefoged i Nyborg. 2. Regina, *, †. 3. Gyde, *.
6. Maren, *.

4. Rasmus Bojesen. 5. Cathrine Marie, *.

I. Regine Christiane, *. 2. Anna Maria Margrete, *.
3. Johan Peter Christian Lerche.

III. Maren Lemming, f. 1705, * Oberstlieutenant von Stöcken, Commandant paa Fladstrand, † = = =

IV. Hr. HANS LEMMING,
Sognepræst til Nicolai Kirke i København, f. 12 Januarii 1707. Jubel-Præst.

V. Peder Lemming, Kjøbmand i Nyborg, f. 1708, † ugift.

Christian Friderich von Stöcken, † = = = Margrethe Regine von Stöcken. Fridericha Maria von Stöcken. Poul Ludvig von Stöcken, Capitain ved det hollstenske Regiment.

* Anna Beata Scheel, f. 1705, † 1740. 3 Børn.
* Anna Eleonora Schaarup, f. 22 April 1701. Har 1 Søn.

VI. Else Kirstine Lemming, f. 1710.
* Kammeraad Möller i Esbjerg, † = = = Havde 6 Børn.

Jacob Severin Lemming, f. 1732, Negotiant i København, † 1776.
* Charlotte Christiane Rierragger.

Regina Lemming, f. 1734.
* Hr. Peder Lyngbye, Præst til Bium og Lynggaard.

Benthe Dorthe Lemming, f. 1736.
* Hr. Lorenz Christian Bildsøe, Præst i Næstved f. 1736, † 1781.

Jens Zeuthen Lemming, f. 25 Dec. 1744, er Capitain ved Kronprindsens Regiment.

Hans Lemming, Søe-Cadet.
Anna Margrethe Lemming.
* Kjøbmand Strøhr i København.
Eleonora Regina Lemming.

Anna Beata Regina Lyngbye.
Hans Lemming Lyngbye.
Anna Eleonora Lyngbye.

Anna Beata Bildsøe. Christiana Maria Bildsøe. Povel Mathias Bildsøe. Hans Lemming Bildsøe, Land-Cadet.

VIII. Dines Lemming, f. 22 Dec. 1714, Ingenieur-Capitain.
* Karen Knudsen. Af 3 Børn + 1 ung.

Ellen Regine Möller, *. Anna Beata Möller, *. Anna Margrete Möller. Sidse Cathrine Möller. Cathrine Marie Möller. Ingeborg Möller.

VII. Hr. Eric Lemming, Præst til Ude og Oppe Sundby, f. 1712, † = = = efterlod ingen Børn af trende Ægteskaber.

IX. Anna Lemming, f. 1716, † Baru i Kopper.

X. Christian Lemming, f. 1717, Færgemand paa Falster, † = = =
* Cathrine Magdalene Scheel. Af 6 lever 5 Børn.

Rasmus Lemming, f. 1755. Sören Lemming, f. 1758.

XI. Anna Lemming, f. 1719, † = = =
* Assessor Daniels i Lønder, † = = = Af 4 lever 3 Børn.

XII. Ingeborg Lemming, f. 1720, † = = =
* Hr. Peder Schonning, Præst i Nyborg. Af 4 lever 2 Børn.

Hans Jacob Lemming, *
Anna Kirstine Lemming, *
Cathrine Magdalene Lemming.

Friderich Lemming.
Christian Lemming.

Christian Daniels.
Friderich Wilhelm Daniels.
Hans Daniels.

Claus Schonning. Sören Schonning.